

STORTINGET

Dokument 15:15

(2019–2020)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 2101–2250
29. juni–11. august 2020

Innhold

2101.	Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. oppfølging av vedtak om naturvern i forbindelse med vindkraftutbygginger, besvart av olje- og energiminister.....	11
2102.	Fra stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen, vedr. forbud mot homoterapi, besvart av kultur- og likestillingsminister	12
2103.	Fra stortingsrepresentant Tuva Moflag, vedr. stebarnsadsopsjon, besvart av barne- og familieminister	13
2104.	Fra stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen, vedr. evaluering av nytt østfoldsykehus, besvart av helse- og omsorgsminister.....	14
2105.	Fra stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen, vedr. at kvinne ble nektet å stebarnsadoptere sin kones biologiske barn, besvart av barne- og familieminister.....	14
2106.	Fra stortingsrepresentant Rigmor Aasrud, vedr. beredskapsplaner og forberedelser før nedstenging 12. mars, besvart av arbeids- og sosialminister	16
2107.	Fra stortingsrepresentant Bengt Fasteraune, vedr. bompenger og bompengerevningen, besvart av samferdselsminister	17
2108.	Fra stortingsrepresentant Bengt Fasteraune, vedr. offentlige anbud innen vei, jernbane og farled, besvart av samferdselsminister	17
2109.	Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. forvaltningsplanen for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, besvart av klima- og miljøminister	18
2110.	Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. aldersgrense og kjøreseddel, besvart av samferdselsminister	19
2111.	Fra stortingsrepresentant Rigmor Aasrud, vedr. dekning av inntektssvikten for kommunale kinoer uten eget organisasjonsnummer, besvart av kommunal- og moderniseringsminister.....	20
2112.	Fra stortingsrepresentant Ole André Myhrvold, vedr. tiltakskost for et klimatiltak, besvart av klima- og miljøminister.....	21
2113.	Fra stortingsrepresentant Ole André Myhrvold, vedr. dialog ved raskartlegging, besvart av olje- og energiminister.....	22
2114.	Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. konkurransesituasjonen i telekom-bransjen, besvart av næringsminister	22
2115.	Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. helårsdrift og helårsarbeidsplasser i fiskeindustrien i nord, besvart av fiskeri- og sjømatminister.....	24
2116.	Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. utvikling i studieplasser og studiesteder, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	25
2117.	Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. søknader om voldsoffererstatning i voldtektssaker, besvart av justis- og beredskapsminister	30
2118.	Fra stortingsrepresentant Åsunn Lyngedal, vedr. lokal ledelse i henholdsvis Ofoten og Vesterålen tingrett, besvart av justis- og beredskapsminister	31
2119.	Fra stortingsrepresentant Åshild Bruun-Gundersen, vedr. covid-19 test, besvart av helse- og omsorgsminister	31
2120.	Fra stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt, vedr. bistandsmidler, besvart av utenriksminister	32
2121.	Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. Andenes Lufthavn, besvart av samferdselsminister.....	45
2122.	Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. EU-direktiv og forordninger, besvart av utenriksminister.....	46
2123.	Fra stortingsrepresentant Willfred Nordlund, vedr. statens kjernevirksomhet, besvart av næringsminister.....	47
2124.	Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. likestillingsminister Rajas syn på Minotenks holdning til praksisen flerkoneri i Norge, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	48
2125.	Fra stortingsrepresentant Åsunn Lyngedal, vedr. Autopass for ferger, besvart av samferdselsminister.....	49
2126.	Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. nfrastrukturprosjekter de siste 15 år med kinesiske aktører, besvart av samferdselsminister	50
2127.	Fra stortingsrepresentant Morten Stordalen, vedr. Transnova og Enova, besvart av samferdselsminister	50
2128.	Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. sykkelandel i reisehverdag, besvart av samferdselsminister	51
2129.	Fra stortingsrepresentant Solveig Horne, vedr. intercity-prosjektet, besvart av samferdselsminister	52
2130.	Fra stortingsrepresentant Masud Gharahkhani, vedr. reiserestriksjonene, besvart av justis- og beredskapsminister	53
2131.	Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. E16, besvart av samferdselsminister.....	54

2132.	Fra stortingsrepresentant Morten Stordalen, vedr. nettogevinster av veireformen og jernbanereformen, besvart av samferdselsminister.....	54
2133.	Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. 3. rullebane på Gardermoen, besvart av samferdselsminister	56
2134.	Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. el-ferjer, besvart av samferdselsminister	56
2135.	Fra stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad, vedr. levestandard, besvart av utviklingsminister	57
2136.	Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. bistand og utflytting, besvart av utviklingsminister	58
2137.	Fra stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad, vedr. GDP pr innbygger, besvart av finansminister	59
2138.	Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. månelanding på Mongstad, besvart av olje- og energiminister... 60	60
2139.	Fra stortingsrepresentant Gisle Meininger Saudland, vedr. hydrogen, besvart av olje- og energiminister	60
2140.	Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. innovasjonskontrakter, besvart av næringsminister	61
2141.	Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. bredbånd og/eller mobildekning, besvart av distrikts- og digitaliseringsminister.....	62
2142.	Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. elbiler, besvart av klima- og miljøminister	64
2143.	Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. rovdyrangrep, besvart av klima- og miljøminister	65
2144.	Fra stortingsrepresentant Willfred Nordlund, vedr. differensiert arbeidsgiveravgift, besvart av distrikts- og digitaliseringsminister.....	66
2145.	Fra stortingsrepresentant Tuva Moflag, vedr. følgejordmødre, besvart av helse- og omsorgsminister.....	66
2146.	Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. Egersund trafikkstasjon, besvart av samferdselsminister.....	67
2147.	Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. konsulentbruk, besvart av finansminister	68
2148.	Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. politifolk, besvart av justis- og beredskapsminister	69
2149.	Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. nærpolitireformen, besvart av justis- og beredskapsminister	69
2150.	Fra stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen, vedr. reell valgfrihet for norske tv-kunder, besvart av barne- og familieminister.....	70
2151.	Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. foreningslov, besvart av næringsminister.....	71
2152.	Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. reduksjonen av antall statsråder, besvart av finansminister	71
2153.	Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. særskilt norskopplæring, besvart av kunnskaps- og integreringsminister.....	72
2154.	Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. arbeidsforholdene i kinesiske bedrifter, besvart av næringsminister	73
2155.	Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. handelskonflikten mellom Australia og Kina, besvart av næringsminister.....	74
2156.	Fra stortingsrepresentant Sandra Borch, vedr. responstiden for politiet, besvart av justis- og beredskapsminister	75
2157.	Fra stortingsrepresentant Sandra Borch, vedr. felling av bjørn i Bardu, besvart av klima- og miljøminister	75
2158.	Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. kapasitet i kraftsektoren, besvart av olje- og energiminister	76
2159.	Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. elektrifisere alle petroleumsinstallasjoner, besvart av olje- og energiminister.....	77
2160.	Fra stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl, vedr. utgifter til henholdsvis vedlikehold og innkjøp av biler per politidistrikt, besvart av justis- og beredskapsminister.....	78
2161.	Fra stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl, vedr. åpningstid politistasjoner og lensmannskontor, besvart av justis- og beredskapsminister	79
2162.	Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. gammel bilpark politidistrikt, besvart av justis- og beredskapsminister	80
2163.	Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. nettkriminalitet, besvart av justis- og beredskapsminister	80
2164.	Fra stortingsrepresentant Lene Vågslid, vedr. sikring av samfunnsvernet i situasjoner hvor truende og farlige personer havner i juridiske gråsoner mellom helse og justis, besvart av justis- og beredskapsminister	81
2165.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. biodrivstoff, besvart av klima- og miljøminister	82
2166.	Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. kompensasjon til kommuner og fylker for virkningen av skattesvikt, inntektsbortfall og økte kostnader som følge av koronapandemien, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	83

2167.	Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. kommunenes egeninkasso, besvart av justis- og beredskapsminister	84
2168.	Fra stortingsrepresentant Kjell-Børge Freiberg, vedr. batteriproduksjon i Norge som den som FREYR planlegger i Mo i Rana, besvart av næringsminister	85
2169.	Fra stortingsrepresentant Kjell-Børge Freiberg, vedr. Beiarelva, besvart av klima- og miljøminister.....	86
2170.	Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. forhold i institusjonsbarnevernet, besvart av barne- og familieminister	87
2171.	Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. oversikt over alvorlige hendelser ved cellegiftbehandling ved norske sykehus, besvart av helse- og omsorgsminister	89
2172.	Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. sykehusplanene i Hammerfest, besvart av helse- og omsorgsminister	90
2173.	Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. å tillate arrangementer med over 500 personer fra 1. september, besvart av helse- og omsorgsminister	91
2174.	Fra stortingsrepresentant Maria Aasen-Svensrud, vedr. Marinemuseet i Horten, besvart av forsvarsminister	92
2175.	Fra stortingsrepresentant Bengt Fasteraune, vedr. sluttkostnad for prosjektet Kåterud-Brummundal, besvart av samferdselsminister.....	93
2176.	Fra stortingsrepresentant Siv Jensen, vedr. arveavgiften, besvart av finansminister.....	93
2177.	Fra stortingsrepresentant Tore Hagebakken, vedr. mann i rullestol som på grunn av nytt regelverk fra 2016 ikke kan reise med fly uten ledsager, besvart av helse- og omsorgsminister	94
2178.	Fra stortingsrepresentant Nils Kristen Sandtrøen, vedr. unge uføre, besvart av arbeids- og sosialminister	95
2179.	Fra stortingsrepresentant Norunn Tveiten Benestad, vedr. balansegangen mellom yringsfriheten og begrensningen i § 18, besvart av justis- og beredskapsminister	95
2180.	Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. hatefulle ytringer, besvart av justis- og beredskapsminister	96
2181.	Fra stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås, vedr. post i butikk, besvart av samferdselsminister.....	97
2182.	Fra stortingsrepresentant Svein Roald Hansen, vedr. hjemmel til Forsvarsbygg til å redusert husleie til virksomheter som er leietakere for å unngå unødige konkurser, besvart av forsvarsminister.....	98
2183.	Fra stortingsrepresentant Peter Frølich, vedr. diskrimineringsloven, besvart av kultur- og likestillingsminister	99
2184.	Fra stortingsrepresentant Åsmund Aukrust, vedr. hatefulle trusler, besvart av justis- og beredskapsminister	99
2185.	Fra stortingsrepresentant Åsmund Aukrust, vedr. arbeidet mot høyreekstremisme, besvart av justis- og beredskapsminister	100
2186.	Fra stortingsrepresentant Petter Eide, vedr. straffeavbrudd på grunn av covid 19, besvart av justis- og beredskapsminister	101
2187.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. Equinors utslipp fra anlegget sitt på Melkøya, besvart av klima- og miljøminister	102
2188.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. rutetilbudet for Sørlandsbanen og Arendalsbanen, besvart av samferdselsminister.....	103
2189.	Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. Norges utgifter til EU, besvart av finansminister.....	104
2190.	Fra stortingsrepresentant Cecilie Myrseth, vedr. norske sjøfolk som på grunn av koronapandemien er isolert til havs, besvart av næringsminister.....	105
2191.	Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. rovviltet, besvart av klima- og miljøminister.....	106
2192.	Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. møtet mellom de 13 landene under «International Maritime Virtual Summit on Crew Changes», besvart av næringsminister.....	106
2193.	Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. adgang til å reservere seg mot arbeid av religiøse og/eller ideologiske årsaker og likevel motta dagpenger, besvart av arbeids- og sosialminister	107
2194.	Fra stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen, vedr. arbeidet for å få fjernet tersklene i Ringdalsfjorden, besvart av samferdselsminister	108
2195.	Fra stortingsrepresentant Tuva Moflag, vedr. de nye tilfellene av covid-19 gjennom sommeren knyttet til import fra utlandet, besvart av helse- og omsorgsminister	109
2196.	Fra stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen, vedr. NAVs håndtering av religiøse reservasjoner fra arbeidsledige, besvart av arbeids- og sosialminister.....	110

2197.	Fra stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth, vedr. effekten dersom verdsettelsesrabattene i formuesskatten settes til 20 pst. for primærbolig, 15 pst. for fritidseiendom og fjernes for sekundærbolig, besvart av finansminister	110
2198.	Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. sjøfolk som har sittet fast på skip i månedsvi som følge av korona-situasjonen, besvart av næringsminister.....	111
2199.	Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. konseptet presentert av The Boring Company, besvart av samferdselsminister	112
2200.	Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. behovet for kollektiv søksmålsrett ved sosial dumping i landbruket, besvart av arbeids- og sosialminister	113
2201.	Fra stortingsrepresentant Ole André Myhrvold, vedr. nasjonale standarder og veiledere som sykehus når ung jente har forsøkt selvdrap, besvart av helse- og omsorgsminister	114
2202.	Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. økonomisk kompensasjon til ideelle organisasjoner og stiftelser i forbindelse med koronaviruset, besvart av helse- og omsorgsminister.....	114
2203.	Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. sjøfolk sitter fast på skip i utlandet, besvart av næringsminister	116
2204.	Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. radarstyrte lys ved vindkraftprosjektet Skorveheia, besvart av olje- og energiminister.....	117
2205.	Fra stortingsrepresentant Eigil Knutsen, vedr. UDIs anbudskriterier, besvart av justis- og beredskapsminister	118
2206.	Fra stortingsrepresentant Eigil Knutsen, vedr. lønns- og arbeidstidsbestemmelser på arbeidet med KNM Helge Ingstad, besvart av forsvarsminister	119
2207.	Fra stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen, vedr. initiativ til et mer fleksibelt regelverk slik at voksne ikke urimelig hindres fra å studere, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister.....	119
2208.	Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. brudd på arbeidsmiljøloven i forbindelse med arbeidet på vraket av KNM Helge Ingstad, besvart av forsvarsminister.....	120
2209.	Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. nasjonalt regelverk som skal gi kommunene det verktøyet de trenger for å regulere utleie av el-sparkesykler bedre, besvart av samferdselsminister.....	121
2210.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. Trondheim Mottakssenter (Sandmoen), besvart av justis- og beredskapsminister.....	121
2211.	Fra stortingsrepresentant Marit Arnstad, vedr. algoritmebasert karakter for norske IB-elevne våren 2020, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	122
2212.	Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. karantenebestemmelsene for utenlandsk arbeidskraft, besvart av helse- og omsorgsminister	123
2213.	Fra stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson, vedr. politiets beredskapssenter i Nordre Follo, besvart av justis- og beredskapsminister.....	125
2214.	Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. politiets konsulentbruk, besvart av justis- og beredskapsminister	125
2215.	Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. fulltidstilbud på skolen med ordinære skoledager uten hjemmeundervisning fra skolestart 2020, besvart av kunnskaps- og integreringsminister.....	127
2216.	Fra stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson, vedr. rehabilitering for alle som har fått covid-19, besvart av helse- og omsorgsminister	128
2217.	Fra stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk, vedr. info om utbruddet av Covid-19 på Hurtigruta MS Roald Amundsen, besvart av helse- og omsorgsminister	129
2218.	Fra stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk, vedr. rutiner på MS Roald Amundsen, besvart av helse- og omsorgsminister	130
2219.	Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. smitteutbruddet på Hurtigruten MS Roald Amundsen, besvart av helse- og omsorgsminister	130
2220.	Fra stortingsrepresentant Tuva Moflag, vedr. smittevernet i kollektivtrafikken, besvart av samferdselsminister	131
2221.	Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. prisen på munnbind, besvart av helse- og omsorgsminister	132
2222.	Fra stortingsrepresentant Nils Kristen Sandtrøen, vedr. karantene- og smittevernregler som følge av at utenlandske arbeidere flys inn for å jobbe i bær- og grønnsaksåkrer, besvart av landbruks- og matminister.....	133

2223.	Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. bompenger på gamle E6 og gamle Rv3/25, besvart av samferdselsminister	134
2224.	Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. avgifter på alkohol, tobakk og sukkerholdige varer, besvart av finansminister	135
2225.	Fra stortingsrepresentant Willfred Nordlund, vedr. å gi fylkene hovedansvar for å også fastsette fartsgrense på fylkesveg, besvart av samferdselsminister.....	136
2226.	Fra stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø, vedr. kommersielle utstedere og offentlighetsloven, besvart av samferdselsminister	137
2227.	Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. planprosessen for E16 og Vossebanen Arna-Stanghelle, besvart av samferdselsminister.....	137
2228.	Fra stortingsrepresentant Tuva Moflag, vedr. hvordan regjeringen jobber med å sikre at departementene og andre underliggende etater følger helsedirektørens anbefaling om å benytte hjemmekontor, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	138
2229.	Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. nettatariffer for borettslag og sameier, besvart av olje- og energiminister.....	139
2230.	Fra stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø, vedr. plattformer som gjør at toget er utilgjengelig for mennesker med nedsatt funksjonsevne, besvart av samferdselsminister.....	139
2231.	Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. at Norge kjøper reisetjenester fra selskaper som selger hoteller på okkupert område, besvart av kommunal- og moderniseringsminister.....	141
2232.	Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. om godkjenning av rammen for KVVU E134 i Lier, besvart av samferdselsminister	142
2233.	Fra stortingsrepresentant Sandra Borch, vedr. en bjørnebinne med to unger i Bardu skal flyttes, besvart av klima- og miljøminister.....	142
2234.	Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. fellesmåling i borettslag, besvart av olje- og energiminister.....	143
2235.	Fra stortingsrepresentant Siri Gåsemyr Staalesen, vedr. å ta hensyn til solinnfall i leiligheter, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	143
2236.	Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. dialog med berørte kommuner i forbindelse med etablering eller avvikling av barnevernsinstitusjoner, besvart av barne- og familieminister.....	144
2237.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. anleggsarbeidet for ny E6 forbi Hellstranda, besvart av samferdselsminister	145
2238.	Fra stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk, vedr. kapittel 11 i folketrygdloven om karenstid i ordningen med AAP, besvart av arbeids- og sosialminister.....	146
2239.	Fra stortingsrepresentant Siri Gåsemyr Staalesen, vedr. å unngå at stadige flere husstander bor trangt og må dele bolig med andre husstander, besvart av kommunal- og moderniseringsminister.....	147
2240.	Fra stortingsrepresentant Jan Bøhler, vedr. utleie av elsparkesykler, besvart av justis- og beredskapsminister	149
2241.	Fra stortingsrepresentant Masud Gharahkhani, vedr. overføringsflyktninger, besvart av justis- og beredskapsminister	149
2242.	Fra stortingsrepresentant Sverre Myrli, vedr. den mye omtalte vannsklia i Årdal, besvart av samferdselsminister	150
2243.	Fra stortingsrepresentant Hadia Tajik, vedr. tilsetjinga av ny dagleg leiar for NBIM, besvart av finansminister	150
2244.	Fra stortingsrepresentant Kari Kjønaas Kjos, vedr. politibetjenter som er diagnostisert med diabetes, besvart av justis- og beredskapsminister	152
2245.	Fra stortingsrepresentant Tuva Moflag, vedr. innreisekarantene fra alle land, besvart av helse- og omsorgsminister	153
2246.	Fra stortingsrepresentant Maria Aasen-Svensrud, vedr. frihetsberøvelse i fengsel, besvart av justis- og beredskapsminister	154
2247.	Fra stortingsrepresentant Ole André Myhrvold, vedr. anmeldelse av innbrudd, tyveri og hærverk, besvart av justis- og beredskapsminister.....	155
2248.	Fra stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen, vedr. kompensierende økonomiske tiltak, besvart av finansminister	155

2249. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. vernepleiernes kompetanse, besvart av helse- og omsorgsminister	157
2250. Fra stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø, vedr. å legge ned oppkjøring for tungbil i Trondheim, besvart av samferdselsminister	158

**Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (2101 - 2250) for sesjonen 2019-2020**

Partibetegnelse:

A Arbeiderpartiet

H Høyre

MDG Miljøpartiet De Grønne

Sp Senterpartiet

Uav Uavhengig representant

FrP Fremskrittspartiet

KrF Kristelig Folkeparti

R Rødt

SV Sosialistisk Venstreparti

V Venstre

Amundsen, Per-Willy (FrP)	2124
Andersen, Karin (SV)	2200, 2212, 2249
Arnstad, Marit (Sp)	2211
Aukrust, Åsmund (A)	2184, 2185
Benestad, Norunn Tveiten (H)	2179
Bjørnebekk-Waagen, Elise (A)	2104, 2194, 2196, 2207, 2248
Bjørnstad, Sivert (FrP)	2135, 2137
Borch, Sandra (Sp)	2156, 2157, 2233
Bruun-Gundersen, Åshild (FrP)	2119
Bøhler, Jan (A)	2240
Eide, Petter (SV)	2186
Fagerås, Mona (SV)	2153, 2215, 2231
Fasteraune, Bengt (Sp)	2107, 2108, 2175
Freiberg, Kjell-Børge (FrP)	2168, 2169
Frølich, Peter (H)	2183
Fylkesnes, Torgeir Knag (SV)	2192, 2219
Gharahkhani, Masud (A)	2130, 2241
Gjelsvik, Sigbjørn (Sp)	2166, 2167, 2189
Grung, Ruth (A)	2227, 2229, 2234
Gulati, Himanshu (FrP)	2133, 2136
Hagebakken, Tore (A)	2177
Halleland, Terje (FrP)	2158, 2159
Haltbrekken, Lars (SV)	2165, 2187, 2188, 2210, 2237
Hansen, Svein Roald (A)	2182
Henriksen, Kari (A)	2170, 2180
Hjemdal, Silje (FrP)	2114, 2138, 2203
Hoksrud, Bård (FrP)	2128, 2199
Horne, Solveig (FrP)	2129
Huitfeldt, Anniken (A)	2120
Jensen, Siv (FrP)	2176
Johnsen, Tor André (FrP)	2142, 2143, 2223, 2224
Kaski, Kari Elisabeth (SV)	2154, 2155, 2208
Kjos, Kari Kjønnaas (FrP)	2244
Klinge, Jenny (Sp)	2162, 2163
Knutsen, Eigil (A)	2205, 2206
Lauvås, Stein Erik (A)	2181
Leirtrø, Kirsti (A)	2226, 2230, 2250
Lerbrekk, Solfrid (SV)	2217, 2218, 2238
Limi, Hans Andreas (FrP)	2126
Listhaug, Sylvi (FrP)	2173
Lyngedal, Åsunn (A)	2118, 2125
Lysbakken, Audun (SV)	2221
Lønseth, Mari Holm (H)	2197

Mehl, Emilie Enger (Sp)	2160, 2161
Moflag, Tuva (A)	2103, 2145, 2195, 2220, 2228, 2245
Mossleth, Siv (Sp)	2109, 2115, 2191
Moxnes, Bjørnar (R)	2101, 2117
Myhrvold, Ole André (Sp)	2112, 2113, 2201, 2247
Myrli, Sverre (A)	2242
Myrseth, Cecilie (A)	2190
Mørland, Tellef Inge (A)	2202, 2236
Navarsete, Liv Signe (Sp)	2121, 2122
Njåstad, Helge André (FrP)	2131, 2134
Nordlund, Willfred (Sp)	2123, 2144, 2225
Nævra, Arne (SV)	2110, 2204, 2209, 2232
Pollestad, Geir (Sp)	2151, 2152
Sandrøen, Nils Kristen (A)	2178, 2222
Saudland, Gisle Meininger (FrP)	2139
Sem-Jacobsen, Åslaug (Sp)	2105, 2150
Steffensen, Roy (FrP)	2146
Stordalen, Morten (FrP)	2127, 2132
Strand, Marit Knutsdatter (Sp)	2116, 2148, 2214
Staalesen, Siri Gåsemyr (A)	2235, 2239
Tajik, Hadia (A)	2243
Toppe, Kjersti (Sp)	2171, 2172
Trettebergstuen, Anette (A)	2102
Vedum, Trygve Slagsvold (Sp)	2147, 2149
Vågslid, Lene (A)	2164
Wiborg, Erlend (FrP)	2140, 2141, 2193, 2198
Wilkinson, Nicholas (SV)	2213, 2216
Aasen-Svensrud, Maria (A)	2174, 2246
Aasrud, Rigmor (A)	2106, 2111

STORTINGET

Dokument 15:15

(2019–2020)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 2101

Innlevert 29. juni 2020 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 6. juli 2020 av olje- og energiminister Tina Bru

Spørsmål:

Hvordan har departementet fulgt opp Stortingets vedtak om naturvern i forbindelse med vindkraftutbygginger, og hvilke konsekvenser får vedtakene for pågående vindkraftprosjekter, deriblant prosjektene på Haramsøya, Øyfjellet, Nord-Odal og Rogaland?

BEGRUNNELSE:

Ved behandling av Dokument 8:143 S (2019-2020) 19. juni gjorde Stortinget tre vedtak om naturvern i forbindelse med utbygging av vindkraft: vedtak 798, vedtak 799 og vedtak 800.

Vedtakene kom etter flere måneder med sterkt engasjement og protester mot utbygging av vindkraft på land, blant annet på Haramsøya, Øyfjellet, Nord-Odal og i Rogaland. Både lokalt og nasjonalt er det alvorlige bekymringer om blant annet artsmangfold, bomiljø og lokaldemokrati i forbindelse med vindkraftutbygging.

Svar:

Anmodningsvedtak nr. 798, 799 og 800 ble oversendt Olje- og energidepartementet for oppfølging ved brev av 29. juni fra Statsministerens kontor.

I tråd med vanlig praksis vil departementet nå følge opp anmodningsvedtaket fra Stortinget, og foreta en vurdering av hvorvidt behandlingen av gitte konsesjoner, herunder de pågående vindkraftprosjekter representanten nevner, har fulgt energilovgivningen og forvaltnings-

lovens krav. Departementets vedtak vurderes ut fra det lovverk som gjaldt på vedtakstidspunktet.

Flere prosjekter med konsesjon har fortsatt gjenstående saker til behandling i NVE eller under klagebehandling i departementet. For slike saker legger jeg til grunn at de aktuelle vurderingene vil bli gjort som et nytt ledd i den saksbehandling som nå finner sted i NVE eller departementet.

For de andre vindkraftsakene med gitte konsesjoner vil det foretas en vurdering der det både må tas hensyn til hva som allerede er gjort av legalitetskontroll i enkelte av sakene, og hvor de pågående prosjektene om mulig prioriteres tidsmessig. All den vurdering forvaltningen nå går i gang med i oppfølgingen av anmodningsvedtaket, skal gjennomføres innenfor de rammene forvaltningsretten setter.

SPØRSMÅL NR. 2102**Innlevert 29. juni 2020 av stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen****Besvart 7. juli 2020 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja****Spørsmål:**

Hva skjer a?

BEGRUNNELSE:

FNs uavhengige ekspert på beskyttelse mot vold og diskriminering basert på seksuell legning og kjønnsidentitet, Victor Madrigal-Borloz, legger denne uken frem en ny rapport for FNs menneskerettighetsråd, der det bes om et globalt forbud mot konverteringsterapi, eller såkalt homoterapi.

Arbeiderpartiet foreslo et forbud mot homoterapi høsten 2019. Stortinget stemte ned forslaget om at regjeringen skulle utforme et slikt lovforbud og komme tilbake til Stortinget med en konkret lovparagraf, 5 desember. I stedet ønsker regjeringspartiene å utrede om det er behov for et lovforbud, og komme tilbake til stortinget med en slik vurdering. I desember 2019 ble det sagt at en slik utredning skulle være klar i løpet av første del av våren 2020. Statsråden var selv som daværende stortingsrepresentant en av dem som var enige med opposisjonen i stortinget om at man ikke trengte en vurdering, men burde vedta at man skulle ha et lovforbud, og la regjeringen komme tilbake med den konkrete lovformuleringen.

Svar:

På spørsmålet "Hva skjer a", er svaret ofte "ingentingtingeling". I dette tilfellet stemmer ikke det. Det som skjer er at vi jobber med å utrede dette spørsmålet grundig i departementet.

Dette spørsmålet fikk stor oppmerksomhet i forbindelse med den sterke serien "Homoterapi" på VGTV høsten 2019. Det som kom fram der var urovekkende for svært mange, også for meg.

Utredningsarbeidet som min forgjenger initierte er godt i gang og Kulturdepartementet får bistand både fra andre departementer og Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet. Rapporten fra FNs uavhengige ekspert på beskyttelse mot vold og diskriminering basert på seksuell orientering og kjønnsidentitet, som representanten viser til, vil inngå som en del av grunnlaget for utredningen.

Alle mennesker bør få leve sine egne frie liv uten negativ sosial og religiøs kontroll og uten å bli påført skyld og skam. Mitt personlige og politiske syn er at religionsfriheten ikke bør gi rett til å påføre andre skam og skyldfølelse, og at den enkeltes frihet ikke kan begrenses av andres religiøse moral. Det er imidlertid lettere å fordømme dette fra

et personlig og politisk ståsted. Det er dermed ikke ensbetydende med at det er enkelt å forby alle slike handlinger.

Fordi et eventuelt forbud mot konverteringsterapi ikke kan baseres på hver våre personlige og politiske meninger, utredes dette nå på skikkelig vis. Jeg er opptatt av at utredningsarbeidet skal gjøres grundig og bygge på et solid faglig grunnlag. Konverteringsterapi, og et eventuelt forbud mot dette, reiser mange og vanskelige juridiske problemstillinger. Det er få land som har egne forbud mot dette og det er derfor få steder å hente erfaringer fra.

I likhet med retten til ikke-diskriminering og retten til autonomi og til å få utvikle sin identitet, er religionsfriheten og ytringsfriheten grunnleggende menneskerettigheter som er nedfelt både i Grunnloven og i internasjonale konvensjoner. Vi arbeider nå for å utrede grensdragningene og hvordan ulike rettigheter skal veies opp mot hverandre.

I likhet med mange andre pågående arbeider har Covid-19 dessverre ført til forsinkelser også i dette arbeidet. På det nåværende tidspunkt er det derfor vanskelig å anslå når utredningsarbeidet kan ferdigstilles.

SPØRSMÅL NR. 2103**Innlevert 30. juni 2020 av stortingsrepresentant Tuva Moflag****Besvart 7. juli 2020 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad****Spørsmål:**

Hvordan kan man forsvare, ut i fra et likebehandlingsperspektiv, at ett av tre barn til et likekjønnet par får avslag om stebarnsadoptionsjon?

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med Pride har barne- og familiedepartementet lansert en video der man hyller og anerkjenner mangfoldet i Norge, og der man blant annet trekker fra regnbuefamilier. Dette er familier som kan streve med juridiske utfordringer andre familier slipper å forholde seg til.

Vi har vært i kontakt med et likekjønnet par som har fått tre barn ved hjelp av sæddonasjon. To av barna er unnfanget ved Stork-klinikken i Danmark, mens det tredje barnet er unnfanget hjemme med donert sæd. Det er brukt samme donor ved alle tre tilfellene.

For de to eldste barna er det innvilget stebarnsadoptionsjon, mens det tredje barnet kun får en juridisk forelder da søknaden om adopsjon ble avslått. Det betyr eksempelvis at medmor ikke får rettigheter til foreldrepermisjon, og at barnet ikke har noen rettigheter til arv.

Svar:

Jeg viser innledningsvis til likelydende svar på spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 2093 og nr. 2105 som omhandler samme tema.

Det er viktig for samfunnet og den enkelte at barn har juridiske foreldre, og barneloven og adopsjonsloven sikrer gode prosesser for etablering av foreldreskap til barn. Barnets sosiale forelder kan få juridisk tilknytning til barnet gjennom dagens regler. Regjeringen er opptatt av å sikre stabile rammer rundt barn sitt liv. Barnekonvensjonen forplikter oss til å legge til rette for at alle barn skal få å kjenne sitt opphav så langt det lar seg gjøre. Barnets beste er et grunnleggende prinsipp som skal sikre at barns interesser vektlegges når spørsmål som har betydning for dem vurderes. Barneloven og adopsjonsloven sikrer at etablering av foreldreskap skjer på en god måte, ved at de ulike hensyn som må tas i slike saker vurderes og veies på en god måte.

Barneloven regulerer hvem som er foreldre til et barn. Mors kvinnelige ektefelle blir automatisk medmor til barnet hvis barnet ble til ved bruk av assistert befruktning ved godkjent klinikk i Norge eller utlandet, forutsatt at mors ektefelle har samtykket til befruktningen og at identiteten til sæddonor er kjent. Ved at den andre kvinnen i

slike tilfeller blir medmor direkte i kraft av ekteskapet, er regelen en delvis parallell til pater-est regelen for fedre, dvs. der farskapet følger av ekteskapet. Er paret samboere, kan morens kvinnelige samboer erklære medmorskap til et barn som er født etter assistert befruktning, på samme vilkår.

Dersom befruktningen av mor er skjedd på annen måte enn innenfor godkjent klinikk i Norge eller utlandet, faller forholdet utenfor reglene om medmorskap i barneloven. I slike tilfeller må farskapet avklares. Det følger av barnekonvensjonen at barn har rett til å kjenne sitt opphav. Det offentlige har etter barneloven en plikt til å få fastsatt hvem som er far til barnet og hvem som er medmor, og til å klargjøre hvem som er mor til barnet når dette ikke er kjent. Det er videre et vilkår for adopsjon at spørsmålet om farskap er avklart. Jeg viser også til at situasjonen kan være slik at den biologiske faren har et ønske om å være juridisk og sosial far til barnet. Det er derfor viktig at også barn som lever med likekjønnede omsorgspersoner får avklart hvem som er faren, der dette er mulig.

Når farskapet er fastsatt, kan foreldreskapet etter samtykke fra far overføres til mors (kvinnelige) ektefelle/samboer ved stebarnsadoptionsjon etter adopsjonsloven. Tilsvarende kan man søke om stebarnsadoptionsjon av barnet der farskap ikke lar seg fastsette etter reglene i barneloven, for eksempel fordi far er ukjent. Adopsjonsmyndighetene må her som ellers ta utgangspunkt i barnets beste.

Dette er et tema jeg tar på stort alvor og er opptatt av. Barnets beste er et grunnleggende prinsipp i saker som omhandler barn. Barneloven og adopsjonsloven tar hensyn til ulike konstellasjoner foreldre og barn og mangfoldet i dagens familier.

Regjeringen har nedsatt Barnelovutvalget som skal foreta en helhetlig gjennomgang og vurdere barnas rettigheter, også i et internasjonalt perspektiv. Barnelovutvalgets mandat er å foreta en helhetlig gjennomgang av barneloven og vil komme med forslag til en barnelov som er bedre tilpasset dagens samfunn. Utvalget skal blant annet se mer overordnet forholdet mellom menneskerettigheter, internasjonale konvensjoner og reglene i barneloven, særlig sett i lys av nye samlivsformer og familiestrukturer, likestilt foreldreskap, barns rettigheter og økt samhandling på tvers av landegrensene. Utvalget skal også vurdere om det er andre forhold enn de som er nevnt i mandatet, som bør drøftes nærmere. Utvalget skal levere sin rapport innen 1. november. Jeg ser fram til å få utvalgets rapport. Dette er et stort og viktig arbeid.

SPØRSMÅL NR. 2104**Innlevert 30. juni 2020 av stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen****Besvart 6. juli 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hvordan vil statsråden bruke evaluering av nytt østfoldsykehus ved planlegging av nye sykehusprosjekter, og hva vil statsråden gjøre for å rette opp utfordringene knyttet til sykehusbygget og kapasitet ved Kalnes?

BEGRUNNELSE:

Helse Sør-Øst RHF og Sykehuset Østfold HF har gjennomført en evaluering av nytt østfoldsykehus, Kalnes. Sluttrapporten beskriver en rekke læringspunkter og utfordringer knyttet til Sykehuset Østfold Kalnes. Ved dimensjoneringen av sykehuset ble det lagt til grunn en høy utnyttelsesgrad, og det er ved Kalnes en høyere beleggsprosent enn ønskelig få år etter at sykehuset stod ferdig.

Utfordringer knyttet til utforming av døgnområder, lite plass, høyt belegg og mangel på kontorer påvirker de ansattes arbeidshverdag og tilbudet til innbyggerne.

Svar:

Evalueringen som er gjennomført av nytt østfoldsykehus på Kalnes trekker fram en rekke læringspunkter som vil

bli brukt både i planlegging av nye prosjekter og i pågående prosjekter. Selv om dette er en evaluering som er gjennomført av Helse Sør-Øst, så vil evalueringresultatene brukes landet over. For å sikre god kunnskaps- og erfaringsoverføring mellom sykehusprosjekter ba jeg i 2014 de fire regionale helseforetakene om å etablere Sykehusbygg. Sykehusbygg bidrar til systematisering og formidling av kompetanse mellom helseregionene og de ulike prosjektene. Evaluering er en viktig del i dette arbeidet og det er krav om at alle sykehusprosjekter skal evalueres.

Sykehuset Østfold har hatt et høyt belegg siden åpningen. Sykehuset ble planlagt med en høy utnyttelsesgrad, dvs. 90 prosent beleggsprosent. Helse Sør-Øst har allerede tatt lærdom av dette, og vedtok i juni i 2018 at fremtidige byggeprosjekter i Helse Sør-Øst skal planlegges med en lavere utnyttelsesgrad enn det som ble benyttet ved Østfoldsykehuset.

Jeg er kjent med at Sykehuset Østfold har satt i gang et arbeid for å se på muligheten for å øke kapasiteten ved sykehuset, i tillegg er planlegging av utvidelse av akutt-mottaket godt i gang. Videre skal det bygges kontorbygg ved Kalnes hvor sykehuset skal leie arealer.

SPØRSMÅL NR. 2105**Innlevert 30. juni 2020 av stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen****Besvart 7. juli 2020 av barne- og familieminister Ida Lindtveit Røse****Spørsmål:**

Hva er begrunnelsen for at kvinner kan bli nektet å stebarnsadoptere sin kones biologiske barn på grunn av måten barnet er unnfanget, og vil statsråden vurdere å legge til rette for at partnere får like rettigheter til å stebarnsadoptere barn uavhengig av hvor de er unnfanget?

BEGRUNNELSE:

En kvinne bosatt i Vestfold har fått endelig avslag på sin søknad til Bufdir om å få bli juridisk forelder til sin kones yngste sønn ved stebarnsadoptsjon. Paret er gift og bor

sammen med tre barn med samme biologiske far. Begge er juridiske foreldre til de to eldste barna. De to første barna er unnfanget ved assistert befruktning ved en godkjent klinikk i Danmark, mens det tredje barnet er unnfanget hjemme ved bruk av sprøyte. Paret kjenner donorens identitet og har til intensjon at det yngste barnet skal få vite hvem som er biologisk far.

Fra 1. januar 2009 har lesbiske ektefeller og samboere hatt rett til å bli vurdert for assistert befruktning på linje med heterofile par. Biologisk mors ektefelle eller samboer får status som medmor for barn født 1. januar 2009 eller senere, dersom hun har gitt samtykke til befruktning,

befruktningen har skjedd på godkjent helseinstitusjon i Norge eller utlandet og sædgivers identitet er kjent. Imidlertid ser det ut for at Bufdirs praksis er at biologisk mors partner ikke får rett til å stebarnsadoptere barn som er unnfanget ved hjelp av sprøyte.

Hensynet til barnets beste skal være førende i adopsjonssaker. I dette tilfellet kan det imidlertid se ut for at Bufdir legger større vekt på hvor og hvordan barnet er blitt unnfanget enn hva som er til beste for barnet.

Svar:

Jeg viser innledningsvis til likelydende svar på spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 2093 og nr. 2103 som omhandler samme tema.

Det er viktig for samfunnet og den enkelte at barn har juridiske foreldre, og barneloven og adopsjonsloven sikrer gode prosesser for etablering av foreldreskap til barn. Barnets sosiale foreldre kan få juridisk tilknytning til barnet gjennom dagens regler. Regjeringen er opptatt av å sikre stabile rammer rundt barn sitt liv. Barnekonvensjonen forplikter oss til å legge til rette for at alle barn skal få å kjenne sitt opphav så langt det lar seg gjøre. Barnets beste er et grunnleggende prinsipp som skal sikre at barns interesser vektlegges når spørsmål som har betydning for dem vurderes. Barneloven og adopsjonsloven sikrer at etablering av foreldreskap skjer på en god måte, ved at de ulike hensyn som må tas i slike saker vurderes og veies på en god måte.

Barneloven regulerer hvem som er foreldre til et barn. Mors kvinnelige ektefelle blir automatisk medmor til barnet hvis barnet ble til ved bruk av assistert befruktning ved godkjent klinikk i Norge eller utlandet, forutsatt at mors ektefelle har samtykket til befruktningen og at identiteten til sæddonor er kjent. Ved at den andre kvinnen i slike tilfeller blir medmor direkte i kraft av ekteskapet, er regelen en delvis parallell til pater-est regelen for fedre, dvs. der farskapet følger av ekteskapet. Er paret samboere, kan morens kvinnelige samboer erklære medmorskap til et barn som er født etter assistert befruktning, på samme vilkår.

Dersom befruktningen av mor er skjedd på annen måte enn innenfor godkjent klinikk i Norge eller utlandet, faller forholdet utenfor reglene om medmorskap i barneloven. I slike tilfeller må farskapet avklares. Det følger av barnekonvensjonen at barn har rett til å kjenne sitt opphav. Det offentlige har etter barneloven en plikt til å få fastsatt hvem som er far til barnet og hvem som er medmor, og til å klargjøre hvem som er mor til barnet når dette ikke er kjent. Det er videre et vilkår for adopsjon at spørsmålet om farskap er avklart. Jeg viser også til at situasjonen kan være slik at den biologiske faren har et ønske om å være juridisk og sosial far til barnet. Det er derfor viktig at også barn som lever med likekjønnede omsorgspersoner får avklart hvem som er faren, der dette er mulig.

Når farskapet er fastsatt, kan foreldreskapet etter samtykke fra far overføres til mors (kvinnelige) ektefelle/samboer ved stebarnsadopsjon etter adopsjonsloven. Tilsvarende kan man søke om stebarnsadopsjon av barnet der farskap ikke lar seg fastsette etter reglene i barneloven, for eksempel fordi far er ukjent. Adopsjonsmyndighetene må her som ellers ta utgangspunkt i barnets beste.

Dette er et tema jeg tar på stort alvor og er opptatt av. Barnets beste er et grunnleggende prinsipp i saker som omhandler barn. Barneloven og adopsjonsloven tar hensyn til ulike konstellasjoner foreldre og barn og mangfoldet i dagens familier.

Regjeringen har nedsatt Barnelovutvalget som skal foreta en helhetlig gjennomgang og vurdere barnas rettigheter, også i et internasjonalt perspektiv. Barnelovutvalgets mandat er å foreta en helhetlig gjennomgang av barneloven og vil komme med forslag til en barnelov som er bedre tilpasset dagens samfunn. Utvalget skal blant annet se mer overordnet forholdet mellom menneskerettigheter, internasjonale konvensjoner og reglene i barneloven, særlig sett i lys av nye samlivsformer og familiestrukturer, likestilt foreldreskap, barns rettigheter og økt samhandling på tvers av landegrenser. Utvalget skal også vurdere om det er andre forhold enn de som er nevnt i mandatet, som bør drøftes nærmere. Utvalget skal levere sin rapport innen 1. november. Jeg ser fram til å få utvalgets rapport. Dette er et stort og viktig arbeid.

SPØRSMÅL NR. 2106**Innlevert 30. juni 2020 av stortingsrepresentant Rigmor Aasrud****Besvart 3. juli 2020 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

Hvilke beredskapsplaner forelå i departementet og NAV da coronaen inntraff og hvilke forberedelser ble gjort i de 3 ukene før regjeringen stengte ned Norge den 12. mars?

BEGRUNNELSE:

I nyhetene i dag sier NAV direktør Vågeng at:

«ingen kunne planlegge for det som skjedde da Coronaen traff.»

Allerede i Stortingsmelding 16 Beredskap mot pandemisk influensa (2012-2013) som ble behandlet i Stortinget i mai 2013 omtales aktivitetsbegrensninger i samfunnet som bl.a. at myndigheter oppfordrer eller pålegger befolkningen å begrense kontakten med andre mennesker og at de vil være permittering fra arbeidsplasser. Siden har Solberg-regjeringen fastsatt Nasjonal beredskapsplan for pandemier i 2014 og i 2019 kom analyser av krisescenarier fra direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB). Krisescenarioene viser et betydelig mer krevende risikobilde for en eventuell pandemi enn den vi hittil har sett i Norge. Antall smittede og døde er langt lavere enn de som omtales i krisescenarioet.

Alle disse dokumentene slår fast at det er at sektorprinsippet gjelder for planlegging av beredskapssituasjoner og slik jeg forstår det har det også vært tilfelle selv om regjeringen tidvis har hatt en egen beredskapsminister. Det er etablert planverk for en pandemisituasjon og krisescenarioene fra DSB viser en langt mer krevende situasjon enn dagens situasjon. Likevel mener at altså NAV at ingen kunne planlegge for det som skjedde da Coronaen traff.

Svar:

De etablerte beredskapsplanene og -organisasjonene i sektoren utgjør rammeverket for håndteringen av Covid-19-pandemien. Det ble utarbeidet konkrete pandemiplaner i Arbeids- og sosialdepartementets sektor i forbindelse med svineinfluensapandemien i 2009. Siden da har departementets kriseplanverk vært fornyet jevnlig. Det gjeldende planverket til Arbeids- og velferdsdirektoratet dekker også pandemi.

Arbeider med spørsmål knyttet til samfunnssikkerhet har innvirket på utviklingen av planverket og på sektorens evne til å håndtere en pandemi. I 2017 ble det for eksempel gjennomført en prosess for å tydeliggjøre ansvarsde-

ling mellom Arbeids- og velferdsdirektoratets fagansvar for håndtering ekstraordinær innsats av sosiale tjenester og Helsedirektoratets oppgaver.. Disse avklaringene fremgår av den Nasjonale helseberedskapsplanen fra 1. januar 2018. Videreutviklingen av IKT-systemene i NAV har også hatt stor betydning for pandemiberedskapen, og jeg viser i den sammenhengen til IKT-moderniseringsprogrammet i NAV.

ASD startet i slutten av februar en gjennomgang av egne planer for pandemihåndtering. Underliggende etater ble også bedt om å gjennomgå egen beredskap og oppdatere sine kontinuitetsplaner ut fra scenario i nasjonal beredskapsplan for pandemisk influensa.

Koronakommisjonen er, som kjent, satt ned for få en grundig og helhetlig gjennomgang og evaluering av myndighetenes håndtering av pandemien. Oppdraget til kommisjonen inkluderer også en gjennomgang av myndighetenes beredskap og planverk for pandemier både på nasjonalt og kommunalt nivå. Departementet arbeider nå med oversendelse av dokumentasjon til utvalget både av planverk og håndteringen i ASDs sektor. Det er derfor naturlig å avvente dette arbeidet og kommisjonens vurderinger.

SPØRSMÅL NR. 2107**Innlevert 30. juni 2020 av stortingsrepresentant Bengt Fasteraune****Besvart 6. juli 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Hva er 1) totalt innkrevde og forventet innkrevde bompenger i 2020 2) påløpte og forventet påløpte administrative kostnader ved bompengeneinnkrevningen i 2020 3) påløpt og forventet påløpt rentekostnad på bompengegjelden i 2020 4) gjenværende bompengегjeld totalt i Norge?

Svar:

Opplysningene som representanten Fasteraune etterspør, gjelder bompengeselskapene sin virksomhet. For 2019 foreligger det foreløpige resultater basert på kvartalsrapporter fra de regionale bompengeselskapene. Bompengeselskapenes frist for endelig rapportering av resultater for 2019 var ved utgangen av juni 2020. Statens vegvesen sin statistikk og analyser for 2019 vil derfor først foreligge rundt årsskiftet 2020-2021.

1. I 2018 var bompengeneinntektene totalt på 10,8 mrd. kroner. Dette er passeringsinntekter og inkluderer ikke inntekter fra tilleggsavgift, purregebyr og andre driftsinntekter. Det foreløpige resultatet for totale passeringsinntekter i 2019 er på 11,4 mrd. kr. Prognosen for 2020 er på 14,2 mrd. kr. Prognosen har ikke tatt hensyn til konsekvensene av korona-pandemien.

2. I 2018 var driftskostnadene for prosjekter som hadde innkreving av bompenger på 778 mill. kr. Dette inkluderer lønns- og administrasjonskostnader, innkrevingskostnader, tap på krav og eventuelle andre driftskostnader. Avskrivninger på innkrevingsutstyret er ikke inkludert. Det foreløpige resultatet for driftskostnader i 2019 er på om lag 890 mill. kr. Økningen i driftskostnader skyldes hovedsakelig at det har blitt gjort store endringer i innkrevingsystemet i Oslopakke 3 trinn 2 og ny bypakke i Bergen. Endringene innebærer økt antall innkrevingspunkter og dermed økning i antall passeringer. Antall registrerte passeringer i bomstasjonene økte fra totalt 656 millioner i 2018 til 881 millioner i 2019. Samtidig har innkrevingsystemene vært utformet slik at det er et økt antall passeringer som det ikke betales for pga. timesregler/passeringstak. Det fører til at bompengeselskapene har en stor økning i passeringer som det er knyttet driftskostnader til, men man ikke har inntekter fra. Det er ikke utarbeidet prognoser for 2020 for driftskostnader.

3. Samlede netto finanskostnader i 2018 var på om lag 1,2 mrd. kroner. Foreløpig regnskap for 2019 viser at samlede netto finanskostnader er på 1,5 mrd. kroner. Det er ikke utarbeidet prognoser for 2020 for finanskostnader.

4. Foreløpige tall for 2019 viser en samlet lånegjeld for bompengeselskapene ved utgangen av året på 62 mrd. kr. I 2018 var den totale lånegjelden på 58 mrd. kr ved årsslutt.

SPØRSMÅL NR. 2108**Innlevert 30. juni 2020 av stortingsrepresentant Bengt Fasteraune****Besvart 3. juli 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Hvilke grep har statsråden gjort for å følge opp Stortingets vedtak i Innst. 216 S om å sørge for at offentlige anbud innen vei, jernbane og farled utformes slik at norske aktører har en reell mulighet til å konkurrere om prosjektene?

BEGRUNNELSE:

Stortinget gjorde 31. mars følgende vedtak i innst. 216 S:

”Stortinget ber regjeringen sørge for at offentlige anbud innen vei, jernbane og farled utformes slik at norske aktører har en reell mulighet til å konkurrere om prosjektene, forutsatt at dette ikke medfører økte kostnader ved prosjektene, blant annet når det gjelder størrelse på kontraktene, og det må stilles krav til kunnskap om norske forhold, klima og topografi der dette er relevant for oppdraget, samt krav til norske lønns- og

arbeidsvilkår og bruk av lærlinger og egne ansatte på byggeplassen.”

Svar:

Som oppfølging av Stortingets vedtak ved behandlingen av Prop. 67 S (2019–2020) og Innst. S (2019–2020) ba Samferdselsdepartementet Statens vegvesen, Jernbanedirektoratet og Kystverket bl.a. om å følge opp anmodningsvedtak nr. 463. Departementet presiserte at oppfølgingen av vedtaket må skje på en måte som ikke er i strid med bestemmelsene i anskaffelsesregelverket.

Statens vegvesen har opplyst at etaten generelt i sitt arbeid med kontraktstrategier er opptatt av å velge den oppdelingen av et prosjekt som best sikrer økonomisk måloppnåelse. Vegvesenet vil alltid forsøke å treffe det norske markedet bl.a. for å sikre så god konkurranse som mulig. Videre stiller etaten krav til kunnskap om norske forhold, klima, grunnforhold, topografi og andre relevante forhold der dette er relevant for oppdraget. I vegvesenets kontrakter ligger det allerede bestemmelser som setter krav til norske lønns- og arbeidsvilkår, samt bruk av lærlinger. Utover dette stilles det krav om 25 pst. bruk av egne ansatte på arbeidsplassen. Statens vegvesen har jevnlig dialog med det norske markedet om kontraktstrategier, noe som bidrar til at dette markedet er i bedre stand til å gi tilbud når oppdrag lyses ut.

Jernbanedirektoratet har opplyst at etaten ved utlysning av kontrakter setter krav til kunnskap om norske forhold, klima og topografi der dette er relevant for oppdraget, samt krav til norske lønns- og arbeidsvilkår og bruk av lærlinger og egne ansatte på byggeplassen. Innenfor investeringsprosjektene er det åpent for at norske aktører blir enten hovedentreprenør eller en betydelig underentreprenør. Det gjennomføres markedsdialog, og dette har allerede resultert i oppdeling i mindre kontrakter på kommende prosjekter. Innenfor modernisering og vedlikehold baseres dette i stor grad på minikonkurranser innenfor rammeavtaler som passer for regionale norske entreprenører. Det kan nevnes at forberedende arbeider med ERTMS er utlyst med relevante krav, og at konkurransene så langt er vunnet av norske firmaer. Konkurransesettingen av drift og vedlikehold ser ut til primært å ha interesse for norske jernbaneentreprenører, og representerer åpenbart en attraktiv langsiktig forretningsmulighet for disse.

Kystverket har opplyst at etaten sørger for konkurranse i alle anskaffelser, samt god etterlevelse av anskaffelsesregelverket. Norske leverandører har de beste forutsetningene for å kunne levere tilbud til Kystverket, og etaten stiller tydelige krav til kvalitet og samfunnsansvar i alle ledd av konkurransene. Dette gjør at Kystverket får god konkurranse over hele landet, er forutsigbare på hva som kreves av leverandørene og sikrer riktig kvalitet og god gjennomføring av kontrakt. Per i dag har Kystverket relativt få utenlandske leverandører.

SPØRSMÅL NR. 2109

Innlevert 30. juni 2020 av stortingsrepresentant Siv Mossleth

Besvart 2. juli 2020 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

MD ga tilrådning om grenser og revisjon av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark (opprettet i 1989) i januar 2018. Forvaltningsplanen har aldri vært revidert, og det er på overtid å gjøre det.

Når er arbeidet om grenser og revisjon av denne nasjonalparken ferdigstilt?

Svar:

Eg har som mål å ferdigstille revisjon av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark og tilgrensande verneområde i løpet av 2020.

Eg gjer også merksam på at Midtre Nordland nasjonalparkstyre allereie har utarbeidd utkast til forvaltningsplan for området. Denne har også vore til fagleg gjennomgang i Miljødirektoratet. Nasjonalparkstyret vil ferdigstille forvaltningsplanen etter at Kongen i statsråd har fastsett endringar i vernegrenser og verneforskrifter. Nasjonalparkstyret skal ha ein brei og involverande pro-

sess slik at aktuelle partar vil få høve til å uttale seg om den nye forvaltningsplanen.

SPØRSMÅL NR. 2110

Innlevert 30. juni 2020 av stortingsrepresentant Arne Nævra

Besvart 2. juli 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Så vidt jeg har forstått har Norge som eneste land i Europa krav til kjøreseddel fra politiet med aldersgrense på 75 år. Dette var i utgangspunktet en vandelsattest men det kreves også helseattest. Sjøfører får altså fornyet førerkort på tung bil (hvert år), men ikke kjøreseddelen. En eldre yrkessjøfører kan når som helst kan sette seg inn i et 50 tonns vogntog og kjøre til Bergen midt på vinteren, mens vedkommende ikke kan kjøre ei drosje med en passasjer.

Stemmer dette, og ser statsråden noe urimelig i dette forholdet, og vil han eventuelt ta noen initiativ til endring?

BEGRUNNELSE:

Bakgrunnen for dette spørsmålet, var en sterk, personlig henvendelse fra en yrkessjøfører, og den begynner slik:

«Mitt navn er mm., og jeg fylte 75 år den 29. mars då. Jeg hadde en snaut halv stilling som sjøfører på en skolebuss i Søndre Land kommune. Jeg trivdes stort i jobben, men den 29. mars var det etter nåværende regler slutt.»

Etter en gjennomgang av forholdet nevnt i spørsmålet, fortsetter brevet slik:

«Et par andre pussigheter i denne sammenhengen kan nevnes.

- I grensetraktene mot Sverige finnes det flere svenske sjøfører over 75 som kjører i Norge på svenske papirer, altså uten krav til kjøreseddel.
- Det finnes norske sjøfører over 75 som kjører lange turer nedover i Europa. De får en yngre sjøfører til å kjøre bussen om bord i ferga, kjører turen sin ferdig, og ved ankomst Norge kommer det en mann om bord som kjører bussen på land.
- Hvis jeg eier bussen sjøl og ikke tar betaling av gjestene, kan jeg kjøre buss i Norge etter fylte 75.

Den vesle jobben jeg hadde var en viktig del av min livs-

kvalitet, og det er dessuten et veldig behov for tilkallings-sjøfører i landet vårt.

Konklusjon: Siden vi er det eneste landet i Europa som har denne pussige bestemmelsen, ber jeg om at den fjernes så snart som mulig. I disse Coronatider kan det bli viktig å ha tak i de sjøfører som finnes.

Jeg har tidligere sendt et brev til Samferdselsdepartementet om saken, og det samme har flere buss-selskaper og enkeltpersoner gjort. Den er ligger nok et eller annet sted i byråkratiet, men for bussnæringa og noen av oss sjøfører haster det litt. Dette er en fillesak som det skulle være en enkel sak å sette strek over, spesielt fordi vi som sagt er det eneste landet i Europa som har denne merkelige regelen. Vi pleier ellers å være lynkjappe til å innordne oss i alle EU-direktiver som dukker opp.»

Denne henvendelsen syntes jeg det er viktig at statsråden fikk lese, siden jeg kjenner ham som en rasjonelt og empatisk tenkende menneske.

Svar:

Sjøfører av køyretøy i løyvepliktig persontransport må ha køyresetel, som vert utferda av politiet. Køyresetel gjeld i ti år, jf. yrkestransportlova § 37 a. Etter fylte 60 år gjeld køyresetelen i 5 år, men ikkje lenger enn til innehavaren fyller 75 år. Etter fylte 70 år må gyldig lækjarattest som ikkje er eldre enn eit år takast med.

Bakgrunnen for krav til køyresetel er omsynet til brukarane av det offentlege tilgjengelege tilbodet av persontransport. Høg alder tilseier ikkje i seg sjølv at ein vert ein dårlegare sjøfører enn tidlegare. Men høg alder aukar risikoen for alvorlege og akutte sjukdomstilfelle, som ein vanskeleg eller umogeleg kan forutseie gjennom vanlege lækjarundersøkingar. Dette gjeld og personar med normalt god helse, og som fyller krava til førarkort. Ulikskapen mellom førarkortbestemmelsane og køyresetelordninga skuldast at vurderinga av den generelle risikoen med omsyn til alder sjukdomsrisiko fell noko anneleis ut i høve til det å vere yrkessjøfører med ansvaret for busspas-

sasjerar enn det gjer med omsyn til å køyre privatbil eller lastebil.

Ved ei lovendring iverksett 1. juli 2009 vart aldersgrensa for køyresetel heva frå 70 til 75 år. Ved lovendringa vart det lagt vekt på uttalar frå helsestyresmaktene, som m.a. viste til at helsetilstanden i befolkninga generelt hadde betra seg i høve til auka alder enn det som var tilfelle då den tidlegare aldersgrensa på 70 år vart fastsett i 1979.

Departementet har bede Vegdirektoratet om å vurde-re den generelle aldersgrensa for køyresetel på ny, i samarbeid med Helsedirektoratet. Det er vanskeleg for meg å seie konkret når ei slik vurdering vil vere klar, grunna stort trykk på begge dei nemnde instansane som følgje av den spesielle situasjonen landet har vore i med Covid-19.

SPØRSMÅL NR. 2111

Innlevert 30. juni 2020 av stortingsrepresentant Rigmor Aasrud

Besvart 3. juli 2020 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup

Spørsmål:

Kan statsråden bekrefte at også at inntektssvikten som kommunale kinoer uten eget organisasjonsnummer har, vil bli dekket gjennom den refusjonen kommunene får fra kommunaldepartementet slik kinoer med eget organisasjonsnummer får fra Kulturrådet?

BEGRUNNELSE:

Lillehammer kino og har søkt støtte for inntektsbortfallet slik andre kinoer har gjort. Kulturrådet sier i avslag på søknaden fra Lillehammer kino at de bare kan utbetale støtte til kinoer med eget organisasjonsnummer. Lillehammer kino benytter samme organisasjonsnummer som Lillehammer kommune og er derfor ikke støtteberettiget i gjennom ordningene for kulturaktører, mens kinoene i eksempelvis Hamar og Gjøvik har eget organisasjonsnummer og får støtte. Det fremstår som svært uheldig at støtteordningen slår så forskjellig ut og at det derfor virker naturlig at merutgiftene som kommunene har med kinodrift da dekkes når kommunene skal få kompensert for sine reelle kostnader/merutgifter i forbindelse med Coronapandemien.

Svar:

I regjeringens foreløpige vurdering i Revidert nasjonalbudsjett 2020 av de økonomiske konsekvensene av koronakrisen, anslo regjeringen at brukerbetalningene for kommunesektoren ville bli redusert med 5,5 mrd. kroner i forbindelse med virusutbruddet.

Av dette var bortfall av inntekter for foreldrebetaling for barnehage og SFO anslått til 1,5 mrd. kroner. I beregningen var det lagt til grunn at barnehagene var stengt fra

13. mars til 19. april, og at 1.–4. skoletrinn var stengt fra 13. mars til 26. april.

Bortfall av inntekter fra kollektivtrafikk var anslått til 2,5 mrd. kroner.

Bortfall av inntekter knyttet til kultur, idrett, parkering og tannhelse var anslått til 1,5 mrd. kroner. Av det samlede inntektsbortfallet på 1,5 mrd. kroner var om lag $\frac{3}{4}$ anslått å knytte seg til kultur og idrett. Det resterende fordelte seg på parkering, tannhelse samt annet med noenlunde like beløp. Anslaget for inntektsbortfall innen kultur og idrett omfattet blant annet tapte salgs- og leieinntekter for kinoer som er en del av kommunen eller organisert som et kommunalt foretak.

I beregningene av mindreinntekter fra kollektivtrafikk, idrett, kultur, parkering og tannhelse var det lagt til grunn at den akutte situasjonen ville vare i tre måneder. Det er stor usikkerhet om anslagene. Regjeringen har derfor etablert en arbeidsgruppe med representanter fra staten og kommunesektoren som skal gå nærmere inn i tallene for inntektsbortfall og utgifter knyttet til virusutbruddet i kommunesektoren.

SPØRSMÅL NR. 2112**Innlevert 30. juni 2020 av stortingsrepresentant Ole André Myhrvold****Besvart 3. juli 2020 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn****Spørsmål:**

Er statsråden enig i at tiltakskost for et klimatiltak kun bør omfatte beregning av effekter som kan direkte relateres til en utslippsreduksjon, og dersom ikke hvorfor er da effekten av helsegevinster medregnet som en positiv effekt, mens effekten av bortfall av verdiskapning og arbeidsplasser knyttet til kjøttproduksjon ikke er medregnet som en negativ effekt?

GRUNNGJEVING:

Beregningen av tiltakskosten av kjøttkutt i Klimakur 2030 er satt til under 500 kr/tonn. I NIBIOs underlagsrapport til Klimakur 2030 framkommer det at den største gevinsten ved innføring av kjøttkutt-tiltaket er en antatt positiv helseeffekt. I rapportens tabell 8 er det synliggjort at $\frac{3}{4}$ av den positive helsegevinsten ved omlegging av kostholdet tilskrives økt forbruk av nøtter, frø, frukt, bær og grønnsaker, mens kun $\frac{1}{4}$ tilskrives redusert kjøttforbruk.

I dette tilfellet er det kun redusert kjøttforbruk som påvirker Norges utslippsregnskap fordi det direkte kan relateres til færre husdyr. Det er ingen automatikk i at man starter å spise mer frukt, grønnsaker og nøtter, selv om man spiser mindre rødt kjøtt. Beregnet helsegevinst ved økt inntak av frukt, grønnsaker og nøtter hører derfor ikke hjemme i beregning av tiltakskostnad for et klimatiltak.

På den annen siden peker en rapport fra Oslo Economics på følgene av redusert husdyrproduksjon med tapte fellesgoder som kulturlandskap og distriktsarbeidsplasser. Disse er ikke verdisatt og dermed ikke med i regnestykket.

Beregningen har heller ikke medregnet tapt investeringsverdi i husdyrproduksjon og investeringsbehov i økt planteproduksjon.

Svar:

Klimakur 2030 er eit grundig og godt fagleg innspel utarbeida av ei etatsgruppe beståande av Miljødirektoratet, Statens vegvesen, Kystverket, Landbruksdirektoratet, Norges vassdrags- og energidirektorat og Enova. Klimakur er eit kunnskapsgrunnlag for kva tiltak som er moglege å gjennomføre for å nå klimamåla. Det er ikkje ein rapport som seier kva politikk som skal førast. Politikk og tiltak blir ikkje vedteke på grunnlag av tiltakskostnadane aleine. Politikken blir forma etter heilskaplege vurderingar av kostnadar og gevinstar, og relevante konsekvensar som ikkje nødvendigvis lar seg kvantifisere i kroner og øre. Det

er regjeringa si oppgåve, og vi kjem tilbake med vår politikk i klimameldinga for 2030 seinare i år.

Når det gjeld spørsmål om korleis tiltakskostnadane blir berekna meiner eg det må vere fagdirektorata si oppgåve å utarbeide og bestemme kva for ei metode som ligg til grunn for utrekningane. Metodane bør vere basert på beste faglege kunnskap og ikkje baserast på politikk eller politiske føringar. Når det er sagt, så meiner eg det er naturleg at relevante effektar som helsegevinstar inkluderast i ei samfunnsøkonomisk analyse av eit tiltak som grunner i kosthaldsråda frå helsemyndighetene.

I Klimakur 2030 har etatane vurdert klimaverknaden og helseverkande av eit endra kosthald med meir vegetabilske vekstar og mindre rødt kjøtt. Eg er einige i at det er uvisse i korleis råda kan følgast opp og korleis kosthaldet kan vere samansett. Dette kan sjølvstøtt bli gjort på mange ulike måtar. I Klimakur har dei tatt høgde for nettopp det, og sett på forskjellige scenario kor råda følgjast i ulik grad. Likevel, føresetnaden for tiltaket er kosthaldsråda som betyr at vi et meir fisk, nøtter, frukt og grønt, og noko mindre kjøtt. Det vil vere bra for både klima og helsa.

Når det gjeld effektane for verdiskaping og arbeidsplassar er dei, saman med mange andre effektar og følgjer, grundig omtala i Klimakur 2030.

Eg vil òg understreka at intensjonsavtala med jordbruket ligg til grunn for regjeringas klimapolitikk. Vi ser fram imot å jobbe saman med næringa for å oppnå mattryggleik, landbruk i heile landet, verdiskaping og eit berekraftig landbruk, samstundes som vi reduserer klimagassutsleppa i tråd med landbruket sine eigne klimamål og dei internasjonale forpliktingane til Noreg.

SPØRSMÅL NR. 2113**Innlevert 30. juni 2020 av stortingsrepresentant Ole André Myhrvold****Besvart 6. juli 2020 av olje- og energiminister Tina Bru****Spørsmål:**

På hvilken måte vil statsråden legge opp til dialog med berørte grunneiere, næringsdrivende og lokalsamfunn for å besvare hvilke rettigheter og muligheter disse nå har til å utvikle, bo og drive sine eiendommer videre?

BEGRUNNELSE:

Viser til sak på NRK.no 29. mai "Streken gjennom huset" om raskkartlegging (skredfaresoner) i regi av NVE.

Arbeidet har ifølge artikkelen har pågått siden 2012, men det er først nå innbyggere og kommuner i rasutsatte områder har fått et konkret kart å forholde seg til.

Flere opplever nå at de sitter fastlåst i en nylig opptegnet faresone.

Svar:

Endringer i nedbørsmønster, og økt skred- og flomhyppighet gir økte utfordringer. Særlig vanskelige utfordringer er knyttet til eksisterende bygninger som ligger utsatt til for flom- og skredfare. Regjeringen er opptatt av å legge til rette for en god og fornuftig samfunnsutvikling, samtidig som det er viktig å ivareta sikkerheten til mennesker og vern av materielle verdier.

Jeg har stor forståelse for at det er krevende å få begrensinger på utvikling og drift av egen eiendom, spesielt i områder som oppleves som trygge og der folk har bodd

lenge. Samtidig er styring av arealbruken etter byggtেকnisk forskrift avgjørende for å motvirke framtidige tap og skader fra flom og skred.

Jeg vil understreke at verken kartleggingen som gjøres av NVE eller sikkerhetsreglene i byggtেকnisk forskrift som gjelder for skredutsatte områder, er til hinder for å bruke og holde vedlike bygninger. I 2015 vedtok også regjeringen oppmyking i sikkerhetsreglene som innebærer at det er mulig å bygge for eksempel tilbygg og garasjer, selv i skredutsatte områder. Hensikten med dette var å legge til rette for en tidsmessig standard for den bruken som allerede skjer.

I noen tilfeller har grunneiere tidligere fått utført en skredfarevurdering som de har fått godkjent en utbygging basert på. Dette er tilfellet i saken i Vikebygd i Ullensvang som representanten viser til i sin begrunnelse. Her ble det gjennomført en skredfarevurdering på 1980-tallet og en skredfarevurdering senere på oppdrag fra grunneierne. Begge skredfarevurderingene har en annen konklusjon enn NVEs skredfarekartlegging fra 2016. NVE har vært i dialog med grunneierne og kommunen om disse forholdene.

Jeg er opptatt av god dialog om disse spørsmålene som representanten tar opp. NVE har tett kontakt med kommuner, både under og etter faresonekartlegging. Jeg gjør også oppmerksom på at kommuner kan søke NVE om bistand til å sikre bebyggelse som befinner seg innenfor en faresone.

SPØRSMÅL NR. 2114**Innlevert 30. juni 2020 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal****Besvart 7. juli 2020 av næringsminister Iselin Nybø****Spørsmål:**

Hvordan har næringsministeren jobbet for å bedre konkurransesituasjonen i telekom-bransjen, og hvordan vil ministeren sikre et marked som kommer forbruker til gode i fremtiden?

BEGRUNNELSE:

30. Juni ble Telenor ilagt bot på 112 millioner euro av ESA på grunn av prisstrategi som presset konkurrentene ut av markedet. Telenors praksis gjorde det umulig for konkurrenter som var avhengig av å kjøpe tilgang av Telenor uten å tape penger. Telenor priset produktene til andre aktører høyere enn det de gjorde til sine egne. Det er kun to tilby-

dere som leverer full telekommunikasjon i Norge, markedet er i så måte et duopol.

I 2019 skrev E24 om at Telenor-selgere hadde brukt villedende argumentasjon og påstander for å ta kunder fra konkurrentene. Blant annet at Ice sitt nett var bygget av en russer og at man måtte ha spesialtelefon for å kunne bruke nettverket. Historien til Telenors strategier overfor konkurrenter og forbrukere begynner å bli frynsete.

Jeg er bekymret over utviklingen av telekombransjen og få aktører som leverer full Telecom. De mindre aktørene må kjøpe tilgang til nettverket av de to store.

Svar:

For regjeringen er det viktig at innbyggere og næringsliv har tilgang til rimelige og gode teletjenester. Virksom og bærekraftig konkurranse i markedene for elektronisk kommunikasjon skal bidra til dette.

Markedet for mobiltjenester er et stort og viktig marked for norske forbrukere og konkurransen i dette markedet burde vært bedre. Vårt samfunn har aldri vært mer avhengig av digital infrastruktur. Det er derfor ikke tilfredsstillende at det norske mobilmarkedet er et av de mest konsentrerte i Europa, med kun to mobiloperatører som har egne landsdekkende mobilnett, og at norske forbrukere betaler en høy gjennomsnittspris. Mobilmarkedet domineres fortsatt av de to store tilbyderne, og er preget av begrenset konkurranse. Ved utgangen av 2019 hadde Telenor i overkant av 2,7 millioner abonnenter. Dette utgjorde 47,5 prosent av alle mobiltelefonabonnementer i Norge. Telia var nest største aktør med 36,1 prosent, dette inkluderer tall for Phonero og Get/TDC. Ice var tredje største aktør med en andel på 9,9 prosent. Mobiloperatører uten eget landsdekkende nett er avhengig av å leie tilgang i Telenors eller Telias nett.

Regjeringen anser på denne bakgrunn etableringen av et tredje mobilnett som svært viktig for konkurransesituasjonen i mobilmarkedet. Et tredje mobilnett vil gi bedre konkurranse i markedet og vil kunne drive prisene på mobiltjenester ned, gi økt innovasjon og bedre sikkerhet. Covid-19-krisen har hatt en negativ påvirkning på finansieringen som Ice har behov for i forbindelse med den kapitalkrevene utbyggingen av det tredje mobilnettet. Som følge av dette har regjeringen blant annet utsatt Ice's årlige frekvensavgifter og resterende utestående spektrumspromeny på til sammen mer enn 550 millioner kroner til 2025, mot at selskapet fortsetter utbyggingen av det tredje mobilnettet.

Det er imidlertid også positive utviklingstrekk i markedet ved at tilbydere investerer store beløp i utbygging av bredbånds- og mobilnett. I 2019 var investeringene rekordhøye og på over 12 milliarder kroner. Norske mobilnett scorer også veldig høyt i de fleste internasjonale sammenhenger.

Vi har flere virkemidler for å legge til rette for virksom konkurranse. Herunder den sektorovergripende konkurranselovgivningen, som jeg har ansvaret for. Konkurranselovens forbud skal fremme konkurransen i de ulike markedene – av hensyn til både bedrifter og forbrukere. Forbrukere er i tillegg beskyttet av særlig forbrukerlovgivning. For at konkurransepolitikken skal sørge for effektiv konkurranse er det viktig med et strengt tilsyn av markedene, og regler som gir gode og forutsigbare ramme for aktørene i markedet.

I arbeidet med å styrke konkurransen og dermed forbrukernes behov for best mulig tjenester til lavest mulig priser er regelverket både i konkurranseloven og ekomloven sentrale. Konkurranseloven gir mulighet til å illegge høye overtredelsesgebyrer dersom en dominerende markedsaktør misbruker sin markedsrett f.eks. til å hindre konkurrenter innpass i markedet. Konkurranseloven gjør det også mulig å stanse fusjoner, for å forhindre at en dominerende aktør skapes eller får en enda sterkere stilling.

Mobilbransjen reguleres også gjennom den sektorspesifikke konkurransereguleringen i ekomloven. Ekomloven har som formål å sikre brukerne i hele landet gode, rimelige og framtidrettede elektroniske kommunikasjonstjenester, gjennom effektiv bruk av samfunnets ressurser ved å legge til rette for bærekraftig konkurranse. Loven skal også stimulere til næringsutvikling og innovasjon. Loven skal legge til rette for konkurranse fremover i tid i markeder hvor konkurransen ikke fungerer tilfredsstillende, såkalt ex-ante regulering (forhåndsregulering). En av ekomreguleringens målsetninger er å tilrettelegge for det tredje mobilnettet i Norge. Ansvaret etter ekomloven ligger under distrikts- og digitaliseringsministeren.

Telekom-markedet er et marked hvor Konkurransetilsynet både har grepet inn mot foretakssammenslutninger, har ilagt overtredelsesgebyr og hvor tilsynet har vært en aktiv pådriver for et regelverk som fremmer konkurranse. Konkurransetilsynet satte vilkår for at TeliaSoneras oppkjøp av Tele2 kunne gjennomføres fordi det ville redusere antall mobilnettverk i Norge fra tre til to. Oppkjøpet ble først godkjent på vilkår som blant annet omfattet salg av Tele2s mobilnettverk og mobiloperatøren Network Norway til ICE. ICE har siden tilsynets vedtak bygget videre på mobilnettverket, og vil fortsette med utbygging i årene fremover. Det er grunn til å tro at dette vil øke konkurransen i det norske mobilmarkedet, til glede for norske mobil kunder.

Videre fattet Konkurransetilsynet 21. juni 2018, som spørsmålsstiller nevner, vedtak der Telenor Norge AS/Telenor ASA ble ilagt overtredelsesgebyr på 788 millioner kroner for å ha misbrukt sin dominerende stilling i det norske mobilmarkedet. Konkurransetilsynet

konkluderte med at Telenor la hindringer i veien for utbyggingen av et tredje mobilnett i Norge. Gebyret som ble ilagt Telenor er det største som noen gang er gitt i en

sak hos Konkurransetilsynet. Selv om saken belyser problemer i markedet, viser den også

myndighetenes vilje og evne til å overvåke, avdekke og sanksjonere overtredelser av konkurranseregelverket.

Konkurransutfordringer i dette markedet, med både utfordringer som følge av overgang fra tidligere statlige monopoler til kommersielle markeder og rask teknologisk utvikling er ikke et særnorsk, men i stor grad et felles europeisk, fenomen. Norske konkurransemyndigheter arbeider derfor også tett med konkurransemyndigheter i resten av Europa. Konkurransetilsynet er blant annet del av European Competition Network (ECN), som er et forum etablert for diskusjon og samarbeid mellom konkurransemyndigheter i EU, som har en egen undergruppe for telekom, hvor tilsynet deltar og bidrar aktivt. Konkurransetilsynet har også et nært og godt samarbeid med ESA.

På grunn av manglende konkurranse er det norske mobilmarkedet fremdeles regulert. Konkurransetilsynet og Nasjonal Kommunikasjonsmyndighet (Nkom), som har ansvaret formreguleringen har derfor tett og god kontakt med. Samarbeidet mellom Konkurransetilsynet og

Nkom er formalisert gjennom en samarbeidsavtale og det gjennomføres årlige kontaktmøter, i tillegg til løpende kontakt ved behov.

Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom) setter gjennom markedsvedtak begrensninger på adferden til Telenor som har sterk markedsstilling, og pålegger plikter for å legge til rette for konkurranse. Blant annet gir denne reguleringen Telenors konkurrenter tilgang til å bruke Telenors mobilnett for å levere sine tjenester. I perioden etter 2012 har Nkom i flere omganger strammet inn reguleringen av Telenor i det norske mobilmarkedet. Per i dag gjennomføres marginskvistester halvårlig for å sikre at Telenors konkurrenter uten eget nett ikke må videreselge med tap.

Det er min klare oppfatning at de relevante norske myndigheter har et tett og godt samarbeid for å sikre best mulig konkurranse i det norske mobilmarkedet. Dette gjelder særlig gjennom et felles fokus på å legge til rette for etableringen av et tredje landsdekkende mobilnett i Norge.

SPØRSMÅL NR. 2115

Innlevert 30. juni 2020 av stortingsrepresentant Siv Mossleth

Besvart 7. juli 2020 av fiskeri- og sjømatminister Odd Emil Ingebrigtsen

Spørsmål:

7 av 10 fisk sendes ubearbeidet ut av landet, og det fører til at arbeidsplasser og verdiskaping, som skulle ha trygget bosetning og lokalsamfunn i distriktene, går ut av landet.

Kan ministeren skissere hva regjeringa vil gjøre for å styrke helårsdrift og helårsarbeidsplasser i fiskeindustrien i nord?

BEGRUNNELSE:

I et tidligere spørsmål ba jeg også ministeren skissere hva regjeringa vil gjøre for å styrke arbeidsplasser i fiskeindustrien, men svaret var ikke utfyllende. Fiskeindustrien mener at tilgang til råstoff er viktig, og fokuserer mye på dette.

Svar:

I mitt svar på spørsmål nr. 1774 fra representanten Mossleth redegjorde jeg for hva regjeringen vil gjøre for å styrke arbeidsplasser i fiskeindustrien.

En mer utfyllende vurdering av problemstillinger knyttet til fiskeindustrien og beskrivelse av regjeringens tiltak finnes som kjent i strategien for helårlige arbeidsplasser i fiskeindustrien som ble lagt fram for Stortinget sammen med at kvotemeldingen i juni 2019. Her pekte vi blant annet på at god ressurskontroll for å sikre en bærekraftig forvaltning av fiskebestandene er en forutsetning for levegrunnlaget til industrien. Ressurskontrollarbeidet skal nå forsterkes i oppfølgingen av NOUen om framtidens ressurskontroll (NOU 2019: 21 Framtidens fiskerikontroll). Regjeringen skal fortsette å investere i marin forskning og bestandsforskning for å sikre kunnskap om bestandene, i tillegg til fortsatt satsing på forskning og utvikling for å bidra til teknologi- og produktutvikling i fiskeindustrien. Strategien peker også på at vi ønsker å sikre at førstehåndsomsetningen fungerer etter formålene i fiskesalslagsloven, og at salgslagene må sikre at det er tilgang på råstoff i førstehåndsmarkedet, samt at det er like vilkår i konkurransen om råstoffet.

Representanten etterlyser tiltak rettet mot industrien i nord. Til det konstaterer jeg at både ferskfiskordning og

levendelagring i stor grad rettes mot, og utnyttes av nett-opp industrien i nord. Begge ordninger er reguleringstiltak som er ment å gi industrien bedre tilgang til råstoff utenom sesongene.

Vi kan alle kan enes om at vi ønsker en konkurranse-dyktig norsk sjømatindustri og at det skal være lik konkurranse om, og jevn tilgang på råstoff. Vi ønsker mer bearbeiding i Norge, men det er krevende av mange årsaker. Industrien på land har i flere tiår dessverre opplevd dårlig lønnsomhet, men det er en for enkel slutning å legge skylden på eksport av ubearbeidet fisk. Ja, vi eksporterer mye sjømat, men det skal vi være stolt av. Eksporten og tilgang til det globale sjømatmarkedet er avgjørende for sjømatnæringen. Forutsigbar og god markedsadgang med lavest mulig tollsatser for bearbejdede sjømatprodukter er også en forutsetning for mer bearbeiding av fisk og sjømat i Norge. Regjeringen jobber med flere forhandlingsprosesser for å forbedre markedsadgangen for norsk sjømat. Det er også et viktig tiltak for økt bearbeiding i Norge å sikre stabilitet rundt EØS-avtalen.

Vi er verdens nest største sjømateksportør, og vi skal fortsatt sørge for at verden får sunn, trygg sjømat av høy

kvalitet. Det er ikke sikkert at Norge har tapt verdiskaping på at bearbeiding av fisk er flyttet ut av landet, og det er ikke sikkert at verdiskapingen vil øke dersom vi henter bearbeidingen hjem igjen. Tvert imot. Når industrien og næringslivet ikke finner det lønnsomt å bearbeide, så kan det være en god indikator på at det faktisk ikke er lønnsomt. Bearbeiding av sjømat i Norge har ikke vært tilstrekkelig lønnsomt sammenlignet med andre investeringsmuligheter; norsk bearbeidet sjømat møter også som kjent relativt høy toll i mange markeder.

Det er viktig å understreke at regjeringen fører en politikk som favner hele sjømat-Norge og ikke bare fiskeindustrien i nord. Vi ønsker lønnsomme arbeidsplasser i sjømatindustrien, og grunnlaget må være lønnsomme bedrifter. Forutsetningen for helårige arbeidsplasser i Norge er bedre konkurransekraft, tilgang på råstoff, lave produksjonskostnader og god markedsadgang. Vår hovedoppgave er å legge til rette for verdiskaping i Norge, og det gjør regjeringen gjennom en stabil finanspolitikk, gode og stabile rammevilkår, i tillegg til at vi har flere målrettede ordninger rettet mot å sikre fiskeindustrien råstoff. Dette arbeidet skal vi videreføre.

SPØRSMÅL NR. 2116

Innlevert 30. juni 2020 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand

Besvart 3. juli 2020 av forsknings- og høyere utdanningsminister Henrik Asheim

Spørsmål:

Ifølge en ny rapport laget for Kommunal- og moderniseringsdepartementet, opplyser hele 26 av 28 nordnorske kommuner at de har vansker med å rekruttere nok personer med høyere utdanning for å dekke arbeidslivets behov for kompetanse. Manglende tilgjengelighet på utdanninger i regionen er pekt på som en av årsakene til rekrutteringsutfordringene.

Hvordan har utviklingen i antall studieplasser og studiesteder vært i perioden 1990-2020, fordelt på hvert av de opprinnelige fylkene og på ulike utdanninger, spesielt profesjonsutdanningene?

Svar:

For å gi en oversikt over utviklingen i studiesteder er det tatt utgangspunkt i utdanningsinstitusjonene. Under følger en oversikt over utdanningsinstitusjoner i de tre opprinnelige fylkene i Nord-Norge, utvikling i antall stu-

denter ved utdanningsinstitusjonene og utvikling i antall studenter per fagområde.

Utdanningsinstitusjoner i Nordland, Troms og Finnmark

Samisk høgskole (SH)

Etablert 1989.

Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet (UiT)

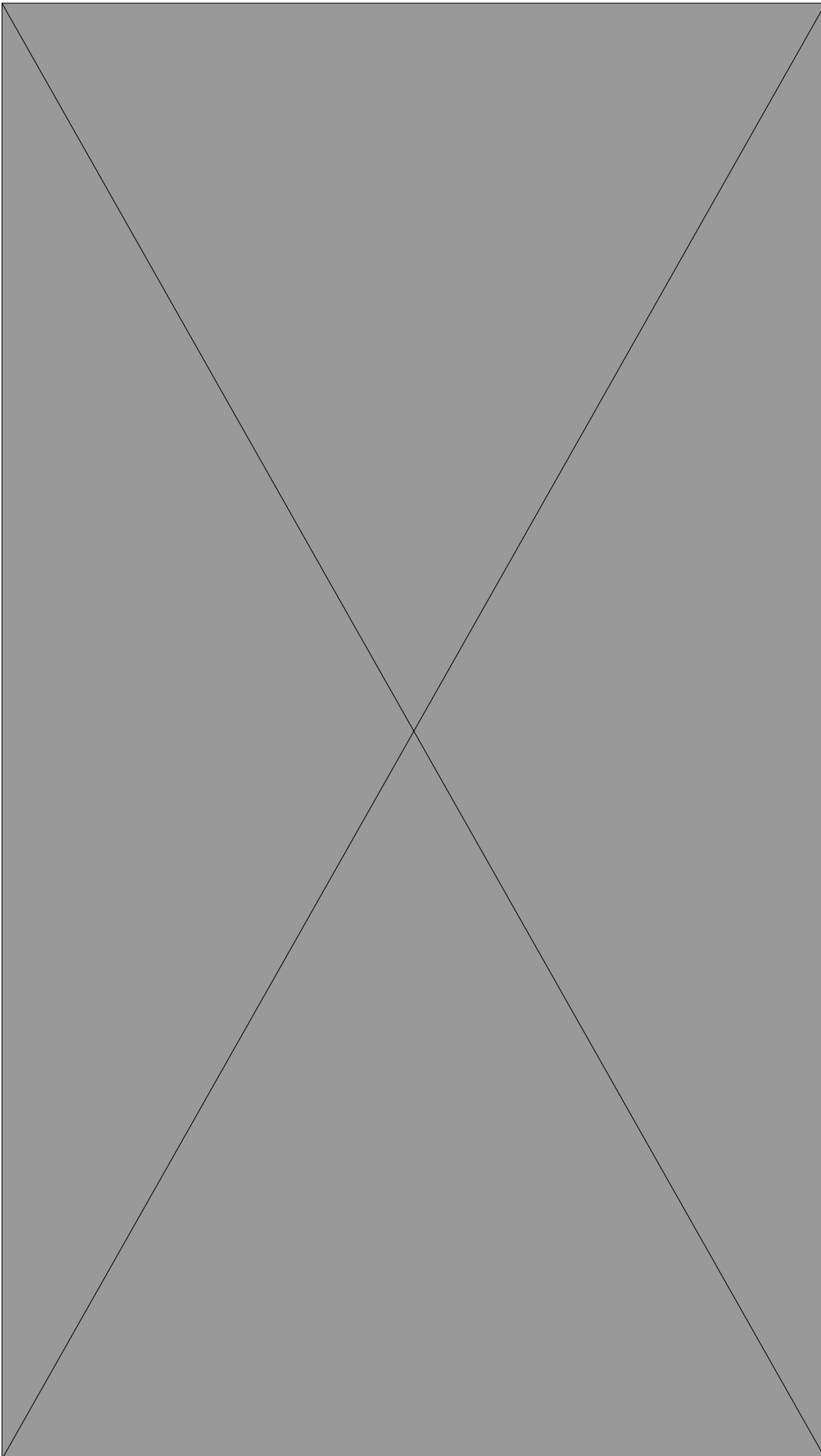
UiT har studiesteder i Tromsø, Alta, Hammerfest, Kirkenes, Harstad, Narvik, Bardufoss, Bodø, Mo i Rana.

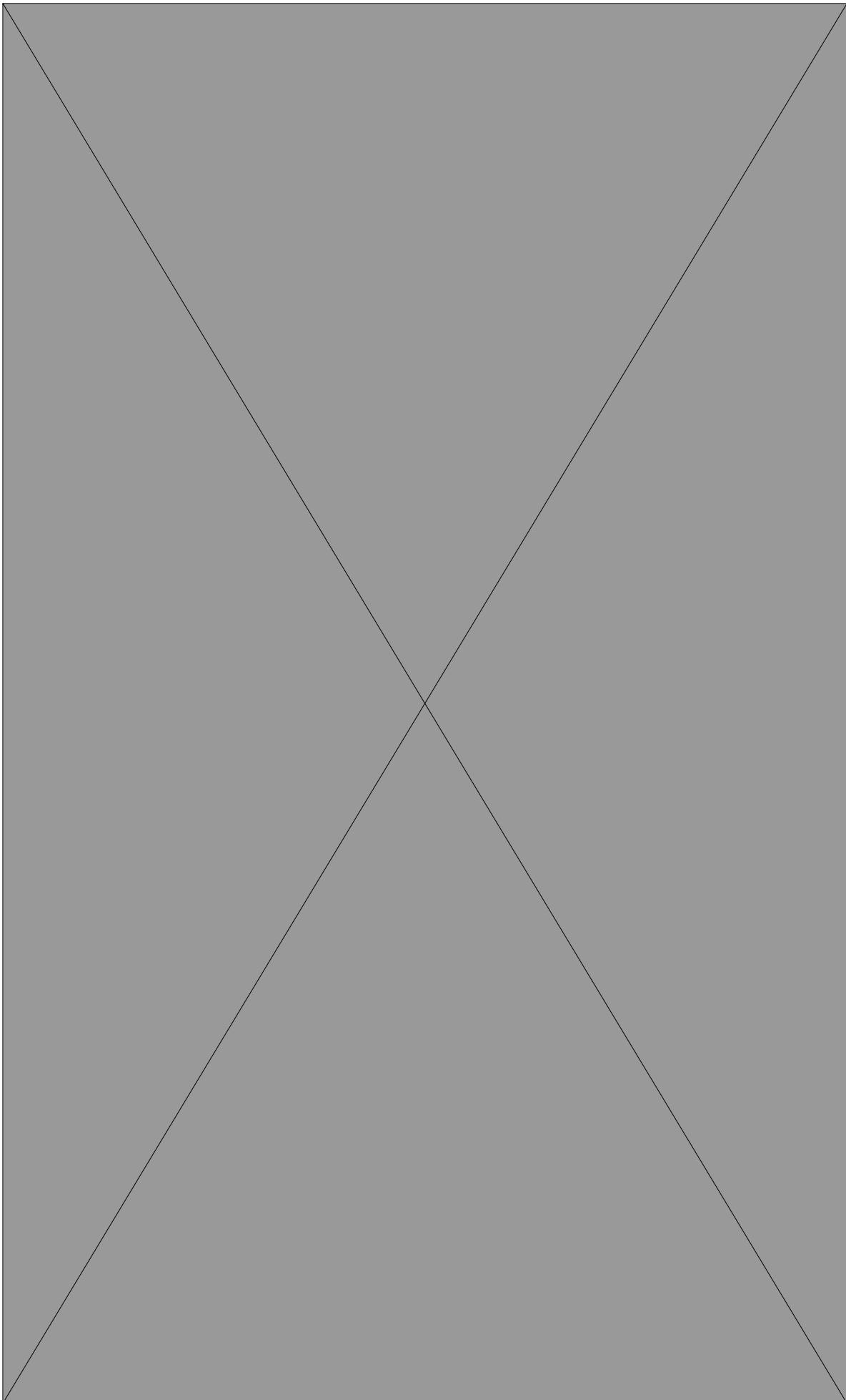
Utvikling:

1994:

- Høgskolen i Tromsø opprettes av Tromsø lærerhøgskole, Nordnorsk musikkonservatorium (Tromsø), Tromsø helsefagskole og Tromsø maritime høgskole.
- Høgskolen i Finnmark opprettes av Finnmark sykepleierhøgskole (Hammerfest), Finnmark distrikthøgskole (Alta) og Alta lærerhøgskole.

- Høgskolen i Narvik opprettes av Narvik ingeniørhøgskole og avdeling Narvik av Nordland sykepleierhøgskole.
2009:
- Universitetet i Tromsø fusjonerer med Høgskolen i Tromsø.
2013:
- Universitetet i Tromsø fusjonerer med Høgskolen i Finnmark til Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet.
2016:
- Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet fusjonerer med Høgskolen i Harstad og Høgskolen i Narvik.
Nord universitet (NU):
NU har studiesteder i Bodø, Levanger, Mo i Rana, Namsos, Steinkjer, Stjørdal, Vesterålen, Nesna (skal legges ned).
Utvikling:
1994:
- Høgskolen i Bodø opprettes av Bodø lærerhøgskole, Nordland sykepleierhøgskole og Høgskolesenteret i Nordland.
2011:
- Høgskolen i Bodø blir til Universitetet i Nordland.
2016:
- Nord universitet opprettes av Universitetet i Nordland, Høgskolen i Nesna og Høgskolen i Nord-Trøndelag.
Utvikling i antall studenter ved utdanningsinstitusjonene
Det er institusjonene som har ansvaret for å dimensjonere studietilbudene sine og som fastsetter hvor mange studieplasser de vil tilby. Unntaket er profesjonsutdanninger med måltall som setter et minimumskrav på ferdige kandidater for institusjonen. Departementet har ikke en full oversikt over hvor mange studieplasser de tilbyr for de etterspurte årene. Det er derfor tatt utgangspunkt i registrerte studenter.
I høyskolereformen i 1994 ble 98 ulike høyskoler slått sammen til 26 statlige høyskoler. Departementet har ikke oversikt over studenttall for de tidligere 98 høyskolene. I Database for statistikk om høyere utdanning (DBH) finnes tall på studenter per institusjon fra og med 1995, som vist i tabellen under. I tabellen er institusjoner som i dag er en del av UiT markert i gult, institusjoner som i dag er en del av NU markert i blått og SH er markert i oransje.

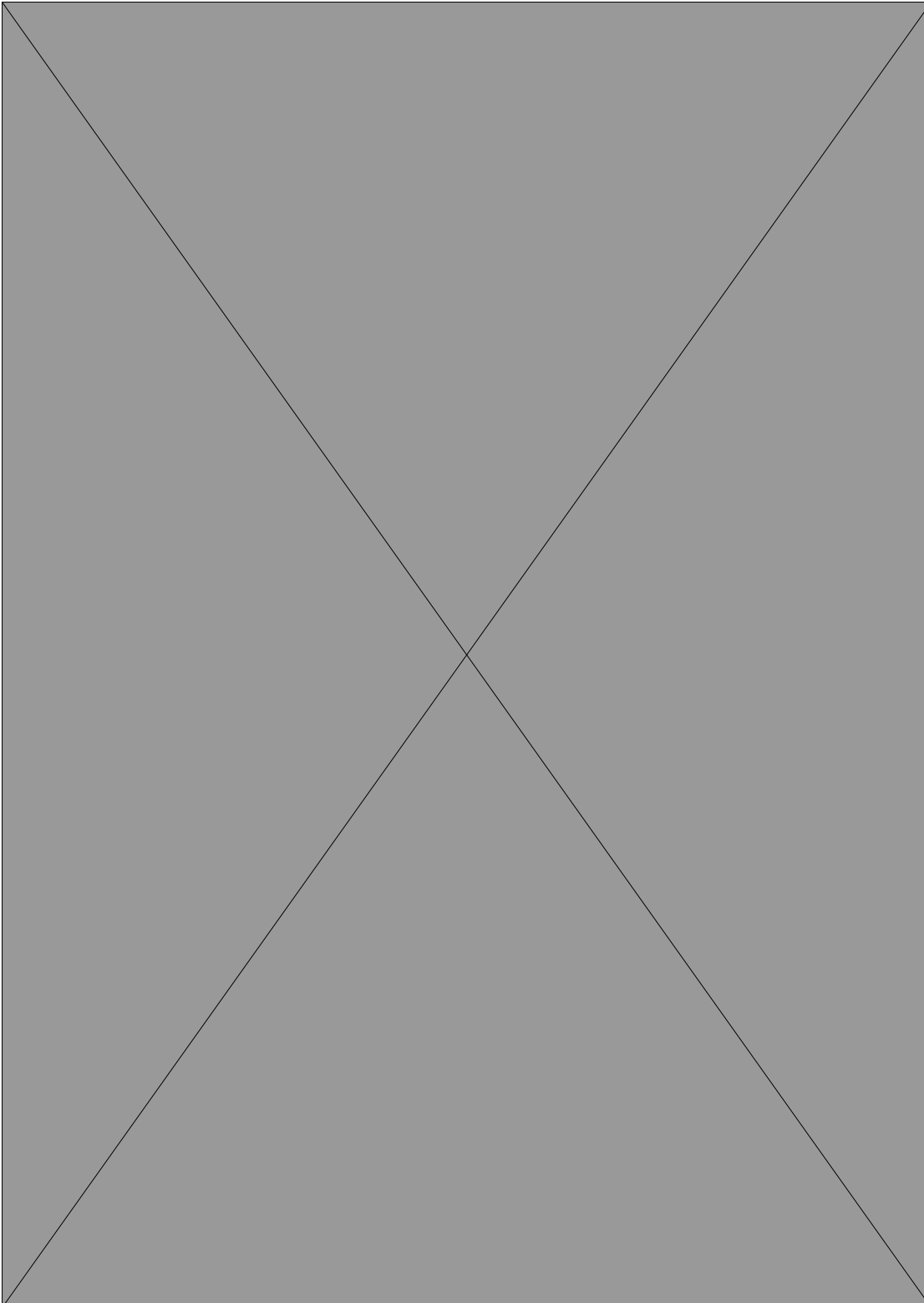
Utvikling i antall studenter per fagområde

Som nevnt er det utdanningsinstitusjonene sitt ansvar å dimensjonere studietilbudene sine, herunder å beslutte hvilke utdanninger de skal tilby til ethvert tidspunkt på hvilke studiesteder. Departementet har ikke oversikt over alle utdanningene som institusjonene har tilbudt på hvilke studiesteder i de etterspurte årene.

Basert på informasjon fra DBH har vi sammenstilt en omtrentlig oversikt over registrerte studenter per fagområde i Nord-Norge i 1996 og 2019, som gir et bilde av

utviklingen. 1996 er det første året det finnes data per fagområde for alle institusjonene.

For 2019 er studenttallene for Høgskolen i Nord-Trøndelag (HiNT) for 2015 ekskludert, siden den ikke ligger i Nord-Norge. 2015 var siste året med data per fagområde for høyskolen, før den ble en del av nye Nord universitet i 2016. Vi legger til grunn at fordelingen av studenter per fagområde for HiNT i 2015 likner den i 2019. For 2019 inkluderer dermed tabellen under studenter på UiT, Samisk høyskole og NU, unntatt HiNT.

SPØRSMÅL NR. 2117

Innlevert 30. juni 2020 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 7. juli 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Hvordan vil departementet forklare den drastiske nedgangen i andelen innvilgede søknader om voldsoffererstatning i voldtektssaker?

BEGRUNNELSE:

Rødt har mottatt bekymringsmeldinger fra advokater som bistår ofre i voldtekts- og overgrepssaker, om at en stadig større andel av søknader om voldsoffererstatning fra voldtekts ofre avvises. Tall som bistandsadvokatene har mottatt fra Kontoret for voldsoffererstatning viser at i 2016, 2017 og 2018 ble omtrent halvparten av søknadene om voldsoffererstatning for voldtekts ofre innvilget. Foreløpige tall for 2019 viste imidlertid at av de 617 søknadene fra voldtekts ofre som var blitt behandlet fra januar til utgangen av oktober 2019 så ble bare 26,6 prosent innvilget, mens 73,4 prosent ble avslått.

I tillegg til den markante nedgangen i andelen innvilgelser, handler bekymringsmeldingene om avslag på voldsoffererstatning i voldtekts- overgrepssaker som oppleves som urimelige. I noen av tilfellene skal voldsoffererstatningsmyndighetene ha gitt avslag ved å tilsidesette domstolenes vurderinger.

I forarbeidet til lov om endring i voldsoffererstatningsloven, Ot.prp.nr. 10 (2007-2008), slår justisdepartementet fast at ved erstatningsutmåling bør voldsoffererstatningsmyndighetene i utgangspunktet følge domstolenes vurderinger, blant annet fordi domstolene normalt har

«(...) et bedre faktisk grunnlag å bygge avgjørelsen på enn voldsoffererstatningsmyndigheten, jf. blant annet ved at de bygger på umiddelbar bevisførsel.»

Departementet skriver videre at

«(...) forvaltningen prinsipielt sett ikke [bør] komme til et annet resultat enn domstolene ved vurderinger av det samme saksfaktum i forhold til de samme rettsregler, idet det vil kunne svekke domstolens legitimitet.»

Dette prinsippet kan antas å gjelde også for spørsmålet om hvorvidt offeret er utsatt for et straffbart forhold eller ikke. Bekymringsmeldingene tyder imidlertid på at voldsoffererstatningsmyndighetene fra og med 2019 i mindre grad følger dette prinsippet.

Den drastiske nedgangen i andelen innvilgelser og en tilsynelatende strengere praktisering av regelverket, kan ha store negative konsekvenser for voldtekts- og overgrepsofre, som både opplever å ikke bli trodd, og å nektes nødvendig erstatning de har krav på.

Svar:

Tall fra Statens sivilrettsforvaltning viser at innvilgelsesprosenten for voldsoffererstatning i voldtektssaker gikk ned fra 48 prosent i 2018 til 28 prosent i 2019. Det er heldigvis en god forklaring på hvorfor nedgangen er så stor.

Først vil jeg understreke at innvilgelsesprosenten i saker der det foreligger dom er høy. I 2019 behandlet Kontoret for voldsoffererstatning 132 søknader med dom for voldtekt. 130 av disse søknadene ble innvilget. Innvilgelsesprosenten for voldtektssaker med dom var således på 98 prosent. I 2018 var denne innvilgelsesprosenten på 96 prosent.

Selv om det er et vilkår for å få voldsoffererstatning at søker med klar sannsynlighetsovervekt har blitt utsatt for en straffbar handling, stilles det ikke krav om at det foreligger dom i saken. En søker kan få voldsoffererstatning selv om påtalemyndigheten har henlagt saken, for eksempel etter bevisets stilling. I disse sakene må Kontoret for voldsoffererstatning vurdere om det er klar sannsynlighetsovervekt for at søker har blitt utsatt for voldtekt selv om påtalemyndigheten har kommet til at det ikke kan bevises utover enhver rimelig tvil at mistenkte er skyldig. Bevissituasjonen er således vanskelig, og søknadene vil av den grunn ofte bli avslått. Flere av søknadene om voldsoffererstatning for voldtekt i saker som er henlagt gjelder dessuten handlinger skjedd langt tilbake tid. Det gjør dem enda vanskeligere å bevise. I tillegg vil enkelte av søknadene bli avslått på grunn av foreldelse. Voldtektssaker er dessuten bevismessig mer kompliserte enn for eksempel voldshandlinger. Innvilgelsesprosenten i henlagte voldtektssaker behandlet av Kontoret for voldsoffererstatning i 2019 var på 9,4 prosent. I 2018 var den på 16,4 prosent.

I 2018 behandlet Kontoret for voldsoffererstatning færre søknader enn de fikk inn. De fikk da beskjed om å prioritere saker der det forelå dom. I 2019 behandlet Kontoret for voldsoffererstatning mer enn dobbelt så mange henlagte voldtektssaker som i 2018. Dermed ble også innvilgelsesprosenten i voldtektssaker langt lavere i 2019 enn i 2018.

Når det gjelder merknaden om at voldsoffererstatningsmyndighetene skal ha gitt avslag ved å tilsidesette domstolenes vurderinger, er det i spørsmålet ikke opplyst hvilke saker det siktes til. Statens sivilrettsforvaltning kjenner ikke til hvilke saker dette er, men opplyser at de to søknadene i voldtektssaker med dom som ble avslått i 2019,

ble avslått av andre grunner enn beviskravet. Jeg gjør oppmerksom på at det er ulikheter mellom alminnelig er-

statningsrett som regulerer skadevolders ansvar og voldsoffererstatningsloven. For eksempel stilles det krav om at søker må ha lidd personskade som følge av handlingen

for å kunne få voldsoffererstatning. Utmålingsreglene er også til dels ulike.

SPØRSMÅL NR. 2118

Innlevert 30. juni 2020 av stortingsrepresentant Åsunn Lyngedal

Besvart 7. juli 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Vil ministeren sikre lokal ledelse i henholdsvis Ofoten og Vesterålen tingrett og når vil sorenskriverembetene i så fall bli utlyst?

BEGRUNNELSE:

Sorenskriver ved Trondarnes tingrett ble tilsatt som sorenskriver også ved Ofoten tingrett i slutten av 2019. Sorenskriver i Vesterålen tingrett i Sortland går av med pensjon tidlig i 2019. Opposisjonen i Stortinget kom i mai til enighet om å avvise regjeringens domstolsreform, en sak som er ventet til stortinget i høst. Flertallet begrunner dette med at det er vide muligheter til å dele kompetanse og ressurser i domstolsloven, og at lang saksbehandlingstid hovedsakelig løses ved ressurser og digitalisering. I Ofoten og Vesterålen oppfatter regionene at det å la tingrettene ledes fra en annen rettskrets er et første steg i retning av å

fjerne domstolene. Lokal ledelse er viktig for å sikre utvikling og tilstedeværelse.

Svar:

Domstoladministrasjonens styre skal sørge for at den sentrale administrasjonen av domstolene skjer på en forsvarlig og hensiktsmessig måte, jf. domstolloven § 33. Etter domstolloven § 33 c fastsetter Domstoladministrasjonen antall faste dommerstillinger for den enkelte domstol. I tillegg kan det opprettes faste dommerstillinger felles for flere domstoler. Domstoladministrasjonens styre kan med hjemmel i forskrift om felles faste dommerstillinger § 3 «i særlige tilfeller» beslutte at to eller flere domstoler skal ha felles domstolleder. Det ligger etter dette til styret i Domstoladministrasjonen å vurdere om det kan og bør etableres felles ledelse, og i så fall ved hvilke domstoler. Jeg kan ikke forskuttere eller overprøve styrets administrative beslutninger.

SPØRSMÅL NR. 2119

Innlevert 30. juni 2020 av stortingsrepresentant Åshild Bruun-Gundersen

Besvart 3. juli 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Vil helseministeren nå innføre plikt om å gjennomføre covid-19 test for alle personer fra Sverige og andre høyrisikoland som ønsker å jobbe i norsk helsevesen, før de kommer til Norge?

BEGRUNNELSE:

De siste dagene har en svensk vikarlege og en svensk vikarsykepleier testet positivt for koronaviruset, etter å ha fått karantenefritak for å jobbe i Norge. Konsekvensene av dette er at avdelinger ved sykehus må stenges, titalls pasienter må isoleres og enda flere helsepersonell må i karan-

tene. Denne problemstillingen må løses, for vi kan ikke akseptere at koronasmitte sprer seg i norsk helsevesen fordi vi importerer denne sykdommen fra høyrisikoland som Sverige.

Spørsmålsstiller mener statsråden snarest bør innføre en plikt for utenlandske arbeidere om gjennomføre en covid-19 test, og få resultatet av den, før de kan jobbe i norsk helsevesen. For et år siden innførte Stortinget plikt om å avlegge helseattest for å få arbeidstillatelse i Norge hvis man kommer fra land med høy forekomst av smittsomme og alvorlige sykdommer som tuberkulose. Jeg kan ikke forstå at det samme kravet ikke skal gjelde under koronapandemien.

Svar:

Spørsmålsstiller mener statsråden snarest bør innføre en plikt for utenlandske arbeidere om

gjennomføre en covid-19 test, og få resultatet av den, før de kan jobbe i norsk helsevesen. For et år siden innførte Stortinget plikt om å avlegge helseattest for å få arbeidstillatelse i Norge hvis man kommer fra land med høy forekomst av smittsomme og alvorlige sykdommer som tuberkulose. Jeg kan ikke forstå at det samme kravet ikke skal gjelde under koronapandemien.

SPØRSMÅL NR. 2120

Innlevert 30. juni 2020 av stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt

Besvart 16. juli 2020 av utenriksminister Ine Eriksen Søreide

Spørsmål:

Stortinget vedtar de årlige statsbudsjettene. Samtidig skal Norge som internasjonal aktør og giverland være til å stole på – skiftende regjeringer har inngått avtaler og gitt politiske erklæringer mv. om bruk av bistandsmidler med til dels betraktelig lengre tidshorisont enn ett budsjettår.

Kan jeg med dette be om en samlet oversikt over alle slike tilsagn om bistandsmidler regjeringen anser Norge for å være politisk bundet av, fordelt år for år for perioden 2021–2025, og fordelt på de enkelte budsjettkapitler og -poster?

BEGRUNNELSE:

Norske myndigheter deltar jevnlig på internasjonale giverkonferanser. Ett nylig eksempel var giverkonferansen 25. juni for å støtte Sudans demokratiske overgangspro-

Folkehelseinstituttets smittevernråd er at helsepersonell fra Sverige skal testes når de kommer til Norge. Etter anbefaling fra Helsedirektoratet og FHI har departementet nå også fastsatt slike krav i forskrift.

Fra 1. juli 2020 må helsepersonell fra Sverige følge samme opplegg for alternativ til karantene som arbeidstakere fra andre EØS/Schengen-land. Det kreves to tester etter ankomst til Norge med minimum 48 timers mellomrom, og hvor test to tidligst kan tas dag fem. Frem til første negative test foreligger, skal personen ha karanteneplikt. Dersom første test er negativ, kan personen arbeide i Norge uten hinder av karanteneplikt, men på fritiden skal personen være i karantene. Dersom også andre test er negativ, er personen unntatt fra karanteneplikt både i arbeid og på fritiden.

Krav om testing gjelder ikke for helsepersonell som er dagpendlere, men det stilles krav om at disse ikke samtidig har arbeid i svensk helsetjeneste. Helsepersonell som er dagpendlere er allerede anbefalt å regelmessig testes og bruke munnbind.

Jeg vil understreke at personer som er gitt karanteneunntak i forbindelse med arbeid skal så langt som mulig, unngå nærkontakt med andre som ikke er i samme husstand.

sess. I tillegg inngås det også en lang rekke flerårige avtaler om finansiering med bl.a. FN-organisasjoner, ulike internasjonale fond, norske og internasjonale ikke-statlige organisasjoner. I januar signerte f.eks. norske myndigheter en avtale om finansiering av Det grønne klimafondet (GCF) på 3,2 milliarder kroner. I tillegg omfatter også bistandsbudsjettet regulære bidrag og kontingenter til en rekke internasjonale organisasjoner Norge er medlem av.

Disse eksemplene utgjør ingen uttømmende oversikt, men jeg ber altså om en samlet oversikt over alle politiske forpliktelser om framtidig bruk av norske bistandsmidler, fordelt år for år for perioden 2021–2025 og fordelt på de enkelte budsjettkapitler og -poster.

Jeg er kjent med den interne ansvarsfordelingen mellom utenriksministeren, utviklingsministeren og klima- og miljøministeren, men retter dette spørsmålet formelt

til utenriksministeren gitt hennes overordnede administrative ansvar for Utenriksdepartementet.

Svar:

Under følger en oversikt over tilskuddspostene på bi-standsbudsjettet under Utenriksdepartementet og Klima- og miljødepartementet med en angivelse av midler Norge kan anses juridisk og politisk bundet av for perioden 2021-2025. Det er innhentet svar fra Klima- og miljødepartementet for framstillingen av klima- og skoginitiativet, som framkommer til slutt i dette svaret. Tabellene under hver post angir juridisk forpliktete midler pr. juli 2020. Øvrige politiske bindinger er nærmere forklart i tekst. Gjennomføring av forpliktelsene det redegjøres for i svaret er avhengig av Stortingets årlige budsjettvedtak.

Ansvar for utviklingssamarbeidet er delt mellom utenriksministeren og utviklingsministeren, jf. oversikt over ansvarsområder i Prop. 1 S (2019-2020) s. 33, men utenriksministeren svarer samlet på spørsmålene.

For kjernestøtte til multilaterale organisasjoner er følgende omtale gjeldende for alle poster:

I Prop. 1 S (2018-2019) foreslo regjeringen at Norge skulle gjeninnføre flerårige indikative tilsagn om frivillige kjernebidrag til FNs fond, programmer og særorganisasjoner, noe Stortinget ga sin tilslutning til ifm. Innst. 7 S (2018-2019). Komiteen skriver: "K o m i t e e n registrerer at regjeringen ønsker å gjeninnføre prinsippet med flerårige indikative tilsagn, med Stortingets samtykke. K o m i t e e n deler regjeringens oppfatning av at

dette vil kunne bidra til mer langsiktighet i kjernebidragene og slik bidra positivt til reformprosessene i FN."

Det er også gitt tilsagn til FNs organisasjoner som Norge gir kjernebidrag til om å opprettholde kjernebidrag på minimum 2019-nivå gjennom de respektive organisasjonenes inneværende strategiske planperiode (stort sett t.o.m. 2021). Tilsagnet er i tråd med Norges oppslutning om Funding Compact, en fremforhandlet enighet mellom FN og medlemslandene som beskriver felles innsats for et mer effektivt FN. Flerårige bidrag gir organisasjonene forutsigbarhet i arbeidet med å følge opp internasjonalt vedtatte planer. Bidrag uten sterk øremerking gir videre fleksibilitet både til organisasjonenes langsiktige arbeid og til kriserespons. Gjennom behandlingen av stortingsmeldingen om Norges rolle og interesser i multilateralt samarbeid (Meld. St. 27 (2018–2019)) har Stortinget gitt tilslutning til regjeringens tiltak for å sørge for at Norges økonomiske støtte til de multilaterale organisasjonene fremmer bedre koordinering og samarbeid på tvers, effektivitet og best mulige resultater. Et av tiltakene regjeringen går inn for er å gi flerårige indikative tilsagn og å vri bidragene mot mer kjernestøtte (gjelder kap. 150, post 71 og 72, kap. 164, post 71 og 72 og kap. 171, post 70 og 71).

Kap. 144, post 70 Utnvekslingsordninger

Norec er en søknadsbasert tilskuddsordning. Det vurderes at det ikke er gitt tilsagn under ordningen som er relevante for spørsmålet.

Kap. 150, post 70 Nødhjelp og humanitær bistand

i 1 000 kroner

Tema/satsing	2021	2022	2023	2024	2025
Nødhjelp og humanitær bistand	2 389 700	1 860 000	1 700 000	0	0

Utfyllende kommentarer:

Prioriteringene innen det humanitære budsjettet er knyttet til gjennomføring av regjeringens humanitære strategi (2019-2023) som slår fast at humanitær bistand skal være behovsbasert. I lys av dette er det en målsetning å ikke binde opp en for stor andel av budsjettet i juridiske forpliktelser, da det er behov for et godt handlingsrom for å respondere på endrede humanitære behov og akutte kriser.

De juridiske forpliktelsene er primært knyttet til avtaler om strategiske partnerskap inngått med seks norske frivillige organisasjoner, med et årlig beløp på 1,7 mrd. kroner frem til 2023. I tillegg inngår en avtale med FNs nødhjelpsfond (CERF) på 420 mill. kroner for 2021, samt avtaler med FNs Sentrale humanitære samordningsen-

het (OCHA) og Den internasjonale Røde Kors-komiteen (ICRC).

Følgende kan legges til når det gjelder politiske bindinger:

Under Oslokonferansen mot seksualisert og kjønnsbasert vold (SGBV) i 2019 annonserte utenriksministeren at Norge ville bidra med 350 mill. kroner i øremerket støtte til arbeidet mot SGBV i 2019 og samlet minst 1 mrd. kroner i treårsperioden 2019-21. 2019-forpliktelsen er ivaretatt. Det er planlagt for 325 mill. kroner i 2020 og 325 mill. kroner i 2021. Det estimeres at 125 mill. kroner av antatt gjenstående 325 mill. kroner for 2021 ivaretas innenfor de juridiske bindingene. Oppsummert betyr det at det innen den humanitære SGBV-satsingen inngår anslagsvis

200 mill. kroner som kommer i tillegg til de juridiske bindingene.

Det vil bli brukt 1,75 mrd. kroner i Syriakrisen i 2020 og er planlagt å bruke om lag 1,5 mrd. kroner i 2021. Dette er anslag som kan endres ved endrede behov. For 2021 innebærer dette at det over kap. 150, post 70 planlegges å bruke 800 mill. kroner til Syria og 250 mill. kroner til

Syrias naboland. Estimert vil ca. 300 mill. kroner av dette vedtaket ivaretas innen de juridiske bindingene i tabellen ovenfor (gjennom de strategiske partnerskapene). Oppsummert betyr det at det til Syriakrisen inngår anslagsvis 750 mill. som kommer tillegg til de juridiske bindingene i 2021.

Kap. 150, post 71 Verdens matvareprogram (WFP)

i 1 000 kroner

Tema/satsing	2021	2022	2023	2024	2025
WFP	300 000	0	0	0	0

Utfyllende kommentarer:

Se innledende omtale av kjernestøtte til multilaterale organisasjoner.

Kap. 150, post 72 FNs høykommissær for flyktninger (UNHCR)

i 1 000 kroner

Tema/satsing	2021	2022	2023	2024	2025
UNHCR	380 000	0	0	0	0

Utfyllende kommentarer:

Se innledende omtale av kjernestøtte til multilaterale organisasjoner.

Kap. 151, post 70 Fred og forsoning

i 1 000 kroner

Tema/satsing	2021	2022	2023	2024	2025
Fred og forsoning	63 308	14 111	0	0	0
Kvinner, fred og sikkerhet (SRR 1325)	13 573	0	0	0	0

Utfyllende kommentarer:

Beløpene i tabellen viser summen av inngåtte flerårige avtaler, og er således juridisk forpliktet, forutsatt Stortingets årlige budsjettvedtak.

Norsk freds- og forsoningsinnsats bygger på langsiktig engasjement der Norge skal være en forutsigbar og pålitelig samarbeidspartner. Innsatsen foregår i tett dialog med land hvor Norge er involvert. Tilrettelegging og oppfølging av fredsinitiativ og fredsprosesser har i praksis vært håndtert som langsiktige politiske bindinger for Norge. Gitt en ofte uforutsigbar utvikling i mange fredsprosesser, bygger budsjettplanleggingen for posten sam-

Kap. 151, post 71 Globale sikkerhetsspørsmål og nedrustning

i 1 000 kroner

Tema/satsing	2021	2022	2023	2024	2025
SSR/DCAF	500	0	0	0	0
Anti-radikalisering og bekjempelse av voldelig ekstremisme	42 352	20 750	8 510	0	0
Organisert kriminalitet og ulovlig handel	60 663	858	0	0	0
Utvikling og nedrustning	13 735	4 900	0	0	0

Utfyllende kommentarer:

SSR/DCAF betyr støtte til arbeidet med sikkerhetssektorreform i regi av DCAF (Geneva Centre for Security Sector Governance). UD overfører årlig ca. 50 mill. kroner til Politidirektoratet for politiets deltakelse i ulike

tidig på en stor grad av fleksibilitet og med mulighet for raske omprioriteringer basert på fremdriften i prosessene. Behovet for å opprettholde tilstrekkelig fleksibilitet tilsier også at kun en andel av posten er avtaleforpliktet i 2021 og 2022, ref. ovenfor. Det er ikke avtaleforpliktet midler for 2023–2025.

Omtrent 30 pst. av midlene tildeles internasjonale og nasjonale samarbeidspartnere (NOREF, Centre for Humanitarian Dialogue, European Institute for Peace, International Crisis Group m.fl.), ofte gjennom to- eller treårige samarbeidsavtaler.

FN-operasjoner. Midlene er ikke bundet hverken politisk eller juridisk, men det er ønskelig fra norsk side å opprettholde pågående politibidrag i FNs operasjoner. UD er i ferd med å inngå avtale med FNs Department of Political

Affairs om støtte til reform av FNs fredsoperasjoner. Avtalen vil trolig være på ca. 11 mill. kroner og vil i første omgang bli gjeldende for 2020 og 2021.

Norge har inntatt en internasjonal lederrolle i arbeidet med å forebygge voldelig ekstremisme (PVE). Innenfor «anti-radikalisering og bekjempelse av voldelig ekstremisme» har UD flere avtaler som er bindende til og med 2022, som retter seg mot ungdom, kvinner, forskning og kapasitetsbygging.

Ungdom er en sårbar gruppe som kan rekrutteres til voldelig ekstremisme og ledes til å støtte opp om terroristorganisasjoner. Midlene vil støtte opp om tiltak som gir ungdom i Midtøsten, Sahel-området og Indonesia opplæring i hvordan man kan forebygge radikalisering i ungdomsmiljøer, samt hvordan man kan bruke sosiale medier i kampen mot ekstremisme.

Norge har tatt flere initiativ og arbeidet aktivt med å bekjempe ekstremister fra et kjønns sensitivt perspektiv. Ønsket om å svekke kvinners rettigheter er en fellesnevner for de fleste ekstremistiske grupper. Samtidig utsetter ekstremistgrupper kvinner for systematiske overgrep, ofte i form av seksualisert vold. Av den grunn er det viktig å rette særlig oppmerksomhet mot kvinners situasjon, rettigheter og handlingsrom i møte med voldelig ekstremisme.

Kap. 151, post 72 Stabilisering av land i krise og konflikt

i 1 000 kroner

Tema/satsing	2021	2022	2023	2024	2025
Syria-krisen, støtte til flyktninger og vertssamfunn	1 223	0	0	0	0
Stabiliseringsinnsats i land i Afrika sør for Sahara	112 295	14 909	0	0	0
Øvrige satsingsområder, inkl. migrasjonsrelaterte tiltak	4 178	2 540	2 540	2 540	0

Utfyllende kommentarer:

Beløpene i tabellen viser summen av inngåtte flerårige avtaler, og er juridisk forpliktet, forutsatt Stortingets årlige budsjettvedtak.

Samlet har regjeringen planlagt for om lag til sammen 1,75 mrd. kroner til Syriakrisen (til flyktninger og vertssamfunn) i 2020 og 1,5 mrd. kroner 2021. Dette er anslag som kan endre seg ved endrede behov. Årlig vil om lag 450 mill. kroner av støtten til Syria-krisen bli finansiert over denne budsjettposten. Det at avtaleforpliktete bidrag utgjør en relativt marginal andel av samlet støtte til Syria-krisen skyldes et ønske om fleksibilitet. For 2022 er 17,5 mill. kroner avtalefestet og for 2023-2024 er kun 2,5 mill. kroner avtalefestet på denne posten.

Kap. 151, post 74 Pliktige bidrag til FN-organisasjoner mv.

i 1 000 kroner

Tema/satsing	2021	2022	2023	2024	2025
Pliktige bidrag	304 690	304 690	304 690	304 690	304 690

Utfyllende kommentarer:

UD støtter kvinnenettverk som gir støtte til kvinner i 40 land.

For å utvikle relevante analyser og situasjonsforståelse vil bundne midler støtte forskningsprosjekter om terrorisme og voldelig ekstremisme. Midlene bidrar til å styrke forskningen om disse spørsmålene i Sahel. Gjennom kapasitetsbygging bidrar midlene til å styrke motstandsdyktigheten mot, og straffeforfølgelse av, voldelig ekstremisme i afrikanske land, inkludert i Sahel-regionen.

Innenfor satsingen «organisert kriminalitet og ulovlig handel» vil bundne midler blant annet brukes til å støtte FN-organisasjoners arbeid for å bekjempe organisert kriminalitet og cyberkriminalitet. Bekjempelse av nettovergrep mot barn, spesielt i Sørøst-Asia, er et sentralt tema. Det samme er tiltak for å redusere trusler mot nasjonal og regional sikkerhet ved å styrke utviklingslands evne til å bekjempe finansiering av organisert kriminalitet generelt, og konfliktfinansiering spesielt. Midlene vil også brukes til å støtte staters kapasitet til å drive digital etterforskning, styrke arbeidet mot menneskesmugling i Nord-Afrika og øke den maritime sikkerheten i Bengal-bukta.

Innenfor satsingen «Utvikling og nedrustning» er det avtaler med organisasjoner som arbeider for kjernefysisk trygghet, sikkerhet og fredelig bruk, samt tiltak rettet mot kjemi- og biologivåpen i et utviklingsperspektiv.

Over posten dekkes også stabiliseringsinnsats i partnerlandene Somalia og Sør-Sudan. I 2020 er det planlagt 124 mill. kroner i støtte. Støtten utgjør en viktig del av samarbeidet med de to landene. Posten støtter videre migrasjons- og stabiliseringstiltak i Sahel og på Afrikas Horn gjennom blant annet International Organization on Migration (IOM) og EU Trust Fund for Africa (EUTF). Denne støtten utgjør i 2020 116 mill. kroner.

Kap. 151, post 73 FN og globale utfordringer

Ingen midler er juridisk forpliktet, men det er besluttet å inngå en femårig avtale for perioden 2020-2024 på 500 mill. kroner med FNs Fredsbyggingsfond. Utforming av avtalen er i prosess. Avtalen vil innebære utbetalinger på gjennomsnittlig 100 mill. kroner per år.

Posten dekker pliktige bidrag til internasjonale organisasjoner Norge er medlem av. Midlene på posten er derfor forpliktet i sin helhet gjennom våre medlemskap.

Kap. 152, post 70 Menneskerettigheter

i 1 000 kroner

Tema/satsing	2021	2022	2023	2024	2025
Menneskerettigheter	263 000	118 300	33 700	0	0

Utfyllende kommentarer:

Tallene i tabellen over reflekterer juridiske avtaleforpliktelse. Imidlertid er det en rekke politiske forpliktelser som inndeckes over menneskerettighetsposten i perioden 2021-2025.

Posten finansierer et stort antall avtaler med ulik varighet. Det er forholdsvis få juridiske forpliktelser fra 2023, men det inngås løpende avtaler med 1-4 års varighet.

Kap. 152, post 71 FNs høykommissær for menneskerettigheter (OHCHR)

i 1 000 kroner

Tema/satsing	2021	2022	2023	2024	2025
OHCHR	165 000	0	0	0	0

Utfyllende kommentarer:

Meld. St.10 (2014-2015), Menneskerettighetsmeldingen, omhandler Norges internasjonale innsats for menneskerettigheter. Meldingen viser hvordan Norges innsats skal gis et løft på tre nivåer: globalt (FN), regionalt og bilateralt (landnivå). Økning i Norges finansielle støtte til OHCHR er et eksplisitt tiltak, men ikke angitt med beløp eller tidsperiode.

Kap. 159, post 70 Midtøsten og Nord-Afrika

i 1 000 kroner

Tema/satsing	2021	2022	2023	2024	2025
Støtte til Palestina	94 000	85 000	30 000	30 000	0
Kjernebidrag til UNRWA, FN- org. for palestinske flyktninger	125 000	0	0	0	0
Øvrig støtte i regionen	16 000	25 000	0	0	0

Utfyllende kommentarer:

Beløpene i tabellen viser summen av inngåtte flerårige avtaler, og er juridisk forpliktet, forutsatt Stortingets årlige budsjettvedtak. Det er et politisk mål å videreføre støtten til partnerlandet Palestina. Denne støtten vil fremover utgjøre en betydelig del av posten. Styrking av palestinske institusjoner og økonomi er høyt prioritert. Budsjettstøtten, som kanaliseres gjennom Verdensbanken, og som gis for å styrke palestinske selvstyremyndigheters (PA) evne til å levere tjenester til egen befolkning, er ikke avtalefestet men et viktig bidrag for å styrke institusjonsbyggingen og palestinsk eierskap.

Kap. 159, post 71 Europa og Sentral-Asia

i 1 000 kroner

Tema/satsing	2021	2022	2023	2024	2025
Samlede juridiske forpliktelser under posten	271 659	64 913	10 591	0	0

Utfyllende kommentarer:

het for å støtte opp om politiske prioriteringer. Ytringsfrihet, menneskerettighetsforvarere, tros- og livssynsfrihet, demokrati og rettsstat, kulturelle rettigheter og støtte til marginaliserte grupper er blant de tematiske prioriteringene. Kvinners rettigheter og likestilling til ODA-godkjente utviklingsland i Midtøsten, Nord-Afrika, Afghanistan og OSSE-området finansieres også over posten.

Norge inngikk en fireårig MOU med OHCHR i 2018 om langsiktig og styrket samarbeid og støtte, både politisk og finansielt. Samme år ble det inngått en fireårig støtteavtale (2018-2021) med årlig beløp på 165 mill. kroner. MOU'en nedfeller en intensjon fra Norge om å fortsette å øke vår finansielle støtte og videreføre samarbeidet også etter 2021 under denne posten.

Det er også et politisk mål å videreføre kjernestøtten til UNRWA. Kjernestøtten til UNRWA har som formål å sikre at palestinske flyktningers grunnleggende behov blir ivaretatt. Støtten til UNRWA er ikke avtalefestet, men har ligget på 125 mill. kroner årlig de siste årene og vil bli opprettholdt på et høyt nivå.

Øvrige avtaleforpliktete beløp i 2021 og 2022 i regionen gjelder i all hovedsak støtte til jobbskaping, næringsutvikling og bekjempelse av kjønnslemlestelse av kvinner i Nord-Afrika (Egypt, Tunisia).

Beløpene i tabellen viser summen av inngåtte flerårige avtaler, og er juridisk forpliktet, forutsatt Stortingets årlige budsjettvedtak.

Etter 2014 har bistanden til Øst-Europa og Sentral-Asia vært innrettet hovedsakelig mot å støtte opp under europeisk integrasjon, demokratisering og reform i de landene som har forpliktet seg til dette. Norsk støtte til Ukraina har i flere år ligget på ca. 200 mill. kroner årlig. Dette inkluderer noe humanitær bistand over kap. 150, post 70. Det er videre signalisert til Georgia at bistanden vil ligge på dagens nivå eller noe høyere. Pr. i dag er bistanden til Georgia på ca. 55 mill. kroner årlig. Norge åpnet ambassade i Tbilisi i 2019.

For øvrige ni land i Øst-Europa og Sentral-Asia er det ikke kommunisert tydelige tall, men at politisk vilje og evne til reform vil medføre økt norsk engasjement. Det er behov for fleksibilitet gitt at flere land beveger seg i en

Kap. 159, post 72 Afghanistan

<i>i 1 000 kroner</i>					
Tema/satsing	2021	2022	2023	2024	2025
Afghanistan	70 900	30 000	11 000	11 000	0

Utfyllende kommentarer:

Beløpene i tabellen viser summen av inngåtte flerårige avtaler, og er således juridisk forpliktet, forutsatt Stortingets årlige budsjettvedtak. Norge har gitt tilsagn om sivil bistand til utvikling og humanitær støtte på om lag 700 mill. kroner årlig til og med 2020. Under NATO-toppmøtet i Brussel juli 2018 ble det lovet videre økonomisk støtte til sikkerhetssektoren på dagens nivå ut 2024. I den bilaterale strategiske partnerskapsavtalen med Afghanistan fra 2013, fornyet i 2017, har Norge forpliktet seg til å gi minst 50 pst. av den langsiktige utviklingsbistanden som indirekte budsjettstøtte og minst 80 pst. i tråd med afghanske myndigheters egne mål, for å støtte afghansk eierskap og kapasitet samt styrke giverkoordinering. Den årlige forpliktelsen på 700 mill. kroner består av midler over kap. 159, post 72 (550 mill. kroner i 2020), kap. 150 Nødhjelp og humanitær bistand (anslått til ca. 90-100 mill. kroner årlig), kap. 151, post 70 Fred og forsoning (ca. 25 mill. kroner årlig) og kap. 170 Sivilt samfunn (ca. 50 mill. kroner).

Kap. 159, post 75 Afrika

<i>i 1 000 kroner</i>					
Tema/satsing	2021	2022	2023	2024	2025
Partnerland i Afrika sør for Sahara	242 400	170 600	13 000	5 000	0
Andre prioriterte og øvrige land	25 500	9 000	9 500	2 000	0
Regionale tiltak	36 490	24 990	17 500	15 000	15 000
Sivilt samfunn, norske organisasjoner	150 000	150 000	150 000	150 000	0

Utfyllende kommentarer:

Beløpene i tabellen viser summen av inngåtte flerårige avtaler, og er juridisk forpliktet, forutsatt Stortingets årlige budsjettvedtak. Det er et politisk mål å videreføre

– relativt sett – positiv retning hva gjelder reformvilje og politisk kontakt.

Støtte til OSSE (inkl. NORDEM-sekonderinger) og Europarådet er ikke juridisk forpliktet, men har over lang tid ligget årlig på ca. 50 mill. kroner til hver av organisasjonene. I tillegg til dette kommer årlige påfyllinger til fond rettet mot energireform, herunder spesielt NEFCO og EBRD, samt belastningsfullmakter. Dette er årlige tildelinger til langsiktige satsinger, men som ikke fremgår av de juridiske forpliktete tallene.

Dobling av bistanden Vest-Balkan fra 2017-nivå (175 mill. kroner) har vært en politisk målsetning. En tilnærmet dobling ble oppnådd i 2019 og videreført i 2020 (343 mill. kroner). Norge er største bilaterale bidragsyter til Western Balkan Investment Framework, en finansieringsmekanisme som samordner EU-kommisjonens og bilaterale investeringer i infrastruktur og næringsutvikling.

Kap. 159, post 72 Afghanistan dekker støtte til tverrsektorielle utviklingsprogrammer og multinasjonale fond med vekt på stabilisering og sikkerhet, godt styresett, utdanning og integrert landsbygd-utvikling (inkl. jobb-skapning og næringsutvikling). Kvinners stilling og anti-korrupsjon er tverrgående prioriteringer. Støtte gjennom sivilsamfunnsorganisasjoner utgjør en viktig del av landporteføljen. Den neste giverlandskonferansen for Afghanistan for neste fireårsperiode (2021-2024) er planlagt avholdt november 2020. Nivået på det politiske tilsagnet for 2021-2024 skal fastsettes innen denne giverkonferansen. Afghanistan vil trenge betydelig internasjonal bistand i mange år fremover. Det vil også være naturlig at ev. langsiktige konsekvenser av covid-19-pandemien reflekteres under giverkonferansen. Fra norsk side har en lenge understreket at Norge er langsiktig partner for utvikling i Afghanistan, og at Norge vil bidra til å understøtte en eventuell fredsavtale. Det vil derfor være naturlig at et høyt nivå på samlet bistand til Afghanistan opprettholdes i den neste perioden.

nivået for utviklingsarbeidet i partnerlandene selv om støtten ikke er avtaleforpliktet for hele perioden. For enkelte land utenfor partnerlandskategorien er det også uttrykt en politisk ambisjon om å styrke samarbeidet. Det

gjelder DR Kongo, Madagaskar og Sudan. Støtten til enkeltland er derfor i praksis bundet opp i betydelig større grad enn det som fremgår av tabellen.

Samtidig vil en del planlagte utbetalinger i 2021 og kommende år, som i dag fremstår som ikke avtalefestet, **Kap. 159, post 76 Asia**

bli avtalefestet i løpet av 2020. Støtten til regionale tiltak, inkl. til Den afrikanske union (AU), vil ligge på om lag 100 mill. kroner i året. Når det gjelder AU har Norge forespeilet videre støtte. Norge har forespeilet at flere andre regionale innsatser også vil bli støttet.

i 1 000 kroner

Tema/satsing	2021	2022	2023	2024	2025
Støtte til partnerland, Nepal, Myanmar og Indonesia	51 500	34 500	24 700	0	0
Støtte til andre enkeltland i Asia	1 900				
Regionale tiltak (ASEM, ASEAN)	3 100	3 700	3 400		

Utfyllende kommentarer:

Beløpene i tabellen viser summen av inngåtte flerårige avtaler, og er juridisk forpliktet, forutsatt Stortingets årlige budsjettvedtak. Mye av innsatsen er konsentrert om partnerlandene Indonesia, Myanmar og Nepal. Posten dekker også støtte til andre land i Asia, Norges sektordialogpartnerskap med ASEAN innenfor prioriterte sektorer, og Norges deltakelse i Asia-Europe Meeting (ASEM).

Kap. 159, post 77 Latin-Amerika

Det er også gitt politiske føringer om støtte utover det avtalefestede beløpet. Det er en prioritet å opprettholde nivået på bistanden til de tre partnerlandene i de kommende år. Dette er signalisert til landenes myndigheter. Det samme gjelder støtte til enkelte andre land i Asia og til de regionale organisasjonene ASEAN og ASEM.

i 1 000 kroner

Tema/satsing	2021	2022	2023	2024	2025
Colombia	22 700	0	0	0	0
Urfolksstøtte m.m.	15 000	0	0	0	0
Regionale tiltak	2 525	0	0	0	0

Utfyllende kommentarer:

Beløpene i tabellen viser summen av inngåtte flerårige avtaler, og er juridisk forpliktet, forutsatt Stortingets årlige budsjettvedtak. Midlene over denne posten går i hovedsak til oppfølging og implementering av fredsprosjektet i partnerlandet Colombia. Norge har gjentatte ganger forpliktet seg politisk til å støtte opp om dette arbeidet og forpliktelsen strekker seg således utover 2021. En videreføring av dagens nivå, hvor det er planlagt 78 mill. kroner, legges til grunn for de nærmeste årene.

Kap. 160, post 70 Helse

i 1 000 kroner

Tema/satsing	2021	2022	2023	2024	2025
1. Globale fond					
Vaksinealliansen Gavi	Se komm. under	0	0	0	0
Det globale fondet for bekjempelse av aids, tuberkulose og malaria	800 000	800 000	0	0	0
Den globale finansieringsfasiliteten for mødre- og barnehelse (GFF)	600 000	600 000	600 000	0	0
2. SRHR					
UNFPA Supplies	Se komm. under	0	0	0	0
3. Forskning, produktutvikling og innovasjon					
CEPI-kjernestøtte	360 000	0	0	0	0
CEPI-IFFIm	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000
CEPI-korona IFFIm	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000
4. Faglig bistand - helse					
Digitalisering/helseinformasjonssystemer (HISP)	10 320	0	0	0	0
Covid-19 Surveillance APP (HISP)	20 000	0	0	0	0

Beslutningsstøtte UHC	18 479	0	0	0	0
Supporting UHC	10 709	2 765	0	0	0
Global Health Preparedness Programme	1 065	0	0	0	0
5. Bilaterale innsatser					
Haydom Hospital i Tanzania	14 000	14 000			
Helsetiltak i India	23 000				

Utfyllende kommentarer:

Vaksinealliansen Gavi: Tilsagn på 6,25 mrd. kroner for perioden 2021-2025, og 4 mrd. kroner for årene 2021-2030. Avtale er ikke inngått og tilsagnet er ikke fordelt på år.

Av bilaterale innsatser er det også planlagt tiltak i Malawi på om lag 100 mill. kroner per år de neste to årene.

Seksuell og reproduktiv helse og rettigheter (SRHR): Tilsagn på om lag 9,6 mrd. kroner i perioden 2020-2025, jf. Nairobi Summit i 2019. Det finnes ingen omforent internasjonal metode for måling av giverstøtte til SRHR. For å fange opp SRHR-relevant kjernestøtte til multilaterale organisasjoner i tillegg til støtte med formål om å beskytte og fremme SRHR fra ulike poster har vi fra norsk side valgt å regne følgende inn i metoden for å måle støtte til SRHR:

Kap. 161, post 70 Utdanning

- 100 pst. av kjernestøtten til UNFPA
- 100 pst. av kjernestøtten til UNAIDS
- 50 pst. av støtten til Det globale fondet
- 28 pst. av støtten til GFF.
- I tillegg inkluderes tiltak for reproduktiv helse som finansieres fra flere poster.

UNFPA Supplies: Norge forpliktet videre støtte til UNFPA Supplies i perioden 2021-2023 på politisk nivå under ICPD toppmøtet i Nairobi november 2019. Beløp er ikke fastsatt.

Kap. 160, post 71 Verdens helseorganisasjon (WHO)

Utfyllende kommentarer:

Fullmakt i romertall for toårige budsjettvedtak, som blir vurdert ved avtalefornyelse.

Kap. 160, post 72 FNs aidsprogram

Ingen midler er bundet opp.

i 1 000 kroner

Tema/satsing	2021	2022	2023	2024	2025
Education Cannot Wait	Se komm.	Se komm.			
Det globale partnerskapet for utdanning	100 000	0	0	0	0
Unicef Sahel	50 000	0	0	0	0
Unesco seksualitetsundervisning	20 000	0	0	0	0
Yrkesutdanning	138 189	49 196	15 000	0	0
Høyere utdanning	Se komm.	Se komm.	Se komm.	Se komm.	Se komm.
Bilateral innsats	198 027	35 432	12 820	0	0

Utfyllende kommentarer:

Education Cannot Wait: Norge har annonsert lovnad om støtte på 520 mill. kroner samlet for perioden 2019-2022, hvorav 440 mill. kroner finansieres over kap. 161, post 70 Utdanning. 163 mill. kroner planlegges utbetalt posten til dette fondet i perioden 2021-2022 for å oppfylle lovnaden. Fondet støttes også over kap. 150, post 70 Nødhjelp og humanitær bistand.

Det globale partnerskapet for utdanning: Det er nedfelt i Prop. 1 S (2018-2019) tilsagn om tilskudd til Det globale partnerskapet for utdanning (GPE) med inntil 2 070 mill. kroner i perioden 2018-2020 under kap. 161, post 70 Utdanning. Siste planlagte avtalefestede utbetaling er i 2020. I tråd med Stortingets vedtak i revidert nasjonalbudsjett (RNB) for 2020 er det åpnet for at 100 mill. kroner av forpliktelsen kan tilbakeholdes og utbetales i 2021 for å prioritere andre tiltak over bistandsbudsjettet i 2020.

Unicef Sahel: Beløpet er knyttet opp mot statsministerens lovnad gitt under FNs generalforsamling i 2018 (Charlevoix-erklæringen).

Unesco seksualitetsundervisning: Beløpet er knyttet opp mot forpliktelser på seksuell og reproduktiv helse og rettigheter. 10,4 mrd. kroner for perioden 2020-2025 ble annonsert under 25-årsmarkeringen av handlingsprogrammet for konferansen om befolkning og utvikling (ICPD).

Yrkesutdanning: Opptrappingsplanen på yrkesopp-læring ble vedtatt som del av revidert nasjonalbudsjett i 2018. Opptrappingsplanen svarer til Stortingets anmodningsvedtak nr. 74 (2017-2018) av 4. desember 2017. Opptrappingsplanen omtaler perioden 2018-2021, men har ikke et tallfestet mål for økningen. Innsatsen planlegges opprettholdt på om lag 173 mill. kroner pr. år for å opprettholde opptrappingen.

Høyere utdanning: Det er gitt tilsagn om at Norge vil bidra med over 1 mrd. kroner til kapasitetsutviklingsprogrammet innen høyere utdanning, NORHED II, for perioden 2021-2026, og det legges opp til 190 mill. kroner årlig til dette. Avtaler om prosjektstøtte inngås høsten 2020. Videre er det satt av 25 mill. kroner i perioden 2021-2024

til universitetssamarbeid med Stillehavsøyene som del av satsningen på hav. Det er inngått intensjonsavtale om støtte til prosjektet. NORPART-programmet og utfasing av kvoteordningen støttes med totalt 25 mill. kroner per år i henhold til Utenriksdepartementets og Kunnskapsdepartementets delegasjonsvedtak av mai 2017. Fordelingen av støtte mellom NORPART og avvikling av kvoteordningen avhenger av innmeldte behov fra Lånekassen til ettergivelse av studiegjeld. Fordelingen for de kommende årene

Kap. 161, post 71 *Forskning*

i 1 000 kroner

Tema/satsing	2021	2022	2023	2024	2025
Forskningsrådet	111 000	93 000	85 000	65 000	65 000
Forsk.org, Afrika	31 000	24 000	6 000	0	0
Basisbevilgning CMI	19 500	20 500	21 500	22 500	23 500

Utfyllende kommentarer:

Tallene reflekterer avtaler som er inngått.

Kap. 161, post 72 *Kunnskapsbanken og faglig samarbeid*

i 1 000 kroner

Tema/satsing	2021	2022	2023	2024	2025
Fisk for utvikling	112 195	4 531	0	0	0
Olje for utvikling	114 559	73 030	50 390	0	0
Skatt for utvikling	124 994	48 500	26 000	0	0
Likestilling for utvikling	6 114	0	0	0	0
Digitalisering for utvikling	25 394	3 979	0	0	0
Statistikk og registre	3 000	0	0	0	0
Anti-korrupsjon og godt styresett	7 150	0	0	0	0
Evaluering	23	0	0	0	0
Landbruk for utvikling	0	0	0	0	0
Studiefinansiering for utvikling	0	0	0	0	0
Kunnskapsbanken og faglig samarbeid (Norad)	393 429	130 039	76 390	0	0
Faglig samarbeid (ambassader)	0	0	0	0	0

Utfyllende kommentarer:

Tabellen viser avtalemessige forpliktelser pr. 02.07.2020. Samlede utbetalinger i 2021 forventes å være på om lag 800 mill. kroner.

Budsjettet for Kunnskapsbanken og faglig samarbeid i 2020 var 888,7 mill. kroner, hvorav Norad ble tildelt 652,9 mill. kroner og ambassader forvalter 235,8 mill. kroner. Covid-19 pandemien har medført redusert møte- og reisevirksomhet, forsinkelser i programmer og forskyv-

er ikke kjent på nåværende tidspunkt. Det er fra 2021 satt av 15 mill. kroner pr. år i friske midler til NORPART som annonsert av utviklingsministeren høsten 2019. Økningen svarer til Stortingets anmodningsvedtak nr. 198 av 12. desember 2018.

Bilateral innsats: Avtalefestede utdanningstiltak på landnivå. De største forpliktelsene i 2021 er knyttet til utdanningstiltak i Nepal, Malawi, Nigeria, Haiti, Niger og Etiopia.

ninger i utbetalinger. I RNB for 2020 ble kap. 161, post 72 ble redusert med 200 mill. kroner.

Midlene er fordelt på ti faglige samarbeidsprogram i forskjellige faser av ulikt omfang. Det er vanlig å inngå treårige avtaler, men samarbeidet er tidkrevende og det er ikke uvanlig å ha et 10–15 års perspektiv på samarbeidet. I større, etablerte programmer er midler bundet opp i flerårige landavtaler, rammeavtaler med norske institusjoner og/eller samarbeidsavtaler med internasjonale organisasjoner.

Kap. 162, post 70 *Næringsutvikling og handel*

i 1 000 kroner

Tema/satsing	2021	2022	2023	2024	2025
Bedriftsstøtte	41 791	36 353	40 000	0	0
Strategiske partnerskap	101 969	158 281	180 000	0	0
Andre rammevilkårstiltak - investeringer	87 782	42 671	27 000	14 400	0
Andre rammevilkårstiltak - handel	125 050	115 180	106 000	5 400	0

Utfyllende kommentarer:

Bedriftsstøtte: Planlagt utlysning av midler over bedriftsstøtteordningen for 2021–2023 på totalt 104 mill. kroner. Dette er midler som er forpliktet i henhold til Stortingets budsjettvedtak, men detaljer ikke er ferdigstilt.

Strategiske partnerskap: Planlagt utlysning av midler for ordningen for strategiske partnerskap for 2021–2023 på totalt 370 mill. kroner. Dette er midler som er forpliktet i henhold til Stortingets budsjettvedtak, men detaljer ikke er ferdigstilt.

Kap. 162, post 71 Matsikkerhet, fisk og landbruk

i 1 000 kroner

Tema/satsing	2021	2022	2023	2024	2025
Matsikkerhet, fisk og landbruk	417 925	105 077	44 181	0	0

Utfyllende kommentarer:

Beløpene inkluderer kjernestøtte til det internasjonale fondet for landbruksutvikling (IFAD) på 120 mill. kroner per år og Konsortiet for internasjonal landbruksforskning (CGIAR) på 100 mill. kroner per år. Påfyllingsforhandlingene til IFAD (2022-2024) pågår og slutføres i 2020. Beløpene over omfatter også bl.a. støtte til FNs organisasjon

Kap. 162, post 72 Fornybar energi

i 1 000 kroner

Tema/satsing	2021	2022	2023	2024	2025
Fornybar energi	656 767	304 874	200 708	71 000	43 552

Utfyllende kommentarer:

De forpliktete midlene skal bl.a. gå til bilateralt energisamarbeid i partnerland i Afrika og i Myanmar og Nepal, samt til styrking av energisektoren gjennom fond i Verdensbanken og den Afrikanske utviklingsbanken. Regjeringen har lagt opp til en satsing på garantier for fornybar energi og det er satt et mål om å tildele inntil 300 mill.

Kap. 162, post 75 Norfund – tapsavsetting og post 95 Norfund – grunnfondskapital ved investeringer i utviklingsland

i 1 000 kroner

Tema/satsing	2021	2022	2023	2024	2025
Kap 162 post 75 Norfund (tapsavsetting)	562 500	562 500	562 500	562 500	562 500
Kap 162 post 95 Norfund (grunnfondskapital ved investeringer i utviklingsland)	1 687 500	1 687 500	1 687 500	1 687 500	1 687 500

Utfyllende kommentarer:

Norfund får årlig tilført investeringskapital over kap. 162, postene 75 og 95 hvor kapitaltilførsel fordeles med hhv. 75 pst. til grunnfondskapital (post 95) og 25 pst. i tapskapital (post 75). De årlige overføringene til Norfund er økt betydelig de siste årene, fra 1 230 mill. kroner i 2014 til 1 845 mill. kroner i 2020.

Kap. 163, post 70 Miljø og klima

i 1 000 kroner

Tema/satsing	2021	2022	2023	2024	2025
Miljø og klima	990 918	763 680	714 645	0	0

Utfyllende kommentarer:

Andre rammevilkårstiltak – investeringer: Plantall for 2021–2023 på totalt 15 mill. kroner for «Entrepreneurship Development Programme». Dette er et program som vil ha fokus bl.a. på flyktninger i Syria, især kvinner, og støtte til næringsutvikling. Inkludert vil også være avbøtende tiltak for å imøtekomme økonomiske konsekvenser av covid-19. Forhandlinger for avtaleinngåelse er i avsluttende fase og endelig avtale er forventet å være på plass i løpet av høsten inneværende år.

for ernæring og landbruk (FAO) og bilateralt samarbeid med partnerland i Afrika. Det forberedes inngåelse av avtale med Verdensbankens landbruksfond (GAFSP) på 100 mill. kroner per år (2021-2023) og med Det globale fondet for matplanter (GCDT) på 72 mill. kroner per år (2021-2024).

kroner per år (over en periode på fem år). Denne satsingen er ikke reflektert i tabellen over.

Kap. 162, post 73 Det internasjonale finansieringsinstituttet (IFC) – se kap. 172, post 70 Verdensbanken

Utfyllende kommentarer:

Forpliktelser knyttet til IFC er omtalt under kap. 172, post 70 Verdensbanken.

I Meld. St. 24 (2016-2017) Felles ansvar for felles fremtid – Bærekraftsmålene og norsk utviklingspolitikk legges det opp til å øke tilskuddet til Norfund med 50 pst. i inneværende stortingsperiode. Det innebærer at samlet bevilgning over kap. 162, postene 75 og 95 fra og med 2021-budsjettet skal være på 2 250 mill. kroner.

Det grønne klimafondet (GCF) er hovedkanal for norsk multilateral klimafinansiering av utslippsreduksjoner og klimatilpasning i utviklingsland. Det norske bidraget til GCF er doblet til 800 mill. kroner per år i perioden 2020–2023, og Norad har inngått en fireårig avtale med fondet (100 mill. kroner per år belastes klima- og skogprosjektet). På det øvrige miljøfeltet er FNs miljøprogram (UNEP) og Den globale miljøfasiliteten (GEF) de viktigste

Kap. 163, post 71 Bærekraftige hav og tiltak mot marin forsøpling

i 1 000 kroner

Tema/satsing	2021	2022	2023	2024	2025
Marin forsøpling	530 000	530 000	0	0	0
Bærekraftige hav (Hav for utvikling)	25 000	25 000	25 000	0	0

Utfyllende kommentarer:

I 2018 forpliktet regjeringen seg til å bruke 1,6 mrd. kroner på bistandsprogrammet mot marin forsøpling over en fireårsperiode. Da bistandsprogrammet i oppstartsfasen brukte mindre midler enn fordelingen man opprinnelig hadde lagt opp til (4x400 mill. kroner), ble 120 mill. kroner av ubrukte midler omdisponert til andre formål i 2019. I tillegg ble det omdisponert 135 mill. kroner i 2020 til covid-19-tiltak. Dette innebærer at tildelingene i 2021 og 2022 må være på 530 mill. kroner årlig dersom regjeringen skal levere på forpliktelsen om 1,6

Kap. 164, post 70 Likestilling

i 1 000 kroner

Tema/satsing	2021	2022	2023	2024	2025
Likestilling	140 000	60 000	50 000	0	0

Utfyllende kommentarer:

Tabellen over viser juridiske forpliktelser. En rekke politiske forpliktelser dekkes inn over likestillingsposten i perioden 2021-2025.

Posten finansierer et stort antall avtaler som løpet med ulik varighet. Det er forholdsvis få juridiske forpliktelser fra 2022, men det inngås løpende avtaler med 1-4 års varighet for å støtte opp om politiske prioriteringer. Kvinners politiske og økonomiske rettigheter og deltagelse, seksuell og reproduktiv helse og rettigheter (SRHR), innsats mot skadelige skikker og innsats for kvinner, fred og sikkerhet er blant de tematiske prioriteringene som finansieres over posten.

Det er politiske bindinger med angivelse av beløp knyttet til SRHR, skadelige skikker og kvinner, fred og sikkerhet for den aktuelle perioden. I tilknytning til lanseringen av ny strategi mot skadelige skikker har Norge forpliktet seg politisk til å støtte arbeidet mot skadelige skikker med om lag

Kap. 164, post 71 FNs organisasjon for kvinners rettigheter og likestilling (UN Women)

i 1 000 kroner

Tema/satsing	2021	2022	2023	2024	2025
UN WOMEN	100 000	0	0	0	0

Utfyllende kommentarer:

Se innledende omtale av kjernestøtte til multilaterale organisasjoner.

kanalene for norsk bistand på miljøområdet. Norge har for perioden 2018–2021 gitt tilsagn om et norsk bidrag til GEF på 520 mill. kroner over fire år. Påfyllingsforhandlingene til GEF (2022-2025) starter og ferdigstilles i 2021. Norge inngikk i 2019 avtale med UNEP for støtte på til sammen 360 mill. kroner for perioden 2019–2021, hvorav 270 mill. kroner på kap. 163, post 70. Ny avtale med UNEP vil fremforhandles i 2021 med iverksettelse i 2022.

mrd. over en fireårsperiode (2019-2022). Et alternativ til ovennevnte som vurderes, er å gjøre utbetalingene for 2021 og 2022 noe mindre og heller utvide programmet til 2023/2024.

I 2020 opprettes kunnskapsprogrammet Hav for utvikling (Hfu) med forutsetning om en gradvis opptrapping i påfølgende år. Forpliktede midler på 25 mill. kroner per år i perioden 2021-2023 er knyttet til avtaler med FN. Hfu er i tidlig etableringsfase, og covid-19 påvirker etableringen av landprogram. For Hfu er det politisk forpliktet at programmet gradvis skal oppskaleres de neste årene.

760 mill. kroner for perioden 2020-2023. Det er flere poster som finansierer støtten.

Under markeringen av 25-års-jubileet for handlingsprogrammet fra Kairo annonserte Norge finansiell støtte til arbeidet med SRHR for perioden 2020 – 2025 på totalt 9,6 mrd. kroner. Forpliktelsen dekkes over en rekke poster, inkludert likestillingsbevilgningen.

I henhold til regjeringens handlingsplan for kvinner, fred og sikkerhet (2019-2022) skal 50 mill. kroner årlig settes av til dette innsatsområdet på landnivå over likestillingsbevilgningen. Etter endringen i budsjettstrukturen vil menneskerettighetsbevilgningen finansiere innsats i de geografiske områdene utenriksministeren har ansvaret for.

Likestilling er både et selvstendig mål med en egen budsjettlinje og et tverrgående hensyn i utviklingspolitikken. Det er besluttet at minst 50 pst. av norsk bilateral bistand skal ha likestilling som hoved- eller delmål. Likestilling finansieres også over flere budsjettposter.

Kap. 164, post 72 FNs befolkningsfond (UNFPA)*i 1 000 kroner*

Tema/satsing	2021	2022	2023	2024	2025
UNFPA	530 000	0	0	0	0

Utfyllende kommentarer:

Se innledende omtale av kjernestøtte til multilaterale organisasjoner.

Kap. 164, post 73 Sårbare grupper*i 1 000 kroner*

Tema/satsing	2021	2022	2023	2024	2025
Sårbare grupper/moderne slaveri	163 903	103 490			
-					

Utfyllende kommentarer:

I tillegg er 190 mill. kroner er utlyst i forbindelse med en søknadsbasert ordning for å bekjempe moderne slaveri i perioden 2020-23. Beløpet fordeles med 40 mill. kroner i 2020 og 50 mill. kroner påfølgende tre år.

Kap. 170, post 70 Sivilt samfunn*i 1 000 kroner*

Tema/satsing	2021	2022	2023	2024	2025
Norske organisasjoner	1 575 814	1 458 744	1 182 607	625 910	0
Internasjonale org.	47 001	7 670	2 200	0	0
Tros- og livssynsminoriteters rettigheter	27 530	18 584	3 500	3 500	0
Tematiske program	91 918	72 710	0	0	0
Demokratitiltak ved norske partier	4 049	2 876	2 852	0	0
Opplysningsarbeid	0	0	0	0	0

Utfyllende kommentarer:

Utlysning av tilskuddsmidler til opplysningsarbeid er nylig foretatt av Norad, og nye avtaler for årene fremover vil bli inngått i år. Det foreligger ikke bindinger for 2025.

Kap. 171, post 70 FNs utviklingsprogram (UNDP)*i 1 000 kroner*

Tema/satsing	2021	2022	2023	2024	2025
UNDP	565 000	0	0	0	0

Utfyllende kommentarer:

UNDP er meddelt tilsagn om frivillig kjernestøtte på minst samme nivå hvert år i hele den strategiske planperioden. Det vil si minst 555 mill. kroner per år til og med 2021.

En treårig avtale med Oslo Governance Center løper ut i 2021. Avtaleforpliktelsen i 2021 er på 10 mill. kroner. Se ellers innledende omtale av kjernestøtte til multilaterale organisasjoner.

Kap. 171, post 71 FNs barnefond (Unicef)*i 1 000 kroner*

Tema/satsing	2021	2022	2023	2024	2025
UNICEF	440 000	0	0	0	0

Utfyllende kommentarer:

Se innledende omtale av kjernestøtte til multilaterale organisasjoner

Kap. 171, post 72 Andre tilskudd (FN)*i 1 000 kroner*

Tema/satsing	2021	2022	2023	2024	2025
Andre tilskudd (FN)	50 000	26 000	20 000	0	0

Utfyllende kommentarer:

De juridiske forpliktelsene i tabellen ovenfor er knyttet til sekonderinger av nordmenn og juniorekspertene til FN-systemet. I tillegg ble midler fra denne posten brukt på Joint SDG Fund og Covid-19 Response and Recovery Fund i 2020.

Kap. 172, post 70 Verdensbanken*i 1 000 kroner*

Tema/satsing	2021	2022	2023	2024	2025
IBRD, IDA, IFC	1 146 000	1 146 000	170 000	60 000	60 000

Utfyllende kommentarer:

Kapitalinnskudd IBRD og IFC (jf. kap. 162 post 73) er valutaavhengig. Det er forventet videreføring av IDA-bidrag i samme størrelsesorden (1 mrd. kroner) i 2023-2025, men det er ikke politisk forpliktet eller tallfestet.

Kap. 172, post 71 Regionale banker og fond*i 1 000 kroner*

Tema/satsing	2021	2022	2023	2024	2025
IIC (IDB), AfDB, AfDF, AsDF, NDF	844 687	844 094	157 544	145 475	197 000

Utfyllende kommentarer:

Kapitalinnskudd IIC og AfDB er valutaavhengig. Det er forventet videreføring av bidrag til utviklingsfondene for de fattigste landene (AfDF, AsDF), i 2023-2025, men det er ikke politisk forpliktet eller tallfestet.

Kap. 172, post 72 Strategisk samarbeid*i 1 000 kroner*

Tema/satsing	2021	2022	2023	2024	2025
Strategisk samarbeid	43 000	0	0	0	0

Utfyllende kommentarer:

Posten for strategisk samarbeid brukes for å maksimere nytten av våre kjernebidrag til bankene. Det gir Norge, som giver og aksjonær, tilgang til bankenes fagmiljøer og innsikt i og påvirkning av sentrale tematiske områder. Det er med å videreutvikle høy standard i bankenes arbeid samt i enkeltinnsatser i utvalgte land.

Kap. 172, post 73 Gjeldslette*i 1 000 kroner*

Tema/satsing	2021	2022	2023	2024	2025
MDRI IDA 19, HIPC IDA 19, MRDI ADF, ADF Grant Compensation	355 077	395 400	350 1000	361 900	365 200

Utfyllende kommentarer:

Langsiktige forpliktelser i Handlingsplan om gjeldslette for utvikling (2005). Beløpet i norske kroner for ADF-15 Grant Compensation og HIPC IDA 19 er tentative for perioden 2023-2025.

Kap. 1482, post 73 Klima- og skogsatsingen

Merkeatårilige utbetalinger er anslag, og vil avhenge av resultatene landene leverer. Tilsagnene framgår av kolonnen «Total».

i 1 000 kroner

Tiltak	2021	2022	2023	2024	2025	Total
Indonesia resultatbasert	700 000	700 000	700 000	700 000	700 000	3 500 000
Sentral-Afrika inkl. Gabon resultatbasert	175 000	175 000	175 000	175 000	175 000	875 000
Liberia	45 000					
Brasil	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	
Colombia	620 000	620 000	400 000	400 000	400 000	2 440 000
Andre strategiske satsinger	300 000	200 000				
Sum	2 040 000	1 895 000	1 475 000	1 475 000	1 475 000	

Utfyllende kommentarer:

Regjeringens klima- og skoginitiativ forvalter ca. 8 pst. av det årlige bistandsbudsjettet. Klima- og skoginitiativet inngår langsiktige partnerskap med tropiske skogland som viser vilje til å få ned utslipp fra avskoging, men beholder betydelig fleksibilitet knyttet til omfanget på årlige utbetalinger. De bilaterale samarbeidene er bygget på at vi betaler for en andel av et lands årlige utslippsreduksjo-

ner fra avskoging og skogforringelse, men ikke alle land klarer å levere resultater i form av utslippskutt hvert år. Som del av budsjettstyringen overplanlegger vi derfor på budsjettet per år, uten at vi overforplikter i form av juridisk bindende avtaler. Det er avgjørende at samarbeidene har en langsiktig horisont for at de resultatbaserte landpartnerskapene skal bidra til utslippskutt over tid. Norge har, først med de langsiktige løftene som ble gitt til Brasil,

Guyana og Indonesia under Stoltenberg-regjeringen, vært et internasjonalt foregangsland for langsiktige resultatbaserte partnerskap og jobber tett med andre givere som Tyskland og Storbritannia for at de skal benytte samme modell. Vi er per nå i forhandlinger med andre land og institusjoner om veien videre, men uten at politiske eller juridiske forpliktelser foreløpig er inngått.

Alle løfter og forpliktelser dekkes innenfor klima- og skoginitiativets budsjett og er basert på Stortingets føringer om høyt nivå for satsingen fram til 2030. For perioden 2021-25 har klima- og skoginitiativet per nå inngåtte politiske forpliktelser for betalinger for utslippsreduksjoner i Indonesia (gjenstående fra 2010-forpliktelsen inngått av regjeringen Stoltenberg), en forpliktelse på 400 mill. kroner per år for resultater til Colombia fram til 2025 samt 470 mill. kroner til politiske milepæler fram til 2022, resultatbasert finansiering til Gabon med 135 mill. kroner per år og støtte til Den demokratiske republikken Kongo med 40 mill. kroner per år i perioden fram til 2025, samt en gjenstående utbetaling til Liberia i 2021. Klima- og skogsatsingens politiske forpliktelser inngås normalt for en lengre periode og ikke per år for å opprettholde flek-

sibilitet, men i tabellen har vi lagt inn årlig anslått gjennomsnitt for oversiktens skyld. Der avtalen omhandler betaling for resultater (Colombia, Indonesia og Gabon) vil utbetalingene avhenge at reduserte utslipp faktisk oppnås og verifiseres av en uavhengig tredjepart.

Klima- og skoginitiativet inngår også strategiske partnerskap for å bidra til å bekjempe drivere bak avskogingen. Dette omfatter offentlig-private partnerskap, samarbeid med internasjonale organisasjoner og sivilsamfunnet. Det er nylig foretatt en utlysning til støtte til sivilsamfunnet som vil gi løpende forpliktelser for perioden 2021-2025, anslagsvis 300-500 mill. kroner årlig, men disse er altså foreløpig ikke forpliktet. I de juridiske avtalene som inngås beholder klima- og skogpartnerskapet en viss fleksibilitet slik at vi ikke overforplikter omfanget av utbetalinger per år utover den økonomiske rammen vi er gitt av Stortinget. I Brasil har klima- og skoginitiativet inngått avtaler med sivilsamfunnet for å støtte arbeid i verneområder og urfolksterritorier for å bidra til at avskogingen ikke øker ytterligere, og det er ingen løfter til myndighetene etter 2020.

SPØRSMÅL NR. 2121

Innlevert 30. juni 2020 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete

Besvart 2. juli 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Kva midlar treng Avinor for å dekke drifta av sivil luftfart ved Andenes Lufthamn og er det Avinor som skal stå for vedlikehaldet samt dekke kostnadene ved å oppretthalde full rullebanelengde med tilhøyrande flyoperative flater, slik det er skrive inn frå regjeringa i Prop 151S?

GRUNNGJEVING:

Stortinget vedtok ved handsaminga av Prop 151S (2015-2016) at rullebana ved Andenes Lufthamn skal vere i operativ stand for å støtte verksemda ved Andøya Space Center. Fire år har gått sidan vedtaket vart gjort, utan at det er kjent korleis dette skal finansierast. Forsvarsministeren antyda i Vesterålen Online, 8. mai 2020, at Avinor skal vere økonomisk ansvarleg for store deler av det som per i dag er militært område og som no vert drifta over Forsvaret sine budsjett.

Svar:

Eg har tidlegare svara på eit tilsvarande spørsmål frå stortingsrepresentanten Wilfred Nordlund (spørsmål til skrifteleg svar nr. 1873).

Andøya lufthamn er i dag ei militær lufthamn med ein sivil del (terminalen) som Avinor har ansvaret for. Det er dialog mellom Forsvarsdepartementet og Samferdselsdepartementet om å gjere lufthamna om til ei ren sivil lufthamn. Føringane frå Stortinget i Prop. 151 S (2015–2016) og Innst. 62 S (2016–2017) blir lagde til grunn for dette arbeidet. Dette inneber at infrastrukturbehovet for Andøya Test Center (ATC) skal varetakast, medrekna at det skal sikrast ei rullebanelengde som gjer det mogleg for ATC å basere drifta si på at store fly framleis kan lande på Andøya.

Det er naturleg at lufthamna blir ei rein sivil lufthamn under Avinors ansvarsområde når Andøya flystasjon blir lagd ned. Når Avinor får nye oppgåver, er det ansvaret mitt, som forvaltar av den statlege eigarskapen i Avinor,

å sikre at det er samsvar mellom dei oppgåvene selskapet har ansvaret for og rammevilkåra for selskapet. Som kjent har Covid 19-pandemien ført til alvorlege konsekvensar for luftfarten og Avinor. For å avhjelpe situasjonen i Avinor vart det i revidert budsjett 2020 løyvt opp mot fem milliardar kroner i støttetiltak til selskapet, jf. Prop. 117 S (2019-2020) og Innst. S 360 (2019–2020). Utviklinga i luft-

farten og den økonomiske situasjonen i Avinor er noko eg vil følge tett i tida som kjem.

Eg har tidlegare vore i kontakt med forsvarsministeren om denne saka. Han kjenner seg ikkje att i utsegna, som er attgjeven i grunngevinga for spørsmålet, om at Avinor skal overta det økonomiske ansvaret for store delar av det som i dag er militært område rundt flyplassen.

SPØRSMÅL NR. 2122

Innlevert 30. juni 2020 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete

Besvart 7. juli 2020 av utenriksminister Ine Eriksen Søreide

Spørsmål:

Kva er den årlege kostnaden for Noreg og kor mange år-sverk i offentleg verksemd går med til å hjelpa i førebuing, implementere og følge opp EU-direktiv og forordningar inn i det norske lovverket?

GRUNNGJEVING:

Stortinget mottok i juni 2020 brev med halvårleg informasjon om antatt EØS-relevant EU-regleverk. Den første lista inneheld føreslått EU-rettsaktar med antatt EØS-relevans, forslag til rettsaktar under handsaming i Europaparlamentet og Rådet (europaparlaments- og rådsrettsaktar). Den andre lista inneheld føreslått EU-rettsaktar med antatt EØS-relevans, forslag til rettsaktar under komitéhandsaming eller sendt til Europaparlamentet og Rådet for klarering (kommisjonsrettsaktar, kommisjonsgjennomføringsrettsaktar og delegerte kommisjonsrettsaktar). Den tredje lista inneheld vedtekne EU-rettsaktar med antatt EØS-relevans. For Noreg er det både ressurskrevjande og kostbart å implementere EU-rettsaktar inn i det norske regelverket. Det er difor av interesse å vite omfang av kostnad og ressursbruk.

Svar:

Arbeidet med EU/EØS-saker inngår som ein del av ordinære og løpande oppgåver i offentleg forvaltning. Dette gjeld for departementa, direktorat, ytre etatar og kommunal og fylkeskommunal forvaltning. Førebuingar, gjennomføring og oppfølging av EØS-relevant regelverk er ein integrert del av arbeidskvardagen i offentleg forvaltning, og blir handtert innanfor eksisterande system og ressursar, både personal- og kostnadmessig. Arbeidet med EU/

EØS-saker kan ikkje på ein enkel måte skiljast ut frå andre oppgåver i norsk forvaltning.

EU/EØS-arbeidet i forvaltninga er belyst i NOU 2012:2 «Utenfor og innenfor», som vart laga på oppdrag av dåverande regjering i 2010. Utgreiinga syner at EU/EØS ikkje vert brukt som argument for å tilføra forvaltninga store auka ressursar. Det er ikkje grunn til å anta at ressursituasjonen i forvaltninga har endra seg nemneverdig sidan den gong. Dette fordi det ikkje er gjort nokon større organisasjonsmessige endringar i norsk forvaltning som har påverka strukturen eller ressursituasjonen i EU/EØS-arbeidet.

Gjennom EØS-avtalen er Noreg kopla til det løpande arbeidet i EU med å harmonisera og standardisera krav til varer, tenester, kvalifikasjonar m.m. Harmonisering gjennom EØS gir oss fordeler ved at vi tar del i eit til dels omfattande, detaljert og komplisert regelverk av teknisk karakter utforma gjennom grundige felles prosessar der også Noreg aktivt deltar og påverkar. Som enkeltstat hadde det vore eit vanskeleg, kostbart og ineffektivt arbeid å gjera alt dette på eiga hand.

SPØRSMÅL NR. 2123**Innlevert 30. juni 2020 av stortingsrepresentant Willfred Nordlund****Besvart 8. juli 2020 av næringsminister Iselin Nybø****Spørsmål:**

Forberedelse av lovgiving er statens kjernevirksomhet og den oppgaven lyser regjeringen nå ut på anbud.

Har næringsministeren, eller andre ministre, planer om å lyse ut flere av statens kjerneoppgaver på anbud?

BEGRUNNELSE:

Nærings- og fiskeridepartementet sier de vil lage en ny lov som gjør det enklere og billigere å drive over 100.000 foreninger og lag i Norge. Man kunne lese i Aftenposten den 27. juni at utformingen av loven legges ut på anbud. Ifølge anbudsdocumentene må den som har lyst til å skrive ny foreningslov, være god i nynorsk og levere et tilbud til departementet innen 16. juli.

Frivillighet Norge mener at et lovarbeid som omhandler frivilligheten så direkte, og som potensielt har store konsekvenser, må inkludere frivilligheten selv. Ved å legge lovarbeidet ut på anbud fremfor at det settes ned et partssammensatt utvalg, svekkes medbestemmelsen kraftig, mener organisasjonen.

Svar:

Hvilke oppgaver som løses gjennom å innhente bistand gjennom offentlige anbud er en løpende vurdering. Jeg deler spørsmålsstillers grunnleggende syn på at lovutvikling er blant statens kjerneoppgaver. Av den grunn er det viktig at slikt arbeid skjer på en så god og effektiv måte som mulig. Slikt arbeid innrettes derfor på den måten som jeg mener gir best mulig resultat i det enkelte tilfelle. Det er også bakgrunnen for det anbudet som nå er lyst ut for bistand til å forberede en foreningslov.

Det er ikke uvanlig at departementene henvender seg til juridiske og andre fagmiljøer for å få bistand ved lovutvikling. Slik bistand hentes inn både som enkeltutredninger og betenknninger, og kan ha varierende omfang og varighet. For større lovarbeider er det ikke uvanlig å nedsette offentlige utvalg. Arbeidet som nå forberedes er av begrenset omfang, og departementet vil derfor selv holde i dialogen med dem som kan berøres.

Når jeg likevel gjennom anbud henter inn bistand, er det for å tilføre ekstra kapasitet og spisskompetanse innenfor foreningsrett i en kort periode. Den som tildeles oppdraget vil arbeide nært sammen med de ansatte i departementet.

Det er regjeringen som beslutter hva som skal sendes på høring og hva som skal sendes til Stortinget. Formen

som her er valgt gjør at departementet sitter i førersetet underveis i prosessen. Formen i dette tilfellet er valgt for å både ivareta behov for ekstra bistand og for å sørge for involvering fra dem som kan berøres av en slik lov underveis i arbeidet med forberedelsene av denne. Det er for eksempel allerede både holdt og avtalt møter med flere sentrale foreninger.

Offentlige anbud er hovedregelen når det offentlige skal innhente bistand fra private. Ved offentlige anbud er vilkårene i anskaffelsen transparente og hvem som helst kan levere tilbud. Oppdragets størrelse er slik at det ikke er obligatorisk å lyse det ut på Doffin. Når jeg likevel har gjort det i dette tilfellet er det for at flest mulig av de aktuelle tilbyderne skal få kjennskap til det. Dette legger til rette for at departementet kan få flere godt kvalifiserte tilbud å velge i. Da kan det juridiske miljøet som har den beste kompetansen og den beste oppdragsforståelsen tildeles oppdraget.

SPØRSMÅL NR. 2124

Innlevert 30. juni 2020 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 7. juli 2020 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja

Spørsmål:

Den statsstøttede minoritetspolitiske tenketanken Minotenk, ved daglig leder Linda Noor, mener Norge må akseptere at muslimer praktiserer flerkoneri. Alle de fire lovskolene innen sunni-islam tillater flerkoneri. Flerkoneri er forbudt i Norge, og står i sterk kontrast til vår lovfestede praksis om likestilling mellom kjønnene.

Hva er likestillingsminister Rajas syn på Minotenks holdning til praksisen flerkoneri i Norge, og kjenner han, som tidligere talsperson for en moské, konkret til at flerkoneri praktiseres i moskeer i Norge?

BEGRUNNELSE:

Daglig leder i den politiske tenketanken Minotenk, Linda Noor, uttaler til Minervanett 3. mai 2020, følgende på spørsmålet

«– Har du noen progressive kampsaker innen islam?»:

«– Jeg er først og fremst for en lev og la leve-holdning, samtidig som at vi skal orientere oss mot samfunnet og felles referanser. Om folk vil ha flere koner i islamske ekteskap eller om de vil gjøre andre ting som jeg ikke liker, må folk få gjøre det. Toleranse må gå alle veier, så lenge det ikke skader noen.»

Noor mener dette er en progressiv kampsak innen islam, fremdeles i henhold til Minervanett.

<https://www.minervanett.no/islam-sondagssamtalen/likestilling-er-nesten-som-religion-i-det-norske-samfunnet/358458>

Minotenk ble stiftet i 2008 av kultur- og likestillingsminister Abid Raja, som også var leder de første årene. Minotenk presenterer seg som en minoritetspolitisk tenketank

«(...) som jobber løsningsorientert med problemstillinger og utfordringer knyttet til det flerkulturelle Norge», og som skal «bidra til økt kunnskap, forståelse og toleranse», samt «styrke minoriteters engasjement for demokrati og menneskerettigheter.»

<https://minotenk.no/om-oss/>

Kultur- og likestillingsministeren var også tidligere talsmann for moskeen World Islamic Mission, da det eksempelvis i 2002 ble avdekket at imamen i dette trossamfunnet tok kraftig avstand fra det norske samfunnet og vår levemåte.

<https://www.dagbladet.no/nyheter/avslorer-imame-ne/65783614>

Imam Atta ul-Mustafa mente, direkte sitat:

«Muslimer kan ikke gifte seg med ikke-muslimer.»

«Det viktigste grunnlaget for å gifte seg er at en må være muslim. Fordi det er bare i islam det er ekteskap. I andre religioner er det ikke ekteskap, men samboerskap.»

«Velger du en ikke-muslim, så kan du kanskje få et bra liv, men i det evige livet etter døden vil du være fordømt og ødelagt for evig tid.»

«En vestlig far aner ikke om hans unge virkelig er hans.»

Ut fra disse uttalte holdningene er det grunn til å anta at dette trossamfunnet også følger islamsk lov, sharia, i andre familierettslige spørsmål, som retten for en muslimsk mann til å ta inntil fire hustruer. Jeg antar at Raja som talsperson den gang hadde god kjennskap til alle forhold internt i moskeen.

Svar:

I 2016, det året representanten Amundsen selv tiltrådte som justisminister, hadde avisen Vårt Land flere saker på trykk hvor problemkomplekset rundt polygami, under stikkordet flerkoneri, ble tatt opp. Den 4. juni 2016 uttalte jeg meg i Vårt Land og tok der sterk avstand fra polygami. Jeg uttalte den gangen at dette er en tradisjon som etterlater kvinner uten rettigheter og at det er kvinneundertrykkende. Noen kvinner får ikke religiøs skilsmisse om ikke mannen tillater det, selv om de er juridisk skilt ved norsk lov.

Jeg tillater meg å gjengi deler av det jeg den gang uttalte til avisen 4. juni 2016:

"Abid Raja (V) er krystallklar på at flerkoneri ikke kan legaliseres (...). Kvinnene står uten rettigheter (...). Dette er et kvinneperspektiv som er i strid med den likestillingstanken vi er vant med i Norge".

Det jeg uttalte til Vårt Land den gangen, og er også gjeldende for mitt syn på dette spørsmålet i dag.

Jeg tar selvfølgelig fullstendig avstand fra polygami og alle andre praksiser som hindrer likestilling mellom mann og kvinne. Likestilling mellom kvinner og menn er et mål som gjelder på alle samfunnsområder og gjennom hele livsløpet; enten det er i oppdragelsen, i skole og arbeidsliv eller i ekteskap og samliv.

Videre er polygami heldigvis ettertrykkelig forbudt etter norsk lov. Ekteskapsloven § 4 lyder som følger:

"Ingen kan inngå ekteskap så lenge et tidligere ekteskap eller registrert partnerskap består."

Videre kan den som inngår et ekteskap til tross for at vedkommende allerede er gift, straffes etter straffeloven § 262 med bot eller fengsel i inntil 1 år. Vi har også en menneskerettslig forpliktelse til å bekjempe polygami. FNs kvinnediskrimineringskomite har blant annet slått fast at polygami er i strid med kvinners og jenters verdighet, og bryter deres rettigheter og friheter.

Forbudet mot polygami utgjør med andre ord en viktig del av norsk lovgivning, og er et av flere viktige verktøy

for å sikre likestilling mellom ektefeller, og hindre utnyttelse i ekteskapet.

Tros- og livssynssamfunn skal naturligvis, som alle andre, forholde seg til norsk lov. Tros- eller livssynssamfunn som bryter norsk lov, kan nektes tilskudd.

I ny trossamfunnslov som trer i kraft 1. januar 2021, er vilkårene for nekte tilskudd tydeliggjort (jf. §6). Tros- og livssynssamfunn kan også miste vigselfretten ved brudd på ekteskapslovens bestemmelser (jf. §9).

SPØRSMÅL NR. 2125

Innlevert 30. juni 2020 av stortingsrepresentant Åsunn Lyngedal

Besvart 6. juli 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Vil ministeren sørge for at Autopass for ferger får en mer sosial profil ved at minste innbetaling for private settes ned til 1 200 igjen?

BEGRUNNELSE:

Autopass for ferge er inngangsbilletten til rabatt for de som bruker ferge mye. For Arbeiderpartiet er det viktig at det ikke blir for dyrt for den enkelte familie å kjøpe autopass for ferge. Laveste innbetaling var ved inngangen til 2020 3 600 kr, og dette kan være en stor engangsutgift for mange familier. Samtidig gir det 50 % rabatt som nettopp de med lavest inntekt har mest behov for. Laveste innbetaling ble satt ned til 1 200 i forbindelse med utbruddet av korona, men nå har Autopass for ferger varslet at de setter det opp igjen fra 1. juli. Dette gjør det vanskeligere for kystbefolkningen i Nordland å få tilgang til rabatterte pris.

Svar:

Jeg vil vise til at regjeringen og Stortinget i mars iverksatte flere midlertidige tiltak på ferjesiden som følge av situasjonen med covid-19. Når det gjelder tiltaket som innebar reduserte forskudd med en tredjedel for å oppnå rabatter med Autopass, var det en forutsetning at ordningen skulle gjelde ut juni 2020. I tråd med forutsetningen vil det ordnære forskuddet på 3600 kr igjen gjelde fra og med 1. juli.

AutoPass-ordningen er ment å gjøre det enklere for passasjerene. Det er min oppfatning at kundene ønsker ett felles billett- og rabattsystem for fylkeskommunale og statlige ferjer. Regjeringen har hørt på kundene underveis i arbeidet med ordningen og allerede gjort noen justerin-

ger. Det vil være viktig for meg også i tiden framover å se på om det er behov for ytterligere justeringer som kan gjøre ordningen enda bedre for brukerne. Vi har gjort oss noen erfaringer denne våren som jeg vil ta med meg i det videre arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 2126**Innlevert 30. juni 2020 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi****Besvart 9. juli 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Kan statsråden gi en oversikt over hvilke infrastrukturprosjekter de siste 15 år hvor kinesiske aktører har vært med som hoved- eller underentreprenør, og når ble kontraktene fremforhandlet?

BEGRUNNELSE:

For fylkesveier bes det spesifisert hvilket fylke som er prosjektansvarlig.

Med FrP i regjeringskontorene så vi en gledelig økning i aktivitet i blant norske entreprenør- og anleggsbedrifter. Statistikk publisert viste at norske bedrifter vant en større andel av investeringskronene enn i årene før regjeringsskiftet i 2013. Likevel har enkelte rødgrønne partier forsøkt skape inntrykk av at utviklingen har vært motsatt. Det forsøkes spesielt å skape inntrykk av at kineserne nå vinner stadig mer av markedet.

Svar:

Innledningsvis vil jeg bemerke at det ikke er entydig hva som i spørsmålet menes med "kinesiske aktører". Dette kan eksempelvis være selskaper med kinesisk stor- eller majoritetseier, eller datterselskap av kinesisk selskap som er etablert og registrert i et annet land enn Kina.

Videre har det med den tiden som har vært til rådighet, ikke vært mulig å gjennomgå alle systemer hos etater og underliggende virksomheter for å finne slike opplysninger. Redegjørelsen nedenfor må ses i lys av dette.

I Statens vegvesen sin portefølje har det de siste 15 årene vært kinesiske aktører på to riksveiprosjekter, dvs. som hoved- eller underentreprenør. Det er rv 7 Hardangerbrua og E6 Hålogalandsbrua. I tillegg var det en kinesisk entreprenør på fylkesveiprojektet Beitstadsundbrua i Trøndelag.

Med unntak av innkjøp av kinesisk produserte broer fra Shenzhen Cimc til utbyggingene på Gardermoen og Flesland, er ikke Avinor kjent med bruk av kinesiske aktører på sine prosjekter. Avinor skiftet regnskapssystem i 2014 og det har ikke vært mulig å søke lenger bakover i tid enn 2014 med den tiden som har stått til disposisjon. Det vil også kreve mer tid å identifisere eventuelle kinesiske underleverandører til Avinors leverandører.

Det har ikke vært tid til å gjennomføre alle Jernbaneverkets systemer etter nasjonalitet på hoved- og underentreprenører. Ut fra de foreløpige uttalelsene Samferdselsdepartementet har fått fra Jernbanedirektoratet, synes det imidlertid ikke å ha vært kinesiske entreprenører inne i utbyggingsprosjekter på jernbanen i den aktuelle perioden.

Siden oppstarten i 2017 har ikke Bane NOR inngått store entreprisekontrakter med kinesiske aktører. Bane NOR kjenner heller ikke til større underentrepriser som er kinesiske. De to siste årene har Bane NOR inngått åtte anleggskontrakter i milliardklassen. Seks av disse har gått til norske entreprenører og to til internasjonale aktører med hjemmebase i EU. Bane NOR vil fortsette med kontraktstrategier som legger til rette for et effektivt og bærekraftig entreprenørmarked i Norge.

SPØRSMÅL NR. 2127**Innlevert 30. juni 2020 av stortingsrepresentant Morten Stordalen****Besvart 6. juli 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Kan statsråden gi en oversikt over hvor store midler som ble tildelt til miljøvennlig transport gjennom daværende Transnova i 2013, og hvor store midler det offentlige bru-

ker nå på tilsvarende miljøtiltak gjennom Enova og andre virkemidler?

BEGRUNNELSE:

Mer miljøvennlige biler bidrar til reduserte utslipp og redusert støy. I tillegg kan mange elbilister glede seg over at batteribiler har god akselerasjon og etter hvert høy grad av komfort. Offentlige midler har vært betydelig for å stimulere til en slik omlegging. Likevel gir enkelte partier inntrykk av at lite og ingenting skjer.

Undertegnede setter pris på om det er mulig å fremstille aggregerte tall for perioden 2005-2013 vs. 2014-2020.

Svar:

Transnova ble opprettet som et resultat av klimaforliket i Stortinget i 2008, hvor partene ble enige om å etablere Transnovaprojektet. Hovedmålet for Transnova var å bidra til reduserte klimagassutslipp fra transportsektoren. Transnova skulle gi utløsende tilskudd til prosjekter som bidrar til raskere implementering av ny og mer miljøvennlig transportteknologi og transportpraksis. Videre skulle Transnova gi støtte og bidra til informasjon om klimavennlige transportløsninger.

Statens vegvesen/ Vegdirektoratet fikk i oppdrag fra Samferdselsdepartementet å etablere en prosjektorganisasjon for Transnova-prosjektet. Prosjektet ble operativt våren 2009. Enova overtok Transnovas oppgaver knyttet til miljøvennlig transport med virkning fra 1. januar 2015 jf. Prop. 1 S (2014-2015).

Totalt ble det bevilget 486,4 mill. kroner til Transnovas aktiviteter i perioden 2009-2014. Bevilgningene har blant annet gått til etablering av ladeinfrastruktur og hydrogenfyllinfrastruktur.

Enova har i perioden 2015 til og med første halvår 2020 gitt tilsagn om støtte på til sammen om lag 4,3 mrd. kroner til transportprosjekter. Av dette utgjør 2,8 mrd. støtte til maritime prosjekter, herunder landstrøm, ladeanlegg til ferger og installasjon av batterier på skip og om lag 1,2 mrd. kroner støtte til landtransport, herunder ladeinfrastruktur til busser, pilotering av tyngre kjøretøy og ladeinfrastruktur for elbiler. I tillegg har Enova støttet produksjon av biogass og biodrivstoff med om lag 350 millioner kroner.

Klimasats ble opprettet i 2016 som en midlertidig belønningsordning til klimatiltak i kommunene. Formålet med ordningen er å fremme klimatiltak i kommuner og fylkeskommuner ved å støtte prosjekter som bidrar til reduksjon i utslipp av klimagasser og omstilling til lavutslippssamfunnet. Fra 2016 til 2020 har Miljødirektoratet, som forvalter Klimasatsordningen, gitt tilsagn om støtte på til sammen 328 millioner kroner til transportrettede tiltak. Tallene gjelder tildelte midler jf. tilsagnene, og ikke det som endelig blir utbetalt. Det er ikke tatt høyde for evt. avlysninger eller prosjekter som i ettertid har blitt billigere enn planlagt. Tildelinger til transport på land omfatter blant annet:

- Ladepunkter for kommunale tjenestebiler
- Elykler til tjenestebruk og prøv en elsykkel-ordninger
- Elektrifisering av busser
- Biogass-fyllestasjon (t.o.m. 2017)
- El-varebiler (t.o.m.2019)
- Elektriske lastebiler, renovasjonsbiler, gravemaskiner, trucker, hjullastere osv.
- Ladeinfrastruktur for drosjer
- Tilrettelegging for bildeling og mobilitetspunkter

SPØRSMÅL NR. 2128

Innlevert 30. juni 2020 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 6. juli 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Kan statsråden anslå hva hans egen sykkelandel i reisehverdag til/fra jobb og utenom arbeidstid er, og hva som er tilsvarende for regjeringen som helhet?

BEGRUNNELSE:

Det er viktig at vi som politikere bidrar til å gjøre hverdagen enklere og mer forutsigbar for landet innbyggere.

Enkelte politikere har derimot en tilnærming hvor man lett fremstår som barnepike ovenfor innbyggerne, ved å fortelle hvilke valg folk skal ta uten å bekymre seg over hvilken hverdag folk lever i. Undertegnende har stor tro på at politikere heller bør være et positivt forbilde enn sinte "tante Sofie". Med tanke på en del politiske målsetninger om hvilke transportløsninger folk flest skal velge i hverdagen.

Svar:

Jeg vil takke stortingsrepresentant Hoksrud for at han stiller spørsmål om sykling. I likhet med representanten Hoksrud er jeg opptatt av sykling, fysisk aktivitet og bruk av egen muskelkraft for transport. Regjeringen er opptatt av og ønsker at flere skal sykle. Sykling er både miljøvennlig og effektiv transport, og gir også "helse i hvert tråkk".

Jeg er glad i å sykle, og i sommerhalvåret er sykkelen vanligvis daglig i bruk. Enkelte dager sykler jeg til eller fra jobb, men naturlig nok har den aktiviteten gått betydelig ned etter å ha fått en statsrådsjobb som krever mye. Kombinasjonen av sikkerhet og arbeidsmengde gjør at det kan være krevende å få tid til sykling, selv om ønsket om å sette seg på tohjulingen kan være stort.

Jeg har ikke oversikt over mine kollegaers sykkelbruk, og har ikke startet en kartlegging av dette nå.

SPØRSMÅL NR. 2129

Innlevert 30. juni 2020 av stortingsrepresentant Solveig Horne

Besvart 7. juli 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Kan statsråden gi en oversikt over midler brukt til planlegging av intercity-prosjektet fordelt på indre og ytre del, samt tilsvarende for E39 prosjektet fordelt på de ulike fjordkryssing strekningene?

BEGRUNNELSE:

Enkelte partier klarer ikke glede seg over at det bygges både vei og jernbane i Norge, men velger stadig å rakke ned på utbygging av viktige og nødvendige veiprojekt. I den diskusjonen velger man å se på beløp brukt på planlegging av E39 som argument for å avlyse prosjektet.

Svar:

For tallene på Intercity ligger følgende forutsetninger til grunn:

- Dobbeltsporprosjekter
- Inkluderer ikke prosjekter som var igangsatt da Intercity-prosjektet ble vedtatt.
 - o Dette er Follobanen, Farriseidet-Porsgrunn, Langset-Kleverud og Holm-Holmestrand-Nykirke
- Ringeriksbanen er ikke med
- Hensettingsprosjekter er ikke med
- Planlegging inkluderer kostnadspådrag i nominelle kroner frem til investeringsbeslutningstidspunkt

- Grunnerverv og forberedende arbeid er trukket fra
- Brukte midler er fra oppstart frem til mai 2020
- Ytre Intercity er definert fra Tønsberg, Åkersvika og Klavestad

Midler brukt til planlegging på indre Intercity:

- Det er frem til mai 2020 brukt ca. 2,5 mrd. kr på planlegging
 - o Herav Vestfoldbanen 811 mill. kr (Drammen-Kobbervikdalen og Nykirke-Barkåker)
 - o Herav Dovrebanen 769 mill. kr (Venjar-Langset, Kleverud-Sørli og Sørli-Åkersvika)
 - o Herav Østfoldbanen 948 mill. kr (Sandbukta-Moss-Såstad, Haug-Seut og Seut-Klavestad)
- Midler brukt til planlegging på ytre Intercity:
- Det er frem til mai 2020 brukt ca. 588 mill. kr på planlegging
 - o Herav Vestfoldbanen 317 mill. kr (Tønsberg-Larvik)
 - o Herav Dovrebanen 271 mill. kr (Åkersvika-Brumunddal og Brumunddal-Åkersvika)
 - o Herav Østfoldbanen null (syd for Klavestad/Sarpsborg)

E39:

Jeg har mottatt tabellen under fra Statens vegvesen. Tabellen viser hva som er benyttet til planlegging av de ulike fjordkryssingene i perioden 2009-2020 (mill. 2020-kr). For 2020 er prognoser for ventet forbruk lagt til grunn.

Fjordkryssing	Forbruk 2010-2020
Rogfast	373
Bjørnafjorden inkl. Langenuen	960

Sognefjorden (mulighetsstudie 2010-2013)	22
Nordfjorden	18
Vartdalsfjorden	70
Sulafjorden	326
Romsdalsfjorden	270
Julsundet	15
Halsafjorden	125
Totalt	2 178

SPØRSMÅL NR. 2130

Innlevert 30. juni 2020 av stortingsrepresentant Masud Gharakhani

Besvart 7. juli 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Hvilke vurderinger gjør justis- og beredskapsministeren rundt å se på regelverket og vurdere mulighetene for at ektefeller og barn fra land også utenfor EØS-området kan unntas fra reiserestriksjonene?

BEGRUNNELSE:

Justisministeren presiserte 14. mai at EØS-borgere som jobber i Norge, ektefeller, samboere, forlovede, barn og stebarn som er mindreårige kan reise inn i Norge. Men de som har et forhold på tvers av Norge og EU/EØS eller et tredjeland, det vil si land som ikke er tilknyttet EU eller EØS får fortsatt ikke møtes. Heller ikke ektefeller kan møtes, dersom den ene bor i et tredjeland.

I Danmark, har regjeringen kontinuerlig forsikret sine borgere om at gjenforening med familie verden over står på dagsagendaen, og at dette er en absolutt prioritering med snarlig endring. Og fra 27. juni er danske grenser åpnet for at kjærester, besteforeldre og barnebarn av danske statsborgere får reise inn i landet.

Arbeiderpartiet la inn følgende merknad under behandlingen av midlertidig lov om innreiserestriksjoner for utlendinger av hensyn til folkehelsen:

«Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet mener regjeringen bør se på regelverket og vurdere muligheten for at ektefeller og barn fra land også utenfor EØS-området kan unntas fra restriksjonene.»

Svar:

Fra 15. juni 2020 ble det gitt adgang til innreise for familiemedlemmer som skal flytte til Norge, både i og utenfor EØS.

Regjeringen vurderer fortløpende lempinger i innreiserestriksjonene, og jeg understreker at vi i den sammenheng selvfølgelig legger vekt på familiemedlemmers behov for kontakt med hverandre. Jeg viser for øvrig til mitt svar på spørsmål nr. 2055 fra stortingsrepresentant Siri Gåsemyr Staalesen.

SPØRSMÅL NR. 2131**Innlevert 30. juni 2020 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad****Besvart 6. juli 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Kan statsråden gi en oversikt over hvor mye penger som er bevilget til vedlikehold og fornying av eksisterende E16 Arna-Voss i perioden 2006-13 og 2014-20, samt hvor mye midler som er brukt til planlegging og forberedende arbeid for bygging av ny E16 i tilsvarende perioder?

BEGRUNNELSE:

Under rødgrønn regjering ble veistrekningen E16 Arna-Voss tilnærmet lagt i en møllpose. Først mot slutten av perioden valgte man å igangsette en overordnet utred-

ning, men i NTP 2014-23 ble det ikke lagt inn midler til investeringer i noen ny veistrekning. Det ble endret etter regjeringsskiftet.

Svar:

Eg har motteke tabellene under frå Statens vegvesen.

Tabellen under viser kva som er nytta til planlegginga av Fellesprosjektet Vossabana/E16 Stanghelle – Arna i løpande kroner (ikkje indeksert). For 2020 er prognosar for venta forbruk lagt til grunn.

	2016	2017	2018	2019	2020	Totalt (løpande -kr)
Fellesprosjektet Vossabana/E16 Stanghelle – Arna	7	19	21	93	100	241

[tal i mill. kr]

Tabell under viser kva som er nytta til vedlikehald, rassikring og investering på strekninga E16 Voss – Arna

mellom 2006 og 2020. Tala er i løpande kroner. For 2020 er prognosar for venta forbruk lagt til grunn.

	2006-2013	2014-2020
Vedlikehald (Post 22/23)	77	578
Investering (Post 30)	130	167
Rassikring (Post 31)	22	50

[tal i mill. kr]

Ein vesentleg del av midlane på vedlikehald i perioden 2014-2020 er gått til oppgradering av tunnelar for å oppfylle krava i EU sitt tunnelsikkerhetsdirektiv.

SPØRSMÅL NR. 2132**Innlevert 30. juni 2020 av stortingsrepresentant Morten Stordalen****Besvart 7. juli 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Kan statsråden gi et anslag for de økonomiske nettogevinsten av veireformen og jernbanereformen?

Svar:

Hensikten med jernbanereformen var å gi et bedre tilbud til de reisende og samtidig få mer jernbane igjen for skattebetalernes penger. Jernbanereformen har allerede gitt

gode resultater. Konkurransen om å drive togtilbudene i Trafikkkpakke 1: Sør (Sørlandsbanen, Arendalsbanen og Jærbanen), Trafikkkpakke 2: Nord (Dovrebanen, Raumbanen, Rørosbanen, Nordlandsbanen, Trønderbanen og Meråkerbanen) og Trafikkkpakke 3: Vest (Bergensbanen og Vossebanen) har ført til at staten – det vil si skattebetalerne – må betale vesentlig mindre for et togtilbud som skal være minst like bra eller bedre enn i dag. Dette er penger som staten kan bruke til å bygge og vedlikeholde jernbanen eller bruke på andre viktige samfunnsformål. Konkurransen har også vist at togselskapene tenker nytt for å tiltrekke seg nye kunder. Flere avganger, nye tilbud ombord og bedre samarbeid med andre kollektivtransportsselskaper er blant tiltakene som skal få flere til å ta tog.

De tre tildelte trafikkkpakkene viser at de reisende vil få et vesentlig bedre tilbud til en langt lavere pris for det offentlige:

- Trafikkkpakke 1: Go-Ahead Norge får for ti år et vederlag på om lag 1 500 millioner kroner. Det er et årlig snitt på cirka 150 millioner kroner. Vederlaget vil være høyere i de første årene og i 2020 blir det på cirka 250 millioner kroner. Tidligere operatør fikk i 2018 486 millioner kroner for denne trafikken.
- Trafikkkpakke 2: Det gjennomsnittlige årlige vederlaget SJ Norge skal ha for å drive trafikken som inngår i denne trafikkkpakken, utgjør i størrelsesorden en femtedel av hva trafikken drives for i dag.
- Trafikkkpakke 3: I løpet av avtaleperioden, inklusive begge opsjonsårene, vil staten motta et samlet vederlag på inntil 2,2 milliarder kroner. I gjeldende direktekjøpsavtale med Vygruppen betaler staten i 2019 ca. 201 millioner kroner for kjøp av persontogtjenester på Regiontog Bergen-Voss-Myrdal og Lokaltog Bergen-Arna, samt Fjerntog Oslo S-Bergen (nattog). Fjerntog Oslo S-Bergen (dagtog) er ikke en del av det offentlige kjøpet, og staten betaler således ikke noe for dette togproduktet i dag.

Samferdselsdepartementet har utarbeidet en gevinstrealiseringsplan for jernbanereformen. Planen viser at man i stor grad kan forvente at gevinstene kommer til å overstige kostnadene fram mot 2025. Samferdselsdepartementet har beregnet at innsparingen knyttet til konkurranseutsettingen og trafikkkpakkene vil være til sammen drøyt 16 mrd. kroner frem til 2031.

Det er også økonomiske gevinster knyttet til mer effektiv drift- og vedlikehold i Bane NOR. Blant annet har Bane NOR etablert Spordrift (fra 1. juli 2019), for å kunne konkurranseutsette drift og vedlikehold av banerelatert infrastruktur. Etableringen av Bane NOR Eiendom (mai 2017) innebar å samle all jernbaneeiendom ett sted. Selskapet har selv anslått at dette gir en årlig gevinst på minst 100 millioner kroner.

I tillegg viser Samferdselsdepartementet til etableringen av Entur (første driftsår i 2017), som har ansvar for å

selge togbilletter og tilby reiseplanlegger og grunnleggende digitale tjenester for all kollektivtrafikk i hele Norge. Entur skal gjøre det enkelt for de reisende å planlegge og kjøpe billett til en kollektivreise på tvers av ulike reiseformer, transportselskaper og fylker.

Videre har reformen tydeliggjort ulike roller i sektoren, og prioriteringer og vurderinger er mer transparente, men har også ført til grensesnittdiskusjoner mellom de ulike aktørene.

Når det gjelder spørsmålet om veireformen legger departementet til grunn at dette først og fremst gjelder opprettelsen av Nye Veier AS, bompengerreformen og effektiviseringsarbeidet i Statens vegvesen.

Nye Veier prioriterer og bygger ut porteføljen sin ut fra samfunnsøkonomiske lønnsomhetsvurderinger. Det er vedtektsfestet at Nye Veier AS skal prioritere sine utbygginger ut fra samfunnsøkonomisk lønnsomhet slik at selskapet skal bygge ut de mest samfunnsøkonomisk lønnsomme delene av prosjektporteføljen først. Selskapet har dermed et særlig ansvar for å arbeide målrettet med å øke samfunnsnyttene og redusere kostnadene i sine prosjekter. På oppdrag fra Samferdselsdepartementet i 2015 gjennomførte Statens vegvesen en kostnadsgjennomgang av prosjektene som skulle overføres til Nye Veier. Gjennomgangen viste at samlet kostnadsoverslag for alle prosjektene i prosjektporteføljen ved inngangen til 2016 var på i overkant av 148 mrd. 2016-kroner. Med henvisning til Meld. St. 25 (2014-2015) har Nye Veier lagt denne kostnadsgjennomgangen (definert som estimat 0) til grunn for videre måling av kostnadsutviklingen i prosjektene.

Siden Nye Veier ble etablert har selskapet arbeidet målrettet med å utvikle sin prioriterings- og styringsmodell for å få mer effektiv ressursbruk i veisektoren. I selskapets leveranse på NTP oppdrag 1 ble gjeldende beregning av netto nytteverdi på utbyggingsporteføljen presentert. Nye Veiers beregninger viste at netto nytte har økt med 59 mrd. kr fra oppstart til våren 2019. Kostnadsreduksjon utgjør nærmere 20 prosent, tilsvarende 25 mrd. kr. I tillegg til kostnadsreduksjonen er det beregnet en økt nytte på vel 34 mrd. Dette er altså en økning på 59 milliarder kroner fra -55 milliarder kroner i Estimat 0. Besparelsene og nytteøkningene i oppstartsporteføljen er i hovedsak hentet gjennom forbedrede trasévalg, som legger til rette for høyere hastighet, kostnadsreduksjoner og Nye Veiers gjennomførings- og kontraktsmodeller.

Hovedformålet ved regjeringens bompengerreform er mer profesjonelle bompengeselskaper, økt brukervennlighet og en mer kostnadseffektiv innkreving. Hovedgrepet i reformen var å gå fra 50-60 til fem permanente bompengeselskaper eid av fylkeskommunene. Det er enda for tidlig å vurdere de økonomiske nettogevinstene av reformen. Den største besparelsen er ventet å komme knyttet til finansieringskostnader, og med 62 mrd. kr. i gjeld er det viktig med en profesjonell finansforvaltning for å få tatt ut potensialet. De regionale bompengeselskapene har et

stort fokus på effektivisering, blant annet ved samlefacturering av fullprispasseringer i sine egne anlegg. Større og mer profesjonelle selskaper gir også bedre grunnlag for å forhandle bedre avtaler med underleverandører.

I tillegg satte Regjeringen i 2017 i gang en områdegjennomgang av Statens vegvesen, som fant et potensial for ytterligere effektivisering av etaten, særlig knyttet til veiområdet, trafikant- og kjøretøyområdet og innen støt-

tefunksjoner. Basert på områdegjennomgangen har regjeringen satt som mål at Statens vegvesen skal redusere sine interne kostnader fra 10,1 mrd. kr i 2017 til 8,8 mrd. kr i 2023. Statens vegvesen ble fra 1. januar 2020 organisert etter funksjoner og oppgaver i seks divisjoner og et Vegdirektorat. Organisasjonsmodellen skal legge til rette for mer effektiv ressursbruk.

SPØRSMÅL NR. 2133

Innlevert 30. juni 2020 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati

Besvart 7. juli 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Hvordan stiller statsråden seg til utbygging av 3. rullebane på Gardermoen, og hva sier de faglige rådene?

Svar:

Akkurat nå er usikkerheten om trafikkprognosene større enn den har vært tidligere. Samferdselsdepartementet har allerede før koronakrisen bedt Avinor om et oppdatert kunnskapsgrunnlag. Jeg har ikke mottatt dette ennå, men jeg forutsetter at tidspunktet for ferdigstillingen av dette tilpasses til når det er mulig å ha tilstrekkelig kunnskap

om den varig betydning koronakrisen vil få for trafikknivået.

I tillegg til usikkerheten som skyldes koronakrisen, er det usikkert om den teknologiske utviklingen vil føre til at flyene blir større eller mindre enn i dag. Dette vil i sin tur ha betydning for om forholdet mellom totalt antall passasjerer og antall flybevegelser vil bli endret. Det er antall flybevegelser som bestemmer behovet for en ny rullebane.

Det er derfor usikkert når behovet for en tredje rullebane eventuelt oppstår, og det vil være viktig for meg ha et godt faglig grunnlag og en bred prosess hvor ulike sider av en eventuell tredje rullebane blir vurdert før en beslutning tas.

SPØRSMÅL NR. 2134

Innlevert 30. juni 2020 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 7. juli 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Har statsråden fått innsyn i hvilke kostnadskalkyler for bygging og drift, samt anslag for ferjetakster, antall reisende og offentlige subsidier som ble lagt til grunn da fylkene bestilte inn nye el-ferjer, og hvis så - hvor er avvikende i

disse regnestykkene siden økte ferjetakster kom som en overraskende nyhet?

BEGRUNNELSE:

Mange fylker valgte for noen måneder siden å øke ferjetakstene betydelig, primært med begrunnelse i økte

kostnader som følge av innføring av el-ferjer. I alle sakene fremstod det som en overraskelse for fylkespolitikere at ferjekostnadene ville øke. Dersom det er riktig finner jeg det urovekkende, fordi det må reflektere en manglende jobb i forkant med å avklare prisnivå før man inngår kontrakter og avtaler. Undertegnede antar at fylkene har gjort kostnadskalkyler som også viser hvordan dette er tenkt finansiert, offentlige bevilgninger, takstnivå, antall reisende etc.

Svar:

Som hovedregel kjøper offentlig sektor ferjetjenester av private rederier, som eier og drifter ferjene. Implementering av lav- og nullutslippsteknologi skjer derfor i hovedsak gjennom krav og insentiver i konkurransegrunnlaget for kjøp av ferjetjenester etter hvert som nye kontrakter blir lyst ut. På fylkesferjesamband er fylkeskommunen løyvemyndighet og står fritt til å stille de miljøkravene man ønsker til fartøyene som skal brukes til å oppfylle kontrakten. Fylkeskommunen er takstmyndighet og ansvarlig for finansieringen av fylkesvegferjene.

Jeg er derfor ikke involvert i fylkeskommunenes arbeid med anbudskonkurranser for drift av fylkesvegferjene.

Flere fylkeskommuner valgte å sette opp takstene på fylkesvegferjene betydelig fra nyttår. Jeg forstår at dette har vært krevende for veldig mange. Dette gjelder blant annet øykommuner der innbyggerne ikke har noe annet alternativ enn ferja. Her skapes det vekst, verdiskaping og

gode arbeidsplasser. Det er derfor en utfordring når folk og næringsliv får en så stor belastning som vi har sett på enkelte strekninger. Årsakene til at fylkeskommunene økte takstene var begrunnet med større utgifter til ferjene, og kostnadsbildet er sammensatt.

I mars hadde samferdselsministeren, distrikts- og digitaliseringsministeren, kommunal- og moderniseringsministeren og klima- og miljøministeren møte med de berørte fylkeskommunene og KS, og i etterkant mottok Samferdselsdepartementet innspill fra ferjefylkene. I innspillene kom det fram at ferjefylkene har hatt høyere kostnader knyttet til sin ferjedrift. Det er også klart at noe av denne kostnadsøkningen skyldes overgang til null- og lavutslippsteknologi.

For å følge opp dette ble rammetilskuddet til fylkeskommunene økt med 150 mill. kr ifm. Prop. 117 S / Prop. 127 S / Innst. 360 S (2019-2020). Dette skal bidra til at fylkeskommunene kan prioritere miljøvennlige ferjeløsninger uten at det slår ut i økte ferjetakster.

På oppdrag fra Samferdselsdepartementet har DNV GL utarbeidet en sammendragsrapport om merkostnader som følge av lav- og nullutslippsløsninger i fylkeskommunale ferjesamband. Rapporten, som ble publisert 14. mai 2020, har sett nærmere på hvilke merkostnader som kommer som følge av overgang til lav- og nullutslippsløsninger på fylkeskommunale ferjesamband og er publisert på regjeringens nettsider: <https://www.regjeringen.no/contentassets/7e9e2220540a4ecd8bf335c0e6dbfc60/dnv-gl-sammendragsrapport.pdf>

SPØRSMÅL NR. 2135

Innlevert 30. juni 2020 av stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad

Besvart 7. juli 2020 av utviklingsminister Dag-Inge Ulstein

Spørsmål:

Anser statsråden det som uheldig og uønsket at kommende generasjoner skal frykte eller oppleve at de ikke har bedre levestandard enn deres foreldre?

BEGRUNNELSE:

I media har det den siste tiden vært spekulert i at den unge generasjonen i USA kanskje ikke vil oppleve å være rikere enn deres foreldregenerasjon. Mange mener at dersom spekulasjonene blir riktige, vil det være et betydelig problem, fordi det kan skape sviktende tro på fremtiden og

nøre opp misnøye og gi grobunn for ekstreme/autoritære ledere blant den unge generasjon som opplever at de ikke kan oppnå like stor fremgang i levestandard som deres foreldre.

Svar:

Levestandarden globalt (målt i BNP per innbygger) har økt betydelig over tid. Det at en del fattige land, særlig Kina, har økt sitt inntektsnivå, har gjort at inntektsfordelingen globalt er bedret. Andelen som lever i ekstrem fattigdom er redusert.

Samtidig har en del fattige land blitt hengende etter, og fattigdommen konsentreres i økende grad i Afrika sør for Sahara. Dette er en region hvor klimaendringene kan få stor negativ økonomisk virkning. Tørke, flom og avlinger ødelagt av gresshoppesvermer er bare noen eksempler. I tillegg er den fulle bredden i ettervirkningene av covid-19-krisen ikke kjent ennå. I Afrika sør for Sahara har IMF nå nedjustert sine vekstprognoser i gjennomsnitt til -3,2 % for 2020, og det beregnes en nedgang på 5,5% i

inntekter per innbygger. Det vil variere betydelig fra land til land.

Regjeringen har derfor styrket fattigdomsorienteringen i utviklingssamarbeidet og økt norsk bistand til land i Afrika sør for Sahara. Å arbeide for rettferdig og inkluderende utvikling, hvor ingen utelates, er i tråd med bærekraftsmålene og prioriteringene i norsk utviklingspolitikk. 2030-agendaen med bærekraftsmålene er verdens veikart når fremtidige generasjoner skal sikres en god fremtid.

SPØRSMÅL NR. 2136

Innlevert 30. juni 2020 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati

Besvart 7. juli 2020 av utviklingsminister Dag-Inge Ulstein

Spørsmål:

Hvilket syn har statsråden på at Afrika vil bryte med "offerbildet" som evig trengende av bistand og utflytting?

BEGRUNNELSE:

I en del miljø og fattigdomsdebatter tegnes det et bilde som om Afrika alltid kommer til å være underutviklet og preget av storstilt fattigdom. Basert på det tegnes det et bilde av kontinentet ikke vil takle utfordringer, og at migrasjon bort fra kontinentet er løsningen på nærmest ethvert problem. Når man ser hva den positive økonomiske utviklingen i alle andre regioner har medført, så ser man at økt rikdom gjør at man bedre håndterer utfordringer og reduserer behovet for at unge generasjoner drar ut i verden for å overleve.

Svar:

Det afrikanske kontinentet består av 54 land i alle kategorier, fra lavinntektsland som Somalia, via mellominntektsland som Sør-Afrika, til høyinntektsland som Seychellene. Det er land med ulik historie, ulikt inntektsgrunnlag, ulike grader av utvikling og ulike utfordringer. I vår politikk overfor afrikanske land er vi opptatt av at vi anerkjenner disse forskjellene og tilpasser vårt samarbeid og innsats deretter.

Gjennom bærekraftsmål 17 om partnerskap bekrefter vi vårt ansvar for å bidra til rettferdig og inkluderende utvikling, ikke bare i Norge, men også internasjonalt. Jeg er opptatt av at partnerskap er grunntonen i vårt samarbeid med afrikanske land, og at innsatsen tilpasses etter

landenes eget behov. Landene selv er i førersetet. Norge bistår der vi kan. På flere områder er vår kompetanse og ekspertise særlig etterspurt. Programmene under Kunnskapsbanken gir flere eksempler på det.

Under mine besøk har jeg merket meg at de afrikanske landene selv legger stor vekt på handel og investeringer, og aktivt fremmer økt nærings samarbeid som middel for å skape økonomisk vekst og arbeidsplasser. Både store internasjonale selskaper og norske bedrifter ser spennende muligheter i afrikanske land. Norwegian African Business Associations årlige konferanse er et godt eksempel på denne utviklingen.

Samtidig er det fortsatt betydelige behov for bistand i en rekke land. Bistanden skal bidra til fattigdomsreduksjon, redusere konsekvensene av klimaendringene og sørge for at ingen utelates i utviklingen. Dette gjør vi for eksempel når vi kombinerer satsing på klimatilpasning, matsikkerhet og jobbskaping, og når vi fremmer helse og utdanning. Samtidig har vi fokus på sårbare grupper. Dette vil være retningsgivende også i tiden framover.

Det er også verdt å merke seg at migrasjonen er større mellom land i Afrika enn ut av kontinentet. Arbeids- og sesongmigrasjon mellom naboland har svært lange tradisjoner, og bidrar både til familienes inntekter og landenes økonomiske vekst.

Jeg er svært bekymret for de alvorlige tilbakeslagene i kjølvannet av covid-19-pandemien. Dette er ikke bare en helsekrise, men en samfunnskrise som forsterker eksisterende utfordringer. Verdensbanken anslår at krisen kan presse mellom 70 og 100 millioner tilbake i ekstrem fattigdom i 2020. Mange av de aller fattigste landene ligger i Afrika sør for Sahara.

Samtidig anslår Verdens matvareprogram (WFP) at antallet som møter akutt matmangel vil doble seg til 265 millioner mennesker ved utløpet av 2020. På toppen av korona-ettervirkningene vil klimakrisen ramme disse landene særlig hardt. Millioner av arbeidsplasser er gått tapt. IMF har nå nedjustert sine vekstprognoser for Afrika

sør for Sahara til -3,2 % for 2020, og beregner en nedgang på 5,5% i inntekt per innbygger. Det vil være store variasjoner mellom landene.

Vi må fortsette arbeidet for å nå de mest marginaliserte og sårbare gruppene, og ta vår del av ansvaret for at alle land skal nå bærekraftsmålene.

SPØRSMÅL NR. 2137

Innlevert 30. juni 2020 av stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad

Besvart 6. juli 2020 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Basert på regjeringens tallgrunnlag, hvor mye må norsk GDP pr innbygger reduseres for å komme på globalt gjennomsnitt, og hvordan ville årlig lønnsutvikling vært dersom man skulle oppnå det innen en tiårsperiode?

BEGRUNNELSE:

Norsk levestandard er blant verdens beste. Flere statistikker viser at Norge har et GDP per capita på rundt 75.000 USD, avhengig av valutakurs, mens globalt gjennomsnitt ligger på 11-12.000 nominelt og rundt 18-20.000 når justert for kjøpekraft. I miljødebatten hevder enkelte at verdens totale forbruk må reduseres, noe som tilsier at norsk GDP per capita må kuttes kraftig.

Svar:

Ifølge Verdensbankens nasjonalregnskapsdatabase var gjennomsnittlig BNP per innbygger på verdensbasis, omregnet til felles valuta med hjelp av kjøpekraftspariteter, 16.944 amerikanske dollar i 2018. Tilsvarende tall for Norge var ifølge samme kilde 67.640 amerikanske dollar, eller nesten 4 ganger så høyt. Et jevnt fall fra 67.640 til 16.944 over ti år ville innebære en reduksjon på knappe 13 pst. per år.

God og høy utnyttelse av ressursene i økonomien har bidratt til et høyt nivå på BNP per innbygger i Norge. For å få en reduksjon i avstanden til det globale gjennomsnittet må veksten i BNP per innbygger globalt være høyere enn i Norge. Det er mange faktorer som påvirker BNP per innbygger, både globalt og i Norge. Hvilken årlig lønnsutvikling i Norge som vil være forenlig med en utjevning i løpet av en tiårsperiode, vil blant annet avhenge av utviklingen i verdensøkonomien, herunder endringer i verdensmar-

keds-priser, og hvordan overskuddet i produksjonen fordeles mellom arbeidskraft og kapital.

Dersom en utjevning av forholdet mellom BNP per innbygger globalt og i Norge skjer ved at reelt BNP per innbygger i Norge reduseres, vil det ha sitt motstykke i lavere produksjon og lavere realinntekter. En slik nedgang vil kunne være sammenfallende med blant annet lavere konsum som følge av lavere lønnsvekst. På den annen side vil lavere lønnsvekst kunne føre til bedret konkurranseevne og dermed gi økt aktivitet og større lønnsomhet i næringslivet.

SPØRSMÅL NR. 2138**Innlevert 30. juni 2020 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal****Besvart 6. juli 2020 av olje- og energiminister Tina Bru****Spørsmål:**

Hva er departementets tall for total prislapp for den rødgrønne regjeringens feilslåtte månelanding på Mongstad, og hva er vedvarende nytteeffekt av satsingen?

BEGRUNNELSE:

I 2007 lanserte daværende statsminister Stoltenberg regjeringens største satsing – «månelandingen på Mongstad». Prosjektet ble av de fleste definert som en krasjlanding, og da rødgrønn regjering gikk av i 2013 ble den av sentrale representanter for miljøbevegelsen fullstendig slaktet for sine manglende resultater. «Månelandingen» står som et eksempel på politikk hvor gode hensikter overskygget

faglige råd, gode prioriteringer og hensiktsmessig prosjektorganisering.

Svar:

Statens utgifter til planleggingen av fullskala CO₂-håndtering på Mongstad var på om lag 2,2 mrd. kroner. Dette tallet omfatter ikke Teknologisenteret på Mongstad (TCM).

Planleggingen av fullskala CO₂-håndtering på Mongstad har gitt læring og ny kunnskap om fangstteknologi, og det er utviklet verktøy for måling og analyse av utslipp. Det er viktig å ha med seg erfaringene fra planleggingen av fullskalaprojektet på Mongstad i det pågående arbeidet med å følge opp regjeringens ambisjon om fullskala CO₂-håndtering i Norge.

SPØRSMÅL NR. 2139**Innlevert 30. juni 2020 av stortingsrepresentant Gisle Meininger Saudland****Besvart 6. juli 2020 av olje- og energiminister Tina Bru****Spørsmål:**

Kan statsråden gi en oversikt over vesentlige prosjekter samt omfang av midler det offentlige bruker/har brukt under borgerlig flertall på å kjøpe, utvikle, subsidiere og/eller forske på teknologi/produkter/systemer som involverer hydrogen, og sammenligne det med tilsvarende tidslengde under forrige regjering?

BEGRUNNELSE:

I den offentlige debatten om miljøvennlig og fornybar energi fremstilles det stadig fra enkelte rødgrønne partier som om det knapt er gjort grep for å stimulere og hjelpe frem ny teknologi. Dette medfører etter min mening ikke riktighet.

Den siste tiden har flere politikere fra de rødgrønne partiene snakket om hydrogen som om ingenting har skjedd under borgerlig regjering.

Svar:

Jeg gjør innledningsvis oppmerksom på at opplysningene som følger er basert på tall innhentet med kort frist.

I tidsperioden 2008-2013 under rødgrønt stortingsflertall brukte det offentlige i overkant av 371 mill. kroner gjennom Transnova, Innovasjon Norge og Norges forskningsråd til hydrogenrelaterte prosjekter. Midlene gikk til prosjekter med fokus på alternative drivstoff, drift av hydrogenstasjoner og lagring av hydrogen. Toneangivende prosjekter i denne perioden er spesielt knyttet til storsatsingen HyNor, hydrogenveien fra Oslo til Stavanger.

I tidsperioden 2014-2019 under borgerlig flertall brukte det offentlige i overkant av 1149 mill. kroner gjennom Enova, Forskningsrådet, Innovasjon Norge og Transnova. Midlene har gått til hydrogen-relaterte prosjekter med fokus på utslippsfri maritim transport, klimanøytral industri og hydrogen fyllestasjoner. Et vesentlig prosjekt er støtte til forskningscenteret for miljøvennlig teknologi (FME) MoZEEs (Mobility Zero Emission Energy

Systems), med fokus på batteri- og hydrogenverdikjeder, systemer og applikasjoner der Norge kan ta en ledende posisjon. Et annet stort prosjekt med NEL Hydrogen Electrolyser AS som prosjekteier fokuserer på å redusere kostnadene knyttet produksjon av hydrogen ved vannelektrolyse gjennom utvikling av alkalisk trykksatt elektrolyser for storskala hydrogenproduksjon.

Differensen i støttenivå mellom de to regjeringsperiodene vurderes å være knyttet til hydrogenteknologienes modenhet og nærhet til markedet de senere årene, og at næringslivet da har vært mer villige til å satse på hydrogenprosjekter.

SPØRSMÅL NR. 2140

Innlevert 30. juni 2020 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 7. juli 2020 av næringsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Kan statsråden klargjøre om offentlige etater må utlyse alle innovasjonskontrakter, eller om kreative aktører kan få utviklingskontrakter/innovasjonskontrakter direkte mot offentlige etater?

BEGRUNNELSE:

Innkjøpsmakten til offentlig sektor er stor. Det gir muligheter men tillegger også stort ansvar. Det er positivt dersom offentlige innkjøp stimulerer til nyskaping og aktivitet i privat sektor. Det er tilsvarende uheldig når enkelte byer og fylker lar ideologien styre slik at man er mer opptatt av at det offentlige skal eie og drive selv fremfor å stimulere til mangfold og nyskaping bland bedrifter og innbyggere. Det kommer heldigvis fortsatt mange gode signal fra regjeringen om at offentlig sektor skal tenke nytt og bidra til utvikling av teknologi, nye tjenester og nye produkter. Innovasjonkontrakter/utviklingskontrakter er en viktig virkemiddel. Det fremstår dog som at ulike offentlige etater er forsiktige med å ta det i bruk, i frykt for å bryte anbudsregler. Samtidig er det sunt at man i etatene er nøye på å unngå at vennskap og kjennskap gir tilgang til kontrakter som andre aktører ville løst bedre eller billigere.

Svar:

De alminnelige reglene i anskaffelsesregelverket gjelder også for innovasjonskontrakter. Hovedregelen er at offentlige virksomheter skal avholde konkurranse for å oppnå best mulig pris og kvalitet. For større kontrakter ivaretas konkurranseprinsippet ved at konkurransen kunngjøres både i Norge og i EØS-området. Ved mindre kontrakter må det offentlige også sørge for konkurranse om kontrakten ved at oppdraget gjøres kjent for et rimelig antall leverandører. Dette kan eksempelvis gjøres gjennom en frivillig

kunngjøring av konkurranse eller ved at det offentlige selv innhenter tilbud fra flere. Innovasjon kan også fremmes gjennom kjøp av forsknings- og utviklingstjenester. Slike tjenester er unntatt fra anskaffelsesregelverket i de tilfellene der oppdragsgiveren ikke fullt ut betaler for tjenesten, eller utbyttet ikke fullt ut tilfaller oppdragsgiveren til bruk i hans virksomhet.

Anskaffelsesreglene legger godt til rette for at det offentlige kan stimulere til nyskaping og innovasjonsaktivitet i både privat og offentlig sektor. Dette forutsetter imidlertid at innkjøpere har kompetanse til å kunne vurdere bl.a. konkurransesituasjonen i markedet. Dersom det stilles strenge krav til for eksempel erfaring fra tilsvarende prosjekter, kan dette føre til at gründerbedrifter med innovative idéer ikke kan delta i konkurransen.

Det er gledelig at stortingsrepresentanten i begrunnelsen for spørsmålet viser til at det kommer mange gode signaler fra regjeringen om at offentlig sektor skal tenke nytt og bidra til utvikling av teknologi, nye tjenester og nye produkter. Dette skal vi fortsette med. For å styrke arbeidet med innovasjon i offentlig sektor har regjeringen i juni 2020 lagt frem Meld. St. 30 (2019–2020) En innovativ offentlig sektor — Kultur, ledelse og kompetanse. Der presenterer regjeringen bl.a. hvordan vi skal legge til rette for at offentlig sektor bedre klarer å nyttiggjøre seg de mulighetene som ligger i oppstartsselskaper. Regjeringen har også satt i gang flere kompetansehevende tiltak i kjølvannet av Meld. St. 22 (2018–2019) Smartere innkjøp – effektive og profesjonelle offentlige anskaffelser. Tiltakene skal bidra til at både det offentlige og private kan lykkes med innovasjon i offentlige anskaffelser. I tillegg til kompetanseheving løftes arbeidet i Nasjonalt program for leverandørutvikling som et viktig tiltak. Utredning av mulighetene for samordning av kommunale og fylkeskommunale innkjøp er også viktig for å oppnå målene om større spredning av utviklede løsninger.

SPØRSMÅL NR. 2141

Innlevert 30. juni 2020 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 3. juli 2020 av distrikts- og digitaliseringsminister Linda Hofstad Helleland

Spørsmål:

Kan statsråden gi en oversikt som viser nivå på årlig støtte i kroner fra staten for å stimulere til bedre bredbånd og/eller mobildekning, samt beskrive hvilke endringer er gjort i regimet for å gjøre det mer treffsikkert over tid, og fremskaffe oversikt som viser på dekning av bredbånd og mobil pr. fylke i for eksempel 2005, 2013 og 2019?

BEGRUNNELSE:

Tilgang til gode kommunikasjonslinjer som mobilnett og fiber er viktig for å kunne stimulere næringsliv og livskvalitet hos folk flest i hele landet. Den markedsbaserte tilnærmingen har gitt Norge et av verdens beste infrastrukturer innen digital kommunikasjon, men det er har vært nødvendig at det offentlige bidrar økonomisk til å dekke noen hull i markedet. Tidligere ble slik økonomisk støtte tildelt etter en forhåndsdefinert fordelingsnøkkel, mens under borgerlig regjeringen ble det endret til en mer målrettet tildeling hvor behov var mer styrende. Slik så man at bredbånddekningen økte kraftig i mange type distriktsområder.

Svar:

Jeg er enig med representanten i at tilgang til gode elektroniske kommunikasjonsnett, i hovedsak nett for fast- og mobilt bredbånd, er viktig for å stimulere næringsliv og livskvalitet hos folk flest i hele landet. Nedenfor har jeg så godt det lar seg gjøre lagt inn den etterspurte informasjonen.

Tilskudd til bredbånd – historisk oversikt

Tilskuddene til bredbånd har økt under denne regjeringen. Innretning på ordningen er også endret, for å gjøre den mer målrettet.

Tabellen under viser statlige tilskudd til bredbånd pr år siden 2006.

År	Samlet statlig tilskudd (mill. kr.) ¹
2006	119
2007	377
2008	188
2009	83
2010	109

2011	129
2012	124
2013	97
2014	159
2015	110
2016	126
2017	139
2018	150
2019	250
2020	406

Endringer i bredbåndsstøtteordningen over tid

I perioden 2007-2013 ble midler til bredbåndsutbygging fordelt til fylkeskommunene etter en bestemt fordelingsnøkkel. Denne fordelingsnøkkel var basert på vektning av antall innbyggere innenfor ulike soner i det distriktpolitiske virkeområdet og derfor ikke direkte relatert til behovet for bredbåndstilskudd.

Fra og med 2014 til og med 2017 ble ordningen gjort søknadsbasert, ved at kommuner og/eller fylkeskommuner søkte staten v/ Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom) om tilskudd til konkrete prosjekter. Endringen gjorde at kommuner kunne søke utfra et dokumentert behov og de beste prosjektene fikk støtte. Dette førte trolig til mer målrettet støtte og mer bredbånd til de fylkene som har mobilisert egeninnsats, lokale bidrag og effektive løsninger.

Fra og med 2018 ble ordningen forenklet ved at fylkeskommunene selv gjennomførte prioriteringen av prosjekter innen eget fylke, og ved at departementet i samråd med Nkom fastsatte en økonomisk ramme for hvert fylke basert på en fordelingsnøkkel. Denne fordelingsnøkkel var basert på dekningstall. Dette gjorde at de fylkene som hadde størst behov for bredbåndstilskudd fikk en relativt sett større andel av midlene. Det ble samtidig stilt krav om blant annet kvalitet på bredbåndet som skulle bygges ut og til lokal medfinansiering.

Fra og med 2020 er ordningen overført til fylkeskommunene, men departementet og særlig Nkom fortsatt skal ha en aktiv, faglig veiledningsrolle for bruken av midlene, blant annet når det gjelder spørsmål om statsstøtteregler og tredjepartstilgang. Fordelingen av midlene mellom fylkene i 2020 er basert på dekningstall, dvs. behovet til det enkelte fylket.

Dekningsoversikt

¹ Merk: Tallet for 2014 inkluderer 53 mill. kr. bevilget i RNB 2013, men tildelt i 2014. Merk også at det ble tildelt 15 mill. kr. i 2012 som ikke er med i oversikten. Dette var i hovedsak (ca. 11 mill. kr.) tidligere bevilgede, men ubenyttede midler.

Dekning for fast bredbånd med minst 100 Mbit/s nedlastning i 2013 og 2019 går frem av tabellen under.

	2013	2019
Akershus	68 %	90 %
Aust-Agder	53 %	83 %
Buskerud	60 %	85 %
Finnmark	7 %	86 %
Hedmark	39 %	75 %
Hordaland	51 %	91 %
Møre og Romsdal	34 %	81 %
Nordland	52 %	73 %
Nord-Trøndelag	55 %	<i>Trøndelag</i>
Oppland	31 %	69 %
Oslo	95 %	98 %
Rogaland	82 %	90 %
Sogn og Fjordane	23 %	77 %
Sør-Trøndelag (<i>fra 2018: Trøndelag</i>)	69 %	82 %
Telemark	67 %	80 %
Troms	54 %	81 %
Vest-Agder	58 %	83 %
Vestfold	73 %	85 %
Østfold	62 %	81 %
NORGE	63 %	86 %

Dekning for innendørs¹ 4G-dekning i 2013 og 2019 går frem av tabellen under:

	2013	2019
Akershus	44 %	98 %
Aust-Agder	69 %	97 %
Buskerud	37 %	98 %
Finnmark	0 %	96 %
Hedmark	3 %	94 %
Hordaland	47 %	97 %
Møre og Romsdal	42 %	96 %
Nordland	0 %	95 %
Nord-Trøndelag	16 %	<i>Trøndelag</i>
Oppland	9 %	97
Oslo	98 %	100 %
Rogaland	45 %	99 %
Sogn og Fjordane	0 %	95 %
Sør-Trøndelag (<i>fra 2018: Trøndelag</i>)	75 %	97 %
Telemark	63 %	97 %
Troms	32 %	96 %
Vest-Agder	61 %	97 %
Vestfold	75 %	98 %
Østfold	74 %	97 %
NORGE	51 %	98 %

1 Utendørs dekning vil være høyere. I 2019 er det estimert at minst 99,9 prosent av norske husstander har dekning med mobilt bredbånd (4G). Ved montering av antenne kan dette omdannes til innendørs dekning.

Departementet har ikke tall for mobildekning for 2005. Når det gjelder dekningstall for fast bredbånd, ble de offisielle dekningstallene i 2005 basert på en hastighet på 0,6 Mbit/s og tallene er derfor ikke sammenlignbare.

Jeg finner til slutt grunn til å understreke at norsk ekompolitikk i hovedsak har vært markedsbasert gjennom hele perioden fra 2005 til i dag. Dette er en tilnærming som har vist seg svært vellykket. Norske tilbydere investerte over 12 milliarder kroner i 2019, en økning på nesten 2,5 milliarder fra 2018. Det er spesielt investeringer i fiberbredbånd som forklarer økningen fra 2018 til 2019. Investeringer siden 2013 går frem av tabellen under.

År	Totale investeringer (mill. kr)
2013	7 586
2014	7 835
2015	8 893
2016	10 243
2017	9 745
2018	9 724
2019	12 203

SPØRSMÅL NR. 2142

Innlevert 30. juni 2020 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen

Besvart 7. juli 2020 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

Kan statsråden vise hvilket tallgrunnlag regjeringen legger til grunn for et scenario der andelen el-biler fortsetter å vokse på dagens nivå, og hvilke endringer i utslippsnivå vi da kan forvente i 2025 og 2030?

BEGRUNNELSE:

Norge har den høyeste andelen utslippsfrie biler på veiene, og markedsandelen for el-biler/plug-in hybrid biler er veldig høy. Statistikk fra Statens Vegvesen bekrefter at salg av bensin og diesel går markant ned, og sammensetningen av bilparken legger grunnlaget for betydelige kutt i utslipp og støy i løpet av de neste årene. Fremtidsforskere som Tony Seba sier teknologiutviklingen nå bidrar til kraftige utslippskutt. Markedet viser at det leveres store forbedringer i ytelse og reduksjon i pris for både el-biler, batterier, ladeinfrastruktur, produksjon av fornybar energi etc. – at resultatene vil komme. Likevel gir flere såkalte «miljøpolitikere» fortsatt inntrykk av at kampen mot bilen og bilister må intensiveres om man skal oppnå utslippskutt. Utviklingen viser en slik kamp mer vil innta en symbolmessig karakter, og være unødvendig utfra en realitetsvurdering.

Svar:

Det er riktig som stortingsrepresentant Tor André Johnsen skriv at Noreg har ei utbreiing av elbilar som langt overgår landa rundt oss. Til no i år har i underkant av halv-

parten av nye personbilar vore elektriske. Regjeringa har som mål at alle nye personbilar har nullutsleppsteknologi i 2025. Vi er på god veg til å nå målet.

I Nasjonalbudsjettet 2019 blei det lagt fram nye framskrivingar av norske klimagassutslepp. I tråd med internasjonale retningslinjer er framskrivinga basert på at dagens innretning av klimapolitikken, både i Noreg og internasjonalt, først vidare uendra. Framskrivingane er våre beste anslag på korleis utsleppa av klimagassar vil utvikle seg i åra framover, gitt føresetnadene om økonomisk aktivitet, teknologisk endring og korleis dagens klimapolitikk påverkar utsleppa i Noreg. I Nasjonalbudsjettet 2020 blei framskrivinga justert for ny energibalanse og utviklinga i salet av elbilar. I desse framskrivingane blei det lagt til grunn at 62,5 prosent av nye personbilar i 2025 er elektriske og at 75 prosent er det i 2030. Regjeringa arbeider med å oppdatere framskrivingane av klimagassutslepp og vil kome tilbake til Stortinget om dette på eigna tidspunkt.

I januar i år blei Klimakur 2030 lagt fram av Miljødirektoratet, Statens vegvesen, Kystverket, Landbruksdirektoratet, Noregs vassdrags- og energidirektorat og Enova. Rapporten anslår blant anna at dersom alle nye personbilar er elektriske innan 2025 vil det kunne gi ytterlegare reduksjon i utsleppa på meir enn 2,5 millionar tonn CO₂-ekvivalantar i perioden 2021-2030 samanlikna med framskrivinga i Nasjonalbudsjettet 2020.

Regjeringa vil halvere klimagassutsleppa frå transportsektoren innan 2030, og det blir svært krevjande utan ei stor innfasing av elbilar. Samtidig er det viktig at vi ser ei utvikling innan andre segment i transportsektoren i ret-

ning av nullutsleppsteknologi. For å nå måla er vi avhengige av teknologi som vert utvikla internasjonalt. Vi skal også legge til rette for attraktive byar gjennom satsing på kollektivtilbod og infrastruktur for sykkel og gonge. Regjeringa vil kome tilbake til desse spørsmåla i samband med

at vi skal legge fram ei stortingsmelding med ein plan for å oppfylle Noregs utsleppsforplikting med EU og regjerings mål frå Granavolden-plattformen om 45 pst reduksjon i innanlandske ikkje-kvotepliktige utslipp.

SPØRSMÅL NR. 2143

Innlevert 30. juni 2020 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen

Besvart 7. juli 2020 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

Kan statsråden gi en oversikt over hvilke tall regjeringen bruker om antall drepte husdyr i rovdyrangrep i 2005, 2009, 2013, 2017 og 2019?

BEGRUNNELSE:

Rovdyrpolitikken skaper utfordringer og medfører dessverre at enkelte lokalsamfunn ikke får ivaretatt det behov for trygghet som man ønsker. Samtidig registrerer jeg at utbetalinger til tap av husdyr for rovdyr går ned, og at angivelig antall drepte dyr går ned selv om rovdyrbestand enkelte steder har økt. Det kan tilsi at et borgerlig flertall i praksis fører en bedre rovdyr og beitepolitikk enn foregående regjering.

Svar:

Forvaltninga nytter tal på dokumenterte og erstatta tap av husdyr til rovvilt. Feltpersonell i Statens naturoppsyn

(SNO) undersøker funn av husdyr der det er mistanke om angrep frå rovvilt. Husdyr som SNO konkluderer med at er "dokumentert" eller "antatt sikkert" drepte av rovvilt blir omtalte som dokumenterte tap. Det blir gjeve erstatning der husdyr er dokumentert tapt til rovvilt eller det er ein overvekt av sannsyn for slikt tap, jf. forskrift om rovvilterstatning for husdyr §§ 6,7 og 8, so framt dei andre vilkåra etter forskrifta er oppfylt.

Desse tala er samla i Rovbase, ein allment tilgjengeleg database med kartfesta registreringar av observasjonar og skadar etter rovvilt. Innhaldet i Rovbase blir oppdatert av fylkesmannen i respektive fylke, SNO og Norsk institutt for naturforskning (NINA), i tråd med Noregs nasjonale overvakingsprogram for rovvilt.

Tal for husdyr (sau og lam) dokumenterte og erstatta som drepte av rovvilt i åra stortingsrepresentanten spør om er som følgjer:

År	Erstatta husdyr	Dokumenterte tap
2005	32 848 (5 622 sau og 27 226 lam)	2 715
2009	34 391 (7 074 sau og 27 317 lam)	2 681
2013	30 936 (5 541 sau og 25 395 lam)	2 322
2017	18 371 (3 258 sau og 15 113 lam)	1 626
2019	17 476 (2 873 sau og 14 603 lam)	1 263

SPØRSMÅL NR. 2144**Innlevert 30. juni 2020 av stortingsrepresentant Willfred Nordlund****Besvart 6. juli 2020 av distrikts- og digitaliseringsminister Linda Hofstad Helleland****Spørsmål:**

Hva er status i forhandlingene om differensiert arbeidsgiveravgift, og kan statsråden garantere at ordningen blir minst like god fra 2021 og i årene fremover?

BEGRUNNELSE:

Den differensierte arbeidsgiveravgiften er det mest effektfulle distriktpolitiske virkemiddelet Norge har for å få næringsetablering i distriktene og hindre befolkningsnedgang. Lavere arbeidsgiveravgift bidrar til å utligne avstandsulemper for bedrifter som ligger langt unna markedet. I Meld. St. 5 (2019 – 2020) Distriktsmeldingen skriver regjeringen:

«Ordningen med differensiert arbeidsgiveravgift omfattes av reglene for offentlig støtte og er godkjent av EFTAs overvåkingsorgan ESA ut 2020.»

Distriktsministeren sa i Stortinget 17. juni 2020 at:

«Regjeringen legger sammen med Europakommisjonen opp til å forlenge dagens ordning ut 2021. Regjeringen vil gå i dialog med ESA om å videreføre ordningen også etter 2022, når

EUs retningslinjer for regionalstøtte er klare. Regjeringens mål er at denne ordningen også skal videreføres etter 2022.»

Svar:

I forbindelse med Europakommisjonens evaluering av deler av regelverket for statsstøtte, legger Europakommisjonen opp til å forlenge deler av gjeldende regelverk. Når det gjelder retningslinjene for regionalstøtte, som blant annet åpner for ordningen med differensiert arbeidsgiveravgift, legger Europakommisjonen opp til å forlenge retningslinjene til 31.12.2021. Når Europakommisjonen, og deretter ESA, har vedtatt å forlenge retningslinjene for regionalstøtte, vil regjeringen notifisere til ESA at vi viderefører ordningen ut 2021.

Europakommisjonen vil sende utkast til nye retningslinjer for regionalstøtte på høring i tredje kvartal i år. Disse har vi ennå ikke mottatt. Det er derfor foreløpig ikke grunnlag for å forhandle med EFTAs overvåkingsorgan, ESA, om ordningen i neste periode. Derimot kan jeg garantere at regjeringen vil følge opp forslaget fra Europakommisjonen med sikte på å kunne videreføre ordningen også etter 2021, slik regjeringen ønsker.

SPØRSMÅL NR. 2145**Innlevert 17. juni 2020 av stortingsrepresentant Tuva Moflag****Besvart 8. juli 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hvorfor har statsråden enda ikke sikret følgejordmødre anstendige arbeids- og lønnsvilkår slik at fødende kvinner med lang reisevei til fødetilbudet får en trygg og stabil tjeneste?

BEGRUNNELSE:

Følgejordmødre melder om at langt dårligere lønnsforhold etter at finansiering av tjenesten ble endret i 2018. Frem til 1. oktober 2018 var lønn basert på et takstsystem organisert via HELFO, som innebar fastsatt beløp for å

følge en fødende person til et sykehus, et annet beløp for å bistå i en såkalt transportfødsel, og egen takst for «falske alarmer hvor fødsel ikke finner sted – samt tillegg for natt- og helgearbeid. I 2018 ble ansvaret for takstene overført til helseforetakene og alle takstene falt da mange steder bort, med unntak av taksten som gjelder følge til sykehuset. Transportfødsler og utrykning der fødsel ikke finner sted blir ikke lenger dekket av egne takster. Time-lønnen som erstatter takstsystemet gir dårlige lønnsvilkår og en kraftig lønnsnedgang– og gjør det vanskelig å rekruttere og beholde følgejordmødre i følgetjenesten. «Vi kan ikke akseptere at følgetjenesten blir dårligere fordi

finansieringen av den flyttes fra en offentlig virksomhet til en annen» uttalte statsråden til VG 14 august 2019.

Svar:

Jeg viser til tidligere svar på spørsmål om finansiering av følgetjenesten, blant annet i spørsmål til skriftlig besvarelse nummer 1558 (2018 – 2019) fra representanten Elise Bjørnebekk-Waagen. Kort oppsummert har de regionale helseforetakene hatt ansvar for beredskap for følgetjeneste og for selve følgetjenesten fra 2010. Det var Stoltenberg II-regjeringen som i 2010 overførte ansvaret for følgetjenesten fra folketrygden til helseregionene. Overføringen omfattet både leger og jordmødre, og det ble flyttet 3,6 mill. kroner fra folketrygden til de regionale helseforetakene i 2012.

I 2018 ble også finansieringsansvaret for fødselshjelp ved jordmor under følgetjeneste/transport til institusjon

(kostnadsberegnet til om lag 0,4 mill. kroner) og for beredskap som regionale helseforetak har ansvar for (kostnadsberegnet til om lag 0,6 mil. kroner) overført til helseregionene. I høringsnotatet som lå til grunn for endringene ble det uttrykt en klar intensjon om at jordmødrene fortsatt skal få godtgjort for det arbeidet de faktisk utfører.

Helseforetakene inngår avtaler med kommuner om beredskap og følgetjeneste for gravide. Tilbakemeldingene Helse- og omsorgsdepartementet har fått fra de regionale helseforetakene viser at jordmødrene i hovedsak er ansatt i helseforetak eller kommune og godtgjøres i henhold til tariffavtaler. Ett helseforetak, Finnmarks-sykehuset, har valgt å videreføre HELFO-satser. Jeg legger til grunn at arbeidsforhold er spesifisert i ansettelses/arbeidsavtalen den enkelte jordmor har med kommunen eller helseforetaket.

SPØRSMÅL NR. 2146

Innlevert 30. juni 2020 av stortingsrepresentant Roy Steffensen

Besvart 3. juli 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Vil statsråden bidra til å opprettholde Egersund trafikkstasjon med et fullverdig tilbud for befolkningen i Sør-Rogaland?

BEGRUNNELSE:

Statens vegvesen har på oppdrag fra Samferdselsdepartementet vurdert fremtidig organiseringen av etaten og foreslått en endring av tjenestetilbudet ved bl.a. trafikkstasjonene i Norge. Tjenestene ved flere trafikkstasjoner, bl.a. trafikkstasjonen i Egersund, er foreslått kraftig redusert, med den konsekvens at de står i fare for å bli lagt ned.

En nedleggelse av Egersund trafikkstasjon vil ha store konsekvenser for lokalbefolkningen i hele Sør-Rogaland. Lokalbefolkning og lokalt næringsliv må ved en nedleggelse belage seg på økt tidsbruk når de skal benytte etatens tjenester. Spesielt ille vil det være for lokalt næringsliv, som risikerer store ekstra kostnader i form av økt tidsbruk.

Svar:

Statens vegvesen har kommet langt i å digitalisere sine tjenester, og i dag kan mange av tjenestene gjennomføres hjemmefra uten at man må møte opp på et tjenestested. Når stadig flere tjenester leveres digitalt, til nytte for svært mange brukere, må Statens vegvesen også tilpasse sitt tilbud slik at de får mest mulig rasjonell drift. Dagens tjenestestruktur har ligget mer eller mindre fast i mange år, det har derfor vært nødvendig å se på justeringer i hvilke tjenester som tilbys hvor for å kunne bruke ressursene mest mulig effektivt til det beste for brukerne og samfunnet.

I november i fjor leverte Statens vegvesen sitt endelige forslag til ny tjenestemodell og struktur for tjenestene på trafikant- og kjøretøyområdet. Dette er en viktig sak for mange både privatpersoner, næringsaktører og mange lokalsamfunn. Særlig for de tjenestene som har store brukergrupper og som fortsatt krever oppmøte, som førerprøve, er det viktig med et tilgjengelig tilbud rundt i hele landet.

For regjeringen er det avgjørende å sikre gode tjenester for brukerne i hele landet. Det har derfor vært nødvendig å vurdere forslaget grundig og lytte til innspill fra berørte aktører. På bakgrunn av dette er det nå konkludert

på framtidig tjenestemodell og -tilbud. De fleste tjenestetestedene som var foreslått lagt ned, blir likevel opprettholdt, men det vil skje noen endringer i hvilket tjenestetilbud som tilbys hvor.

Når det gjelder Egersund opprettholdes her tjenestetilbudet om teoriprøver i alle klasser og praktisk førerprøve i klassene B, BE og T. Dagens øvrige tilbud om

skranketjenester og hallkontroll for lette kjøretøy flyttes til Stavanger. Når det gjelder skranketjenester er dette tjenester som i all hovedsak kan utføres via digitale løsninger når og hvor brukerne selv ønsker. Statens vegvesen vil nå jobbe videre med gjennomføringen av endringene på trafikant- og kjøretøyområdet, med sikte på at dette skal være gjennomført innen utgangen av 2024.

SPØRSMÅL NR. 2147

Innlevert 30. juni 2020 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum

Besvart 31. juli 2020 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Hva er statens samlede utgift til konsulentbruk til nå i 2020, totalt og fordelt på kategorier (kommunikasjon osv.)?

BEGRUNNELSE:

I løpet av de 11 første månedene i 2019 brukte dagens regjering 7,8 milliarder kroner på konsulenter. 700 millioner av det var på kommunikasjonstjenester. Dette skjer samtidig som kommunikasjonstabene i staten eser ut. Spørsmålet omhandler departement, direktorat og andre underliggende statlige styrte etater.

Svar:

DFØ publiserer månedlig tall for statsregnskapet. Tallene nedenfor er basert på siste oppdaterte rådata for stats-

regnskapet per juni 2020 og for endelig statsregnskap for 2019. Tabellen gir en oversikt over konsulentbruken i staten for bruttobudsjetterte virksomheter.

Statens samlede utgifter til konsulentbruk i bruttobudsjetterte virksomheter var i første halvår i 2020 4,9 mrd. kroner og 10,1 mrd. kroner i hele 2019. Det presiseres at konsulentkostnader som inngår som del av arbeid på anleggsmiddel som blir balanseført iht. de statlige regnskapsstandardene (for eksempel arbeid på bygg i regi av Statsbygg), ikke er medregnet i disse tallene. Konsulentbruk i nettobudsjetterte virksomheter fremgår heller ikke av rådata for statsregnskapet og er dermed ikke med i spesifikasjonen nedenfor.

Konsulenttjenester i første halvår 2020 og hele 2019 (mill. kr) fordelt på artskoder

Konto	2020, første halvår	2019 (hele året)
670 Konsulentttjenester innen økonomi, revisjon og juss	138,4	313,0
671 Konsulentttjenester til utvikling av programvare, IKT-løsninger mv.	2 225,2	4 567,1
672 Konsulentttjenester til organisasjonsutvikling, kommunikasjonsrådgivning mv.	207,8	440,1
673 Andre konsulentttjenester, herunder konsulentttjenester til samferdselsprosjekter	2 298,3	4 826,2
Sum	4 869,7	10 146,4

SPØRSMÅL NR. 2148**Innlevert 30. juni 2020 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand****Besvart 7. juli 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Kan statsråden garantere at målet om 2 politifolk per 1 000 innbyggere nås i løpet av 2020 og hvor skal disse drøyt 600 stillingene som behøves for å nå måltallet ansettes?

BEGRUNNELSE:

I følge politiets ressursanalyse publisert 29. juni behøves det 10 784 politiårsverk for å nå 2 per 1000 innbygger i løpet av 2020.

Ved utgangen av mai var det ansatt 10 564,8 politiårsverk inkludert de 400 midlertidige stillingene som ble opprettet for å håndtere koronapandemien. Dersom vi legger til grunn at disse stillingene er midlertidige må det dermed ansettes 620 politiårsverk frem til nyttår.

Både Vest, Sør-Vest, Agder, Sør-Øst, Innlandet, Oslo, Troms og Finnmark politidistrikt har nedbemannet første halvår som følge av strammere budsjettsituasjon i 2020.

Fra 31.12.2019 til 1.6.2020 ble det 85,9 mindre politiårsverk i politidistriktene.

Svar:

Det har vært en satsing for regjeringen at målet om 2 polititjenestepersoner pr. 1 000 innbyggere skal nås i løpet av 2020. Målet ligger fast. Politiet har siden 2013 derfor fått tildelt øremerkede midler for at målet skal nås. Siden 31.12.2013 har bemanningen i politiet derfor økt med 1 650 politiårsverk, hvorav over 1 500 har kommet i politidistriktene. Politidekningen har økt fra 1,71 pr. 1 000 i fjerde kvartal 2013 til 1,94 pr. 1 000 i fjerde kvartal 2019. Politidirektoratet rapporterer i første tertialrapport at de hittil har ansatt færre enn planlagt for å nå målsetningen. De har også rapportert at det iverksettes tiltak slik at målet kan nås i 2020.

Departementet legger ikke føringer for antall ansatte i hvert enkelt distrikt. Det er Politidirektoratet som i sin resultatavtale med politidistriktene fordeler de tildelte midlene mellom distriktene, sammen med forventninger om resultater på ulike områder.

SPØRSMÅL NR. 2149**Innlevert 30. juni 2020 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum****Besvart 7. juli 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Er det slik at regjeringen nå har gått bort fra navnet "Nærpolitireformen", og hva er eventuelt begrunnelsen?

BEGRUNNELSE:

På departementets nettside er "Nærpolitireformen" endret til "Politireformen".

Svar:

Gjennom behandlingen av Prop. 61 LS (2014-2015) Endringer i politiloven mv. (trygghet i hverdagen – nærpolitireformen) sluttet Stortinget seg til en reform av norsk politi. Målet med reformen har vært å sikre at norsk po-

liti er operativt, synlig og tilgjengelig, og har kapasitet og kompetanse til å forebygge, etterforske og påtale kriminelle handlinger, og sikre innbyggernes trygghet.

Gjennom reformen legger vi til rette for et politi som er bedre rustet til å møte dagens og morgendagens kriminalitetsutfordringer. Reformen omtales på departementets nettsider både som «nærpolitireformen» og «politireformen». Uavhengig av navnebruken, mener jeg at utviklingen av norsk politi framover vil handle om hvordan vi bruker politiets samlede innsats for å forebygge, avdekke, etterforske og påtale kriminalitet.

Jeg har derfor nylig lagt fram Meld. St. 29 (2019-2020) Politimeldingen – et politi for fremtiden som inviterer til debatt om hvordan politiet best kan møte kriminalitets-

utviklingen vi ser i Norge. Jeg ser fram til å debattere utviklingen av norsk politi med Stortinget til høsten.

SPØRSMÅL NR. 2150

Innlevert 30. juni 2020 av stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen

Besvart 7. juli 2020 av barne- og familieminister Ida Lindtveit Røse

Spørsmål:

Hvordan vil statsråden sikre at norske TV-kunder har reell valgfrihet, og hvordan ivaretas forbrukerrettighetene deres når de rammes av konflikter slik som den som nå pågår mellom TV2 og Get?

BEGRUNNELSE:

Konflikten mellom TV2 og Get har både eskalert og vart lenge, noe som gjør at en halv million TV-kunder hos Get (rundt en million TV-seere) i en hel måned har vært uten TV 2s kanaler, inkludert hovedkanalen, allmennkringkasterkanalen TV 2 og TV 2 Nyhetskanalen.

Forbrukerrådet har gjennom media kommunisert at kundene har krav på refusjon eller avslag, men kundene som rammes har foreløpig bare blitt tilbudt såkalte TV-poeng som kan brukes på andre kanaler.

Konflikten og det at skjermene er svarte skaper naturlig nok stor frustrasjon hos kundene som rammes. Gjennom ulike oppslag i lokalmedier er frustrasjonen ikke minst tydelig blant de kundene som har sine avtaler låst gjennom borettslag og sameier, ofte på lange bindingstider. Disse forbrukerne har nå ikke noen reelle valgmuligheter når de mister kanalene men er låste i langvarige avtaler, med få eller ingen muligheter for å bryte ut eller bytte leverandører. Selv når de over lang tid ikke får kanalene de betaler for.

Forbrukerrådet har tidligere etterlyst større politisk vilje til å skape et bredbåndsmarked som sikrer valgfrihet og beskytter forbrukerne mot innlåsing, for eksempel gjennom at bredbåndstilgang kobles med TV og andre tjenester. TV-konflikten som holder skjermene til en million nordmenn svarte nå mener jeg at på nytt må rette søkelyset mot hvilken valgfrihet kundene i markedet egentlig har i dag.

Svar:

På fredag forrige uke fikk Get sine TV-kunder tilbake TV2-kanalene. Konflikten mellom TV2 og Get har fått

uheldige konsekvenser for norske forbrukere. Get-kunder har vært uten TV2-kanalene i litt over en måned, noe som forståelig nok har ført til frustrasjon. Som forbrukerminister er jeg opptatt av at norske forbrukere skal ha sterke forbrukerrettigheter, og at disse rettighetene skal ivaretas. Dette gjelder også i markedene for TV- og bredbåndstjenester.

Der tilbyderen ikke leverer den avtalte tjenesten, har forbrukerne i utgangspunktet krav på prisavslag etter alminnelige kontraktsrettslige prinsipper. Jeg vil oppfordre forbrukerne til å fremme krav overfor Get, og så forventer jeg at Get kompenserer sine kunder på en adekvat måte. Forbrukere som ikke er fornøyde med Get sitt tilbud om verdikuponger eller alternative kanaler, kan bringe saken inn for Brukerklagenemnda for elektronisk kommunikasjon. Denne nemnda kan ta stilling til om kompensasjonen Get tilbyr er i tråd med gjeldende rett. For forbrukere er det gratis å få saken vurdert av nemnda.

Forbrukertilsynet kan gripe inn dersom de mener Get sine avtlevilkår eller måten disse praktiseres på er urimelige og i strid med markedsføringsloven. Tilsynet kan forhandle frem kollektive kompensasjonsordninger på vegne av forbrukerne eller fatte vedtak som forbyr et vilkår eller en praksis. Forbrukertilsynet er et uavhengig organ som selv må vurdere om, og eventuelt hvilke tiltak som bør iverksettes.

Når det gjelder regjeringens politikk knyttet til valgfrihet og forbrukerbeskyttelse i bredbåndsmarkedet, er den blant annet omtalt i forbrukermeldingen (Meld. St. 25 (2018-2019) Framtidas forbrukar – grønn, smart og digital). Regjeringen ønsker å legge til rette for effektiv konkurranse i bredbåndsmarkedet og at forbrukerne får valgmuligheter ved kjøp av bredbåndstjenester.

Regjeringen er klar over at tilbydere operer med lang bindingstid overfor boligsammenslutninger, ofte opp til 5 år, noe som kan redusere forbrukernes valgmuligheter. Beboerne i boligsammenslutninger får imidlertid også fordeler av disse kollektive avtalene, for eksempel gjennom et oppgradert nett eller gunstige priser.

For øvrig viser jeg til distrikts- og digitaliseringsministerens svar av 3. juli 2020 på skriftlig spørsmål nr. 2141 fra representanten Erlend Wiborg. Der fremgår det at norsk ekompolitikk må anses å ha vært svært vellykket.

Den har stimulert til betydelige investeringer og dette har gitt Norge høyhastighets internettaksess i store deler av landet gjennom fiber og 4G.

SPØRSMÅL NR. 2151

Innlevert 30. juni 2020 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 8. juli 2020 av næringsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Var det før og under utarbeidelsen av anbudet om ny foreningslov noen kontakt med tilbydere som kan være aktuelle for å legge inn anbud, og i tilfelle hvem?

Svar:

Som ansvarlig departement for sammenslutningsretten har Nærings- og fiskeridepartementet aktiv kontakt med representanter for det juridiske miljøet både i Norge og internasjonalt, bl.a. ved deltakelse i konferanser, seminarer og møter. Slik kontakt er en forutsetning for å sørge for

at Norge har et moderne og oppdatert lovverk til beste for norsk næringsliv.

I departementets kontakt med det juridiske miljøet er behovet for og innretningen av en mulig foreningslov blitt nevnt. Dette som en del av det løpende lovutviklingsarbeidet. Nærings- og fiskeridepartementet har imidlertid ikke drøftet mandatet for bistand til ny foreningslov med noen representanter fra det juridiske miljøet, verken før eller under utarbeidelsen av mandatet. Mandatet er utarbeidet av departementet selv. Det er avgjørende for likebehandling slik at alle mulige tilbydere skal ha de samme forutsetningene for å levere anbud.

SPØRSMÅL NR. 2152

Innlevert 30. juni 2020 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 15. juli 2020 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Hva er beregnet proveny ved reduksjonen av antall statsråder fra 22 til 20, inkludert kostnad for statssekretærer, politiske rådgivere og øvrige driftsutgifter?

Svar:

Ved behandlingen av revidert nasjonalbudsjett 2020 stilte Senterpartiets fraksjon i Finanskomiteen 2. juni 2020 følgende spørsmål nr. 229 med samme tema:

"Hva er beregnet proveny ved reduksjon av antall statsråder fra 22 til 20."

Spørsmålet ble 5. juni besvart slik:

"Spørsmålet er forelagt Statsministerens kontor, som har gitt følgende svar:

Reduksjon av antall statsråder fra 22 til 20 utgjør om lag 3,2 mill. kroner inkl. arbeidsgiveravgift i direkte reduserte lønnsutgifter. I dette tallet er det ikke hensyntatt at en reduksjon av statsråder kan føre til færre statssekretærer og politiske rådgivere, i tillegg til at andre driftsutgifter kan bli påvirket."

Jeg viser til ovenstående svar. Proveny knyttet til statssekretærer og politiske rådgivere vil både avhenge av hvor mange politiske medarbeidere regjeringen samlet velger

å ha og antallet som er direkte knyttet til de aktuelle statsrådspostene som tas bort.

SPØRSMÅL NR. 2153

Innlevert 30. juni 2020 av stortingsrepresentant Mona Fagerås

Besvart 8. juli 2020 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby

Spørsmål:

Kan kunnskapsministeren klargjøre hvilket handlingsrom skolene har for å muliggjøre at elever på vg1 yrkesfag kan få særskilt norskopplæring etter at de nye læreplanene i forbindelse med fagfornyelsen tas i bruk, i og med at engelsk legges til vg1 og norsk til vg2?

BEGRUNNELSE:

Behovet for dybdelæring i forbindelse med fagfornyelsen har ført til at vg1 skal ha fem timer engelsk og vg2 skal ha fem timer norsk på yrkesfag. Dette medfører at ingen elever på yrkesfag møter norskfaget høsten 2020 i sitt første år på videregående skole. Norskfaget er grunnleggende for svært mange fag, og dette kan bli en utfordring for de fleste elevene. For elever med lese- og skrivevansker og minoritetsspråklige elever, vil det få store konsekvenser at de må ha engelsk før norsk.

Skoler over hele landet lurer på hvordan de skal gi et tilfredsstillende tilbud til disse elevene. Gode norskkunnskaper er avgjørende for å lykkes med integrering, og den videregående opplæringen har en nøkkelrolle for språkopplæringen til de minoritetsspråklige.

Prop. 89 L (2019–2020) Lov om integrering gjennom opplæring, utdanning og arbeid (integreringsloven) har relevans for alle med vedtak om særskilt norskopplæring på Vg1 YF. I proposisjonen slås det fast at:

«Elevene vil for øvrig ha rett til særskilt norskopplæring på vanlig vilkår selv om de ikke skal ha norskfaget på Vg1.»

Videre står det at «I de tilfellene fylkeskommunen må sørge for ekstra opplæring i norsk utenfor den ordinære videregående opplæringen, er det opp til fylkeskommunen hvordan denne opplæringen organiseres.»

og at

«Departementet mener at fylkeskommunen er nærmere til å vurdere hvordan den enkelte bør få ekstra opplæring enn departementet, og vil derfor ikke legge flere føringer her. (...) Ved behov for ekstra opplæring må fylkeskommunen vurdere tidspunktet opp mot den enkeltes timeplan for øvrig.»

Alle elever på Vg1 med vedtak etter § 3-12 vil fra høsten 2020 ha behov for ekstra opplæring, ettersom norskfaget er lagt til vg2 på yrkesfag. Opplæringen kan legges før eller etter vanlig skoletid, men det er svært ulike erfaringer med slike løsninger. Timetallet på yrkesfag er høyt, og skoledagene er i utgangspunktet lange. Det kan lett føre til at elever faller fra eller ikke ønsker ekstra timer. Har elevene i tillegg lang reisevei blir situasjonen verre, og i distriktene kan et begrenset offentlig kommunikasjons-tilbud gjøre det vanskelig eller umulig å utvide skoledagen. Mange skoler spør også om muligheten for omdisponering av inntil 25 % av timetallet i fag for enkeltelever videreføres, og løses internt.

Svar:

Representanten viser til en endring som har bakgrunn i arbeidet med fagfornyelsen (Meld. St. 28 (2015-2016) Fag- Fordypning – Forståelse) og innføringen av nye læreplaner fra høsten 2020. Det reises spørsmål om hvilket handlingsrom fylkeskommunen har til å gi særskilt norskopplæring til elever på yrkesfaglige utdanningsprogrammer etter at de nye læreplanene i forbindelse med fagfornyelsen samler opplæringen i norsk på Vg2. Hittil har fag- og timefordelingen vært slik at timene i norsk og engelsk vært fordelt på begge skoleårene (Vg1 og Vg2) på yrkesfaglige studieprogrammer. Endringen innføres fra kommende skoleår 2020/2021.

Retten til særskilt språkopplæring i opplæringsloven § 3-12 gjelder for dem som ikke har gode nok norskerferdigheter til å følge ordinær opplæring. En minoritetsspråklig elev har rett til særskilt norskopplæring frem til eleven har tilstrekkelige ferdigheter i norsk til å følge den vanlige opplæringen i skolen. Retten til særskilt språkopplæring betyr at eleven kan få særskilt norskopplæring, og ved behov også morsmålsopplæring og/eller tospråklig fagopplæring. Særskilt språkopplæring er derfor ikke kun knyttet til faget norsk, men i praksis er det ofte slik at norsktimene benyttes til særskilt norskopplæring.

I forbindelse med innføring av læreplanverket for Kunnskapsløftet 2020 (fagfornyelsen) er det ikke gjort noen endringer i retten til særskilt språkopplæring eller i det handlingsrommet fylkeskommunen har til omdisponering av inntil 25 prosent av timer i fag for enkeltelever. Dette betyr at det er de eksisterende mulighetene for å gi særskilt språkopplæring som må komme til anvendelse for de elevene som har behov for og får vedtak om særskilt språkopplæring på Vg1 yrkesfag. Dette kan for eksempel være ekstra timer til opplæring eller omdisponering av timer.

Dette gjelder også for den gruppen elever som har videregående opplæring, både yrkesfag eller studieforberedende utdanningsprogrammer, som innholdet i sitt introduksjonsprogram, og som har behov for særskilt språkopplæring etter opplæringsloven.

Fylkeskommunen og den enkelte skole må altså gjøre de samme vurderingene som tidligere av hvilken språklig kompetanse den enkelte elev har fra tidligere, og hvilket behov hun eller han har for særskilt språkopplæring. Fylkeskommunen skal kartlegge elevens ferdigheter i norsk før de fatter vedtak om særskilt språkopplæring. Kartleggingen skal også gjennomføres underveis i opplæringen for elever som får særskilt språkopplæring. Dette danner grunnlaget for å vurdere om elevene har tilstrekkelige

ferdigheter i norsk til å følge den ordinære opplæringen. Utdanningsdirektoratet har gitt ut rundskriv om opplæringsloven § 3-12, og Nasjonalt senter for flerkulturell opplæring ved OsloMet (NAFO) har gitt ut veiledning om særskilt språkopplæring og de ulike måtene skolene kan organisere dette.

Jeg vil i tillegg vise til Prop. 98 L (2019-2020) pkt. 10.2.4 hvor det sies at opplæringen i norsk så langt som mulig bør gis som en del av øvrig opplæring og som en integrert del av hverdagen. Den enkelte deltaker vil kunne oppnå språklige ferdigheter i norsk også gjennom opplæring i andre fag, og ikke kun gjennom flere timer i norsk.

Til slutt vil jeg også vise til mulighetene for å opprette tilrettelagte tilbud som innføringsklasser og kombinasjonsklasser. Fylkeskommuner kan tilby et innføringstilbud til nyankomne elever etter opplæringsloven § 3-12 femte ledd. Formålet med et slikt innføringstilbud er å lære elevene norsk så raskt som mulig, slik at de kan følge den ordinære opplæringen. Fylkeskommunene kan også tilby kombinasjonsklasser på videregående skole etter opplæringsloven § 4A-1 andre ledd, der elevene som trenger mer grunnskoleopplæring i enkelte fag eller deler av fag får dette sammen med opplæring på videregående. Utdanningsdirektoratet har utarbeidet en veileder om dette for skoler og skoleeiere som finnes på deres nettside.

SPØRSMÅL NR. 2154

Innlevert 30. juni 2020 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski

Besvart 7. juli 2020 av næringsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Vil Norge kreve rett til uhindret og ikke-overvåket inspeksjon av arbeidsforholdene i kinesiske bedrifter som eksporterer varer til Norge etter at en frihandelsavtale trer i kraft?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har uttalt at næringsinteresser ikke står i motsetning til menneskerettigheter. Likevel, vest i Kina, i Øst-Turkestan, har hundretusenvis av den muslimske befolkningen, trolig mer enn en million, blitt internert i konsentrasjonsleirer for å formes til lydige arbeidere i den kinesiske industrien. Mange har blitt sendt vekk fra hjemprovinsen for å arbeide i kinesisk industri, under streng overvåkning og også nektet religionsutøvelse. Dette er en side av Kinas næringspolitikk som er intimt knyttet til

Kinas forakt for menneskerettigheter. Norsk handelspolitikk kan ikke vende et blindt øye til denne situasjonen. En frihandelsavtale som ikke inneholder mekanismer som sikrer Norge en uavhengig kontroll av arbeidsforholdene i bedrifter som eksporterer til Norge vil etter vårt syn være et alvorlig brudd med en tradisjon der Norge verdsetter menneskerettigheter høyt. Det er også relevant for relasjonen mellom tvangsrekruttering til kinesisk industri og forakten for menneskerettigheter i Kina at uavhengige inspektører fra FN menneskerettighetsråd får uhindret tilgang til Øst-Turkestan i henhold til FN-vedtaket fra juli i fjor som Norge signerte. Også i Tibet, der ingen fra FNs høykommisær har kunnet observere hva som skjer siden 1998, er religiøs og kulturell forfølgelse utbredt.

Svar:

Nasjonale myndigheter har ansvaret for å påse at nasjonalt regelverk og internasjonale forpliktelser overholdes. I forhandlinger om frihandelsavtaler fremmer ikke Norge krav om at partenes myndigheter skal foreta kontroll og inspeksjoner av arbeidsforhold på den annen parts terri-

torium. Forhandlingene med Kina bygger på det samme grunnlag som forhandlinger med andre land Norge har frihandelsforhandlinger og -avtaler med. Dersom det er uenighet om den annen part etterlever forpliktelsene i avtalen kan dette tas opp i henhold til avtalens konsultasjons- eller tvisteløsningsmekanisme.

SPØRSMÅL NR. 2155

Innlevert 30. juni 2020 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski

Besvart 7. juli 2020 av næringsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Vil Norge avvente utfallet og analysere prosessen i forbindelse med den pågående handelskonflikten mellom Australia og Kina?

ledningen til å anvende og eventuelt misbruke slike tiltak. Dette er også vår linje i forhandlingene med Kina.

BEGRUNNELSE:

Australia er et av landene som allerede har en frihandelsavtale med Kina. Konflikten manifesterer seg for tiden med at Kina har innført en tollsats på 80% på import av australsk byggkorn, etter at Australia blant annet førte an blant land som krever en internasjonal granskning av pandemiens opprinnelse. Utfallet av denne handelskonflikten, og midlene som partene benytter for å løse uoverensstemmelsene, må få konsekvenser for utformingen av andre frihandelsavtaler der Kina er part.

Svar:

Jeg har ikke detaljinnsett i hva som skjer i forholdet mellom Australia og Kina eller hvordan forholdet deres utvikler seg.

Det er imidlertid kjent at Kina har innført antidumpingavgift på byggkorn fra Australia. Dette har Kina i prinsippet anledning til etter WTO-regelverket dersom det er konkret grunnlag for det i handelen med slike varer. Om det er tilfelle her kjenner norske myndigheter ikke til. Frihandelsavtalen mellom de to landene inneholder så vidt vites ikke forbud mot anvendelse av slike tiltak. Ved uenighet om et land har grunnlag for å innføre antidumpingavgift kan saken tas til tvisteløsning i WTO.

Norge arbeider i WTO for å stramme inn på regelverket for anvendelse av antidumpingavgifter, og ønsker å oppå løsninger i våre frihandelsavtaler som reduserer an-

SPØRSMÅL NR. 2156**Innlevert 30. juni 2020 av stortingsrepresentant Sandra Borch****Besvart 7. juli 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Kan statsråden gi en oversikt over hva responstiden er for politiet i alle kommunene i Troms, og helst en statistikk over det siste året?

Svar:

Det er stilt ulike krav til politiets responstid på ekstraordinære hendelser, og hendelser der liv er direkte truet ut fra hvor hendelsene skjer, ikke på kommunenivå. Med utgangspunkt i Statistisk sentralbyrås tettstedkategorier, er kravet til responstid hvor det bor 20 000 eller flere innbyggere 11 minutter. De nasjonale resultatene for 2019 viser at politiet brukte 12 minutter. I tettsteder hvor det

bor mellom 2000 og 20 000 innbyggere er kravet til responstid 19 minutter. Dette kravet ble innfridd i 2019. For tettsteder med færre enn 2000 innbyggere er kravet til responstid 30 minutter. I 2019 brukte politiet 31 minutter. Tallene viser at politiet er nær ved å innfri kravene i alle kategorier, og Politidirektoratet har etablert en plan for reduksjon av responstiden.

Departementet mottar ikke rapportering på distriktsnivå. Politiet publiserer imidlertid resultater for politiets responstid på distriktsnivå på sine hjemmesider. Politidirektoratet stiller egne krav til responstid på distriktsnivå.

For Troms politidistrikt er kravene og resultatene som følger:

Troms politidistrikt		20 000 innbyggere eller mer	2000 – 19999 innbyggere	Mindre enn 2000 innbyggere
	Krav 2020 80 prosentil	10	17	42
	Resultat 80 prosentil (min)	11	22	40

SPØRSMÅL NR. 2157**Innlevert 30. juni 2020 av stortingsrepresentant Sandra Borch****Besvart 7. juli 2020 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn****Spørsmål:**

Jeg tillater meg å spørre på nytt, har statsråden i det hele tatt tenkt å foreta seg noe som helst i denne saken?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til tidligere innsendt spørsmål angående felling av bjørn i Bardu datert 22.06. I svaret til statsråden som kom i dag 30.06, vil han nødvendig kommentere saken nærmere fordi denne saken kan bli påklaget til departementet. I dag kom svaret fra Miljøverndirektorat om at de opprettholder avslaget om felling som først ble sendt Fylkesmannen. Jeg vil påstå at det ikke er noe tvil om at statsråden ikke tar denne situasjonen på alvor. For tredje året på rad opplever familier og bønder i Bardu at de blir overkjørt

av regjering og statsråd, det til tross for at Stortinget har sagt det ikke skal være rovdyr som utgjør skadepotensial i beiteprioriterte områder. I dette område går det over 2000 sau, og vi har dessverre sett tilfeller der bønder har lagt ned gårdsdriften de siste årene grunnet rovdyrsituasjonen i området. Jeg har lagt merke til at statsråden i sosiale medier er veldig aktiv med å forte ulike reiser ifb. med hans ansvarsområde. Jeg har enda til gode å se at statsråden har vært og besøkt kommuner i landet som sliter med store rovdyrangrep.

Jeg vil oppfordre statsråden til å dra på besøk til de familiene og bøndene i Bardu som nå hver dag opplever nye bjørnangrep på sau.

Svar:

Som eg svarte på skriftleg spørsmål nr. 1992 so er eg kjent med at det i juni vart søkt om løyve til å felle ei bjørnebinne med unge eller ungar i Bardu kommune. Søknaden kom etter funn av to sau dokumentert tapt til bjørn, og var basert på dåverande skadar og skadehistorikken i området, spesielt under beitesesongen 2018. Siste registrerte tap er dokumentert 24. juni i år. Pr. 5. juli 2020 er det registrert tap av fire sauer til bjørn i Bardu. Dei skadane som til no er dokumentert i juni i år kan ha vore forårsaka av binne med unge eller ungar. I slike tilfelle er det, slik som eg nemnde i mitt førre svar, Miljødirektoratet som har mynde til å behandle søknader om skadefelling. Den 23. juni avslø Miljødirektoratet søknaden om skadefelling av bjørn. Eg legg til grunn at dette vedtaket kan bli påklaga til Klima- og miljødepartementet, og eg finn det difor ikkje

rett å kommentere denne saka nærare på dette tidspunktet.

Som i mitt førre svar vil eg generelt vise til at vi har ei todelt målsetting i Noreg, der vi skal ta vare på både beitedyr og rovvilt. Når det gjeld bjørn ligg vi framleis under bestandsmålet, både nasjonalt og i region 8 (Troms og Finnmark). Talet på binner er den største avgrensande faktoren for å nå bestandsmålet. Samtidig skal det i utgangspunktet vere låg terskel for å ta ut bjørn i beiteprioriterte område. Forvaltninga må derfor i situasjonar som denne i Bardu gjere krevjande og konkrete vurderingar i kvart enkelt tilfelle basert på vilkåra i naturmangfaldlova og føringane i rovviltforlika.

Eg kan orientere om at statssekretæren i Klima- og miljødepartementet og statssekretæren i Landbruks- og matdepartementet har den 6. juli besøkt Bardu kommune og den beitebrukaren som har mista fire sauer hittil i år, for å bli nærare orientert om situasjonen.

SPØRSMÅL NR. 2158

Innlevert 30. juni 2020 av stortingsrepresentant Terje Halleland

Besvart 6. juli 2020 av olje- og energiminister Tina Bru

Spørsmål:

Hva er regjeringens tallgrunnlag for installert kapasitet i kraftsektoren i 2005, 2013 og 2019, samt hvor mye ny kapasitet forventer man vil komme på plass i 2020?

BEGRUNNELSE:

I den offentlige debatten etterlyses stadig en satsing på grønn energi. Det skjer til tross for at kraftsystemet i Norge i all hovedsak er basert på fornybar strøm, og at utbyggingen av ny grønn produksjonskapasitet har økt under borgerlig regjering.

Svar:

I Norge har vi i en årrekke nyttet våre fornybare energiresurser til produksjon av elektrisitet. Vannkraften er ryggraden i den norske kraftforsyningen, og har de siste årene utgjort 95 ps% av vår nesten helt fornybare kraftproduksjon. Vindkraft er vår nest største kilde til kraftproduksjon.

- Installert kapasitet i kraftsektoren oppgis under i
- Installert effekt, som tilsvarer den maksimale ytelsen til kraftverkene
 - normalårsproduksjon, som tilsvarer hvor mye som antas produsert i et normalår.

Tallene i tabellen er oppgitt av Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE).

År	Installert effekt (MW)	Normalårsproduksjon (TWh)
2005	29 098	126,6
2013	33 486	136,8
2019	35 984	146,6
2020	38 020	153,2

Jeg gjør oppmerksom på at installert effekt til og med 2018 var basert på SSBs årlige elektrisitetsstatistikk for

vann-, varme- og vindkraftproduksjon. Installert effekt for årene 2019 og 2020 er basert på NVEs oversikt over ut-

bygd produksjon. I beregningen av normalårsproduksjon

er midlere årsproduksjon for vannkraftverk basert på perioden 1981-2010.

SPØRSMÅL NR. 2159

Innlevert 30. juni 2020 av stortingsrepresentant Terje Halleland

Besvart 6. juli 2020 av olje- og energiminister Tina Bru

Spørsmål:

Hvor mye vil det koste om man elektrifiserer alle petroleumsinstallasjoner som er forventet å være i produksjon på norsk sokkel i 2030, og hva er antatt nytteverdi i form av reduserte CO₂-utslipp, dersom man forutsetter at disse elektrifiserte installasjonene kun skal drives i et solnedgangsscenario uten tiltak for å øke utvinningsgraden ut over dagens forventet nivå?

BEGRUNNELSE:

Enkelte aktører foreslår en omfattende elektrifisering av oljeplattformer på norsk sokkel. Mange av de samme aktørene argumenterer samtidig for at hele sektoren må avvikles over en kort tidsperiode. Det gir liten mening å elektrifisere en oljeplattform som man samtidig vil legge ned.

Svar:

Kvoteplikt og CO₂-avgift er hovedvirkemidlene i klimapolitikken på norsk sokkel. Den høye utslippskostnaden disse virkemidlene medfører for selskapene gjør det lønnsomt for de ulike rettighetshavergruppene å drive med lave utslipp. Oljeselskapene kan redusere sine kostnader ved å gjennomføre alle relativt sett billige utslippsreducerende tiltak. Det gjelder også for eksisterende innretninger som jeg antar representanten hovedsakelig spør om. Olje- og gassindustrien uttalte i februar i år et mål om redusere sine klimagassutslipp med 40 pst. innen 2030 sammenlignet med 2005, og videre redusere utslippene til nær null i 2050.

En eksisterende innretning som ikke allerede har slik løsning, må bygges om dersom den skal kunne få kraft fra land. Dette er normalt store prosjekter og som regel betydelig mer kostbart enn å bygge en ny innretning basert på drift med kraft fra land fra starten av. Omfang av ombygginger og kostnader varierer videre betydelig mellom ulike innretninger og typer av innretninger.

Potensialet for utslippsreduksjon ved omlegging til kraft fra land vil varierer med hvor mye utstyr på innretningene som ev. byttes ut, hvor store de årlige utslippene er og forventet gjenværende levetid for innretningene. Det vil også være variasjoner i kostnaden ved kraftkabel fra land, samt kraftsituasjonen på det aktuelle tilknytningspunktet på land. Dette gjør at det også fremover er viktig å vurdere en ev. kraft fra land løsning individuelt i hvert enkelt tilfelle. Departementet har ikke utredet kostnaden ved å legge om til kraft fra land på alle innretninger som er forventet å være i produksjon på norsk sokkel i 2030, eller den tilhørende utslippsreduksjonen.

Oljedirektoratet la fredag 26. juni frem rapporten "Kraft fra land til norsk sokkel". Rapporten belyser ulike sider ved bruk av kraft fra land, herunder erfaringer med kraft fra land til norsk sokkel, status for utredninger av kraft fra land i industrien og virkningene kraft fra land har på kraftpris, regional kraftbalanse og behov for nettførsterkninger. Utredningen gir et solid faglig grunnlag for det videre arbeidet med å redusere utslippene fra norsk sokkel, herunder oppfølgingen av Stortingets nylige vedtak om, innen utgangen av 2021, å legge frem en plan for hvordan utslippene fra olje- og gassproduksjonen på norsk sokkel kan reduseres med 50 pst. innen 2030, sammenlignet med 2005, innenfor dagens virkemiddelbruk. Videre må planen ivareta hensynet til kostnadseffektive utslippsreduksjoner, herunder videre elektrifisering av eksisterende felt og lav- og nullutslippsteknologi på nye felt og hensynet til kraftsystemet på fastlandet.

SPØRSMÅL NR. 2160

Innlevert 30. juni 2020 av stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl

Besvart 7. juli 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Kan statsråden gi en oversikt over utgifter til henholdsvis vedlikehold og innkjøp av biler per politidistrikt per måned fra januar 2015 til juni 2020 i kroner, samt oversikt over hvor mange biler (brutt ned på ulike modeller) som er bestilt per politidistrikt per måned fra januar 2015 til juni 2020?

Svar:

Politiet har publisert Ressursanalyse for 2019 – Utgifter og bemanning i politiet på sine hjemmesider hvor punkt 4.2.3 gir en oversikt over utgifter til innkjøp og utgifter til drift og vedlikehold av bil i politidistriktene. Politidistriktene hadde samlet sett bilutgifter tilsvarende 314 mill. kroner i 2019. 171 mill. kroner ble brukt på innkjøp av bil og 143 mill. kroner ble brukt på drift og vedlikehold av bil.

Utgifter til innkjøp og utgifter til drift og vedlikehold av bil i politidistriktene. Tall i mill. kroner. Faste 2019-kroner. 2014-2019

	Vedlikehold	Innkjøp
2014	141	191
2015	135	185
2016	130	125
2017	134	162
2018	141	158
2019	143	171

Punkt 4.2.4 inneholder en oversikt over antall og gjennomsnittlig alder på tjenestekjøretøyene i politiet ved utgangen av 2019, fordelt på politidistriktene. Her

fremkommer det at det er 1 179 patruljebiler på landsbasis (i politidistriktene) og at gjennomsnittlig alder på patruljebiler i politidistriktene er om lag 6,1 år.

Antall og alder for kjøretøy i politiet per 30.9.2019

	Politidistrikt	Gjennomsnitt
Patruljebil	1 179	6,1
Administrative kjøretøy	832	6,9
Total	2 011	6,5

Fordeling av patruljebiler og administrative biler per politidistrikt. 2019

	Patruljebil	Administrative biler
Troms	38	15
Finnmark	50	32
Møre og Romsdal	69	28
Nordland	61	48
Agder	54	57
Innlandet	87	70
Sør-Vest	76	82
Trøndelag	121	40
Vest	108	81
Sør-Øst	133	100
Øst	128	129
Oslo	254	150
Gjennomsnitt	98	69

Departementet innhenter ikke rapportering på antall tjenestekjøretøy, inkl. hvilke modeller dette gjelder, fordelt på politidistrikter.

SPØRSMÅL NR. 2161

Innlevert 30. juni 2020 av stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl

Besvart 7. juli 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Kommer politistasjonene- og lensmannskontorenes åpningstid til å utvides dersom smittesituasjonen tilsier det?

BEGRUNNELSE:

Flere politidistrikt har angivelig redusert åpningstider ved politistasjoner- og lensmannskontor som følge av koronapandemien.

I Sør-Øst politidistrikt har pandemien ført til at ingen tjenestesteder har åpnet etter kl. 15 i sommer. I Kragerø har det ifølge politimesteren ført til at åpningstidene i sommer er redusert fra tre dager til en dag i uka. Samtidig er det politidistrikt som ikke har endret åpningstidene nevneverdig pga. korona som for eksempel Innlandet, Oslo, Sør-Vest og Finnmark.

Svar:

Samfunnet gjenåpner, i tråd med utviklingen i Covid-19-situasjonen. Også offentlige etater skal reetablere publikumstjenestene etter perioden med redusert aktivitet. Politiet er en viktig aktør i samfunnet, og det er nødvendig at etaten er tilgjengelig for publikum, samarbeidsaktører og andre interessenter.

Situasjonen er dynamisk, og det knytter seg fortsatt usikkerhet til hvordan smittebildet vil utvikle seg. Jeg kan imidlertid opplyse om at politiet fra 20. april 2020 har iverksatt gradvis gjenåpning av publikumstjenestene. Politiet følger de til enhver tid gjeldende retningslinjene fra helsemyndighetene (FHI) og gjenåpningen er gjennomført i henhold til lokale risikovurderinger i det enkelte politidistrikt.

På bakgrunn av dette vil åpningstidene ved den enkelte enhet således være tilpasset i forhold til lokalitetene og bemanning. Økt smittespredning blant egne ansatte/ lokalmiljøet vil kunne påvirke vurderingene. En del mindre kontorer har begrensede arealer til publikumsmottak. Ved økt smittespredning og strengere regler om smitte-

vern kan dette resultere i stenging av publikumsmottaket og at besøk til politiet må avtales. For de større kontorene vil strengere tiltak kunne medføre ytterligere begrensninger av antall besøkende, men med åpne dører.

Det store bildet er imidlertid at åpningstidene i stor grad er tilbake til normalen, dog med noen begrensninger.

Uavhengig av dette vil det kunne være reduserte åpningstider under sommerferieavviklingen, noe som også er i henhold til normalsituasjonen.

For øvrig kan jeg opplyse at det er lagt ut informasjon om bl.a. gjenåpning av publikumstjenestene på politiets internettsider.

SPØRSMÅL NR. 2162**Innlevert 30. juni 2020 av stortingsrepresentant Jenny Klinge****Besvart 7. juli 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Møre og Romsdal politidistrikt har landets eldste bilpark og responstiden er per 2020 dårligere enn tidligere i både by og bygd.

Når skal satsingen på politiet bli synlig også utenfor det sentrale Østlandet?

BEGRUNNELSE:

I følge politiets ressursanalyse publisert 29. juni er gjennomsnittsalderen for politiets patruljebiler i Møre og Romsdal landets eldste med 7,9 år per 2019. Politiet når heller ikke noen av sine egne responstidkrav innenfor samtlige kategorier i politidistriktet så langt i 2020.

Svar:

Representanten spør når satsingen på politiet blir synlig utenfor det sentrale Østlandet. Jeg mener satsingen er synlig, blant annet gjennom økt bemanning i politidistriktene. Regjeringen styrket i perioden 31.12.2013 til

31.03.2020 bemanningen i politiet med om lag 2 800 årsverk. Av disse er 1 650 politiårsverk, hvorav over 1 500 har kommet i politidistriktene. Politidekningen på landsbasis har i samme periode økt fra 1,71 i fjerde kvartal 2013 til 1,94 i fjerde kvartal 2019. I tillegg har regjeringen styrket bemanningen med 400 midlertidige politiårsverk i forbindelse med Covid 19 håndteringen.

Fra 31.12.2013 til 31.03.2020 har antall polititjenestepersoner i Møre og Romsdal politidistrikt økt med over 30 prosent, og politidekningen har økt fra 1,21 pr. tusen innbyggere i fjerde kvartal 2013 til 1,53 pr. tusen innbyggere i fjerde kvartal 2019.

Når det gjelder responstiden i Møre og Romsdal politidistrikt så mottar ikke departementet rapportering på distriktsnivå. De nasjonale resultatene for 2019 viser at politiet innfridde kravet til responstid i tettsteder hvor det bor mellom 2000 og 20 000 innbyggere. Tallene viser at politiet også er nær ved å innfri kravene for tettsteder hvor det bor 20 000 eller fler og tettsteder med færre enn 200 innbyggere. Politidirektoratet har etablert en plan for reduksjon av responstiden.

SPØRSMÅL NR. 2163**Innlevert 30. juni 2020 av stortingsrepresentant Jenny Klinge****Besvart 7. juli 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

I Aftenposten den 26. juni uttaler statsministeren: «den kriminaliteten som nå er mest nær folk, er faktisk nettkriminalitet».

Kan statsministeren underbygge denne påstanden med fakta, og vet statsministeren noe mer om omfanget av nettkriminaliteten enn det som fremkommer i politimeldingen?

BEGRUNNELSE:

I Politimeldingen som ble lagt frem den 23. juni står det: «Kunnskapsgrunnlaget om det reelle omfanget av digital vinningskriminalitet er imidlertid svakt.»

Svar:

Antall anmeldelser er vesentlig redusert de seneste årene, men det er grunn til å anta at anmeldelsestilbøyeligheten for flere former for digital kriminalitet er lav. Derfor er det sannsynligvis store mørketall for nettkriminalitet, for eksempel for seksuallovbrudd på nettet. Kriminalitet på nett kan skape like mye utrygghet som den mer tradisjonelle kriminaliteten. I følge politiets innbyggerundersøkelse er 35 prosent av befolkningen i stor grad bekymret for at svindel eller bedrageri på internett skal ramme dem. Nesten like mange er bekymret for å bli utsatt for identitetstyveri.

Nettkriminalitet, cyberkriminalitet og digital kriminalitet er samlebetegnelser på ulike former for krimina-

litet, og det kan være vanskelig å skille dette fra annen kriminalitet. Mye av kriminaliteten som skjer i dag har et digitalt element i seg, og internett kan være både åsted for kriminalitet og verktøy for kriminelle. Vi vet likevel tilstrekkelig om de digitale kriminalitetstruslene til å iverksette tiltak, noe vi også adresserer i politimeldingen. Arbeidet med kriminalitet på nett har en sentral plass i politiets arbeid, og etablering av nettpatruljer i alle politidistrikter er et viktig tiltak.

Befolkningen skal ha tillit til at kriminalitet forebygges og lovgivningen håndheves for det som skjer i det digitale rom på linje med innsatsen forøvrig. Opprulling av store nettovergrepsaker med flere hundre fornærmede viser at internettrelatert kriminalitet blir straffeforfulgt og overgripere dømt. Det er viktig at de som utsettes for kriminalitet på nett fortsetter å anmelde dette til politiet,

blant annet fordi forebygging og kriminalitetsbekjempelse i et digitalisert samfunn krever kunnskap om utfordringsbildet.

Politiets og andre aktørers arbeid gir stadig mer innsikt i omfanget, og i hvem som rammes og hvem som står bak i ulike typer cyberkriminalitet. DNBs Financial Cyber Crime Center håndterte over 4000 saker i 2019, og rapporterer om økning i antall svindelsaker på 23 prosent. Codan forsikring kartla i 2019 at 14 prosent hadde opplevd nettkriminalitet med skade eller tap, mens IT-sikkerhetsleverandøren Mnemonic for eksempel gir informasjon om når på døgnet digitale angrep skjer. Digital kriminalitet er et prioritert forskningsområde for justissektoren, og Justis- og beredskapsdepartementet finansierer flere forskningsprosjekter knyttet til ulike former for nettkriminalitet.

SPØRSMÅL NR. 2164

Innlevert 1. august 2020 av stortingsrepresentant Lene Vågslid

Besvart 7. august 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

På hvilken måte vil statsråden sikre at samfunnsvernet sikres i situasjoner hvor truende og farlige personer havner i juridiske gråsoner mellom helse og justis, og hva kan statsråden gjøre for at innbyggerne får nødvendig sikkerhet og at den som opptrer farlig får nødvendig helsehjelp i slike situasjoner?

BEGRUNNELSE:

I flere tilfeller opplever politiet personer som er for syke for arrest, og psykiatrien opplever pasienter som ikke oppfyller reglene for tvang. I flere tilfeller slippes personer fra både politiet og psykiatrien ut og tilbake til sin bolig selv om vedkommende skaper utrygghet og truer personer i sitt nabolag.

I Porsgrunn har det nå vært flere episoder med en mann som trur nabolaget sitt, skremmer, driver hærverk og går blant annet rundt med en øks, stein og kniv. Pågripes av politiet flere ganger, slippes igjen etter få timer. Ved to av pågripelsene måtte politiet avfyre skudd. Politiet forteller til avisa Varden at de mangler virkemidler. Politiet uttaler at de er bekymret for situasjonen, det samme er ordfører og innbyggere som opplever stor usikkerhet.

I avisa Varden kan vi lese 27.6.2020:

«Dette er historien om hvorfor ingen gjør noe som hjelper de redde naboene på Vallermyrene: I slutten av mai ble 45-åringen varetaktsfengslet for fire uker etter at han hadde hogd en øks i panseret på en politibil, og politiet løstnet varselskudd for å stanse ham. Men forrige fredag – 19. juni – ble han løslatt igjen fordi politiet mener han ikke hører hjemme i fengsel. Sakkyndige har nemlig konkludert med at han var «psykotisk på tiden for de påklagede handlingene» og «psykisk utviklingshemmet i høy grad». Han kan kanskje dømmes til det som kalles «tvungen omsorg», men ikke ennå, mener politiet.»

I dag 1. juli pågriper politiet vedkommende igjen med kniv, siden vitner igjen hadde sett mannen som ustabil og skremmende. Mannen hadde selv skadet seg selv med kniv. Mannen hadde besøksforbud mot stedet han ble pågrepet på.

Undertegnede mener ikke statsråden skal gå inn i en enkeltsak, men vurdere hvorvidt lovverket og praktiseringen av dette ivaretar samfunnsvernet på en god nok måte i situasjoner som beskrevet. Mannens forsvarer uttaler også til Varden at:

«en ting er at mannen kan skade andre, men han kan også skade seg selv. Han trenger hjelp.»

Svar:

Jeg mener det er viktig at vi har et regelverk som sikrer vern for samfunnet mot personer som har begått lovbrudd, men som ikke kan straffes fordi de utilregnelige.

Straffeloven §§ 62 og 63 inneholder bestemmelser som skal verne samfunnet mot utilregnelige lovbrutere som ikke kan straffes. Bestemmelsene åpner for at en lovbruter som er psykotiske på handlingstidspunktet eller psykisk utviklingshemmet i høy grad, på nærmere vilkår kan idømmes de strafferettslige særreaksjonene overføring til tvungent psykisk helsevern eller tvungen omsorg. Når det er reist sak om overføring til tvungent psykisk helsevern eller tvungen omsorg eller det er sannsynlig at slik sak vil bli reist, kan lovbruteren dessuten pågripes dersom det antas påkrevd for å hindre at vedkommende på ny begår en straffbar handling som kan medføre høyere straff enn fengsel i 6 måneder. Retten kan i slike tilfeller treffe beslutning om varetektsfengsling, eventuelt varetektsurrogat i form av plassering i institusjon eller kommunal boenhet dersom formålet ikke kan oppnås ved mindre inngripende tiltak.

For å styrke samfunnsvernet har terskelen for å bli idømt disse strafferettslige særreaksjonene blitt senket flere ganger.

For å verne samfunnet mot utilregnelige som har begått et lovbrudd som krenker andres liv, helse eller frihet, f.eks. et voldslovbrudd, vedtok Stortinget i juni 2019 en lovendring som fjerner skillet mellom alvorlige og min-

dre alvorlig lovbrudd, slik at det avgjørende blir hvilken fremtidig fare lovbruteren representerer, ikke hvilket lovbrudd vedkommende har begått. Lovendringen vil føre til at noen flere vil kunne bli idømt særreaksjon. Regjeringen tar sikte på å sette lovendringene i kraft denne høsten.

I 2016 ble virkeområdet for de nevnte særreaksjonene utvidet slik at ikke bare farlige utilregnelige, men også utilregnelige som har begått gjentatte lovbrudd av samfunnsskadelig eller særlig plagsom art, skal kunne idømmes overføring til tvunget psykisk helsevern eller tvungen omsorg. Forutsetningen er at faren for nye lovbrudd av samme art er særlig nærliggende og at andre tiltak har vist seg åpenbart uhensiktsmessige. Bestemmelsen kan f.eks. være aktuell overfor utilregnelige som gjentatte ganger truer med straffbar adferd, som hyppig og over tid begår skadeverk, eller som forfølger en annen på en måte som er egnet til å fremkalle frykt eller engstelse. Den enkeltes frihet, herunder retten til å nekte å motta behandling, må i slike tilfeller vike for å kunne gi andre borgere tilstrekkelig vern.

Med de nevnte lovendringene mener jeg at vi har fått et regelverk som gir et godt utgangspunkt for å ivareta samfunnets behov for vern mot personer som har begått lovbrudd, men som ikke kan straffes fordi de anses utilregnelige. Det er også viktig at personer som utgjør en fare for andre innbyggere sikres nødvendig helsehjelp. Dette er imidlertid først og fremst helseministerens ansvar, og spørsmål om dette bør rettes til ham.

SPØRSMÅL NR. 2165

Innlevert 1. august 2020 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 10. august 2020 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

Miljødirektoratets tall for omsetning av biodrivstoff fra mai i år, viser at det ble omsatt 606 millioner liter biodrivstoff, hvorav 111 millioner liter palmeolje i 2019. Vi er kjent med at Miljødirektoratet i ettertid har fått innrapportering fra minst et selskap til, slik at det offisielle tallet på omsetning i 2019 som nå ligger på Miljødirektoratets nettside er uriktig. Vi antar at regjeringen er interessert i at offentlig statistikk skal være korrekt, og ber derfor om svar på følgende spørsmål:

Hva er samlet tall for omsetning av biodrivstoff i 2019 som nå er innrapportert til Miljødirektoratet, og hvor mye av dette er palmeolje?

Svar:

Å redusere utsleppa frå transportsektoren er avgjerande for om vi når klimamålsettingane våre. Regjeringa har ein ambisjon om å halvere utsleppa innan 2030 samanlikna med 2005. For å klare dette må vi ha ei heilskapleg tilnærming. Vi må først legge til rette for redusert transportomfang og overgang til kollektivtransport, sykkel og gange. Vidare må vi halde oppe innfasingstakta for nullutsleppsløysingar slik at vi reduserer behovet for flytande drivstoff. Denne strategien har vi lukkast med. Tal frå Opplysningskontoret for vegtrafikk viser at elbilar utgjorde 48 % av nybilsalet i første halvår i 2020. Samstundes veit vi at

biodrivstoff er viktig for å redusere utsleppa frå den delen av køyretøyparken som ikkje er nullutslepp.

Regjeringa sin politikk verkar. Dei foreløpige utsleppstala frå SSB viser at utsleppa frå vegtrafikk vart redusert med 8 prosent frå 2018 til 2019. Dette skjer fordi forbruket av flytande drivstoff går ned samstundes som bruken av biodrivstoff auka.

Regjeringa er svært oppteken av at biodrivstoffet som blir omsett i Noreg er så berekraftig som mogleg og at det reduserer utsleppa både nasjonalt og globalt. Vi er også opptekne av at biodrivstoffpolitikken ikkje bidreg til å rasere regnskog eller tek frå urfolk livsgrunnlaget.

Eg ønskjer å presisere at biodrivstoffet som i dag blir brukt til å oppfylle omsetningskravet og blir fylt på norske tankar, ikkje kjem frå avskoging. Berekraftskriteria i produktforskrifta sikrar at biodrivstoffet ikkje blir laga av råstoff som er dyrka på areal som har vore regnskog etter 1. januar 2008.

Regjeringa tek like fullt på alvor at bruk av biodrivstoff i Noreg indirekte kan føre til avskoging gjennom auka global etterspurnad. Frå 1. juli i år har vi innført vegbruksavgift på alt biodrivstoff, òg det som vert omsett utanfor omsetningskravet. På denne måten vil det ikkje lenger vere lønnsamt å selje biodrivstoff over omsetningskravet. Frå 1. juli har vi auka omsetningskravet for biodrivstoff til vegtrafikk frå 20 til 22,3 pst, og auka delkravet til avansert biodrivstoff frå 4 pst. til 6,1 pst. Omsetningskravet skal aukast vidare frå 1. januar 2021. Omsynet til å avgrense risiko for biodrivstoff med høg avskogingsrisiko skal vere ein del av denne vurderinga. Regjeringa vil at framtidig auke i omsetningskrava for vegtrafikk og luftfart i hovudsak skal skje ved å auke krava for avansert biodrivstoff. Avansert biodrivstoff er framstilt av avfall og restar og aukar i utgangspunktet ikkje presset på tropisk avskoging.

Eg er bedt om å oppgi det samla talet for omsetning av biodrivstoff i 2019 som no er innrapportert til Miljødirektoratet, og kor mykje av dette som er palmeolje.

For 2019 har vi ikkje uttømmende statistikk over totalt volum biodrivstoff til vegtransport, og heller ikkje totalt volum biodrivstoff laga av palmeolje. Grunnen til det er at det ikkje har vore registreringsplikt etter særavgiftsforskrifta for aktørar som importerer berre biodrivstoff (ikkje fossilt), og dei har da heller ikkje hatt plikt til å rapportere omsettinga av biodrivstoff til Miljødirektoratet. Fordi alle dei største aktørane har importert både biodrivstoff og fossilt drivstoff og derfor har vore rapporteringspliktige, fangar 2019-statistikken likevel opp det aller meste av omsettinga av biodrivstoff til vegtransport i Noreg. (Desse tala er referert i spørsmålet frå stortingsrepresentant Haltbrekken.)

Frå 1. juli 2020 har Skattedirektoratet innført ei generell registreringsplikt for alle importørar av drivstoff til vegtrafikk, òg for dei som importerer berre biodrivstoff. Med denne endringa vil vi framover få ei fullstendig oversikt over total omsetting av flytande biodrivstoff brukt til vegtransport.

Miljødirektoratet har vurdert at teieplikta i forvaltningslova § 13 første ledd er til hinder for å oppgi totalt volum biodrivstoff for ein enkelt aktør fordi opplysningane er vurdert som konkurransesensitive. Om dei publiserte tala for 2019 no vert supplert med nye tal frå ein enkelt aktør, vil ein enkelt kunne trekke ut omsetningstala for denne aktøren, og Miljødirektoratet har derfor vurdert at teieplikta er til hinder for å gjere det.

Miljødirektoratet arbeider for tida med å kartlegge 2019-omsetninga frå fleire leverandørar av biodrivstoff til vegtransport som ikkje er rapporteringspliktige for 2019. Kartlegginga av volum frå desse aktørane er avhengig av frivillig rapportering. Miljødirektoratet vil vurdere å publisere oppdaterte tall på samla omsetning i 2019 dersom ein får inn gode nok tal frå fleire leverandørar.

SPØRSMÅL NR. 2166

Innlevert 1. august 2020 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik

Besvart 6. august 2020 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup

Spørsmål:

Kan statsråden garantere at samtlige kommuner og fylker i Norge for 2020 vil bli kompensert fullt ut for virkningen

av skattesvikt, inntektsbortfall og økte kostnader som følge av koronapandemien?

Svar:

Regjeringen har vært helt tydelig på at kommunesektoren skal kompenseres for merutgifter og mindreinntekter i forbindelse med virusutbruddet. Vedtatte ekstrabevilgninger til kommunesektoren utgjør om lag 16,5 mrd. kroner. I tillegg kommer virkningen av lavere anslått lønns- og prisvekst i 2020, som vil gi kommunesektoren et økt handlingsrom på 9,1 mrd. kroner. Summen av økte bevilgninger og nye anslag utgjør nærmere 26 mrd. kroner.

Det er usikkert hvor lenge vi må leve med ekstraordinære tiltak for å begrense smitte og hvilken effekt smitte-tiltakene vil ha på den økonomiske aktiviteten over tid. Regjeringen vil følge nøye med på utviklingen fremover og ha god dialog med kommunesektoren. Vi har satt ned en arbeidsgruppe sammen med KS for å kartlegge de økonomiske konsekvensene av virusutbruddet. Arbeidsgruppen skal avgi endelig rapport innen 1. april 2021, men kan også avgi delrapporter underveis, slik at regjeringen løpende kan vurdere om det er behov for nye tiltak.

Ved behandlingen av kommuneproposisjonen for 2021 vedtok Stortinget følgende:

«Stortinget ber regjeringen gjøre nye vurderinger av

behovet for kompensasjon til kommunesektoren i lys av ny informasjon både om merutgifter og inntektsbortfall i kommunesektoren, utvikling i skatteinnteg og lønns-/prisutvikling, og komme tilbake til Stortinget i tilknytning til nysalderingen av statsbudsjettet for 2020, og om mulig gi en løypemelding i forslag til statsbudsjettet for 2021.»

«Stortinget ber regjeringen legge frem en analyse av samlede økonomiske konsekvenser av koronapandemien for kommunesektoren i 2020 i RNB 2021/kommuneproposisjonen 2022.»

I statsbudsjettet for 2021 vil regjeringen gi reviderte anslag for kommunesektorens skatteinntekter og lønns- og prisvekst i 2020. I nysalderingen av statsbudsjettet for 2020 vil regjeringen vurdere merutgifter, inntektsbortfall og eventuelle behov for justeringer i bevilgningene til kommunesektoren.

Etter at arbeidsgruppen har avgitt sin endelige rapport 1. april, vil jeg komme tilbake i revidert budsjett 2021 med en analyse av samlede økonomiske konsekvenser av virusutbruddet for kommunesektoren i 2020. Eventuelle behov for justeringer av bevilgningene til kommunesektoren vil bli vurdert i den sammenheng.

SPØRSMÅL NR. 2167

Innlevert 1. august 2020 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik

Besvart 7. august 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Vil statsråden sørge for en konsekvensutredning av den planlagte satsendring for kommunenes egeninkasso, der bl.a. konsekvensene for brukerne, og arbeidsplasser og kompetanse utredes nærmere og der brukerorganisasjoner, kommunene og inkassobranchen inkluderes i dette arbeidet, og vil statsråden utsette iverksettelse av satsendring for egeninkasso inntil konklusjonen på en slik konsekvensutredning foreligger?

BEGRUNNELSE:

Mange kommuner driver inn ubetalte krav via såkalt egeninkasso. Dette drives inn etter selvkostprinsippet. Gebyr for betalingsoppfordring er i dag 210 kroner og purregebyret 70 kroner.

I statsråd den 19. juni vedtok regjeringen endringer i inkassosalærene, som etter planen skal iverksettes fra 1.

oktober. Regjeringens vedtak innebærer bl.a. en halvering av satsene for purregebyr og egeninkasso fra dagens nivå.

Flere kommuner gir tilbakemelding på at de ikke lenger får dekket sine kostnader ved egeninkasso med en slik salærreduksjon. Konsekvensen er at kommunale krav, som i dag blir ivaretatt gjennom ansatte i kommunene med faglig kompetanse på egeninkasso, kan bli overført til private inkassoselskap. Dette vil kunne medføre økte kostnader og mer hardhendt innkreving ovenfor personer med gjeldsproblemer og som ikke klarer å betale SFO-regninger og andre kommunale krav.

Fra kommuner som driver egeninkasso blir det vektlagt at dette ikke først og fremst er et økonomisk spørsmål, men et verdivalg som handler om å sette fokus på innbyggerne og muligheten til smidig og raskt å kunne håndtere eventuelle innsigelser mot kravet.

I 2019 så en arbeidsgruppe på inkassoregelverket, men kommunal/egeninkasso var ikke en del av dette arbeidet.

Svar:

Etter hovedregelen i inkassoloven § 17 første ledd plikter skyldnerne å erstatte fordringshavernes «nødvendige kostnader» ved utenrettslig inndriving. Nærmere regler om kostnadsdekningen er gitt i inkassoforskriften. 19. juni i år ble det vedtatt endringer i inkassoforskriften, som innebærer at skyldnerne må betale mindre enn de betaler nå. Blant annet ble det vedtatt en halvering av standardgebyrene for purringer og inkassovarsler og for betalingsoppfordringer som fordringshaverne sender selv. Bakgrunnen for reduksjonene er at inndrivingen har blitt mer kostnadseffektiv pga. automatisering, og at skyldnerne derfor betaler mer enn det inndrivingen faktisk koster nå. Forskriftsendringene trer i kraft 1. oktober 2020.

Jeg er godt kjent med kommunenes innvendinger mot halveringen av standardgebyrene, ettersom flere kommuner og Norges kemner- og kommuneøkonomers forbund gikk mot forslaget i høringen. Kommunene hevdet bl.a. at deres faktiske kostnader var omtrent på nivå med dagens gebyrer, og argumenterte for at det var fordelaktig for skyldnerne at kommunene inndrev kravene selv. Forslaget om halvering av gebyrene for purringer og inkassovarsler fikk imidlertid støtte bl.a. fra Virke, som organiserer inkassobransjen, og Norsk egeninkassoforening. Virke la til grunn at forslaget ville gi forsvarlig kostnadsdekning, særlig der purringene og inkassovarslene kunne behandles i større volum på en teknologisk tids-

messig måte. Norsk egeninkassoforening viste bl.a. til at brukerne er digitalisert hva angår dokumentoppfølging og forfallsfrister.

Kommunene skal få dekket sine nødvendige inndrivingskostnader. I lys av Virkes og Norsk egeninkassoforenings høringsuttalelser og forarbeidene til inkassoloven kan jeg likevel ikke se annet enn at standardgebyrene ville ha blitt for høye dersom de ble beregnet ut fra det kostnadsnivået som kommunene la til grunn. Forarbeidene legger ikke opp til at standardgebyrene skal dekke alle kostnader en fordringshaver kan ha til inndriving av pengekravene. Gebyrene ble innført som et tilbud til fordringshavere som ønsker å kreve inndrivingskostnader erstattet uten å beregne og dokumentere kostnadene. Det er uttalt i Ot.prp. nr. 2 (1987–1988) punkt 5.9.5 at gebyrene som utgangspunkt bør tilsvare gjennomsnittlige kostnader for de skritt gebyret knyttes til. Dersom en fordringshaver kan dokumentere høyere faktiske nødvendige inndrivingskostnader, følger det av inkassoforskriften at fordringshaveren kan kreve disse kostnadene erstattet, opp til maksimalsatsene som følger av inkassoforskriften kapittel 2. Jeg antar at adgangen til å kreve faktiske inndrivingskostnader dekket særlig vil kunne være aktuell for en del kommuner.

På denne bakgrunnen ser jeg ikke grunn til å ta initiativ til ytterligere konsekvensutredninger av de vedtatte reduksjonene nå. Jeg mener at hensynene til kommunene, brukerne og bransjen er godt ivaretatt gjennom høringen. Jeg mener også at reduksjonene bør tre i kraft 1. oktober, som vedtatt.

SPØRSMÅL NR. 2168

Innlevert 1. august 2020 av stortingsrepresentant Kjell-Børge Freiberg

Besvart 10. august 2020 av næringsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for å sikre batteriproduksjon i Norge, som den som FREYR planlegger i Mo i Rana, og mener statsråden at det gjøres nok i forhold til konkurransen med andre potensielle lokaliseringer i Europa?

BEGRUNNELSE:

Aldri før i moderne tid har behovet for nye industriarbeidsplasser og nye investeringer vært større enn under

den krisen vi nå står oppe i. Selv om staten bidrar med store beløp for å hjelpe eksisterende bedrifter vil det være et stort behov for ytterligere å legge til rette for nye virksomheter og nye næringer.

Et slikt nytt industrieventyr kan være battericelleproduksjon. Norge har store komparative fortrinn i form av stor tilgang på fornybar kraft til konkurransedyktige priser, og stor prosessindustriell kompetanse i verdensklasse.

Per i dag er bare ca. 5 % av produksjonskapasiteten på battericeller i Europa, mens over 60 % produseres i Kina.

EU har slått fast at det trenges minst 20 såkalte gigafabrikker i Europa bare for å dekke det framtidige behovet til den europeiske bilindustrien.

FREYR AS har over tid jobbet med konkrete planer om etablering av battericelleproduksjon i Mo i Rana og vil allerede første halvår 2021 kunne gjøre investeringsbeslutninger. Det er i tillegg i den siste tiden kommet opp lignende prosjekter andre steder i landet.

Basert på eksisterende planer, og Northvolt sin utbygging i Skellefteå i Sverige, vil etableringen i Mo i Rana kunne gi minst 2000 direkte arbeidsplasser, og mer enn like mange i tilstøtende virksomheter.

Svar:

For at Norge fortsatt skal være en ledende industri- og teknologinasjon, trenger vi industriell fornyelse. Vi må satse grønnere, smartere og mer nyskapende for å gi fremtidig vekst, arbeidsplasser og skatteinntekter. Vi har sterke industrielle teknologi- og kompetansemiljøer på en rekke områder. Videre betyr lønnskostnadene stadig mindre for lokalisering, og med det blir andre lokaliseringfaktorer som Norge er sterke på, mer synlige. Eksempelvis er bærekraft og fornybar kraftproduksjon, den norske arbeidsmodellen, kompetanse, kvalitet og leveringsdyktighet noen av våre fortrinn. Er det noe som virkelig kjennetegner norsk industri, så er det evne til tilpasning og omstilling i tråd med kunders ønsker og markedsendringer. Dertil kommer at Norge har tilnærmet 100 pst. fornybar kraftproduksjon. Det gjør at Norge er attraktivt for i utgangspunktet all kraftintensiv industrivirksomhet.

Europakommisjonen lanserte European Battery Alliance i oktober 2017. Ønsket er å bygge opp en europeisk verdikjede for batteriproduksjon som kan bidra til verdiskaping og omstillingen til bruk av rene og klimavennlige energikilder. De anslår at markedet for batterier fra 2025 vil være på 250 mrd. euro. Dette innebærer store vekstmuligheter også for grønn norsk industri.

Prosess21 er en strategigruppe som er etablert av Nærings- og fiskeridepartementet. Hovedoppgaven er å gi strategiske råd og anbefalinger om hvordan Norge best kan få til en utvikling i retning av minimale utslipp fra prosessindustrien i 2050. Det er interessant å merke seg at deres ekspertgruppe for produktutvikling i prosessindustrien nylig presenterte en rapport som bl.a. pekte på muligheter for ny industrivekst i Norge i verdikjeden for batterier. Det er i den forbindelse svært positivt at det finnes selskaper som FREYR i Nordland og det nyetablerte selskapet Morrow Batteries i Agder som arbeider for å realisere batteriproduksjon i Norge.

Jeg mener at Norge har gode forutsetninger for klimavennlig batteriproduksjon og at vi er helt i startfasen av en spennende utvikling i Norge når det gjelder slik produksjon. Som næringsminister skal jeg likevel være varsom med å kommentere enkeltprosjekter, men jeg er alltid på generelt grunnlag opptatt av å få frem de gode norske rammebetingelsene.

Det er opp til næringslivet å realisere de lønnsomme investeringsprosjektene, men som næringsminister vil jeg legge til rette for vekst i både eksisterende og nye bedrifter, i tillegg til å fremme Norge som et attraktivt lokaliseringland for grønn industri.

SPØRSMÅL NR. 2169

Innlevert 1. august 2020 av stortingsrepresentant Kjell-Børge Freiberg

Besvart 10. august 2020 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

Beiarelva har i løpet av få år utviklet seg til en bli en av Norges beste lakseelver. Elva har et betydelig potensial til å kunne vokse kapasitetsmessig, dersom det kommer nødvendige løsninger med laksetrapp med en antatt total kostnad på 25-30 mill. NOK.

Vil statsråden ta et snarlig initiativ til å organisere et «spleiselag,» hvor de ulike statlige selskaper som er lokalisert i Beiarn og departementet bidrar til finansiering av laksetrapp i Beiarelva?

BEGRUNNELSE:

I løpet av få år har Beiarelva i Beiarn Kommune i Nordland utviklet seg til å bli en av Norges absolutte beste lakseelver. Med dyktig og velorganisert forvaltning har det lokale miljøet og grunneiere gradvis bygget opp en voksende og meget robust laksestamme. I 1989 ble alt av laksefiske i Beiarelva forbudt. Elva ble omsider rotenonbehandlet i 1994, og etter 7 år ble elva friskmeldt for gyro og igjen ble det åpnet for et forsiktig laksefiske.

Beiar Kommune er dominert av statlig eierskap direkte og indirekte gjennom Statsskog, Statkraft og Opplysningsvesenets Fond. Dessuten er sjøarealet inn til Beiar nasjonal laksefjord og nasjonalt laksevassdrag.

Beiarelva har et langt større potensial enn hva som hittil har vært mulig å utnytte, i og med at mangel på laksetrappar gjør at ca. bare halve elveleiet kan utnyttes som gyteområde. Med effektive laksetrappar i øvre deler av elva vil det ligge betydelige muligheter i å kunne øke verdiskapingen fra elva samtidig som den atlantiske laksestammen vil kunne sikres enda bedre villkår. Det er forsiktig beregnet at laksetrappar raskt vil kunne øke elvas kapasitet som lakseelv med mer enn 30 %.

For å få dette til må de ulike og dominerende statlige aktører som holder til i Beiar kunne bidra til å delta i et spleiselag som løser utfordringen. Det er beregnet at en vil kunne komme svært langt med 25 til 30 mill. NOK for å kunne utvikle Beiarelva til et virkelig nasjonalt utstillingsvindu for villaksen. Skal en imidlertid kunne lykkes med dette kreves det at regjeringen snarlig tar initiativ til å bidra med organisering av finansiering av laksetrappene, ved først og fremst å få med de nevnte statlige aktører som driver virksomhet i Beiar, men også via egen bevilgning over statsbudsjettet.

Svar:

Det er rett at Beiarelva er eit godt laksevassdrag, kor ei strekning på 27,5 km er tilgjengeleg for anadrome fisk.

Det eksisterer i dag tre laksetrappar i elva. Etter at Beiarelva blei behandla med rotenon i 1994 for å nedkjempe lakseparasitten gyrodactylus salaris, har fleire fiskebiologiske undersøkingar vore gjennomført i vassdraget.

I ein rapport frå 2015 konkluderte Rådgivende Biologer at ei utbetring av eksisterande laksetrappar og bygging av nye trappar kunne gje ei 30 % auke i smoltproduksjonen, omlag likt fordelt mellom laks og aure. Sidan 2015 har rundt 50 gytelaks blitt flytta oppstraums Høgforsen for å utnytte det tilgjengelege produksjonsarealet over fossen. Undersøkingar har vist at tettleiken av lakseungar er størst i områda nærast fossen. Det er dermed uvisst i kor stor grad laksen vil vandre lengre opp i vassdraget, sjølv om dette skulle gjerast mogleg av laksetrappar, og derfor òg vanskeleg å vurdere kor godt potensialet for auka produksjon i vassdraget er.

Dei naturgitte forholda i Beiarelva gjer ein god produksjon av laks og ein moderat produksjon av aure, og så langt er det lite som tyder på at desse artane er negativt påverka av dei eksisterande reguleringane i vassdraget. Vi har i dag ei rekkje andre vassdrag kor laksebestandane er meir avhengige av velfungerande laksetrappar for i det heile å få tilgang til naudsynte gyte- og oppveksthabitat. For å få ei oppdatert oversikt over tilstanden på laksetrappene i norske vassdrag, har Klima- og miljødepartementet gjeve Miljødirektoratet i oppdrag å foreta ei vurdering av eksisterande fisketrappar og restaureringsbehov og å foreslå eventuelle tiltak.

SPØRSMÅL NR. 2170

Innlevert 1. august 2020 av stortingsrepresentant Kari Henriksen

Besvart 11. august 2020 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad

Spørsmål:

Hvordan vil statsråden sørge for at barn i institusjonsbarnevernet, får et tilbud av god kvalitet, og som ruster dem for livet og hverdagen etter at hjelpetilbudet er over?

BEGRUNNELSE:

Departementet har mottatt nok en rapport om at det er behov for omfattende endringer for barn i barnevernet, og denne gang i institusjonstiltakene. Stortingsflertallet har gjentatte ganger stemt ned det som kunne vært effektfulle forslag for å bedre på situasjonen fra Arbeiderpartiet. I seks år har vi hver gang det avdekkes alvorlig svikt, fått

det samme svaret, nemlig at det pågår et arbeid. Og nå er det kommet nok en rapport som bekrefter uholdbare forhold i institusjonsbarnevernet.

Svar:

Alle barn fortjener en god oppvekst. Barn som må bo på en institusjon i kortere eller lengre tid skal få god omsorg, bli godt ivaretatt og få god oppfølging. I det store og hele mener jeg vi har et godt barnevern i Norge, samtidig som vi vet at vi har utfordringer. Det er derfor vi har bedt om ulike rapporter, slik at vi både kan rette opp feil som skjer og få et bedre kunnskapsgrunnlag for å utvikle barnevern-

net. Tilsyns- og forskningsrapporter har pekt på kvalitetsmessige og strukturelle utfordringer. Utfordringene vi ser er ikke nye, og flere av tilfellene går langt tilbake i tid. Jeg vil likevel understreke at regjeringen har ønsket å få denne kunnskapen, om hvor det fungerer godt og hvor det svikter, nettopp for å gi de barna som trenger hjelp et godt og forsvarlig tilbud. Det tas sikte på å legge frem forslag til ny barnevernslov våren 2021. Den nye loven skal bidra til å øke kvaliteten i barnevernet og styrke rettighetene til de barna som trenger det aller mest. Loven skal bli mer tilgjengelig for de som skal anvende den, samt at rettssikkerheten til barna og familiene deres skal styrkes.

Utfordringene i barnevernet gjelder også institusjonstilbudet, og fylkesmennene følger opp institusjonene og institusjonseiere for at avvik som er avdekket gjennom tilsyn blir rettet opp av de som har ansvaret for tiltaket. Dette er viktig for at kvaliteten blir god for de barna som bor på institusjon.

Vi ser særlig at institusjonene rapporterer om flere barn med komplekse behov. De trenger ofte skreddersydde tiltak. Dette kan være barn med alvorlige og sammensatte utfordringer i grenselandet mellom barnevern, psykisk helse og kriminalomsorg. Her finnes det ikke enkle løsninger, men mitt departement samarbeider tett med justis- og helsesektorene for at vi skal få plass et bedre hjelpetilbud. Dette krever at vi jobber kunnskapsbasert og langsiktig. Forskning og utredninger er avgjørende for at vi skal få det kunnskapsgrunnlaget vi trenger.

På mange områder er vi samtidig godt i gang med å iverksette nødvendige tiltak. Det er fra flere hold vist til at kartleggingene og utredningene som blir gjort i forkant av at barn plasseres på institusjon er for dårlige. For ofte mangler det grundige vurderinger av barnas behov og hvilken hjelp de trenger. Da er risikoen høy for at tilbudet også blir for lite tilpasset behovene. Dette gjør vi noe med. Departementet jobber systematisk med å styrke utredningskompetansen i barnevernstjenestene gjennom en kraftig forbedring av etter- og videreutdanningstilbudet til de ansatte. Vi har også nylig hatt på høring et forslag om å innføre krav om mastergrad for ansatte som har ansvar for å utrede barns behov og følge opp at barn i tiltak får hjelp som virker.

I tillegg styrker vi kompetansen blant de som jobber i barnevernsinstitusjonene. Andelen ufaglærte er høy, og vi har derfor foreslått at det bør innføres krav om relevant bachelorgrad ved nytillsettelser. Regjeringen vil komme tilbake til vurderinger av kompetansekrav i vårt forslag til ny barnevernslov. Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) jobber også med å innføre mer standardiserte forløp som skal sikre at endringsarbeidet i institusjonene blir mer kunnskapsbasert, samt bidra til bedre kartlegginger av barna etter at de har flyttet inn og mer systematisk samarbeid med barnet selv, familien, skole, helsetjenester og den kommunale barnevernstjenesten.

Jeg er også opptatt av at barna skal få økt medvirkning. Barnevernet må bli bedre på å lytte til og dokumentere barnas egne synspunkter. Derfor innførte vi i 2018 flere endringer i barnevernloven for å styrke barns medvirkning, og øke kravene til dokumentasjon. Barnevernet skal dokumentere barnets synspunkt, hvilken vekt barnets mening er tillagt og hvordan barnets beste er vurdert. Dette følges opp overfor Bufdir, som skal sørge for å få på plass rutiner som ivaretar barnas rett til medvirkning. Blant annet skal alle barn få tilbud om å delta på avklaringsmøte for å kunne si sin mening, når det henvises om plass i institusjon. Høsten 2018 ble en opplæringspakke om medvirkning, barnevernfaglige vurderinger og dokumentasjon gjennomført i alle regioner. Fra 2020 er det tatt i bruk nye henvisningsskjemaer som skal gi bedre informasjon om barnet og for raskere og med treffsikre tiltaksvalg.

Vi vet at barn i barnevernet har økt risiko for å utvikle psykiske helseplager. Dette gjelder særlig for barn som trenger opphold i barnevernsinstitusjon. BFD har derfor i samarbeid med Helse- og omsorgsdepartementet iverksatt flere tiltak for å styrke samarbeidet mellom tjenestene og gi barn i barnevernet bedre helsehjelp. Direktoratene har gitt ut tydeligere retningslinjer for hvordan barnevernet og psykiske helsetjenester bør samarbeide, og det er krav om at alle barnevernsinstitusjoner skal ha en helseansvarlig som ivaretar samarbeidet med den kommunale helse- og omsorgstjenesten og spesialisthelsetjenesten. Vi vurderer også tiltak for å gi tjenestene bedre muligheter til å sikre nødvendige kartlegginger av både barnets helse- og omsorgssituasjon.

I tillegg skal anmodningsvedtaket om 40 prosent ideelle som ble fattet i 2018 følges opp. Oppfølgingen av vedtaket vil ha betydning for innretningen av institusjonstilbudet. Bufdir utarbeider nå en konkret strategi for hvordan vedtaket kan gjennomføres på en best mulig måte. Jeg vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte når regjeringen har vurdert dette.

Utviklingen av institusjonstilbudet vil stå sentralt i vårt videre arbeid med å styrke barnevernet, og jeg ser frem å samarbeide med Stortinget om dette. Svakheterne som har blitt påpekt i ulike rapporter, gir grunnlag for nødvendig fag- og politikktutvikling. Vi må lære av feil, men samtidig ha med oss at mange av barna som bor på barnevernsinstitusjon møter trygge voksne, trives i hverdagen og får et tilbud som gjør at de klarer seg bedre. Målet er at alle barn som trenger å bo på institusjon skal oppleve dette.

SPØRSMÅL NR. 2171**Innlevert 1. august 2020 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 13. august 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Kan helse- og omsorgsministeren fremlegge en oversikt over alvorlige hendelser ved cellegiftbehandling ved norske sykehus de siste 10 år; gjøre rede for hva regjeringen gjør for sikre at det systematisk blir spredd kunnskap etter at det er blitt begått en alvorlig feil ved et sykehus, og vil regjeringen vurdere å gjenopprette meldeordningen og/eller sette krav til at alle sykehus lærer av medholdssakene i Norsk Pasientskadeerstatning, for å sikre at sykehus kan lære av egne og andres feil eller nestenulykker?

BEGRUNNELSE:

I følge Bergens Tidende 4. juli 2020 har NPE behandlet ni erstatningssaker om pasienter som er blitt utsatt for cellegiftoverdose ved norske sykehus siste 15 årene. Da er ikke andre alvorlige hendelser ved cellegiftbehandling tatt med. I artikkelen uttaler Karina Aase, professor i pasientsikkerhet ved Universitetet i Stavanger at når det skjer en så alvorlig hendelse som dødsfall, så iverksetter man nye rutiner og tiltak internt. Men denne kunnskapen går i liten grad på tvers av avdelingene, og at helsetjenesten er lite flinke på læring, eller til å spre systematisk kunnskap etter at det er blitt begått feil. Fungerende pasient- og brukerombud i Vestland, Gunhild Solberg, uttaler at det er stor lærdom i å bruke medholdssaker fra NPE, men at statistikken som NPE har, viser at dei altfor liten grad brukes av virksomhetene. Også Eivind Hansen, administrerende direktør i Helse Bergen, uttaler at de i dag ikke har et godt nok, systematisk inntak av NPE- saker fra andre sykehus.

Meldeordningen ble nylig lagt ned av regjeringen. Mange mener at det var feil fordi det var den mest brukte og eneste sanksjonsfrie meldeordningen som også omfattet "nestenulykker", der hovedformålet nettopp var å lære av egne og andres feil.

Svar:

Det er trygt å være pasient i Norge, også kreftpasient. Enhver skade og dødsfall som kunne vært unngått er likevel ett for mye, og helse- og omsorgstjenesten må lære av disse slik at samme type hendelser ikke skjer igjen.

Representanten Toppe spør om oversikt over alvorlige hendelser ved cellegiftbehandling ved norske sykehus de siste 10 år. Helsetilsynet har informert om at de i perioden 1. juli 2010 – 30. juni 2020 har mottatt 146 saker som omhandlet bruk av legemidler. Av disse var det 23 hendelser som involverte bruk av cellegift ved enten kreft eller revmatisk sykdom. Fra 2014 har Statens helsetilsyn utgitt en årlig rapport om varselordningen for spesialisthelsetjenesten, hvor alvorlige hendelser i forbindelse med bruk av legemidler har vært ett av temaene. I tillegg publiseres rapporter etter stedlige tilsyn på Helsetilsynets nettsider.

Regjeringen har gjennomført en rekke tiltak for å bedre pasientsikkerheten, og det finnes flere kilder til kunnskap om uønskede hendelser. Den årlige meldingen til Stortinget om kvalitet og pasientsikkerhet beskriver status og utfordringer for kvalitet og pasientsikkerhet slik dette kommer til uttrykk i årsmeldinger og rapporter fra blant annet Pasient- og brukerombudene, Statens helsetilsyn, Norsk pasientskadeerstatning, og nasjonale og internasjonale kvalitetsindikatorer. Formålet med meldingene er åpenhet og økt oppmerksomhet om kvalitet og pasientsikkerhet både i den nasjonale og den lokale helsetjenesten. Meldingen skal også bidra til å understøtte helse- og omsorgstjenestens kvalitetsforbedringsarbeid. Meldingen fra 2019 fastsatte følgende mål for arbeidet: 1) Pasientens helsetjeneste, 2) åpenhet, læring og forbedring og 3) målrettet og samordnet innsats for kvalitet og pasientsikkerhet.

Undersøkelseskommisjonen startet opp i mai 2019. Den undersøker alvorlige hendelser i helse- og omsorgstjenesten for å kartlegge årsaker slik at fremtidige hendelser kan forebygges.

I juli 2019 utvidet vi varselordningen slik at også pasienter og pårørende får mulighet til å varsle Undersøkelseskommisjonen og Helsetilsynet om alvorlige hendelser.

Også kommuner og private som yter helse- og omsorgstjenester har nå plikt til å varsle Helsetilsynet om alvorlige hendelser. Tidligere var det kun sykehusene.

I tillegg har helsetjenesten en rekke andre meldeordninger de skal melde uønskede hendelser til, herunder bivirkninger av legemidler, medisinsk utstyr og vaksiner. Meldeportalen "En vei inn" etableres for å gjøre det enkle-

re å melde uønskede hendelser, og å forebygge underrapportering. Felles meldeportal innebærer at helsepersonell og virksomheter melder en uønsket hendelse eller bivirkning én gang, og så bidrar En vei inn- løsningen til at meldingen kommer frem til den eller de melde- og varselordningene som skal ha meldingen.

Det er ikke mangel på datakilder som er hovedproblemet på dette området, men manglende systematisk oppfølging. Jeg mener det ikke er grunn til å gjenopprette meldeordningen som flertallet i Stortinget vedtok avviklet i 2019. For å sikre bedre systematisk oppfølging har vi innført forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring som pålegger ledere å følge opp kvalitets- og pasientsikkerhetsdata, herunder medholdssaker fra NPE og tilsynssaker. Forskriften forutsetter dessuten at helse- og omsorgstjenesten har lokale system som fanger opp uønskede hendelser og risikoområder, og bruker dette som grunnlag for å bedre pasientsikkerheten.

I foretaksprotokollen for 2019 fikk regionene i oppdrag å sikre bedre opplæring i risikostyring og påse at hvert helseforetak basert på foreliggende data identifiserer minst ett område der foretaket har gode resultater eller stor fremgang, og minst to områder der det har svake resultater/høy risiko. De skulle i tillegg synliggjøre hvilke faktorer som har bidratt til god måloppnåelse, og hvordan kunnskapen kan brukes til å bedre måloppnåelsen på an-

dre områder. På områder med dårlig måloppnåelse skulle de utarbeide tiltaksplan og vurdere hva man kan lære av andre helseforetak med bedre måloppnåelse. Helse Vest RHF arrangerte på vegne av de regionale helseforetakene et erfaringsseminar i november 2019 der læring på tvers var tema. Jeg har i 2020 bedt helseregionene om å rapportere på etterlevelse av forskriften.

Nasjonal handlingsplan for pasientsikkerhet og kvalitetsforbedring (2020-2023) viderefører arbeidet fra pasientsikkerhetsprogrammet "i trygge hender", understøtter implementering av forskriften og bidrar til fortsatt samordnet innsats for bedre pasientsikkerhet. Planen inneholder flere tiltak for bedre ledelse, kultur, system og kompetanse.

Avslutningsvis vil jeg understreke at det viktigste tiltaket for å unngå pasientskader er at ledere og personell i helse- og omsorgstjenesten sammen arbeider systematisk med forebygging av skader. Dette fordrer blant annet kompetanse i risikovurdering og kvalitetsforbedring, og en kultur der det er trygt å melde og snakke åpent om hendelser som har eller kunne skjedd for å lære av dem. Jeg vil fortsette å vektlegge arbeidet med pasientsikkerhet og helse, miljø og sikkerhet for de ansatte som ett felles viktig område for ledelsen. Det er gjennom åpenhetskultur, ledelse og systematisk arbeid vi kan lære av egne og andres alvorlige hendelser.

SPØRSMÅL NR. 2172

Innlevert 1. august 2020 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 10. august 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Vil helse- og omsorgsministeren gripe inn overfor Helse Nord og be dem revurdere sykehusplanene i Hammerfest etter lærdommen fra evalueringsrapporten fra Kalnes-utbyggingen, og slik sørge for at man ikke gjøre samme feilen i Hammerfest som man har gjort i Østfold og i Kirkenes, der sykehusene ble bygd for små?

BEGRUNNELSE:

Ansatte ved Finnmarksykehuset Hammerfest mener at Sykehusbygg går i den samme fellen som de gjorde i Østfold og Kirkenes (NRK, 5. juli). Det vises i reportasjen til at Sykehusbygg har endret prosjektet i Hammerfest, og at det nå mangler 79 rom. Som i Østfold, har ansatte i Hammerfest i mange år protestert mot planene fordi det etter

deres klare vurdering blir planlagt med for få rom, men uten å til nå ha blitt hørt. Evalueringsrapporten fra Kalnes-utbyggingen viser nå, fire og et halvt år etter åpningen i 2015, at de ansatte der hadde rett.

Svar:

Helse Nord har ansvar for å tilby nødvendige spesialisthelsetjenester til befolkningen i regionen. I dette ligger bl.a. ansvar for å sikre nødvendig kapasitet i sykehusene og å sørge for at nye sykehus planlegges og gjennomføres med oppdatert kunnskap og informasjon og i samarbeid med de ansatte.

Helse Nord opplyser at etter innspill fra legeföreningen ved Finnmarksykehuset vedrørende behov for kontorer og hvilerom i mai i år, ble behov og plan for tilde-

ling av kontorer ytterligere kvalitetssikret samme måned. Gjennomgangen av kontorfordelingen ved nytt sykehus i Hammerfest har vist at det er behov for mindre justeringer av kontorarealene. Fordelingen er gjort i tråd med prinsipper for kontorfordeling som er behandlet av tillitsvalgte og verneombud.

Helse Nord opplyser videre at Helse Sør-Øst sin evalueringsrapport av nytt sykehus i Østfold, hvor det framkom 13 kategorier av læringspunkter, er gjennomgått i dialog med Finnmarkssykehuset og Sykehusbygg. Når det gjelder kapasitet vises det til at sykehuset i Østfold ble planlagt med 90 % sengebelegg og 10 timer åpningstid. Nytt syke-

hus i Hammerfest er planlagt med 85 % sengebelegg og 8 timers åpningstid.

Planlegging av nytt sykehus i Hammerfest må også sees i sammenheng med utvidet kapasitet i Alta. Det samlede antall senger i Vest-Finnmark er planlagt økt fra 91 til 103 senger.

Helse Nord oppgir at de med bakgrunn i utredninger og ulike gjennomganger av prosjektet i Hammerfest, ikke har informasjon som tilsier behov for endringer i beslutningen, utover mindre justeringer som beskrevet. Jeg har tillit til Helse Nord sine vurderinger.

SPØRSMÅL NR. 2173

Innlevert 1. august 2020 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug

Besvart 12. august 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Vil statsråden vurdere å ta initiativ til å endre smittevernveilederen slik at man kan åpne for lokale vare- og salgsmesser med over 500 besøkende fra 1. september, med mindre smittesituasjonen endrer seg vesentlig?

BEGRUNNELSE:

I dag heter det i smittevernveilederen at «Det vil ikke bli åpnet for arrangementer over 500 før 1. september». Denne ordlyden gjør det krevende for flere aktører å planlegge aktivitet til høsten. Det gjelder blant annet vare- og salgsmesser der det kreves mye planlegging i forkant.

Det ville skapt mer forutsigbarhet om man endret ordlyden til at man vil tillate slike arrangementer med over 500 personer fra 1. september, med mindre smittesituasjonen skulle tilsa at det ikke er tilrådelig. En slik endring gjør at messeaktørene kan begynne å planlegge for høstens aktiviteter i større grad enn nå.

Slik veilederen nå står vil de fleste bli nødt til å avvente planlegging til 1. september, noe som er uheldig med tanke på forutsigbarhet og tidshorison. Om man nå kunne tydeliggjort at man kan belage seg på å planlegge messer i høst, gitt at vi ikke får en økning i smitten, så ville det være til stor hjelp for messearrangørene.

Svar:

Regjeringen har lagt til grunn i sin strategi fra 7. mai at vi sammen, kontrollert og over tid skal avløse de mest inn-

gripende tiltakene med økt testing, smitteoppsporing og isolering. Samtidig ønsker vi å styrke helse- og omsorgstjenestens evne til å håndtere et stort antall covid-19-pasienter. Kontroll innebærer at sykdomsbyrden er lav og at antall pasienter er håndterbart for helse- og omsorgstjenesten, selv om antall syke periodevis kan øke og variere mellom geografiske områder.

Mindre inngripende tiltak som god hygiene i befolkningen, i tillegg til nødvendig behandling av smittede, opprettholdes gjennom hele pandemien. Andre tiltak må tilpasses og vurderes ut fra en helhetsvurdering av tiltakenes positive og negative effekter, inkludert en vurdering av pandemiens omfang, kapasitet i helse- og omsorgstjenesten, tiltakenes samfunnsøkonomiske kostnad, tilgjengelig kunnskap og tilgang på vaksiner og andre legemidler.

Vi må også være forberedt på justeringer for at vi skal kunne beholde kontrollen. I likhet med WHO legger vi til grunn at håndteringen av pandemien skal ivareta helse, redusere forstyrrelser i samfunnet og beskytte økonomien. For å oppnå dette må planen være dynamisk, og tiltakene må justeres i tråd med utviklingen av både pandemien og kunnskap.

Den siste tidens smitteøkning har vist oss hvor fort situasjonen kan endre seg og vi har derfor sett det nødvendig å bremse den videre lettelsen av tiltak og samtidig stramme inn. Vi tar nå sikte på en revurdering av situasjonen første uken i september, men kan heller ikke utelukke at vi må stramme inn ytterligere før den tid.

Varemesser har potensial til å samle mennesker fra et stort geografisk område og dermed er det risiko for at

smitten spres over et større område. Det samles mange mennesker på kort tid, noe som medfører mulighet for kø og trengsel. Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet har derfor anbefalt at messer skal omfattes av reglene som gjelder for arrangementer. Reglene omfatter begrensning av antall deltakere for å redusere risiko for smittespredning. I tillegg stilles flere krav for å sikre at tilstrekkelig avstand og hygiene kan ivaretas slik at gjennomføringen av arrangement er smittevern­faglig forsvarlig. Alle tiltakene i covid-19-forskriften som er hjemlet i smittevernloven skal vurderes opp mot vilkårene i smittevernloven § 1-5. Dette innebærer at tiltak må ha en klar medisinsk­faglig begrunnelse, være nødvendig av hensyn til smittevernet

og fremstå tjenlig etter en helhetsvurdering. Det skal videre legges vekt på frivillig medvirkning.

Vi vil imidlertid vurdere å innføre presisering av reglene som sier noe om hvordan arrangementer kan gjennomføres med flere besøkende uten å overskride det maksimale antallet som er tillatt.

Virksomheter og samfunnsfunksjoner som er pålagt stengt eller forbudt i henhold til covid-19-forskriften, vil gradvis og kontrollert bli gjenåpnet ved forskrifts­endring når forholdene ligger til rette for det. Ved justering av tiltak prioriteres først tiltak som retter seg mot barn, deretter tiltak som retter seg mot arbeidslivet, før øvrige tiltak.

SPØRSMÅL NR. 2174

Innlevert 1. august 2020 av stortingsrepresentant Maria Aasen-Svensrud

Besvart 11. august 2020 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

Kan statsråden forsikre om at det ikke foreligger noen planer om nedleggelse av Marinemuseet i Horten?

Svar:

Det foreligger ingen planer om å nedlegge Marinemuseet i Horten.

BEGRUNNELSE:

Det var med stor overraskelse jeg kunne lese i min lokalavis Gjengangeren at Marinemuseet i Horten skulle holde stengt ut året. Marinemuseet er en svært viktig kulturarena i forsvars og kulturkommunen Horten, nyheten om et stengt museum har avstedkommet med stor skuffelse for Horten kommune og våre innbyggere. Horten er en by med lang tradisjon som marineby. Når museet nå holdes stengt vil kommunen miste denne viktige arenaen til å formidle vår historie. Særlig uheldig er det at museet holder stengt nettopp nå, i all den tid Storting og Regjering denne sommeren oppfordrer folk til å feriere i Norge. Vi hadde selvsagt håpet og regnet med nye gjester i Horten og på Karljohansvern som ville glede seg over vårt gode kulturtilbud. Slik jeg forstår det ligger det blant annet praktiske hensyn med tanke på fornying til grunn for nedleggelsen, samtidig argumenteres det for at man vil spare betydelige summer. Dette får undertegne til å undres både over tidspunktet man har valgt å stenge ned museet, men også om det ligger prioriteringer knyttet til stramme budsjetter til grunn.

SPØRSMÅL NR. 2175**Innlevert 1. august 2020 av stortingsrepresentant Bengt Fasteraune****Besvart 7. august 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Statsråden åpnet forrige ukes strekningen Kåterud-Brumunddal. Under åpningen trakk statsråden fram at Nye Veier er gode på å «å få mest mulig igjen for pengene».

Hva var siste beregnet kostnadsoverslag for Nye Veier overtok prosjektet, og hva er nå anslåtte sluttkostnad for prosjektet?

Svar:

Mer infrastruktur for pengene er et viktig mål i transportpolitikken. På oppdrag fra Samferdselsdepartementet i 2015 gjennomførte Statens vegvesen en kostnadsgjennomgang av prosjektene som skulle overføres til Nye Veier. Gjennomgangen viste at samlet kostnadsoverslag for alle prosjektene i porteføljen ved inngangen til 2016 var på i overkant av 148 mrd. 2016-kroner. Med henvisning til Meld. St. 25 (2014-2015) har Nye Veier lagt denne kostnadsgjennomgangen (kalt estimat 0) til grunn for videre måling av kostnadsutviklingen i prosjektene. For strekningen Kolomoen - Moelv var forventede kostnad (P50) kalkulert til 8 955 mill. 2016 kr. (Omregnet blir det 9 812 mill. 2020 kr.) Dette tallet er referert i Meld. St. 131S (2015-

2016) Bompengefinansiering av E6 på strekningen Kolomoen – Moelv i Hedmark.

Nye Veier følger opp sine kostnader i samsvar med oppdelingen i bompengeproposisjonen for strekningen Kolomoen – Moelv. Kostnaden for delstrekningen Kåterud – Brumunddal foreligger derfor ikke.

Utbyggingen på strekningen Kolomoen – Moelv er ikke ferdigstilt. Det er per juli 2020 utført omtrent 85% av anleggsarbeidene og det foreligger en gjennomarbeidet prognose for sluttkostnadene og usikkerheten knyttet til denne. Prosjektet ferdigstilles med siste E6 åpning 1. desember til Moelv. Adkomstiltak med bl.a. en jernbaneløssing i Brumunddal ferdigstilles medio 2021.

Prognosen for prosjektets sluttkostnad ligger per juli 2020 på noe over 8 mrd. 2020 kr mot forventet kostnad fra før Nye Veier overtok (estimat 0) på 9,812 mrd. 2020 kr.

Nye Veier angir at hovedårsaken til reduserte kostnader er endret kontraktsinndeling med færre og større kontrakter og valg av totalentreprise som kontraktmodell hvor løsninger ikke på forhånd er bestemt av utbygger. Gjenbruk av eksisterende vei har gitt miljøgevinster og har bidratt positivt til besparelsene.

SPØRSMÅL NR. 2176**Innlevert 1. august 2020 av stortingsrepresentant Siv Jensen****Besvart 10. august 2020 av finansminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

Hva vil provenyet være om man gjeninnfører arveavgiften etter modell av 2013 og hvor mange vil omfattes?

BEGRUNNELSE:

SV varsler at de vil stille krav om flere skatteøkninger om de skal inngå i et eventuelt nytt regjeringssamarbeid med Arbeiderpartiet. De vil blant annet øke skatten på arv. Vi sørget for å fjerne arveavgiften med effekt fra 2014. Om man legger til grunn modellen for arveavgift fra 2013 og prisjusterer denne, hvor stort vil provenyet staten tar inn

bli og anslagsvis hvor mange vil måtte betale arveavgift hvert år.

Svar:

Det vises til Prop. 1 LS Tillegg 1 (2013-2014) der regjeringen foreslo å fjerne arveavgiften. En fjerning av arveavgiften ble isolert sett anslått å redusere provenyet med 2 225 mill. kroner påløpt i 2014. Ved fjerning av arveavgiften ble samtidig kontinuitetsprinsippet innført som hovedregel for fastsettelse av skattemessig inngangsverdi mv. ved arv og gaver. Skattemessig kontinuitet innebar økt inntekts-

skatt som på usikkert grunnlag ble anslått å øke skatteinntektene med 250 mill. kroner påløpt i 2014. Samlet ble fjerning av arveavgiften anslått til 1 975 mill. kroner i 2014. Det utgjør om lag 2 260 mill. kroner, målt i dagens kroneverdi. I 2013 var det ifølge Statistisk sentralbyrå 17 513 mottakere av avgiftspliktige arv og 7 217 mottakere av avgiftspliktige gaver.

Med avvikling av arveavgiften bortfalt arveavgiftsstatistikken. Departementet har ikke grunnlag for å kunne utarbeide tilfredsstillende anslag på proveny og hvor mange som ville betale arveavgift dersom arveavgiftsreglene fra 2013 hadde blitt innført.

SPØRSMÅL NR. 2177

Innlevert 1. august 2020 av stortingsrepresentant Tore Hagebakken

Besvart 10. august 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hva vil helseministeren gjøre for å sikre at mennesker med nedsatt funksjonsevne som bruker rullestol får benyttet seg av nødvendige helsetilbud når flyreise er nødvendig og det foreligger krav om ledsager for å kunne fly – og mener statsråden at det skal være opp til den enkeltes sosiale nettverk og venners godvilje om en i en slik situasjon får kommet seg til sykehuset eller ikke?

BEGRUNNELSE:

Viser til oppslag i NRK der en mann i rullestol som på grunn av nytt regelverk fra 2016 ikke kan reise med fly uten ledsager. Kravet er knyttet til bistand ved evakuering i nødssituasjoner.

Det kan være krevende å selv finne en person som kan bruke tid på å være ledsager. Ikke alle har mennesker i eget nettverk som kan bistå.

Norges Handikapforbund mener det må være offentlige ordninger som sørger for slik nødvendig bistand da det ikke bør være slik at det er opp til den enkelte å finne løsninger for å kunne benytte nødvendige helsetjenester.

Svar:

Det er det offentliges ansvar å gi hele befolkningen likeverdig tilgang til gode helse- og omsorgstjenester. De regionale helseforetakene er pålagt å sørge for transport til undersøkelse eller behandling. Dette følger av spesialisthelsetjenesteloven § 2-1a.

Dette er å forstå som et totalansvar for å besørge og finansiere nødvendig og forsvarlig pasienttransport. I de tilfellene pasienten ikke selv har mulighet til å skaffe ledsager, faller også det å skaffe ledsager inn under de regionale helseforetakenes sørge for-ansvar. Denne fortolkningen

er gjort kjent for de regionale helseforetakene i departementets brev av 10. juni 2011.

Pasientreiseregelverket er nå i ferd med å evalueres, jf. Stortingets anmodningsvedtak av 19. april 2018 jf. Innst. 196 S (2017-2018). I denne forbindelse mener jeg det er naturlig at vi også vurderer behov for presiseringer av gjeldende regelverk.

SPØRSMÅL NR. 2178**Innlevert 1. august 2020 av stortingsrepresentant Nils Kristen Sandtrøen****Besvart 11. august 2020 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

Har det blitt flere unge også det siste året, og i så fall hvor mange flere?

BEGRUNNELSE:

I fjor sommer ble det kjent at hadde vært en økning på 5 000 unge uføre bare på fire år. Dette er aldersgruppen 18-29 år. Vi vet at ungdom som ramler utenfor, ofte får dårligere livskvalitet og helse. Arbeid til flere unge er avgjørende for livene og framtidsutsiktene til mange ungdommer i Norge.

Svar:

I begrunnelsen for spørsmålet vises det til veksten i antall unge uføre. Ved utgangen av 1. kvartal 2020 var det om lag 20 500 unge uføre, en vekst på 1 900 mottakere sammen-

lignet med samme tidspunkt i 2019. Dette tilsvarer 2,5 pst. av alle 18-29 åringer, en økning på 0,2 prosentpoeng sammenlignet med samme tidspunkt i 2019.

Økningen er i tråd med den utviklingen vi har sett over tid, hvor andelen unge uføre er mer enn doblet de siste 20 årene. En del av veksten kan forklares med at det har vært en økning i antall personer som blir uføretrygdet allerede ved 18- og 19-års alder (og dermed vil ha en lengre periode som ung ufør), samt endringer i regelverket for de midlertidig helserelevante ytelsene.

Det er imidlertid behov for mer og oppdatert kunnskap om unge som blir uføretrygdet og årsaker til utviklingen.

Arbeids- og sosialdepartementet har derfor gitt Oslo Economics og Frischsenteret i oppdrag å undersøke årsaker til økt tilstrømming til uføretrygd blant unge. Ferdig rapport forventes i løpet av høsten 2020.

SPØRSMÅL NR. 2179**Innlevert 1. august 2020 av stortingsrepresentant Norunn Tveiten Benestad****Besvart 5. august 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Balansegangen mellom ytringsfriheten og begrensningen i § 185 er krevende. Saken viser at det kan være nødvendig med noen prinsipielle avklaringer. Jeg vil derfor rette følgende spørsmål til statsråden:

Mener statsråden ytringsfriheten gir rett til å uten samtykke ta seg til rette på privat grunn for å aksjonere for sitt syn gjennom bruk av flagg, bannere o.l., og er statsråden enig med statsadvokaten i at bruk av symboler ikke kan anses som en hatefull ytring mot bestemte grupper selv om disse gruppene er klart definert i aksjonistenes ideologi?

BEGRUNNELSE:

Agder lagmannsrett frifant 26. juni 2020 tre nynazister for heising av naziflagg i flaggborgen utenfor Arkivet freds-

og menneskerettighetscenter i Kristiansand natt til 9.april 2018. Dette var Gestapos hovedkvarter på Sørlandet under krigen. Flaggheisingen ble ledsaget av et banner med påskriften «Vi er tilbake». Dommen i lagmannsretten blir tolket som en ny seier for Den nordiske motstandsbevegelse.

Saken har tidligere vært oppe i Kristiansand tingrett i juni 2019. Her ble de tre funnet skyldig etter straffelovens § 185 om hatefulle ytringer. Det var første gang paragrafen ble brukt i en sak som ikke dreide seg om verbalytring, men om symbolbruk. I og med at det finnes lite rettspraksis på dette, vil rettsavgjørelse skape presedens. Når to rettsinstanser har vurdert dette ulikt, ville en prøving av saken for Høyesterett, kunne gitt en viktig prinsipiell avklaring. Statsadvokaten har avvist å anke saken til Høyesterett.

Kjernen i lagmannsrettens dom er at de tre nynazistene bør frifinnes fordi handlingen natt til 9. april er uttrykk for en generell tilslutning til nazismen og ikke truer noen spesielt, og derfor bør omfattes av ytringsfriheten.

Straffelovens § 185 er en begrensning i ytringsfriheten for å beskytte enkeltpersoner og grupper mot hatefulle ytringer og diskriminering. Bruk av symboler er også beskrevet i § 185 som ytring som rammes av paragrafen. Statsadvokatens begrunnelse for å ikke følge opp saken er, som i lagmannsretten, at det bare er benyttet symboler som ikke henvender seg til bestemte personer eller grupper.

Det er ingen tvil om at flere grupper opplevde handlingen som både hateful, invaderende og truende. Ytringene rammet både de grupper bevegelsen retter seg mot i sin ideologi, medarbeidere med helt andre verdier og holdninger på Stiftelsen Arkivet der aksjonistene tok seg til rette på privat grunn, og ikke minst opplevdes dette truende og krenkende av alle de som selv eller gjennom nære familiemedlemmer ble rammet av torturregimet til Gestapo på Arkivet under krigen. Valg av tidspunkt, åsted og forhistorie for markeringen, gjør saken ekstra alvorlig. Slik saken står nå, oppfattes dette som det er gitt fritt spillerom for denne type ytring, dersom ikke Riksadvokaten prøver saken for Høyesterett, eller Stortinget griper inn.

Svar:

Straffeloven § 185 rammer diskriminerende eller hatefulle ytringer som rettes mot noen på grunn av nærmere angitte særtrekk, blant annet hudfarge, nasjonal eller etniske opprinnelse, religion eller livssyn. Det er ikke tvil om at straffeloven § 185 også rammer bruk av symboler, forutsatt at symbolbruken truer, forhåner eller fremmer hat, forfølgelse eller ringakt overfor noen på grunn av særtrekk som nevnt over.

SPØRSMÅL NR. 2180

Innlevert 1. august 2020 av stortingsrepresentant Kari Henriksen

Besvart 5. august 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Hvordan er utviklingen de siste årene, når det gjelder anmeldelser og domfellelser hva gjelder hatefulle ytringer i saker om etnisitet, kjønn, tro og seksuell legning?

I rettspraksis er det trukket et skille mellom ytringer om et emne og ytringer som angriper enkeltpersoner eller grupper. Det klare utgangspunktet er at meningsytringer om et emne, f.eks. av politisk eller ideologisk art, ikke kan straffes, mens kvalifisert krenkende uttalelser rettet mot personer eller grupper på grunn av slike særtrekk som hudfarge, nasjonale eller etniske opprinnelse, religion eller livssyn, kan straffes.

Noen ganger er det vanskelig å avgjøre om en konkret ytring faller i den ene eller andre gruppen. Det er påtalemyndighetens og domstolenes oppgave å tolke ytringen ut fra den sammenhengen den er fremsatt i. Domstolene og påtalemyndigheten har begge en uavhengig stilling. Jeg ønsker av den grunn verken å kommentere Agder lagmannsretts vurderinger i dommen av 29. juni 2020, som gjaldt hendelsene utenfor Arkivet freds- og menneskerettighetssenter i Kristiansand natt til 9. april 2018, eller statsadvokatens beslutning om ikke å anke dommen.

Jeg vil imidlertid understreke at det av hensyn til ytringsfriheten er nødvendig å holde fast på skillet mellom, på den ene siden, ytringer om et politisk eller ideologisk spørsmål og, på den andre siden, ytringer som angriper personer eller grupper som omfattes av det strafferettslige diskrimineringsvernet. Fordi ytringsfriheten er en bærebjelke i et demokratisk samfunn, er det gode grunner for å tillate at meningsmotstandere forfekter politiske eller ideologiske standpunkter, også der ytringene sjokkerer og opprører.

Ytringsfriheten innebærer ikke en rett til å aksjonere på annen manns grunn mot dennes vilje. For å rammes av straffeloven må imidlertid bruk av en annens eiendom enten påføre eieren eller rettighetshaveren tap eller ulempe eller være i strid med dennes uttrykkelig forbud, jf. straffeloven § 346.

BEGRUNNELSE:

Hatefulle ytringer er dessverre en del av norsk hverdag, og de rammer både enkeltmennesker og grupper på ulikt vis.

I mitt hjemfylke Agder har vi opplevd at nynazister kan sette opp banner med påskriften "Vi er tilbake" ved

det som var Gestapohovedkvarter for Agder under krigen og i dag er Arkivet freds- og menneskerettighetscenter i Kristiansand, uten at dette rammes av straffelovens bestemmelser om hatefulle ytringer. Gestapohovedkvarteret var under krigen en brikke i jødeutryddelsen.

Svar:

Politidirektoratets årlige STRASAK-rapporter gir oversikt over anmeldt kriminalitet og politiets straffesaksbehandling. Rapportene er offentlig tilgjengelig på politiets nettsider. I de senere år har rapportene hatt et eget kapittel om utviklingen innen hatkriminalitet. Hatefulle ytringer, som det vises til i spørsmålet, er én av flere typer hatkriminalitet.

Hatkriminalitet defineres her som lovbrudd som helt eller delvis er motivert av negative holdninger til faktisk eller oppfattet etnisitet, religion, homofil orientering og/eller nedsatt funksjonsevne. Hatkriminalitet er ikke avgrenset til bestemte straffebud i straffeloven §§ 185 og 186, men kan omfatte alle typer straffbare forhold i de tilfellene der straffeloven § 77 bokstav i kan komme til anvendelse og begrunne en skjerpet straffereaksjon.

I STRASAK-rapporten for 2019 gis en oversikt over antall anmeldelser av hatkriminalitet i perioden 2015–2019, fordelt på hatmotiv, i tabell 8.4 på side 44 (gjengitt under). Her fremkommer at det har vært en økning i antall anmeldelser innenfor samtlige hatmotiv i perioden. Merk at antisemittisme ble inkludert som eget hatmotiv i april 2018.

Hatmotiv	2015	2016	2017	2018	2019	Prosent endring 2018-19	Prosent endring 2015-19
Rase/etnisk tilhørighet	235	348	373	455	533	17,1 %	126,8 %
Religion	79	97	120	112	144	28,6 %	82,3 %
Seksuell legning	58	63	83	92	122	32,6 %	110,3 %
Nedsatt funksjonsevne*	4	7	18	24	34	41,7 %	750,0 %
Annet**	2	3	1	1	2	100,0 %	0,0 %
Antisemittisme***				15	19	26,7 %	-

Rapporten gir også en oversikt over anmeldelser fordelt på kriminalitetstype. I tabell 8.3 på side 43 fremkommer det at antall anmeldelser av hatefulle ytringer har økt fra 254 i 2018 til 308 i 2019.

Rapporten viser videre til at det i 2019 i alt var 75 rettskraftige reaksjoner for brudd på straffeloven §§ 185 og 186. Dette inkluderer ikke andre saker hvor anmeldelsen ut fra antatt motiv blir særskilt merket som hatkriminalitet i politiets register. Av de 75 rettskraftige reaksjonene

var 15 forelegg, åtte påtaleunntatelse, åtte overføring til konfliktråd og 44 dommer. I tillegg ble det avsagt seks fri-finnende dommer.

STRASAK-rapporten 2018 viser at det i 2018 i alt var 60 rettskraftige reaksjoner for brudd på straffeloven §§ 185 og 186. Av disse var 13 forelegg, fire overføring til konfliktråd, 37 domfellelser, to prosessøkonomiske påtaleavgjørelser og fire påtaleavgjørelser med prøvetid, hvorav to med særvilkår.

SPØRSMÅL NR. 2181

Innlevert 1. august 2020 av stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås

Besvart 7. august 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Post i butikk har blitt sett på som et viktig tilbud til befolkningen og som sparer mange for lang reisevei.

Hva vil statsråden gjøre for at butikker i distriktene kan ha mulighet til å opprettholde tilbudet om post i butikk?

BEGRUNNELSE:

Det har i den senere tid vært oppslag såvel i Halden Arbeiderblad og Nationen om butikker som nå vurderer å legge ned tilbudet om post i butikk grunnet dårlige økonomiske forutsetninger og krav fra Posten om blant annet egne internettlinjer. Butikkdriveren i Aremark sier følgende: Det er så enkelt at vi er en liten butikk, det vi får betalt

av Posten er såpass lite, at med lønnskostnader taper vi omlag 30 000 kr i året på å ha tilbudet. Vi har også sett de samme utsagnene komme fra andre butikker som ligger i distriktene.

Svar:

Post i butikk har blitt et populært konsept både blant kunder og butikkene, og spiller en stadig viktigere rolle for utlevering av pakker som forbrukerne bestiller over nett. Den kraftige veksten i netthandel fører til økende pakkevolumer, og det er konkurranse mellom Posten og andre distributører om å få med butikker som kan håndtere denne veksten.

Mange butikker som overtar som drivere av post i butikk melder om betydelig økning i kundegrunnlag og omsetning, ut over den konkrete betalingen de mottar fra Posten for å utføre posttjenester. Konkrete målinger viser at i gjennomsnitt handler halvparten av kundene i butikken når de er innom for å hente pakker eller få utført andre posttjenester. Dette styrker butikkens driftsgrunnlag og bidrar til å gjøre konseptet attraktivt.

Postens driftsavtaler med butikkene er underlagt reglene om offentlige anbud. De forretningsmessige avtalene er et privatrettslig forhold mellom Posten og de butikkene som tildeles driftsavtale.

SPØRSMÅL NR. 2182

Innlevert 1. august 2020 av stortingsrepresentant Svein Roald Hansen

Besvart 12. august 2020 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

Vil forsvarsministeren sørge for at Forsvarsbygg bidrar i dugnaden med å berge sine leietagere fra konkurs ved å frafalle husleiekrav i perioden hvor leietakernes inntjening av bortfalt pga. smittevern hensyn?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til mitt spørsmål til Forsvarsministeren 14. april 2020 med spørsmål hvor jeg spurte om forsvarsministeren vil gi Forsvarsbygg hjemmel til å bidra gjennom redusert husleie til at virksomheter som er leietakere som et bidrag til å unngå unødige konkurser blant leietakerne?

Forsvarsministeren svarte dette:

"Forsvarsbygg vil inntil videre vurdere å utsette innkreving av leie for leietakere som anmoder om det, og de har allerede gitt utsettelse for enkelte leietakere. Forsvarsdepartementet vil også vurdere om det er nødvendig med ytterligere tiltak som kan bidra til å lette byrden for de som er rammet."

I Gamlebyen i Fredrikstad opplever flere kulturaktører at Forsvarsbygg ikke vil redusere eller frafalle husleie. Disse aktørene er frivillige organisasjoner med skattefritak.

Bare Månefestivalen har et husleiekraft på 300 000 kr.

Jeg opplevde svaret fra Forsvarsministeren dithen at han ville sørge for at Forsvarsbygg fikk nødvendige fullmakter til å bidra gjennom å frafalle eller redusere huslei-

ekrav til leietakere som er rammet av tiltak myndighetene har fastsatt for å bekjempe smittespredningen. Tiltak som særlig ramme kulturaktører som er avhengige av å samle mange mennesker.

Svar:

Lov om midlertidig tilskuddsordning for foretak med stort omsetningsfall trådte i kraft 17. april 2020. Kompensasjonsordningen gir foretak mulighet til å søke staten om kompensasjon for tapt omsetning som følge av virusutbruddet og smitteverntiltakene. Videre ble forskrifter for de midlertidige kompensasjonsordningene for kultur, frivillighet og idrett under koronasituasjonen innført med virkning fra 16. juli 2020. Begge ordningene er ment å avhjelpe den vanskelige situasjonen som har oppstått som følge av pandemien.

Det vurderes nå om og i hvilken grad krav om betaling av husleie for sivile leietakere delvis kan frafalles, herunder hvilke kriterier som eventuelt skal legges til grunn for en slik ordning. Inntil saken er avklart, viderefører Forsvarsbygg ordningen med å utsette innkreving av husleie for leietakere som anmoder om det.

SPØRSMÅL NR. 2183**Innlevert 1. august 2020 av stortingsrepresentant Peter Frølich****Besvart 10. august 2020 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja****Spørsmål:**

Skal diskrimineringsloven forstås så strengt at det anses som et lovbrudd å ytre seg spøkefullt uten intensjon om å såre eller fornærme en bestemt student i forbindelse med undervisning?

BEGRUNNELSE:

Torsdag 25. juni publiserer tidsskriftet Khrono en sak der en professor ved Universitetet i Bergen (UiB) anklages for brudd på diskrimineringsloven. Bakgrunnen for anklagen er at en student følte seg mobbet og trakassert etter at professoren i en forelesning i august i fjor underviste om sitt forskningsprosjekt om turisme. Der kom det frem at 90 prosent av de spurte tyskerne ikke så på seg selv som typiske turister i Norge. I følge den krenkede studenten skal professoren ha sagt «They (Germans) were here before, and now they sneak back in» hvorpå de fleste av studentene lo. Instituttlederen ved UiB viste til at hun hadde satt seg nøye inn i likestillings- og diskrimineringsloven og mente studenten hadde loven på sin side. Hun viser videre til i et notat om saken at «intensjonen betyr ingenting for vurderingen, men det kan ha betydning for straffutmåling i etterkant». Instituttlederen gjør videre oppmerk-

som på at saken ikke per nå er lagret i personalmappen til professoren, og skriver videre «men det kan bli utfallet dersom vi går videre med saken.»

Svar:

I sin begrunnelse for spørsmålet viser representanten til en sak der en professor ved Universitetet i Bergen (UiB) anklages for brudd på diskrimineringslovgivningen. Som statsråd vil jeg avstå fra å kommentere eller på annen måte involvere meg i enkeltsaker. Det er Diskrimineringsnemnda og domstolene som håndhever likestillings- og diskrimineringsloven. Likestillings- og diskrimineringsombudet er gitt i mandat å gi veiledning om lovverket.

Forbudet mot trakassering er nedfelt i likestillings- og diskrimineringsloven § 13 første ledd, ledelsen i utdanningsinstitusjoner sin plikt til å forebygge og søke å hindre trakassering er nedfelt i lovens § 13 sjetten ledd og utdanningsinstitusjoners plikt til å bygge på likestillings- og diskrimineringslovens formål i læremidler og undervisning følger av likestillings- og diskrimineringsloven § 27. Departementets vurderinger og merknader knyttet til bestemmelsene fremgår av lovens forarbeider (Prop. 81 L (2016-2017)).

SPØRSMÅL NR. 2184**Innlevert 1. august 2020 av stortingsrepresentant Åsmund Aukrust****Besvart 7. august 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Hva er årsaken til at så mange saker om hatefulle trusler henlegges, hvem i politiet har ansvaret for det – og vil statsråden gjøre noe med at ikke flere trusler blir straffeforfulgt?

BEGRUNNELSE:

Hatefulle ytringer og hets er et stort og økende samfunns- og demokratiproblem. Avisen Vårt land har 21.07 en artikkel

om hvordan unge mennesker trues vekk fra offentligheten på grunn av hat, sjikane og trusler.

I artikkelen forsøker avisa og få svar fra politiet om hvorfor så mange saker om hatefulle trusler blir henlagt. Dette er avisas oppsummering:

«Vårt Land har forsøkt å få svar fra Hatkrimgruppa på hvorfor så mange trusselsaker blir henlagt. Hatkrimgruppa sendte oss videre til PST som etterforsker slike saker mot politikere og øvre myndighetspersoner. PST sendte oss imidlertid videre til Oslo politidistrikt, som ikke kunne svare fordi det er Hatkrimgruppa som jobber med de sakene, hevder de.»

Svar:

Regjeringen er opptatt av at hatkriminalitet skal bekjempes. Hatefulle ytringer på bakgrunn av noens etnisitet, religion, homofile orientering eller nedsatt funksjonsevne utfordrer selve demokratiet og hele vårt levesett. Det kan gi store konsekvenser for de enkeltpersonene og gruppene som rammes. Ikke minst er det en stor utfordring for demokratiet om ungdomspolitikere lar være å uttale seg eller ender med å trekke seg fra politikken på bakgrunn av hets og trusler.

En undersøkelse utført av Ipsos på oppdrag fra KS i 2019 viste at 43 prosent av norske lokalpolitikere hadde opplevd hatefulle ytringer eller trusler. Halvparten hadde vurdert å gi seg i politikken på grunn av dette, og 15 prosent hadde sluttet. Politidirektoratet viser dessuten til at det er et økende problem at politikere og særlig ungdomspolitikere utsettes for trusler og hat. Det er svært alvorlig. Jeg er glad for at Kommunal- og moderniseringsdepartementet nylig har bestilt en utredning som skal se nærmere på omfanget av trusler og hatefulle ytringer mot lokalpolitikere, slik at vi får mer kunnskap om dette.

Politiets sikkerhetstjeneste (PST) og det ordinære politiet har ansvar for ulike deler av sakskomplekset. PST har ansvar for arbeid knyttet til trusler mot myndighetspersoner – nærmere bestemt medlemmer av regjeringen, Stortinget, Høyesterett og Kongehuset. Riksadvokaten har dessuten besluttet at PST, med virkning fra juni 2019, skal etterforske, påtaleavgjøre og iretteføre straffbare handlinger i hele landet begått mot sentralstyremedlemmer i de politiske ungdomspartiene og som har sin bakgrunn i deres politiske virke. Det ligger til det ordinære

politiet å etterforske, påtaleavgjøre og iretteføre hatkriminalitet for øvrig.

Det kan være mange årsaker til at en sak henlegges. Departementet har ikke en fullstendig oversikt over begrunnelsene for henleggelse av saker om hatkriminalitet. På generelt grunnlag kan jeg likevel si at noen saker henlegges fordi politiet gjennom etterforskningen ikke klarer å bevise at det har forekommet en straffbar trussel. I visse tilfeller er det også slik at det som oppleves som en trussel ikke er definert som en straffbar trussel i lovverket. Det kan dessuten være vanskelig å bevise forsett om å skape frykt. Som det vises til i artikkelen i Vårt Land, er det viktig og nødvendig også å ta hensyn til ytringsfriheten.

Hatkriminalitet har over flere år vært blant de sakstypene Riksadvokaten peker ut for prioritering av etterforskning hos politiet. Dette gjelder også i 2020. Politietaten har iverksatt flere tiltak for å øke kompetansen om, og sikre riktig registrering av, hatkriminalitet. Politidirektoratet utarbeider årlig oversikter som viser omfanget av anmeldelser og politiets straffesaksbehandling på feltet. Dette er et løpende arbeid som stadig må utvikles. Blant annet skal Politidirektoratet vurdere hvordan et nasjonalt kompetansemiljø innen hatkriminalitet kan bygges opp.

Vi skal ha et samfunn hvor ytringsfriheten står sterkt og hvor terskelen for å delta i den offentlige debatten er lav. Det er opprørende å lese at ungdommer mottar hets bare fordi de har en minoritetsbakgrunn, fordi de har en annen legning enn heterofili, eller fordi de er jenter. Regjeringen vil fortsette å følge utviklingen og politiets innsats på feltet nøye fremover.

SPØRSMÅL NR. 2185

Innlevert 1. august 2020 av stortingsrepresentant Åsmund Aukrust

Besvart 7. august 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Hvordan har denne regjeringa arbeidet for kunnskapen og oppmerksomheten i politiet i arbeidet mot høyreekstremisme, og medfører det riktighet at det først er for 2 år siden dette kom høyere på agendaen fra regjeringa side?

BEGRUNNELSE:

I Dagsnytt atten 9. juli var statssekretær i Justisdepartementet siden 2016 Thor Kleppen Sættem, i debatt mot

undertegnende om terroren mot Al-Noor moskeen og mangel på arbeid og oppmerksomhet mot høyreekstremisme både fra mandighetene og politiet.

Han mente dette hadde kommet høyere på dagsorden de 2 årene men at det før det hadde vært mest oppmerksomhet på islamisme, på grunn av det som hadde vært dominerende i hendelser.

Sitat:

«Det har skjedd en ending i forståelsen bare i løpet av få år, hadde vi sotet i dette studioet for 3,4,5 år tilbake, da hadde vi

nokk vært ganske opptatt av islamsk ekstremisme. Ekstremisme med utløp i islam. Fordi det var det som var det dominerende i hendelser, i rele hendelse også avverga og avdekte hendelser. Også skjedde det en ending i løpet av dem 2/3 år tilbake i tid.»

Det har gjennom 2000-tallet vært flere høyreekstremer mord i Norge, og aller verst var selvfølgelig terrorangrepet 22.7 som var det største terrorangrepet som har funnet sted i Nord-Europa.

Jeg vil at statsråden redegjør for om det medfører riktighet at det denne regjeringa først var for 2 år sida oppmerksomhetsnivået rundt faren og trusselen fra høyreekstremisme var økende.

Svar:

Det er ikke korrekt at arbeidet mot høyreekstremisme først kom på regjeringens agenda for to år siden. Det er derimot riktig at trusselen fra høyreekstremisme har økt den senere tiden, noe som fordrer fortsatt innsats fremover.

Regjeringen lanserte i 2014 «Handlingsplan mot radikaliserings og voldelig ekstremisme». Handlingsplanen rettes mot alle former for ekstremisme, inkludert høyreekstremisme. Den setter inn tiltak mot radikaliserings og voldelig ekstremisme i mange ulike sektorer og virksomheter, som skole, barnevern, politiet, kriminalomsorg med mer. Handlingsplanen kom ut i revidert versjon i juni

2020. I alt ni departementer, med underliggende virksomheter, samhandler om tiltakene i handlingsplanen.

Over flere år har PST, i sine ugraderte trusselvurderinger, beskrevet trusselen fra ekstreme islamister som den mest alvorlige terrortrusselen mot Norge. I 2016 ble trusselen fra de høyreekstremer miljøene i Norge vurdert som økende, hovedsakelig på grunn av mobilisering rundt temaer knyttet til det økte antallet flyktninger og asylsøkere i 2015 – men PST vurderte det fortsatt som lite sannsynlig at norske høyreekstremer ville forsøke å gjennomføre terrorangrep i Norge. De siste årene har internasjonale trender og økt støtte til høyreekstremisme i Norge medført en økt bekymring om utviklingen. Sommeren 2019 skjerpet PST beskrivelsen av trusselen fra høyreekstremisme, basert på denne utviklingen. I sin nasjonale trusselvurdering for 2020 vurderer PST sannsynligheten for terror fra høyreekstremer i Norge som like stor som sannsynligheten for terror fra ekstreme islamister. Dette er altså en endring fra foregående år. I tråd med utviklingen som PST har beskrevet, har naturligvis også regjeringen rettet mer oppmerksomhet mot trusselen fra høyreekstremer.

Over flere år har trusselen fra ekstrem islamisme fått stor oppmerksomhet også i den offentlige debatten. Det er forståelig, gitt ISILs etablering i Syria og Irak, flere terrorangrep og at mange reiste ut fra Norge som fremmedkrigere. Dette har imidlertid ikke hindret PST, det ordinære politiet og alle de andre involverte sektorene i å samtidig jobbe forebyggende mot høyreekstremisme.

SPØRSMÅL NR. 2186

Innlevert 1. august 2020 av stortingsrepresentant Petter Eide

Besvart 10. august 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Hvorfor har kriminalomsorgen pålagt restriksjoner som gjør straffeavbrudd på grunn av covid 19 tilnærmedesvis lik hjemmesoning, og vil justisministeren ta initiativ til å gå gjennom disse sakene med en vurdering om disse personene bør få fratrukket i soningen?

BEGRUNNELSE:

På grunn av covid-19 og smitteforebyggende tiltak, iverksatte kriminalomsorgen en ordning med såkalt straffeavbrudd for en del innsatte for å redusere antallet personer i fengslene. Perioden en innsatt fikk straffeavbrudd skulle ikke regnes som soning. TV2 har nylig avdekket at enkel-

te innsatte under straffeavbrudd har blitt pålagt restriksjoner med betydelig frihetsberøvelse og innskrenking av bevegelsesfrihet, restriksjoner som nærmest tilsvarer hjemmesoning.

Svar:

Straffegjennomføringsloven inneholder hjemmel for at det i noen tilfeller kan besluttes straffeavbrudd. Blant annet gjelder dette den midlertidige § 45 c, som åpner for at kriminalomsorgen kan beslutte straffeavbrudd for en begrenset periode når hensynet til kapasiteten i kriminalomsorgen krever det, og hverken sikkerhetsmessige hensyn eller særskilte hensyn til den domfeltes rehabilitering

taler imot. Straffavbrudd var et viktig tiltak for å redusere belegget i fengslene i forbindelse med håndteringen av covid-19.

Det har vist seg at kriminalomsorgen, i forbindelse med straffavbrudd i perioden med covid-19, i noen tilfeller har besluttet straffavbrudd med restriktive vilkår. Ut fra en vurdering av at dette kan innebære en feil prakti-

sering av straffegjennomføringsloven til ugunst for domfelte, har Kriminalomsorgsdirektoratet besluttet at alle saker hvor det er fattet vedtak om straffavbrudd som følge av covid-19, skal gjennomgå. Direktoratet har også gitt føringer om vurdering av kompensasjon. Saken har høy prioritet i kriminalomsorgen.

SPØRSMÅL NR. 2187

Innlevert 1. august 2020 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 11. august 2020 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

I følge mediene Klassekampen og Finnmark Dagblad har Equinor hatt ulovlige utslipp fra anlegget sitt på Melkøya hvert eneste år siden 2010.

Hva vil statsråden gjøre for at Equinor overholder utslippstillatelsen på Melkøya, og kan jeg be om en oversikt over andre større anlegg som har hatt ulovlige utslipp de siste fem årene?

BEGRUNNELSE:

Ut i fra det Miljødirektoratet sier til Klassekampen 16. juli 2020 er det grunn til å tro at det ikke bare er ved Equinors anlegg på Melkøya det har vært ulovlige utslipp. Miljødirektoratet sier til Klassekampen:

”Kravene er til for å overholdes. Men dette er store og komplekse anlegg, som ofte har lav terskel for å rapportere. Jeg vil ikke si noe for generelt, men det er helt unntaksvis hvis et større anlegg ikke har noen ulovlige utslipp i løpet av et år.”

Svar:

Ulovlege utslepp frå petroleumsvirksomheten er knytt til brot på lover og forskrifter, brot på vilkår og rammer sett i utsleppsløyve, eller ulykker og hendingar med akutt forureining og andre mindre utilsikta utslepp. Det er selskapa sjølv som har det primære ansvaret for å unngå ulovleg forureining frå verksemda si. Både Miljødirektoratet, Petroleumstilsynet og Kystverket har styresmaktansvar knytt til ulovleg forureining frå petroleumssektoren.

Ulovlege utslepp frå Melkøya (Hammerfest LNG)

Miljødirektoratet opplyser at Equinor sidan 2010 har rapportert om totalt 50 ulovlege utslepp frå Melkøya som

ikkje blir karakteriserte som akutt forureining, og 39 tilfelle av akutt forureining.

Dei 50 utsleppa er til saman på om lag 1,3 tonn til sjø, 2200 tonn til luft og 32 liter til grunn, og inkluderer komponentar som mellom anna ammoniakk, NOX, CO₂, brannskum, olje og andre organiske stoff.

Dei fleste tilfella skuldast driftsproblem eller mindre lekkasjar med avgrensa påverknad på miljøet. Hendingane er blitt avviksbehandla og Miljødirektoratet har følgd opp gjennom svar på eigenrapportering, dialog og tilsyn.

I den same perioden vart i tillegg totalt 306 tonn (39 hendingar) rapportert som akutt forureining til luft, hovudsakleg knytt til to utslepp i 2014 og 2015.

Ulovlege utslepp frå andre større petroleumsanlegg

Større petroleumsanlegg på land inkluderer i tillegg til Equinor sitt anlegg på Melkøya, Esso Norge sitt anlegg på Slagentangen, Gassco sitt prosessanlegg på Kollsnes, Gassco sitt prosessanlegg på Kårstø, Equinor sitt anlegg på Mongstad, Gassco sitt anlegg på Nyhamna og Equinor sitt anlegg på Stureterminalen. Alle desse anlegga har rapportert om ulovlege utslepp dei siste fem åra. I tillegg blir alle innretningane offshore rekna som større anlegg.

Miljødirektoratet opplyser at det i dei siste fem åra er rapportert om totalt 952 utilsikta utslepp til sjø og 193 utilsikta utslepp til luft frå petroleumsvirksomheita til havs. Av dei utilsikta utsleppa til sjø har 504 vore mindre enn 5 liter, og 297 har vore mellom 5 og 1000 liter. 151 har vore større enn 1000 liter. Utsleppa til luft utgjorde til saman utslepp av 523 tonn.

Alle utilsikta utslepp frå petroleumsvirksomheita er definerte som ulovlege og skal rapporterast til styresmakterne. I dei fleste tilfella er utsleppa likevel små, og blir ikkje forventa å vera av miljømessig tyding. Styresmakterne bruker informasjonen til mellom anna å vurdere om det er gjentakande hendingar som må følgjast opp. Døme på

små utslipp er 0,1 liter hydraulikkolje frå Balderfeltet i 2018 på grunn av ein drypplekkasje på ei kran og utslipp av 10 liter glykol frå anlegget på Kollsnes fordi ei bøtte velta. Alle dei ulovlege utslappa er likevel uønskte og skal unngåast i størst mogleg grad. Utsleppa blir derfor òg følgde opp av Miljødirektoratet som nyttar seg av ulike reaksjonsmåtar, avhengig av kor alvorlege utslappa er.

Regjeringa er opptatt av å styrkje innsatsen mot miljøkriminalitet. Regjeringa la i april i år fram for Stortinget Meld. St. 19 (2019–2020) Miljøkriminalitet. Meldinga presenterer ein heilskapleg politikk for å styrkje innsatsen mot miljøkriminalitet nasjonalt og internasjonalt, og dermed redusere den negative påverknaden miljøkriminalitet har på klima og miljø. Stortingsmeldinga legg grunnlaget for eit langsiktig oppfølgingsarbeid på tvers av ulike sektorar. I meldinga er det varsla at regjeringa vil leggja til rette for styrkt samarbeid mellom Miljødirektoratet, Petroleumstilsynet, Direktoratet for strålevern og atomtryggleik og Kystverket for å minimera ulovleg forureining frå petroleumsvirksomheit til havs, redusera konsekvensane av slike utslipp og sikre effektiv handheving av regelverket.

Melding til politiet bør generelt gjelde dei mest alvorlege regelbrota, der det er nødvendig å markera at samfunnet ser alvorleg på lovbrøtet. Alvorlege brot og brot som blir gjentatt bør vurderast meldt til politiet i kvart enkelt tilfelle, noko som er ressurskrevjande. I lys av at få saker blir melde til politiet, varslar Regjeringa i meldinga ein gjennomgang av meldingspraksisen for å vurdere om det er behov for skjerping av praksis. Eg er kjent med at Miljødirektoratet no er i gang med å vurdere meldingspraksisen sin.

I fleirtalet av sakene der det er behov for å sanksjonera, vil det vere uforholdsmessig ressurskrevjande å ta i bruk straffeprosessen. Det er difor føremålstenleg å kunne ileggje sanksjonar mot nokre typar regelbrot etter eit enklare system. Produktkontrollova og forureiningslova fekk difor 21. juni 2019 nye paragrafar som gir forureiningsstyresmakta heimel til å gi forskrift om gebyr for brot på føresegnene. Det vert no jobba med forslag til slike forskrifter.

Eg ser fram til ein vidare diskusjon om nedkjemping av miljøkriminalitet i samband med behandlinga av meldinga i Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 2188

Innlevert 1. august 2020 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 7. august 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

I forbindelse med diskusjonen om rutetilbudet for Sørlandsbanen og Arendalsbanen har det vært luftet forslag fra Go-Ahead om å ta bort forbindelsen fra Nelaug til Arendal knyttet til togavgangen fra Oslo 1825.

Kan statsråden love at dette ikke vil skje?

Svar:

I trafikkavtalen mellom Go-Ahead Norge og Jernbanedirektoratet er det stilt minimumskrav til stoppmønster og antall avganger på strekningen Nelaug-Arendal. På hverdager er minimumskravet åtte avganger hver vei, og på lørdager/søndager seks avganger. Go-Ahead Norge har bekreftet at antall avganger fra desember 2020 blir videreført i henhold til kravene i trafikkavtalen.

Som følge av endringer i tilgjengelig infrastrukturkapasitet for fjerntog på strekningen Oslo-Drammen/Hokksund, vurderer Bane NOR å gjøre justeringer i ruteleier for

fjerntog på Sørlandsbanen og Bergensbanen fra desember 2020. I denne sammenheng er det vurdert alternative ruteleier for Sørlandsbanen og konsekvenser for korrespondansetider til/fra Arendalsbanen ved Nelaug. Go-Ahead Norge har bekreftet at det legges til grunn at kveldsavgangen fra Oslo S videreføres med forbindelse til Arendal i det videre arbeid i Bane NOR sin kapasitetsfordelingsprosess fra desember 2020.

SPØRSMÅL NR. 2189**Innlevert 1. august 2020 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik****Besvart 10. august 2020 av finansminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

Kan statsråden, basert på EUs gjeldende regelverk for beregning av medlemsavgift, estimere hvor mye Norge ville måtte betale i medlemsavgift dersom Norge ble medlem av EU; kan statsråden legge frem et estimat for hvor mye Norge ville måtte betale som bidrag til den såkalte Korona-krisepakken i EU, og kan statsråden angi hvilke kutt i statsbudsjettet som måtte foretas for å finansiere disse bidragene?

BEGRUNNELSE:

Ifølge en oversikt ved Europaportalen.se, datert 26. mai i år, har Sverige betalt i gjennomsnitt 35 milliarder svenske kroner i medlemsavgift til EU per år mellom 2018 og 2014. Fratrukket det Sverige har fått tilbake via EUs jordbruks-, regional- og sosialfond, så anslås det årlige netto-bidraget til 24 milliarder svenske kroner for disse årene. Det vises på samme nettsted til Sveriges statsbudsjett, der det estimeres at Sverige vil betale 40,9 milliarder kroner i medlemsavgift til EU for 2019, 47,9 milliarder kroner for 2020, og hele 53,9 milliarder kroner i medlemsavgift til EU i 2021.

Medlemskontingenten består av fire deler:

- Tollgebyr
- Momsbasert avgift
- Gebyr for å dekke den britiske rabatten
- Gebyr basert på brutto nasjonalinntekt BNI.

Denne uka ble det forhandlet fram en såkalt korona-krisepakke i EU. Tirsdag 21. juli kunne NTB melde at dette ble en krisepakke som vil koste svenske skattebetalerne svært mye penger:

«Bidragsdelen i krisepakken vil koste hver svenske mellom 12 000 og 15 000 kroner, anslår sjeføkonom Michael Grahn i Danske Bank i Sverige.

Han anslår den totale regningen for Sverige til mellom 120 og 150 milliarder kroner.

– Dette er 2–3 prosent av BNP, noe som er svært mye penger, sier Grahn, som er usikker på om bidraget vil være en god investering for Sverige.»

Svar:

Spørsmålene er i dag hypotetiske. Skal denne typen beregninger ha noen verdi, må de også sees i lys av de muligheter og den merverdi et eventuelt medlemskap ville ha gitt for Norge og for Europa.

Et bruttobeløp for EU-kontingent vil kunne la seg beregne med visse forutsetninger. I hovedsak består bruttobetalingen fra medlemslandene av et bidrag basert på det enkelte lands BNI (BNI-bidraget), samt en mindre del i form av et såkalt momsbidrag og tollinntekter. Andre inntekter er minimale. De årlige brutto innbetalingene bestemmes også av fremforhandlede rabatter, faktiske utbetalinger over EUs budsjett det enkelte år mv. Som det fremgår av Europaportalen.se, som representanten Gjelsvik viser til, varierte Sveriges årlige bruttobetaling til EU-budsjettet fra om lag 0,5 til 1,0 pst. av BNP i perioden 2014-18. Dersom vi beregningsteknisk tar utgangspunkt i Sveriges bruttoinnbetaling som andel av BNP i 2018, som ligger omtrent på gjennomsnittet for perioden både som beløp og andel av BNP, vil en norsk brutto EU-kontingent utgjøre om lag 27 mrd. norske kroner.

Det er betydelig større usikkerhet knyttet til anslag over hvilke beløp norsk landbruksnæring, norske regioner, sosialfond mv. ville mottatt fra EUs budsjett. Artikkelen på Europaportalen.se oppgir at dette svarer til nær en tredel av Sveriges bruttoinnbetaling. Det er usikkert hva Norge ville fått tilbake med utgangspunkt i at vårt landbruk og vår befolkning er geografisk mer spredt enn Sveriges. Europaportalen.se uttrykker videre at Sverige får mer penger fra EU enn dette, og at portalen jobber med å få frem tall. Det kan være grunn til å tro at man da blant annet tenker på returandel av EUs forskningsbevilgning, studentutveksling mv., som både svenske og norske institusjoner, studenter mv. mottar. For Sverige skjer innbetalingen til disse programmene som del av EU-kontingenten, mens Norge betaler dette gjennom våre bidrag ved deltakelse i EUs programmer.

Det er god grunn til å anta at Norge ville vært en betydelig netto bidragsyter til EUs budsjett. Det ville derfor vært rimelig å anta at også vi, som andre store netto bidragsytere til budsjettet, ville kunnet fremforhandlet en rabatt på brutto innbetalinger. Størrelsen på rabattene var i perioden 2014-20 dels en følge av Storbritannias rabatt og dels et fremforhandlet rabattbeløp i BNI-bidraget for det enkelte land. I avtalen mellom EUs stats- og regjeringssjefer fra juli i år om EUs finansielle rammer for 2021-27, er hele rabattbeløpet en fremforhandlet rabatt i vedkommende lands BNI-bidrag.

Dersom man skulle beregne virkningen på statsbudsjettet av norsk deltakelse i EU, måtte man justert for ovennevnte faktorer. I tillegg kommer at vi i dag betaler et årlig gjennomsnittlig bidrag på nær 400 mill. euro til økonomisk og sosial utjevning i EU.

Landbrukspolitikken i EU-landene dekkes i hovedsak over EUs budsjett. I og med at det ikke er mulig å beregne konkret hvor mye norsk landbruk ville fått tilbake fra EU-budsjettet ved medlemskap, er det ikke mulig å konkret anslå budsjettvirkningen.

Spørsmålet om hvor mye Norge som EU-medlem ville ha måttet betale som bidrag til den såkalte Koronakrisepakken på 750 mrd. euro, blir enda mer hypotetisk. Av pakken, som skal finansieres med låneopptak, vil 390 mrd. euro bli gitt som tilskudd til medlemslandene. Dette skal betales tilbake av samtlige EU-land basert på bidragsnøkler frem til 2058 når lånet er endelig nedbetalt. Selv om en stor del av disse tilskuddene vil gå til land som Italia og Spania, vil samtlige land kunne motta støtte.

Kostnadene ved ordningen vil avhenge av renteutviklingen på langsiktige obligasjoner som skal tas opp av Kommissjonen på vegne av fellesskapet. Som følge av at en stor del av krisepakken skulle lånefinansieres, fremforhandlet nettobidragstyttere som Sverige en større årlig rabatt i EUs finansielle rammer for 2021-27. Men det er ikke særlig tvil om at nettobidragstytterne vil måtte betale mer i perioden 2021-27 enn i perioden 2014-20.

Koronakrisepakken på 750 mrd. euro og forutsetningene for denne er en avtale inngått mellom EUs stats- og regjeringssjefer. Pakken skal nå på ratifikasjon i samtlige medlemslandene. Tilsvarende må EUs flerårige finansielle rammer godkjennes av Europaparlamentet.

SPØRSMÅL NR. 2190

Innlevert 1. august 2020 av stortingsrepresentant Cecilie Myrseth

Besvart 11. august 2020 av næringsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Norske sjøfolk som på grunn av koronapandemien, er isolert til havs påføres en stor menneskelig belastning.

Hva er regjeringens konkrete planer for å få de isolerte sjøfolkene hjem?

BEGRUNNELSE:

NRK meldte 26. juli 2020 om 200 000 sjøfolk som nå er isolert til havs som følge av koronapandemien, noe som med rette skaper stor bekymring. Det er enda uklart hva som er planen for å få sjøfolkene hjem.

Svar:

De globale utfordringene omkring mannskapsbytter på skip er dramatiske. Som følge av epidemien venter nå 250 000 sjøfolk verden over på å mønstre av, og like mange venter på å komme seg tilbake på jobb. Situasjonen er bekymringsfull både med hensyn til sjøfolkenes helse og det å kunne drive skipsfart internasjonalt.

Fra norsk side legges det ned store ressurser for å bidra til at skipsfarten kan gjennomføre sine mannskapsbytter. Vi har et nært samarbeid med Rederiforbundet og andre i næringen her hjemme. I Norge ble sjøfolk som frakter varer og passasjerer raskt utpekt som samfunnskritisk personell og dermed unntatt fra karantene og visumplik. Internasjonalt spiller våre utenriksstasjoner en viktig rol-

le for å bistå norske rederier i enkeltsaker, og for å skape bedre forståelse hos andre lands myndigheter om det kritiske behovet for mannskapsbytter.

Vi vil sammen med andre sjøfartsnasjoner fortsette å opprettholde trykket for å finne løsninger. Men dette er krevende i en tid der smittetallene globalt fortsetter å øke. Det er avgjørende å finne raske og pragmatiske løsninger for mannskapsbytter i mange land, som samtidig ivaretar nødvendige smittevern hensyn. Dette arbeidet har hatt, og vil fortsette å ha, svært høy prioritet.

Jeg hadde senest i dag et møte med de tre sjømannsorganisasjonene og Rederiforbundet der vi blant annet drøftet utfordringene omkring mannskapsbytte. Det er anslagsvis noen hundre norske sjøfolk som ikke har kunnet reise hjem som planlagt pga. koronasituasjonen. Tilbakemeldingen er at disse tilfellene i hovedsak har løst seg etter noe tid, og at samarbeidet mellom myndigheter og organisasjonene fungerer bra. Jeg understreket at organisasjonene må gi oss tilbakemelding om tilfeller som ikke løser seg, og der norske sjøfolk ikke kan reise hjem. Her ønsker vi fra myndighetenes side å gjøre det vi kan for å løse de konkrete tilfellene.

SPØRSMÅL NR. 2191**Innlevert 1. august 2020 av stortingsrepresentant Siv Mossleth****Besvart 11. august 2020 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn****Spørsmål:**

Hvordan ser justisministeren på at bonden og husdyrene ser ut til å ha mye lavere rettssikkerhet enn rovviltet i praksis?

BEGRUNNELSE:

Bonden som mistet sju kyr på beite, og som mener det er bjørn som står bak at dyrene ble så skremte, anmeldte saken til politiet. Politiets teori er at det mest sannsynlig er rovdyr som har vært inne i bildet, og da anser de politiets arbeid som ferdig. SNO sier at det ikke er bjørn, til tross for at det er indisier på bjørn i området, og da har SNO avsluttet saken. Bonden har fått opplyst at den avgjørelsen kan det ikke klages på.

Bakgrunn for spørsmålet er denne saken fra NRK Nordland

<https://www.nrk.no/nordland/bonde-pa-fauske-i-nordland-fant-dode-kyr-i-fjorden---frykter-bjorn-og-vurderer-a-legge-ned-garden-1.15100076>

Svar:

Representanten syner til ei sak frå Nordland der ein bonde fann fleire av kyra sine daude i nærleiken av garden. Det har vore spekulert i kva som orsaka dette, men korkje politi eller personell frå Statens naturoppsyn (SNO) har lukkast i å finne dødsårsaka.

Der det blir funne daude eller skada husdyr og det er mistanke om angrep frå rovvilt, kjem feltpersonell i SNO

til plassen og undersøker saka. Fordi skader på storfe ikkje er vanleg, vert slike saker via ei særleg merksemd.

SNO har undersøkt tre kyr hos den aktuelle bonden. Ei kvige som vart funnen daud i fjorden 12. juli, og to kviger som vart funne den 13. juli. Ei av kvigene var i live og vart undersøkt grundig, men det vart ikkje gjennomført ein fullstendig kadaverundersøking. SNO var på staden med tre rovviltkontaktar og ein fast tilsett den 12. juli, og tre rovviltkontaktar den 13. juli. Etter desse tre innmeldingane har ikkje SNO vore bedne om å kome for å undersøkje saka vidare.

Basert på sine undersøkingar, som følgjer SNO sin instruks for rovviltskadar på husdyr og tamrein, har SNO konkludert med at skadane på kvigene ikkje er foreinlege med skader forårsaka av freda rovvilt. Bilete og beskrivingar frå undersøkingane er òg kvalitetssikra av fagansvarlege i SNO utanfor Nordland. Vurderingane er eintydige. Skadane er ikkje er foreinlege med skadar påført av freda rovvilt. Det er einigheit om at skadane kan oppstå som ein følgje av fall og slag. Kva som igjen kan ha forårsaka dette vert berre spekulasjonar.

SNO har ikkje dokumentasjon om at freda rovvilt har vore i området, og har heller ikkje fått opplysningar eller innmeldingar som stadfester at freda rovvilt har vore i området i år, korkje før eller etter skadane oppstod.

Det er soleis gjort grundige undersøkingar for å avklare om rovvilt har forårsaka skadane på kyra, men konklusjonen er at skadane ikkje er foreinlege med skader forårsaka av freda rovvilt. På denne bakgrunn kan eg ikkje sjå at det er grunn for å seie at bonden og husdyra har lågare rettssikkerheit enn rovviltet.

SPØRSMÅL NR. 2192**Innlevert 1. august 2020 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes****Besvart 10. august 2020 av næringsminister Iselin Nybø****Spørsmål:**

Hva kom ut av møtet mellom de 13 landene under «International Maritime Virtual Summit on Crew Changes», hvilken rolle spilte Norge i dette arbeidet, og kan Norge ta

et internasjonalt initiativ til at det opprettes såkalte «crew changes hubs» på strategiske steder i verden for å foreta nødvendig mannskapsbytte på skip og fartøy, herunder at det også opprettes ordninger med bruk av eksempelvis

charterfly for å få mannskap til og fra land der ordinære flyvninger er suspendert grunnet Covid-19 situasjonen?

Svar:

Jeg deltok 9. juli på "International Maritime Virtual Summit on Crew Changes", arrangert av den britiske transportministeren, der 19 land, FNs sjøfartsorganisasjon IMO og en rekke internasjonale organisasjoner deltok. Formålet var å diskutere mannskapsbytter og behovet for å finne løsninger. Norge sluttet seg sammen med tolv andre land til felleserklæringen fra møtet, som blant annet oppfordrer alle land til å anerkjenne sjøfolk som nøkkelarbeidere og gjennomføre IMO-protokollen om mannskapsbytter.

Det viktigste er fortsatt å oppfordre land til å gjennomføre IMO-protokollen. FNs sjøfartsorganisasjon IMO utarbeidet 5. mai 2020 en protokoll med tolv punkter

som skal gjøre det mulig for myndigheter og aktørene i næringen å gjennomføre trygge mannskapsbytter og ivareta smittevernhensyn. Et sentralt budskap er at sjøfolk kan måtte anses som samfunnskritisk personell som må kunne reise på tross av restriksjoner.

Det er ikke umulig at det å etablere "crew changes hubs" på strategiske steder i verden kan bidra til å løse utfordringene. Samtidig er dette geografisk bestemt, og vil for mange land kunne bety en økt smitteeksponering som de ikke er villige til å ta.

Vi vil sammen med andre sjøfartsnasjoner fortsette å opprettholde trykket for å finne løsninger. Men dette er krevende i en tid der smittetallene globalt fortsetter å øke. Det er avgjørende å finne raske og pragmatiske løsninger for mannskapsbytter i mange land, som samtidig ivaretar nødvendige smittevernhensyn. Dette arbeidet har hatt, og vil fortsette å ha, svært høy prioritet.

SPØRSMÅL NR. 2193

Innlevert 1. august 2020 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 10. august 2020 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Mener statsråden det er adgang til å reservere seg mot arbeid av religiøse og/eller ideologiske årsaker og likevel motta dagpenger, og vil statsråden mene Stortingets vilje oppfylles av Nav med uttalelsene fra Nav og funn som presenteres?

BEGRUNNELSE:

I dagens Vårt Land kommer det frem at Nav har en praksis som tillater reservasjon mot å ta arbeid av religiøse årsaker og likevel motta dagpenger, og at Nav sentralt tolker regelverket slik at det er en adgang til det. Det kommer videre frem at det finnes flere tolkninger mellom Nav-kontorer.

Stortinget vedtok i anmodningsvedtak 927, av 16. juni 2016 at regjeringen skulle sikre tydelige retningslinjer til Nav for å sikre at ingen kunne reservere seg mot arbeid av religiøse eller ideologiske årsaker. I oppfølgingen av anmodningsvedtaket i Kontroll- og konstitusjonskomiteen gjennom St.meld. 17 (2016-2017) uttaler departementet at reglene er klare. Likeledes står det at Arbeids- og Velferdsdirektoratet (NAV) har uttalt at også de oppfatter re-

gelverket tydelig. Funnene som forskeren i dette oppslaget viser til, gjør det klart at så ikke er tilfelle.

Svar:

Et hovedvilkår for å få rett til dagpenger er at man anses for å være reell arbeidssøker, jf. folketrygdloven § 4-5. For å anses som reell arbeidssøker må man som hovedregel være i stand til og villig til å ta ethvert arbeid som er lønnet etter tariff eller sedvane, hvor som helst i Norge og uavhengig av om det er på heltid eller deltid.

Kravet om yrkesmessig mobilitet innebærer at stønadsmottakeren må være villig til å ta ethvert arbeid som han eller hun er fysisk og psykisk skikket til å ta, også innenfor yrker som vedkommende ikke er utdannet til eller har tidligere arbeidserfaring fra. Det er derfor ikke anledning til generelt å reservere seg mot å ta visse type jobber, heller ikke av religiøse grunner.

Om en dagpengemottaker unnlater å søke på, eller takker nei til en konkret jobb, skal det gjøres en konkret vurdering av om den aktuelle jobben er høvelig arbeid for stønadsmottakeren, og om han eller hun hadde en rimelig grunn til å takke nei. Var arbeidet passende og det ikke var rimelig grunn til å avslå, vil det kunne gis et midlerti-

dig bortfall av dagpenger i tolv uker iht. folketrygdloven § 4-20.

Selv om plikten etter folketrygdloven § 4-5 er å søke og ta imot ethvert arbeid, er Norge bundet av internasjonale standardsettingskonvensjoner (Europarådets trygdekodeks og ILO konvensjon 168) som forutsetter at plikten til å ta arbeid er begrenset til "høvelig arbeid".

Ved vurderingen legger derfor Arbeids- og velferdsetaten vekt på hvor store generelle begrensninger stønadsmottakeren setter på hvilket arbeid han eller hun kan ta. Dersom vedkommende reserverer seg mot arbeid i for stor grad, anses det ikke for å være en rimelig grunn for å reservere seg. Hva som vil anses for å være "høvelig arbeid" vil vurderes strengere jo lenger ut i stønadsperioden man er. Denne praksisen er vurdert å være i tråd med de internasjonale forpliktelsene vi er bundet av.

Problemstillingen knyttet til arbeidssøkere som reserverer seg mot arbeid som følge av religiøse eller ideelle grunner ble drøftet i NOU 2016: 13 Samvittighetsfrihet i arbeidslivet.

I tildelingsbrevet til Arbeids- og velferdsetaten for 2020 er det gitt en generell instruks om at krav til aktivitet og mobilitet skal praktiseres konsekvent og strengt. Dette innebærer at det ikke innvilges dagpenger til søkere som ikke har den disponibilitet og den geografiske og yrkesmessige mobilitet som regelverket krever.

Det har vært svært få saker i Trygderetten knyttet til dagpengemottakere som ikke vil ta arbeid pga. religiøse reservasjoner, noe som tyder på at det knapt er problemer knyttet til Arbeids- og velferdsetatens praktisering av disse reglene. Dette er noe vi følger med på, og jeg vil vurdere ytterligere presiseringer dersom det blir behov for det.

SPØRSMÅL NR. 2194

Innlevert 1. august 2020 av stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen

Besvart 5. august 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Hvordan vil statsråden sikre videre fremdrift i saken, herunder kontakt med svenske myndigheter?

BEGRUNNELSE:

Halden kommune og berørte bedrifter har i mange år arbeidet for å få fjernet tersklene i Ringdalsfjorden. Tiltaket er viktig å sikre konkurransedyktighet for industribedrifter og arbeidsplasser i Halden, gjennom bedre fremkommelighet for skipstrafikk. Kystverket har utarbeidet en samfunnsøkonomisk analyse for å utbedre innseilingen til Halden. I rapporten står det følgende:

"Tiltakspakken fremstår samlet sett som samfunnsøkonomisk lønnsom og har en prissatt netto nytte på om lag 441 millioner 2020-kroner over levetiden (75 år)."

Svar:

Farledstiltaket som vurderes i innseilingen til Halden vil være viktig for fremkommelighet og sikkerhet i dette farvannet. Særlig gjelder dette for skipstrafikken knyttet til virksomhet ved Nexans Halden og Norske Skog Saugbrugs.

Det mulige prosjektet i innseilingen til Halden vil innebære inngrep både på norsk og svensk side av fjorden. Et slikt tiltak vil derfor kreve tillatelse fra myndigheter på begge sider av grensen.

Saken har vært oppe til vurdering i flere runder, uten at en har lykket med å få de nødvendige avklaringer slik at prosjektet kan startes opp. Etter nye initiativ fra Halden kommune og lokale næringsaktører fikk Kystverket i 2017 i oppdrag å foreta en ny vurdering av hvilke muligheter som foreligger for å få foretatt en utbedring av denne innseilingen. I bestillingen ble Kystverket bedt om å ta nødvendige kontakter med både norske og svenske myndigheter.

Kystverket har fulgt opp dette med å kartlegge hvilke krav som stilles i form av utredninger, dokumentasjon og behovsvurdering for å få gjennomført en søknadsprosess i Sverige. På bakgrunn av blant annet disse sonderingene har Kystverket startet opp innledende utredningsarbeider, og sendt utkast til undersøkelsesprogram på høring i 2019 i begge land. Neste ledd i prosessen vil være å ferdigstille undersøkelsesprogrammet og sende dette til Länsstyrelsen i Västra Götelands län og Vattenmyndigheten for Västerhavet for godkjenning. Kystverket er i prosess for å få gjennomført denne delen av arbeidet.

Etter at godkjent undersøkelsesprogram foreligger vil en videreføring av prosessen på svensk side omfatte utar-

beiding av miljøkonsekvensbeskrivning (konsekvensutredning i Norge), innhenting av nødvendige avklaringer i forhold til farled og miljø, behandling i mark- og miljødomstolen og så vidt jeg har forstått endelig avgjørelse i den svenske regjeringen.

Når et godkjent undersøkelsesprogram foreligger vil vi ha et bedre grunnlag for å kunne vurdere videre hånd-

tering av prosjektet, herunder eventuelle behov for kontakter på ulike myndighetsnivå mellom Norge og Sverige.

Jeg vil på egnet måte komme tilbake til Stortinget når det foreligger et bedre beslutnings-grunnlag for videre håndtering av prosjektet.

SPØRSMÅL NR. 2195

Innlevert 1. august 2020 av stortingsrepresentant Tuva Moflag

Besvart 12. august 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvor mange av de nye tilfeller av covid-19 gjennom sommeren er knyttet til import fra utlandet, og vil regjeringen igangsette mer systematisk testing av de som har vært utenlands?

BEGRUNNELSE:

Flere medier melder om smitte relatert til utenlandsreiser, også såkalt "grønne" land. Det er viktig med gode rutiner for å hindre smittespredning ved hjemkomst, slik at vi unngår å iverksette nye, strenge restriksjoner som går utover folkehelse og næringsliv.

Svar:

For å hindre spredning av smitte er det svært viktig å ha gode rutiner for både testing og smittesporing. Den siste tiden har vi fått tydelige eksempler på hva som kan skje når smitte skjer på reiser, enten det er innenlands eller utenlands.

Jeg har bedt Helsedirektoratet om å snarest mulig igangsette samarbeid med relevante kommuner for å etablere teststasjoner ved points-of-entry. Det skal legges til grunn at staten bærer kostnadene for etablering og drift av slike stasjoner. Relevante helseforetak må også inngå i samarbeidet for å sikre nødvendig logistikk og kapasitet for analyser.

Uavhengig av dette må hver enkelt være sitt ansvar bevisst og teste seg ved den minste mistanke om smitte eller eksponering for smitte. For å gjøre det enklere for alle som mistenker at de er smittet av covid-19 å få testet seg, har Helsedirektoratet og Folkehelse-instituttet endret testkriteriene. Fra onsdag 12. august endres kriteriene slik

at alle som selv mistenker at de er smittet av covid-19, bør få anledning til å teste seg uten leges vurdering.

Det er også viktig at kommunene foretar en risikovurdering før personell omdisponeres til testing og smittesporing slik at vi kan opprettholde forsvarlig drift i helse- og omsorgstjenestene.

Tall fra FHI viser at fra uke 26-28 (22. juni til 12. juli) var det 198 (82 %) av de 240 meldte tilfellene som hadde kjent smitteland. Av disse hadde 163 (82 %) blitt smittet i Norge og 35 (18 %) hadde blitt smittet under utenlandsreise. Fra uke 29-31 (13. juli til 2. august) var det 255 (82 %) av de 346 meldte tilfellene som hadde kjent smitteland. Av disse hadde 163 (74 %) blitt smittet i Norge og 92 (36 %) hadde blitt smittet under utenlandsreise.

Blant tilfellene rapportert i de siste tre ukene som var smittet på reise utenlands, var de mest vanlige reisemålene Kosovo (21), Serbia (13), Sverige (10), Danmark (8), Spania (8), og Romania (6). I tillegg var flere land indikert som smittested for fem eller færre smittede (Polen, Tyskland, Andorra, Bosnia-Hercegovina, Portugal, Afghanistan, India, Irak, Kirgisistan, Libanon, Makedonia, Russland, Tyrkia, USA, Ukraina).

Av de 90 som var registret smittet på utenlandsreise i uke 29-31, var det 16 som hadde reist i land som på innreisetidspunktet var unntatt karantene («grønne land»), og 74 personer som hadde reist i land som krever karantene ved innreise til Norge. I uke 31 er det 66 personer som foreløpig mangler informasjon om smitteland i MSIS. En del av disse er trolig tilfellene knyttet til utbrudd på cruiseskip i internasjonalt farvann.

Fra uke 8 til uke 31 er det totalt 9 326 meldte tilfeller til MSIS, hvorav 6 201 (76 %) er smittet i Norge og 1 913 (24 %) er smittet i utlandet. Smittested er ikke oppgitt for 1 212 av de meldte tilfellene. Data for uke 32 er ufullstendig og derfor ikke tatt med i oversikten her.

SPØRSMÅL NR. 2196**Innlevert 1. august 2020 av stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen****Besvart 10. august 2020 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

Vil statsråden vurdere en presisering av regelverket for å unngå forskjellbehandling i NAV?

BEGRUNNELSE:

I en artikkel i Vårt Land 30. juli presenteres ny forskning på NAVs håndtering av religiøse reservasjoner fra arbeidsledige. Forskningen har avdekket at like saker som omhandler religion kan bli behandlet ulikt. Et eksempel er ulik tolkning av «høvelig arbeid».

Svar:

Et hovedvilkår for å få rett til dagpenger er at man anses for å være reell arbeidssøker, jf. folketrygdloven § 4-5. For å anses som reell arbeidssøker må man som hovedregel være i stand til og villig til å ta ethvert arbeid som er lønnet etter tariff eller sedvane, hvor som helst i Norge og uavhengig av om det er på heltid eller deltid.

Kravet om yrkesmessig mobilitet innebærer at stønadsmottakeren må være villig til å ta ethvert arbeid som vedkommende er fysisk og psykisk skikket til å ta, også innenfor yrker som han eller hun ikke er utdannet til eller har tidligere arbeidserfaring fra. Det er derfor ikke anled-

ning til generelt å reservere seg mot å ta visse type jobber, heller ikke av religiøse grunner.

I tildelingsbrevet til Arbeids- og velferdsetaten for 2020 gitt en generell instruks om at krav til aktivitet og mobilitet skal praktiseres konsekvent og strengt. Dette innebærer at det ikke innvilges dagpenger til søkere som ikke har den disponibilitet og den geografiske og yrkesmessige mobilitet som regelverket krever.

Om en dagpengemottaker unnlater å søke på, eller takker nei til en konkret jobb, skal det gjøres en konkret vurdering av om den aktuelle jobben er høvelig arbeid for stønadsmottakeren, og om han eller hun hadde en rimelig grunn til å takke nei. Var arbeidet passende og det ikke var rimelig grunn til å avslå, vil det kunne gis et midlertidig bortfall av dagpenger i tolv uker iht. folketrygdloven § 4-20.

Problemstillingen knyttet til arbeidssøkere som reserverer seg mot arbeid som følge av religiøse eller ideelle grunner ble drøftet i NOU 2016: 13 Samvittighetsfrihet i arbeidslivet.

Det har vært svært få saker i Trygderetten knyttet til dagpengemottakere som ikke vil ta arbeid pga. religiøse reservasjoner, noe som tyder på at det knapt er problemer knyttet til Arbeids- og velferdsetatens praktisering av disse reglene. Dette er noe vi følger med på, og jeg vil vurdere ytterligere presiseringer dersom det blir behov for det.

SPØRSMÅL NR. 2197**Innlevert 1. august 2020 av stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth****Besvart 10. august 2020 av finansminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

Hva vil effekten være dersom verdsettelsesrabattene i formuesskatten settes til 20 pst. for primærbolig, 15 pst. for fritidseiendom og fjernes for sekundærbolig?

BEGRUNNELSE:

Over 80 pst. av nordmenn eier sin egen bolig. Eierskap bidrar til å sikre gode bomiljø, spre økonomisk makt og gi økonomisk selvstendighet.

I Klassekampen den 29. juli 2020 foreslår AUF å øke formuesskatten for boligeiere og innføre en obligatorisk, kommunal eiendomsskatt. Det foreslås videre å senke verdsettelsesrabatten til 20 prosent for primærbolig, til 15 prosent for fritidseiendom og fjerne den for sekundær-

bolig. Rentefradraget foreslås fjernet for sekundærbolig, mens settes til et tak på to millioner kroner for primærbolig. Det vil kunne øke skattebyrden for svært mange.

Svar:

For 2020 er verdsettelsesrabatten i beregnet markedsverdi 75 pst. for primærboliger og 10 pst. for sekundærboliger. Formuesverdiene av fritidsboliger tar i dag utgangspunkt i historiske byggekostnader og fastsettes ikke som for primær- og sekundærbolig til en andel av anslått markedsverdi.

Det anslås at en reduksjon av verdsettelsesrabatten for primærbolig fra 75 til 20 pst. vil øke provenyet med 11,8 mrd. kroner påløpt i 2020. Fjerning av verdsettelsesrabatten for sekundærbolig anslås å øke provenyet med om lag 320 mill. kroner påløpt.

For å beregne effekten av at rabatten for fritidsbolig settes til 15 pst., må det gjøres et anslag på markedsverdier. Fritidsbolig verdsettes i dag lavt. I vedlegg 1 i Prop. 1 LS anslås årlig skatteutgifter, og for fritidsbolig er markedsverdiene på usikkert grunnlag anslått ved å multiplisere

formuesverdiene med fem. Dersom dette legges til grunn, anslås en verdsettelsesrabatt på 15 pst. å øke provenyet med 1,6 mrd. kroner påløpt i 2020.

Dersom alle tre endringene gjennomføres i kombinasjon, anslås provenyet å øke med om lag 14,4 mrd. kroner. Samlet provenyøkning blir større enn summen av de isolerte provenyøkningene av hver enkelt endring fordi bunnfradraget ikke kan benyttes mer enn én gang. Det anslås at forslagene vil øke antall skattytere som betaler formuesskatt i 2020 fra 550 000 til 1,25 millioner.

Beregningene er basert på Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt. Datagrunnlaget for modellen er et utvalg fra Statistisk sentralbyrås inntektsstatistikk for husholdninger for 2018. Denne statistikken gir informasjon om sammensetningen av inntekt og formue for hele befolkningen. Datagrunnlaget er fremskrevet til 2020. Beregningene kan være usikre blant annet fordi datagrunnlaget ikke omfatter alle skattyterne og er sjablongmessig fremskrevet. Modellen tar heller ikke hensyn til mulige endringer i atferden som følge av endringer i skattereglene.

SPØRSMÅL NR. 2198

Innlevert 1. august 2020 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 10. august 2020 av næringsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for å få hentet hjem norske sjøfolk som har sittet fast på skip i månedsvis som følge av korona-situasjonen?

BEGRUNNELSE:

Ifølge NRK sitter 200 000 sjøfolk fast på skip som følge av korona-situasjonen. Mange av disse er norske, og enkelte har sittet fast så lenge som 13 måneder uten å se familien sin. Rederiforbundet har uttalt at sjøfolk er gisler. Det er også en sikkerhetsrisiko når sjøfolk må være uforholdsmessig lenge på båten, og ikke vet når de kan mønstre av. Det er helt nødvendig å få på plass ordninger som ivaretar muligheten for mannskapsskifte, noe som er mulig å få til i kombinasjon med smitteverntiltak.

Svar:

De globale utfordringene omkring mannskapsbytter på skip er dramatiske. Som følge av epidemien venter nå 250 000 sjøfolk verden over på å mønstre av, og like mange venter på å komme seg tilbake på jobb. Situasjonen er bekymringsfull både med hensyn til sjøfolkenes helse og det å kunne drive skipsfart internasjonalt.

Fra norsk side legges det ned store ressurser for å bidra til at skipsfarten kan gjennomføre sine mannskapsbytter. Vi har et nært samarbeid med Rederiforbundet og andre i næringen her hjemme. I Norge ble sjøfolk som frakter varer og passasjerer raskt utpekt som samfunnskritisk personell og dermed unntatt fra karantene og visumplik. Internasjonalt spiller våre utenriksstasjoner en viktig rolle for å bistå norske rederier i enkeltsaker og for å skape bedre forståelse hos andre lands myndigheter om det kritiske behovet for mannskapsbytter.

Vi vil sammen med andre sjøfartsnasjoner fortsette å opprettholde trykket for å finne løsninger. Men dette er

krevende i en tid der smittetallene globalt fortsetter å øke. Det er avgjørende å finne raske og pragmatiske løsninger for mannskapsbytter i mange land, som samtidig ivaretar nødvendige smittevernhensyn. Dette arbeidet har hatt, og vil fortsette å ha, svært høy prioritet.

Jeg hadde senest i dag et møte med de tre sjømannsorganisasjonene og Rederiforbundet der vi blant annet drøftet utfordringene omkring mannskapsbytte. Det er anslagsvis noen hundre norske sjøfolk som ikke har kun-

net reise hjem som planlagt pga. koronasituasjonen. Tilbakemeldingen er at disse tilfellene i hovedsak har løst seg etter noe tid, og at samarbeidet mellom myndigheter og organisasjonene fungerer bra. Jeg understreket at organisasjonene må gi oss tilbakemelding om tilfeller som ikke løser seg, og der norske sjøfolk ikke kan reise hjem. Her ønsker vi fra myndighetenes side å gjøre det vi kan for å løse de konkrete tilfellene.

SPØRSMÅL NR. 2199

Innlevert 3. august 2020 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 7. august 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Vil statsråden bidra til at statens fagmiljø evaluerer konseptet presentert av The Boring Company, med tanke på eventuell vurdering i NTP-prosessen?

BEGRUNNELSE:

Til min glede, uttrykte statsråden i Stortinget 19. juni interesse og stor tro på ny teknologi i transportsektoren. Statsråden viste blant annet til presentasjonen han har fått av The Boring Company, som skisserer et spennende konsept som vesentlig kan redusere både byggekostnader og byggetid for kollektivprosjekt / tunnelprosjekt. Jeg oppfattet at statsråden per nå velger å opprettholde igangsatte prosjekt uendret i frykt for forsinkelser og komplikasjoner. Samtidig oppfattet jeg at statsråden åpnet for at et slikt nytt konsept kan være relevant i nye prosjekter. Det er bra. Basert på offentlig informasjon om The Boring Company's prosjekt i Las Vegas, så vil tilsvarende prisnivå og byggetid oppskalert til Fornebubane-størrelse tilsi mer enn halvering av kostnad og byggetid. Det gir perspektiver om kontraktsformer og teknologivalg jeg mener bør undersøkes siden staten skal investere enorme summer i nye infrastrukturprosjekt fremover. Det tidsvinduet vi nå har ifm arbeidet med NTP 2022-33 mener jeg bør brukes klokt og effektivt. Det vil overraske meg dersom regjering og Storting ikke legger opp til fortsatt stor satsing på kollektivløsninger, hvorav mange prosjekter er på et til dels umodent nivå. For best mulig kunne velge riktig løsning, bør nye konsept og teknologier løftes inn og evalueres av fagmiljø. Jeg tror slike evalueringer blir best mulig om man kan sammenligne "eple med eple". Det gir regjering og Storting best mulig utgangspunkt når man drøfter ulike

løsninger og prioriteringer. I forbindelse med The Boring Company/Seabrokers møte med Stortinget/statsråden, ga de uttrykk for at en mer detaljert konseptbeskrivelse og beregning av tid og kostnader kan fremlegges dersom ønskelig fra myndighetene. Jeg mener det vil være fornuftig, og vil ikke påvirke fremdriften i pågående byggeprosjekter. Spørsmålsstiller ønsker svar på om statsråden er åpen for å motta dette og bidra til at statens fagmiljø evaluerer konseptet med tanke på eventuell vurdering i NTP prosessen.

Svar:

The Boring Company er en aktør som har vist interesse for det norske markedet. Den nye teknologien de benytter virker spennende. Gode mobilitetsløsninger for fremtiden avhenger av innovative bedrifter som denne. Innovasjon og bruk av ny teknologi for bedre fremkommelighet og lavere kostnader er i tråd med de anbefalinger vi har fått i rapporten fra ekspertutvalget for teknologi og fremtidens transportinfrastruktur som ble overlevert departementet i fjor sommer.

De statlige transportvirksomhetene følger med på den teknologiske utviklingen. De er også ansvarlige for at det blir utført grundige og kvalitetssikrede utredninger og høringsprosesser for tiltak som blir vurdert i forbindelse med Nasjonal transportplan 2022-2033.

Virksomhetene har også som oppgave å vurdere muligheter for lavere kostnader og høyere nytte til prosjekt som skal inngå i Nasjonal transportplan. Ved utvikling av prosjektene som skal realiseres er alle velkommen til å delta i konkurranser om å bygge transportinfrastruktur innenfor de rammer som settes i regelverket for offentlige

anskaffelser. Det er imidlertid opp til transportvirksomhetene selv å vurdere de beste og mest effektive løsningene ved utbygging av infrastruktur. La meg også minne om at mange – og store – infrastrukturprosjekt ikke er statlige,

bl.a. gjelder det infrastruktur for lokal kollektivtransport. På denne bakgrunn er det derfor ikke naturlig for meg å ta initiativ til evaluering og vurdering av konsepter til enkeltsselskaper.

SPØRSMÅL NR. 2200

Innlevert 3. august 2020 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 10. august 2020 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

I forbindelse med en sak om sosial dumping i landbruket der den allmenngjorte tariffavtalen er brutt, uttaler Arbeidstilsynet at de ikke har virkemidler de kan bruke. Siden regjeringen fjernet kollektiv søksmålsrett må det reises privat sak for å få etterbetalt lønn. Sosial dumping er ekstremt lønnsomt og må medføre straff.

Innses statsråden nå behovet for kollektiv søksmålsrett og skal ikke reaksjoner som overtredelsesgebyr, tvangsmulkt og politianmeldelse brukes i slike saker og i så fall hvorfor?

BEGRUNNELSE:

I media uttaler Arbeidstilsynet at det er lite de kan gjøre. Det kan være riktig når det gjelder å få krevd utbetalt skyldig allmenngjort tariffgyldig lønn, men andre virkemidler som Arbeidstilsynet har må kunne brukes. Selv om forholdene i fremtiden blir rettet opp, må sosial dumping og grov utnyttelse av sårbar arbeidskraft, medføre konsekvenser og bøter som svir og som fjerner økonomisk gevinst fra den som begår forbrytelsen.

Det vises til bl.a. disse to oppslagene i media:

Nationen:

<https://www.nationen.no/nyhet/arbeidstilsynet-kan-ikke-gripe-inn-mot-underbetalende-jordbaer-bonder/>

Bondebladet:

<https://www.bondebladet.no/aktuelt/arbeidstilsynet-kan-ikke-gripe-inn-mot-underbetaling/>

Svar:

En adgang for fagforeninger til å reise selvstendige søksmål om lovligheten av innleie fra bemanningsforetak, såkalt "kollektiv søksmålsrett", ble innført i 2013. Denne regelen ble opphevet i 2015. Ordningen var svært lite brukt, og flere pekte på at en slik adgang var i strid med

grunnleggende prinsipper i vårt rettssystem. Den omfattet heller ikke søksmål om etterbetaling av lønn.

Arbeidstilsynet har i dagens regelverk et reaksjonsapparat som inkluderer både adgang til å gi pålegg, fastsette tvangsmulkt, kreve stans av virksomheten og ilegge overtredelsesgebyr. Arbeidstilsynet kan også anmelde virksomheter som har opptrådt i strid med arbeidsmiljøloven eller unnlatt å betale allmenngjort lønn. Arbeidstilsynet har benyttet både politianmeldelse og overtredelsesgebyr i saker om brudd på bestemmelsene om allmenngjort minstelønn.

Som jeg i flere sammenhenger har nevnt, er Arbeids- og sosialdepartementet i gang med å utrede et eget straffesvar for arbeidsgiveres lønnstyveri mv., med sikte på et snarlig høringsbrev om saken. Å ikke betale allmenngjort lønn vil åpenbart kunne være en form for lønnstyveri. I det kommende høringsnotatet vil departementet, i tillegg til å gjøre en vurdering av det strafferettslige, også vurdere Arbeidstilsynets kompetanse i denne sammenheng.

SPØRSMÅL NR. 2201**Innlevert 3. august 2020 av stortingsrepresentant Ole André Myhrvold****Besvart 10. august 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

På bakgrunn av sakene i Smaalenenes Avis i juli om ung jente som har forsøkt selvdrap, mener statsråden Sykehuset Østfold Kalnes har gitt jenta og hennes familie en god nok mottakelse og et godt nok tilbud i etterkant, og vil statsråden ta initiativ til å gjennomgå de nasjonale standarder og veiledere som sykehuset hevder å følge?

BEGRUNNELSE:

Viser til artikler i Smaalenenes Avis 4., 7, og 9. juli om jente fra Østfold som 20. juni forsøkte selvdrap, og den mottakelsen hun fikk ved Sykehuset Kalnes Østfold, samt oppfølging.

Artikkelen fra 9. juli viser at det fra jentas forsøk på selvdrap 20. juni går hele fem uke før hun og familien får tilbud om time hos barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk (BUP). Sykehuset viser i sitt svaret til at man følger nasjonale standarder og veiledere for riktig behandlingstid.

Sykehuset Østfold Kalnes har beklaget mottakelsen jenta og familien fikk ved akuttmottaket, og vil gjennomgå hendelsesforløpet.

Svar:

Spørsmålet er forelagt Helse Sør-Øst regionalt helseforetak som uttaler at

”Sykehuset Østfold HF har opplyst at de følger interne retningslinjer og nasjonale veiledere når det gjelder ivaretagelse av pasienter med selvskading og suicidalitetsproblematikk.”

Det fremgår at saken ble registrert som en klagesak etter henvendelse fra pårørende og at det i den forbindelse var løpende kommunikasjon med pårørende over flere dager.

Sykehuset Østfold opplyser til Helse Sør-Øst at det aktuelle hendelsesforløpet er nøye gjennomgått.

”Denne gjennomgangen har resultert i at det er identifisert en forbedringsmulighet. Rutinene ved kirurgisk avdeling er blitt endret slik at det alltid skal være to medarbeidere involvert i mottak, vurdering og behandling for å sikre tilstrekkelig bredde i vurderingen av pasienter med selvskadingsproblematikk.”

Jeg oppfatter at Sykehuset Østfold har lært av hendelsen og iverksatt tiltak for å forebygge liknende hendelser i fremtiden. Når det gjelder representanten Myhrvolds spørsmål om gjennomgang av nasjonale standarder og veiledere viser jeg til at Helsedirektoratet er i gang med å revidere de nasjonale faglige rådene for forebygging av selvmord. Temaer som inngår i revisjonen er bl.a. selvmordsrisikovurderinger og hvordan sikre nødvendig oppfølging og samhandling med pasient, pårørende, spesialisthelsetjeneste og kommunal helsetjeneste. I tillegg arbeider departementet med en ny handlingsplan for forebygging av selvmord, hvor både folkehelse- og tjenesteteperspektivet vil stå sentralt.

SPØRSMÅL NR. 2202**Innlevert 3. august 2020 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland****Besvart 10. august 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Når kan ideelle organisasjoner og stiftelser forvente å få en avklaring på hvordan de vil bli kompensert økonomisk i forbindelse med koronaviruset; vil helseministeren sørge for nasjonale retningslinjer for hvordan denne kompensasjonen skal utformes innen helsereelatert virksomhet, og vil ministeren sikre at ingen av disse aktørene skal måtte

redusere eller avvikle sine tilbud på grunn av manglende kompensasjon for tapte inntekter / økte ekstrautgifter i forbindelse med koronaviruset?

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med behandlingen av prop. 70LS (2019-2020) vedtok Stortinget 7.april 2020 enstemmig følgende:

«Vedtak 494: Stortinget ber regjeringen sørge for at virksomheter som har omfattende økonomisk drift, men ikke har «ervert til formål» og dermed ikke betaler skatt blir ivaretatt med en økonomisk kompensasjon, som feks. bedrifter for varig tilrettelagt arbeid, stiftelser, ideelle organisasjoner og en rekke virksomheter innen blant annet kultur og museumsdrift, ivaretas.

«Vedtak 495: Stortinget ber regjeringen vurdere hvordan private og ideelle aktører som yter velferdstjenester kan kompenseres for ekstrakostnader de har grunnet virusutbruddet.»

Fortsatt er det imidlertid slik at ideelle aktører ikke har fått en avklaring fra regjeringen på hvordan de vil bli kompensert på grunn av koronaviruset. Til Romerikes blad 10.juli viser Finansdepartementet til at vedtaket er

«(...) fulgt opp ved at det er stilt krav om at de regionale helseforetakene går i dialog med sine private avtaleparter for å finne frem til løsninger som gjør at virksomhetene ikke må legges ned.»

Dette skaper usikkerhet for de ideelle aktørene rundt når, hvordan og hvor mye de vil bli kompensert for. I tillegg kan man også risikere at løsningene blir ulike avhengig av hvor i landet man holder til og hvilket regionalt helseforetak man har avtale med. Enkelte av de ideelle aktørene har sågar uttalt at de i verste fall frykter konkurs, med den usikkerheten som fortsatt er rundt deres kompensasjon for ekstra kostnader og tapte inntekter i forbindelse med koronaviruset.

Svar:

I forbindelse med koronasituasjonen som oppsto tidligere i år ble det mobilisert store ressurser i helsetjenesten for å håndtere smittevern, diagnostisering og sykdomsbehandling. Dette medførte en nedgang i en del annen aktivitet i helsetjenesten. Dette gjaldt både i helseforetakene og i private helserelaterte virksomheter. Konsekvensene for de private virksomhetene, herunder ideelle organisasjoner og stiftelser, ble imidlertid ganske ulike avhengig av hvilken rolle de hadde eller eventuelt fikk i forbindelse med virusutbruddet.

Regjeringen er opptatt av at private leverandører av helse- og omsorgstjenester forblir operative i helsetjenesten, og at de skal bidra til et normalt aktivitetsnivå fremover. Vi har derfor satt inn flere tiltak for å sikre videre drift av disse virksomhetene.

De kommersielle leverandørene ivaretas av den generelle kompensasjonsordningen som er opprettet for næringslivet. Når det gjelder de ideelle leverandørene som har avtaler med det offentlige, så bør kommunene og de regionale helseforetakene se hen til denne ordningen. De regionale helseforetakene og kommunene er gjen-

nom styrkingen av basisbevilgningen og den kommunale økonomien satt i stand til å kompensere sine ideelle avtaleparter. Den samlede kompensasjonen til kommunesektoren bidrar blant annet til at kommunene kan kompensere private og ideelle aktører for ekstrakostnader de har grunnet virusutbruddet, herunder smittevernustyr, ekstra renholdskostnader og økt bruk av vikarer mv. (jf. Prop. 117 S 2019–2020 Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2020, s. 62).

I foretaksmøtet den 17. april i år ba jeg de regionale helseforetakene om å gå i dialog med de private aktørene de har avtaler med for å finne frem til løsninger som sikrer at virksomhetene ikke må legges ned. Dette inkluderer også alle private ideelle og stiftelser med avtale med de regionale helseforetakene. Jeg var i foretaksmøtet eksplisitt på at tiltak må sees i sammenheng med de nasjonale økonomiske støtteordningene som er etablert, og at de regionale helseforetakene må samarbeide seg imellom med sikte på å finne en mest mulig lik tilnærming. Kravet gitt til de regionale helseforetakene sikrer derfor både at virksomhetene ikke må avvikle og at de skal bli mest mulig likt behandlet. Samlet sett vil dette også bidra til likebehandling av private kommersielle og ideelle avtaleparter på tvers av helse- og omsorgstjenestene og næringslivet generelt.

De regionale helseforetakene har etablert kontakt seg imellom i denne saken for å sikre at de er samkjørte. Det er likevel forskjeller mellom regionene både mht. hvordan de ideelle virksomhetene er berørt, hvilke avtalemessige forutsetninger de har og hvilke løsninger som er ønskelige for den enkelte virksomhet. Det er grunn til å tro at aktiviteten i mange av de de ideelle virksomhetene vil være påvirket av koronasituasjonen også inn i 2021, og at man dermed ikke har en samlet oversikt og et endelig svar på kompensasjonsløsningene før neste år.

Når det gjelder ideelle leverandører innen helse- og omsorgstjenesten som ikke har avtale med en kommune eller et regionalt helseforetak, så er det opprettet en særskilt tilskuddsordning for kompensasjon av inntektstap. Regjeringen foreslo i Prop 117. S (2019-2020) å opprette en egen tilskuddsordning på 25 mill. kroner til disse leverandørene. Tilskuddsordningen skal basere seg på prinsippene i den nasjonale kompensasjonsordningen for næringslivet, og den forvaltes av Helsedirektoratet. Stortinget sluttet seg til forslaget ved behandlingen. Helsedirektoratet har utarbeidet tilskuddsregelverk og nærmere kriterier for ordningen. Dette nye tilskuddet er forbeholdt aktører i helse- og omsorgstjenesten som ikke dekkes av den generelle kompensasjonsordningen og som heller ikke har avtale med kommune eller et regionalt helseforetak.

SPØRSMÅL NR. 2203**Innlevert 1. august 2020 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal****Besvart 10. august 2020 av næringsminister Iselin Nybø****Spørsmål:**

Vil statsministeren ta initiativ til å løfte denne problematikken opp på et internasjonalt nivå for å hjelpe rederi og sjøfolk?

BEGRUNNELSE:

Rederiforbundet, Norsk Sjømannsforbund og sjøfolk som sitter fast i utlandet på grunn av korona uttrykker bekymring for helse- og familieliv. 250 000 sjøfolk sitter fast på skip i utlandet og mange av disse er norske. Jeg støtter og deler rederiforbundets bekymring over helsen til disse sjøfolkene. Ikke minst har jeg stor medfølelse for de mange familier som savner sine kjære. Det er en hard psykisk påkjenning å ikke kunne gå i land noe sted og være borte fra familien så lenge. Jeg forventer og håper statsministeren vil løfte dette på høyt internasjonalt nivå, norske sjøfolk er svært viktige for sjønasjonen Norge og bør hjelpes. Det må komme på plass løsninger som sikrer at man får foretatt mannskapskifte, og dette bør være mulig å kombinere med smitteverntiltak. Sjøfolkene kan hjelpes hjem med politisk vilje og hjertevarme for arbeidere i en av Norges viktigste næringer.

Svar:

De globale utfordringene omkring mannskapsbytter på skip er dramatiske. Som følge av epidemien venter nå 250 000 sjøfolk verden over på å mønstre av, og like mange venter på å komme seg tilbake på jobb. Situasjonen er bekymringsfull både med hensyn til sjøfolkenes helse og det å kunne drive skipsfart internasjonalt.

Fra norsk side legges det ned store ressurser for å bidra til at skipsfarten kan gjennomføre sine mannskapsbytter. Vi har et nært samarbeid med Rederiforbundet og andre i næringen her hjemme. I Norge ble sjøfolk som frakter varer og passasjerer raskt utpekt som samfunnskritisk personell og dermed unntatt fra karantene og visumplik. Internasjonalt spiller våre utenriksstasjoner en viktig rolle for å bistå norske rederier i enkeltsaker, og for å skape bedre forståelse hos andre lands myndigheter om det kritiske behovet for mannskapsbytter.

Vi vil sammen med andre sjøfartsnasjoner fortsette å opprettholde trykket for å finne løsninger. Men dette er krevende i en tid der smittetallene globalt fortsetter å øke. Det er avgjørende å finne raske og pragmatiske løsninger for mannskapsbytter i mange land, som samtidig ivaretar

nødvendige smittevernhensyn. Dette arbeidet har hatt, og vil fortsette å ha, svært høy prioritet.

Det viktigste nå er å oppfordre land til å gjennomføre IMO-protokollen. FNs sjøfartsorganisasjon IMO utarbeidet 5. mai 2020 en protokoll med tolv punkter som skal gjøre det mulig for myndigheter og aktørene i næringen å gjennomføre trygge mannskapsbytter og ivareta smittevernhensyn. Et sentralt budskap er at sjøfolk må anses som samfunnskritisk personell som kan reise på tross av restriksjoner.

Jeg hadde senest i dag et møte med de tre sjømannsorganisasjonene og Rederiforbundet der vi blant annet drøftet utfordringene omkring mannskapsbytte. Det er anslagsvis noen hundre norske sjøfolk som ikke har kunnet reise hjem som planlagt pga. koronasituasjonen. Tilbakemeldingen er at disse tilfellene i hovedsak har løst seg etter noe tid, og at samarbeidet mellom myndigheter og organisasjonene fungerer bra. Jeg understreket at organisasjonene må gi oss tilbakemelding om tilfeller som ikke løser seg, og der norske sjøfolk ikke kan reise hjem. Her ønsker vi fra myndighetenes side å gjøre det vi kan for å løse de konkrete tilfellene.

SPØRSMÅL NR. 2204**Innlevert 2. august 2020 av stortingsrepresentant Arne Nævra****Besvart 10. august 2020 av olje- og energiminister Tina Bru****Spørsmål:**

I et skriv til OED 17. juni om vindkraftprosjektet Skorveheia skriver direktør Kjetil Lund i NVE at «blinkende hinderlys er en vesentlig visuell miljøbelastning for folk» og videre at «vår vurdering er at Skorveheia og Faurefjellet vindkraftverk ikke bør realiseres dersom et slik system (radarstyrt, min anmerkning.) ikke er mulig».

Mener statsråden det er mulig å installere radarstyrte lys som NVE har krevd ved godkjenning av MTA-planen og som Lund viser til i brevet, og dersom dette ikke er mulig, er hun da enig med NVEs konklusjon i brev av 17 juni?

BEGRUNNELSE:

Skorveheia Vindkraftanlegg søkes etablert 500 meter fra det største landområdet på kysten i Sør-Norge, som er vernet etter naturmangfoldloven. Dette gjør en etablering av et vindkraftanlegg i dette området svært spesiell. Innflytelsen en slik etablering har på landskapsvernområdet må behandles ut i fra bl.a. Naturmangfoldlovens §49 og forskriften for verneområdet (<https://lovdata.no/dokument/LF/forskrift/2005-03-11-225?q=flekkefjord%20landskapsvernomr%C3%A5de>)

OED har i sitt vedtak av 30.04.15 angående behandling av ankesaken om nullalternativet slått fast at Naturmangfoldlovens §49 og forskriften for verneområdet er gjeldende.

Et viktig spørsmål som melder seg i konsesjonssaker omkring vindkraft på land, er at turbinene stadig blir høyere. Da kreves lysmarkering av hensyn til luftfarten.

NVE har godkjent en økning av turbinstørrelsen fra 135 til 200 meter for Skorveheia, noe som utløser krav om blinkende høyintensitetslys.

Utbygger har ikke utredet innflytelsen av kontinuerlig blinkende høyintensitetslys på de ulike dyrearter, kulturlandskap og landskapets karakter, da landskapsanalysen er basert på at lysene bare skal slås på når det er luftfartøy i området. Dette er også satt som et vilkår fra NVE. I konsesjon til Skorveheia Vindkraftverk er et av vilkårene at det skal installeres radarstyrte lys på vindturbinene som tennes når det er lufttrafikk. Dersom Luftfartsverket ikke har godkjente systemer ved byggestart, skal det ettermonteres.

Samtidig har Norsk Vind i en presentasjon sendt til NVE 30. april konkludert med at det er svært problematisk å få til dette på grunn av utfordrende topografi.

NVE har gitt tillatelse til at et slikt system skal installeres i ettertid så snart det er mulig å få det godkjent av Luftfartstilsynet.

I et skriv til OED 17. juni skriver direktør Kjetil Lund i NVE at

«blinkende hinderlys er en vesentlig visuell miljøbelastning for folk» og videre at «vår vurdering er at Skorveheia og Faurefjellet vindkraftverk ikke bør realiseres dersom et slik system ikke er mulig.»

Svar:

Jeg er innforstått med de ulemper av visuell art som kan oppstå med lysmerking av vindturbiner. Som det fremgår av NVEs brev, er det etablert vindkraftverk i Norge med bruk av radarstyrte hinderlys. Jeg legger derfor til grunn at dette er en tilgjengelig teknologi som det kan være mulig å installere. Samtidig er jeg også kjent med de utfordringene NVE peker på i ovennevnte brev.

Når det gjelder de to omtalte prosjektene Skorveheia og Faurefjell, må i første rekke konsesjonæren utrede de mulige løsningene som ledd i godkjenning og oppfølging av MTA og detaljplan. Grunnlaget for utredningene vil være de krav som er satt i konsesjonen og de krav som følger av Luftfartstilsynets forskrift om merking av luftfartshinder.

Jeg gjør oppmerksom på at NVEs behandling av detaljplaner og MTA er enkeltvedtak som kan påklages til mitt departement. Jeg kan derfor først ta stilling til de konkrete sakene når de eventuelt foreligger her som klagesaker.

SPØRSMÅL NR. 2205**Innlevert 3. august 2020 av stortingsrepresentant Eigil Knutsen****Besvart 7. august 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Vil statsråden revurdere UDIs anbudskriterier, som i praksis utkonkurrerer bynære asylmottak, for å bedre ivareta kompetanse og trygghet for beboerne?

BEGRUNNELSE:

Midt i fellesferien ble det besluttet å legge ned Norges eldste asylmottak i Arna. I UDIs anbud vektet pris 70 prosent. Dermed utkonkurreres bynære mottak på grunn av høye husleiekostnader.

Med dette forsvinner ansatte og viktig kompetanse bygget opp gjennom tiår, og mange barnefamilier er i ferd med å miste sin trygge base.

Svar:

Ansvar for opprettelse, drift og nedleggelse av asylmottak er delegert fra Justis- og beredskapsdepartementet til Utlendingsdirektoratet (UDI). Som følge av lave asylantstall de siste årene har det vært behov for å redusere mottakskapasiteten i landet. I denne situasjonen må UDI løpende tilpasse mottakskapasiteten til behovet.

Etablering og drift av asylmottak er konkurranseutsatt, noe som vurderes å bidra til kostnadseffektivitet og nødvendig fleksibilitet i et system der kapasitetsbehovet kan svinge mye på kort tid. UDI anskaffer mottaksplasser i henhold til lov og forskrift om offentlige anskaffelser. Driftsoperatørens tilbud rangeres etter tildelingskriteriene i konkurransegrunnlaget. Ut fra dagens ankomstsituasjon er det mest tungtveiende kriteriet for tiden pris. UDI foretar imidlertid en helhetlig vurdering i den konkrete konkurransen, hvor pris ses i forhold til kvalitet. Kvalitet vektlegges for tiden i form av oppdragsforståelse, bemanning og boligmassens standard og tilstand.

De mottakene som er i drift i dag, er etter UDIs vurdering gjennomgående godt drevne mottak, og det er isolert sett ønskelig å beholde dem gitt at behovet fremdeles er til stede. Med så få gjenværende mottak, og fortsatt behov for å redusere mottakskapasiteten, er det imidlertid

særlig viktig at UDI har et kostnads- og formåls effektivt mottakssystem, hvor sammensetningen av gjenværende mottak er slik at de i sum oppfyller de kriteriene som må ivaretas og vurderes mot hverandre. UDI er opptatt av å beholde mottak med god kvalitet, høy kompetanse og til riktig pris.

I begrunnelsen for spørsmålet fra stortingsrepresentanten vises det konkret til beslutningen om å legge ned Arna mottak i Bergen. Kontrakten med Hero Norge AS om drift av Arna mottak utløp 30. april 2020, men ble forlenget til 31. desember d.å. som følge av covid-19-utbruddet og behov for økt sosial distansering i mottakene. Hero Norge AS valgte ikke å levere tilbud om drift på Arna mottak i minikonkurransen som ble utlyst våren 2020.

SPØRSMÅL NR. 2206**Innlevert 3. august 2020 av stortingsrepresentant Eigil Knutsen****Besvart 11. august 2020 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen****Spørsmål:**

Hva har statsråden foretatt seg det siste året for å forsikre seg om at Forsvaret følger opp lønns- og arbeidstidsbestemmelser på arbeidet med KNM Helge Ingstad, og hva vil han foreta seg i tiden fremover som følge av de grove lov- og regelverksbruddene som er avdekket av Arbeidstilsynet?

BEGRUNNELSE:

I svar på skriftlig spørsmål fra undertegnede (Dokument nr. 15:1440 (2018-2019) datert 26.4.19 skriver statsråd Bakke-Jensen at:

«Jeg vil forsikre meg om at denne myndighet, som i dette tilfellet er Forsvarets logistikkorganisasjon, følger opp at leverandørene opptrer i samsvar med de nevnte bestemmelser.»

Blant bestemmelsene det refereres til «fremheves lønns- og arbeidstidsbestemmelser, helse, miljø og sikkerhet, lovfestede forsikringer og sosiale ordninger, samt regulære ansettelsesforhold, inklusive arbeidskontrakter.»

Etter at Bergens Tidende i 2019 avslørte at innlede arbeidere hadde hatt arbeidsuker på 77 timer i uken satte Arbeidstilsynet i gang tilsyn med arbeidsforholdene på vraket av KNM Helge Ingstad.

Resultatet av tilsynet foreligger nå, og det pekes på en rekke kritikkverdige forhold. Arbeidere skal blant annet ha jobbet i 84 og 94 timer i to påfølgende uker, det er ikke inngått avtaler om utvidet overtid med arbeidstakerne,

polske arbeidere har fått dårligere betalt enn norske og overtidsbetaling har uteblitt.

Svar:

Etter havariet av fregatten KNM Helge Ingstad, ble det som kjent iverksatt en ekstern gjennomgang av bergingsoperasjonen. Jeg tok initiativ til dialog med Stortinget om mandatet for undersøkelsen og i forbindelse med dette inkluderte vi også undersøkelse av mulig brudd på arbeidsmiljøloven. Selskapet PwC fikk oppdraget om å gjennomføre den eksterne gjennomgangen. I deres sluttrapport fra desember 2019 ble det blant annet konkludert med at det var en sannsynlighet for mulige brudd på arbeidsmiljøloven. Arbeidstilsynet har nå levert en foreløpig konklusjon om forhold knyttet til arbeidsmiljøloven og denne bekrefter brudd på regelverket.

Hovedinnholdet i det som fremkommer i Arbeidstilsynets rapport er kjent fra PWC-rapporten. Jeg tar dette på største alvor. Det er ingen tvil om at arbeidet med den havarerte fregatten var krevende, men vi må lære av de feil som ble gjort og gjøre alt vi kan for at dette ikke skjer igjen.

Forsvarsdepartementet har en tett og god dialog med etatene i sektoren for å rydde opp i kritikkverdige forhold. Oppfølging av Arbeidstilsynets nylig avlagte rapport er en del av dette arbeidet, og departementet innhenter nå en redegjørelse fra Forsvaret om de forholdene som er påpekt i denne.

SPØRSMÅL NR. 2207**Innlevert 3. august 2020 av stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen****Besvart 11. august 2020 av forsknings- og høyere utdanningsminister Henrik Asheim****Spørsmål:**

Vil statsråden ta initiativ til et mer fleksibelt regelverk slik at voksne ikke urimelig hindres fra å studere fordi de ikke har fullført tidligere studier i ung alder?

BEGRUNNELSE:

TV2 publiserte 28. juli en artikkel om en voksen kvinne som har kommet inn på sykepleierstudiet, men på grunn av regelverket får hun ikke innvilget studielån fra lånekassen. Hun er avhengig av studielån for å kunne studere. Kvinnen har fått avslag på støtte fordi hun for 20 år siden

ikke fullførte hele graden, og ble liggende 70 studiepoeng bakpå. Kvinnen har nedbetalt studielånet hun tidligere har hatt i lånekassen, men må ta igjen studiepoeng for å kunne få innvilget nytt studielån.

Svar:

Jeg har stor forståelse for at det oppleves som urimelig at manglende fullføring av en utdanning for 20 år siden skal hindre tilgang til finansiering av ny utdanning i dag. Begrunnelsen for regelen er først og fremst å begrense offentlig finansiering av utdanning som ikke blir fullført, men også å hindre at den enkelte tar opp for stort lån til ikke fullført utdanning.

Regjeringens mål er at ingen skal gå ut på dato på grunn av manglende kompetanse, og at arbeidslivet skal få tilgang til den kompetansen det har behov for, jf. Meld. St.14 (2019-2020) Kompetansereformen- Lære hele livet. Dette krever tilgang til utdanningsfinansiering. Utdanningsstøtteordningen har først og fremst vært rettet mot unge i universitets- og høyskoleutdanning. Regjeringen

ønsker et mer fleksibelt regelverk i Lånekassen som tar høyde for ulike utdanninger og ulike livssituasjoner, og er godt i gang med å videreutvikle ordningen for voksnes behov. Høsten 2020 tas det første steget med følgende tiltak: tilgang til tilleggs lån for voksne over 30 år i universitets- og høyskoleutdanning, fagskole og videregående opplæring, avvikling av den nedre grensen for deltidsutdanning på 50 prosent av fulltidsutdanning, en mer gunstig beregningsmåte for lån og stipend til deltidsutdanning og heving av aldersgrensen for tilbakebetaling og aldersgrensen for redusert lån.

Neste steg for utvikling av utdanningsstøtteordningen vil innebære at enda flere får tilgang til utdanningsfinansiering enn i dag. Jeg har selv snakket med kvinnen representanten spør om og forsikret henne om at jeg vil ta med meg hennes eksempel inn i departementets arbeid og forsøke å finne en god måte å tilpasse regelverket på. Eventuelle forslag til endringer vil jeg komme tilbake til i de årlige statsbudsjettene.

SPØRSMÅL NR. 2208

Innlevert 3. august 2020 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski

Besvart 11. august 2020 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

Arbeidstilsynet har avdekket grove brudd på arbeidsmiljøloven i forbindelse med arbeidet på vraket av KNM Helge Ingstad. Det er snakk om ulovlig overtid, for lav lønn og manglende betaling. Særlig alvorlig er det at dette skjer på et statlig prosjekt.

Hvordan har statsråden tatt tak i denne saken, hvordan kunne slike alvorlige lovbrudd finne sted og hvordan vil statsråden sørge for at Forsvaret rydder opp og unngår lovbrudd i framtiden?

Svar:

Etter havariet av fregatten KNM Helge Ingstad, ble det som kjent iverksatt en ekstern gjennomgang av bergingsoperasjonen. Jeg tok initiativ til dialog med Stortinget om mandatet for undersøkelsen og i forbindelse med dette inkluderte vi også undersøkelse av mulig brudd på arbeidsmiljøloven. Selskapet PwC fikk oppdraget om å gjennomføre den eksterne gjennomgangen. I deres slut-

trapport fra desember 2019 ble det blant annet konkludert med at det var en sannsynlighet for mulige brudd på arbeidsmiljøloven. Arbeidstilsynet har nå levert en foreløpig konklusjon om forhold knyttet til arbeidsmiljøloven og denne bekrefter brudd på regelverket.

Hovedinnholdet i det som fremkommer i Arbeidstilsynets rapport er kjent fra PWC-rapporten. Jeg tar dette på største alvor. Det er ingen tvil om at arbeidet med den havarerte fregatten var krevende, men vi må lære av de feil som ble gjort og gjøre alt vi kan for at dette ikke skjer igjen.

Forsvarsdepartementet har en tett og god dialog med etatene i sektoren for å rydde opp i kritikkverdige forhold. Oppfølging av Arbeidstilsynets nylig avlagte rapport er en del av dette arbeidet, og departementet innhenter nå en redegjørelse fra Forsvaret om de forholdene som er påpekt i denne.

SPØRSMÅL NR. 2209**Innlevert 3. august 2020 av stortingsrepresentant Arne Nævra****Besvart 11. august 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Statsråden har signalisert at han nå jobber med et nytt nasjonalt regelverk som skal gi kommunene det verktøyet de trenger for å regulere utleie av el-sparkesykler bedre. Stadig flere ulykker og andre problemer med slike sykler viser at behovet for et slikt nasjonalt regelverk er skriken- de stort. Samtidig står flere bykommuner ganske hjelpeløse i sitt virkemiddelapparat.

Når kan statsråden love at et regelverk/forskrifter er på plass?

Svar:

Elsparkesyklene er et godt supplement til dagens transporttilbud. Det gir god mobilitet på steder hvor det ikke finnes et annet godt transporttilbud og de er svært populære blant folk. Dette har imidlertid også medført en god del utfordringer, særlig denne sommeren. Det har skjedd flere ulykker, og elsparkesyklene har skapt utfordringer for andre trafikanter.

Jeg ser derfor behov for nærmere reguleringer for å håndtere de utfordringene som vi har sett.

Jeg hadde forrige uke møter både med de mest berørte byene og aktørene for å få innspill til dette arbeidet. I disse møtene fikk jeg høre mange ulike erfaringer med elsparkesykler, både positive og negative. Og tilnærmingen til disse syklene er ulik i de ulike byene.

Vi vil nå se nærmere på hvordan vi skal følge opp dette arbeidet videre, herunder hvilke konkrete endringer som

bør foreslås og andre klargjøringer som kan gjøres. Det er en del tiltak som kan gjøres innenfor de lovvedtak som Stortinget allerede har fattet. Det er en klar målsetting at nødvendige tiltak, herunder regelverksendringer, som kan gjøres innenfor gjeldende lovverk er på plass til neste sesong, våren 2021. Det er samtidig slik at enkelte spørsmål, særlig det som gjelder kommunenes myndighet til å sette rammer for kommersiell utleie av elsparkesykler på kommunal grunn, er mer komplekst og berører flere myndigheter. Det pågår også to rettsprosesser i Bergen og Trøndelag om dette spørsmålet. I den grad det vurderes behov for nye lovregler, er dette derfor en prosess som vil måtte ta noe lenger tid.

Jeg vil samtidig understreke at det er mange aktører og mange virkemidler som kan bidra til å håndtere de utfordringene vi nå ser, både på kort og lengre sikt. Det er derfor viktig at også næringsaktørene, lokale myndigheter og brukerne selv tar ansvar, og at det samarbeides enda bedre mellom de berørte. Jeg er derfor glad for de initiativene som lokale myndigheter tar, og samarbeidet med næringsaktørene. Det kommer også positive signaler fra næringsaktørene, blant annet en nylig inngått avtale mellom alle aktørene i hovedstaden med prinsipper for ansvarlig mikromobilitet i Oslo.

Jeg vil derfor jobbe videre for at elsparkesykler og andre typer mikromobilitet skal bidra til grønn fremtidsrettet mobilitet i god sameksistens i trafikken med øvrige trafikantgrupper.

SPØRSMÅL NR. 2210**Innlevert 3. august 2020 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 11. august 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

UDI endrer mottaksstrukturen for asylmottak, og oppretter såkalte basismottak i 5 regioner. I Region Midt Norge vant Møre og Romsdal-anbudet, og Trondheim Mottaks-senter (Sandmoen) kan bli lagt ned. Beboerne vil sann-

synligvis ikke ha innflytelse på hvor de flytter, eller hvem de flytter sammen med. Dette er svært uheldig for de som har sterk tilknytning til Trondheim gjennom skolegang, helsehjelp eller andre forhold.

Vil statsråden sikre at de som har bodd lenge i Trondheim og har en sterk tilknytning får bli i byen?

BEGRUNNELSE:

Organisasjonen "Mennesker i Ilmbo" har laget et opprop om saken på vegne av de som nå risikerer å bli flyttet. De presenterer flere grunner til at mottaket bør bestå, og hvorfor flere av disse ikke bør flyttes.

Det finnes mange gratis aktiviteter innenfor kultur, idrett og underholdning, og da særlig for barn i en by som Trondheim. Det er gratis norskkurs og mange har familie, nettverk og venner her. De har brukt mye tid og energi på å bli kjent med byen, kulturen og menneskene. Trondheim er en by med et stort internasjonalt miljø, med muligheter for å samles i kjente og kjære kulturelle omgivelser. Det er mange menigheter og ulike moskeer som tilbyr nettverk, støtte og muligheten til å tilhøre et trossamfunn. Mange tilhører et idrettslag og er redd for å miste muligheter. Dette gjelder særlig barna. Mange barn lever under delt omsorg og hvor en av foreldrene bor i mottak, og mange av de er svært redde for hva dette vil si for muligheten til aktivt samvær med sine barn/foreldre. Trondheim har et faktisk helsehjelpstilbud for denne gruppa som mange har erfaring med ikke gis andre steder.

De som har bodd i Trondheim lenge vil fort miste sitt nettverk om de flyttes til et nytt sted i landet. Det vil gå utover integrering, muligheten for utvikling og tryggheten for den enkelte.

Svar:

Spørsmålet ble opprinnelig rettet til kunnskaps- og integreringsministeren, men besvares av meg ettersom spørsmålet gjelder nedleggelse av asylmottak, som hører inn under mitt ansvarsområde.

Ansvarer for opprettelse, drift og nedleggelse av asylmottak er delegert fra Justis- og beredskapsdepartementet til Utlendingsdirektoratet (UDI). Som følge av lave asylankomsttall de siste årene har det vært behov for å redusere mottakskapasiteten i landet. Det er ikke samfunnsøkon-

misk forsvarlig å ha en vesentlig større mottakskapasitet enn det er behov for.

Videre er etablering og drift av asylmottak konkurranseutsatt, noe som vurderes å bidra til kostnadseffektivitet og nødvendig fleksibilitet i et system der kapasitetsbehovet kan svinge mye på kort tid. UDI anskaffer derfor mottaksplasser i henhold til lov og forskrift om offentlige anskaffelser, hvor altså mottak med en kontrakt som løper ut må konkurrere med andre operatører om videre drift, gitt fortsatt behov.

UDI er opptatt av å beholde mottak med god kvalitet, høy kompetanse og til riktig pris, og jeg vil presisere at etter UDIs vurdering er alle dagens mottak godt drevne mottak.

Når asylmottak avvikles, vil det som regel oppstå behov for å flytte beboere til andre mottak. Samtidig vil jeg påpeke at det å bo i mottak innebærer et midlertidig og frivillig botilbud, hvor de som ikke får oppholdstillatelse skal returnere til hjemlandet, mens de som får oppholdstillatelse skal bosettes i en kommune. Dersom det oppstår behov for flytting fra et mottak til et annet tilstreber UDI at avviklingen skjer på en mest mulig skånsom måte for de involverte, noe UDI har lang erfaring med. I den forbindelse kan det nevnes at UDI har erfaring for at det vil være bedre for skolebarn å flytte til et nytt mottak og en ny skole før skolestart i stedet for midt i skoleåret. Som følge av den kraftige reduksjonen av antall mottak de siste årene, med et mindre antall gjenværende mottak som er spredt over hele landet, må mottaksbeboere som skal flytte til et annet mottak påregne at de må flytte en viss avstand.

Jeg har samtidig stor forståelse for at mottak som legges ned, eller har en kontrakt som løper ut og ikke fornyes, kan medføre krevende situasjoner både for den enkelte beboer, for driftsoperatører, ansatte og kommuner som har bygget opp et tjenesteapparat i tilknytning til mottaksdriften.

SPØRSMÅL NR. 2211

Innlevert 3. august 2020 av stortingsrepresentant Marit Arnstad

Besvart 13. august 2020 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby

Spørsmål:

Til erstatning for eksamenskarakter har de norske IB-elevene våren 2020 fått tildelt en algoritmebasert karakter. Algoritmen er basert på tidligere resultat i faget og tidligere

resultater ved den skolen eleven går på. Flere elever opplever at den tildelte karakteren ligger godt under forventet eksamensresultat.

Hva kan norske myndigheter gjøre for å hjelpe disse elevene og rette opp en slik tilfeldig karaktersetting?

BEGRUNNELSE:

26 norske skoler tilbyr IB-linjer (International Baccalaureate). Norske IB-elever har våren 2020 fått avlyst alle eksamener på grunn av korona-epidemien. Til erstatning for eksamenskarakter på diplommet har International Baccalaureate Organization (IBO, den internasjonale organisasjonen bak IB-utdanningene) tildelt elevene algoritmebaserte karakterer på grunnlag av tidligere resultater i faget og tidligere resultater ved skolen eleven går på.

Hans Fredrik Marthinussen, professor i rettsvitenskap ved Universitetet i Bergen, sier til NRK 16.07.20 at de karakterene de norske IB-elevene har fått «i prinsippet er ugyldige» og understreker at det er en grunnleggende forutsetning for karaktergivning i Norge at de skal være basert på individuelle prestasjoner. Følgelig mener Marthinussen at IBOs metode ikke bli kjent gyldig i en norsk domstol.

Det er åpenbart at de norske IB-elevene etter norsk lovverk har fått mangelfull eller ugyldig karaktersetting denne våren, noe som blant annet skaper store problemer for dem i videre utdanningsløp. Det å klage på karakterer er tidkrevende og belagt med gebyrer. Rettssak vil i verste fall føre til at man risikerer å stå uten gyldig karakter.

Svar:

Vi forstår at usikkerheten rundt hvilke metoder som er brukt og grunnlaget for fastsetting av egne karakterer er en uheldig og frustrerende situasjon for de det gjelder. På bakgrunn av usikkerheten rundt hvordan karakterer for årets avgangselever ved International Baccalaureat (IBO)

er fastsatt sendte Kunnskapsdepartementet (KD) 17. juli et brev med spørsmål om hvordan IBO har gjort dette i år. I svaret fra IBO 23. juli skriver IBO at de har "benyttet en robust vurderingsmodell for å fastsette årets karakterer og at modellen består av tre deler: individuelt studentarbeid, predicted grades og skolekontekst".

Karakterene er fastsatt på samme måte for IB-elever over hele verden. Norske utdanningsmyndigheter kan ikke endre eller sette til side gyldige vitnemål/diplom. Den enkelte elev eller skole som tilbyr IB-linje i Norge kan benytte seg av klageretten til IBO.

Datatilsynet sendte 20. juli en henvendelse til IBO der tilsynet ber om detaljer rundt modellen IBO har brukt for å fastsette karakter. Datatilsynet har sendt et forhåndsvarsel til IBO om at tilsynet legger opp til å treffe vedtak om at IB-karakterene må rettes. IBO har fått frist til 21. august med å svare Datatilsynet på dette.

Alle søkere som mener vedtaket er feil, altså hvorvidt de fikk plass eller ikke, kan klage på dette innen tre uker fra vedtaket er gjort kjent. Klager behandles av en nasjonal klagenemnd. Klagenemnden behandler og avgjør klager på selvstendig grunnlag og etter en individuell behandling.

I den situasjonen enkelte IB-elever står i, legger departementet til grunn at den som behandler klager i første instans, ev. klageorganet, vurderer om det for den enkelte klager foreligger spesielle forhold som gir grunn til å tro at karakterpoengsummen til enkelte IB-elever ikke gir et riktig bilde av kvalifikasjonene til søkeren, jf. forskrift om opptak til høgre utdanning § 7-13.

Avslutningsvis vil vi presisere at ingen av de elevene som har fått opptak til høyere utdanning i år vil bli fratatt sin plass som et resultat av Datatilsynets vedtak eller utfallet av enkeltelevers klageprosess.

SPØRSMÅL NR. 2212

Innlevert 3. august 2020 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 11. august 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Medfører det riktighet at karantenebestemmelsene for utenlandsk arbeidskraft når det gjelder helsevesenet og Hurtigruten/transport verken har inneholdt generelle krav om koronatesting og karantene, eller krav om at karantene ikke kan gjennomføres ved å ha kontakt med ansatte som igjen har kontakt med pasienter og passasjerer?

BEGRUNNELSE:

Det har vært flere korona-tilfeller både i helsevesenet og nå på Hurtigruten, knyttet til utenlands arbeidskraft. Enting er brudd på smittevernreglene, noe annet er om reglene har vært gode og entydige nok. Ut fra oppslag i media kan det se ut til at dette ikke har vært tilfelle.

Bestemmelsene har vært strenge for befolkningen ellers knyttet til utenlandsopphold og det er bra. Da framstår det som ubegripelig hvis en eksempelvis kan komme rett fra utlandet og få jobbe med syke mennesker uten å bli testet og/eller være i karantene, eller at ansatte på passasjerskip kan få jobbe uten å være testet og gjennomføre karantene og samtidig være i tett kontakt både med andre i besetningen og til og med med passasjerer. Det er derfor nødvendig å få klarhet i om reglene faktisk har vært slik og om de nå er endret.

Svar:

Karantenereglene i covid-19- forskriften gjelder for alle som oppholder seg i Norge, og som hovedregel innebærer det at personer som ankommer Norge, skal oppholde seg i karantene i 10 døgn etter ankomst. Dette er også utgangspunktet for de som kommer til Norge for å arbeide.

I Norge er vi helt avhengige av utenlandsk arbeidskraft, blant annet i helse- og omsorgstjenesten. Det er derfor viktig at vi kan ta imot utenlandske arbeidere og at utenlandske arbeidere ønsker å komme til Norge, samtidig som det skal være så trygt som mulig i forhold til smittespredning. Derfor foreligger det noen unntak fra hovedregelen om karantene. Etter 15. juli er det ikke krav om karantene for personer som ankommer Norge fra områder som ikke er omfattet av karanteneplikten, såkalte "grønne" områder. Utenlandsk arbeidskraft som kommer fra røde områder og land utenfor Schengen og EØS skal imidlertid som hovedregel oppholde seg i karantene i 10 døgn.

Det er mange som bor i Sverige og arbeider i Norge. Dette er arbeidskraft som en rekke virksomheter, blant annet helse- og omsorgstjenesten, er helt avhengig av. Det er derfor fastsatt et eget unntak for personer som krysser grensen fra røde områder i Sverige for å arbeide i Norge. Disse vil være unntatt fra karanteneplikten i den perioden de er under reise mellom bolig og arbeidssted og mens de er i arbeid. De må imidlertid overholde karantenereglene på fritiden i 10 dager etter at de kom til Norge. For helsepersonell kreves det at de gjennomgår et testregime med to negative tester for SARS-CoV-2.

Med Sverige som vår nærmeste nabo, er det også flere personer som dagpendler til Norge. Dagpendlere er unntatt fra karanteneplikten under reise mellom bolig og arbeidsted og mens de er i arbeid, men det anbefales regelmessig testing og bruk av munnbind. Av hensyn til smittefare, stilles det et krav til at dagpendlere som arbeider i helse- og omsorgstjenesten ikke samtidig har arbeid i svensk helsetjeneste.

Andre personer som skal utføre arbeid i Norge og ankommer fra røde land innenfor Schengen- og EØS- områdene, kan også bli unntatt fra karanteneplikten ved testing, dersom arbeids- eller oppdragsgiver velger å tilby det.

For å kunne holde de viktigste delene av samfunnet i gang under en krise, er personer som er vurdert som strengt nødvendige for å kunne opprettholde forsvarlig drift av kritiske samfunnsfunksjoner eller ivareta befolkningens grunnleggende behov, unntatt fra karanteneplikten. Også her gjelder karantenefritaket kun under reisen og den tiden de er i arbeid, men ikke på fritiden de eventuelt har i Norge. Dette unntaket er for eksempel viktig for å sikre tilgang på varer, og er blant annet benyttet for utenlandsk mannskap på skip som utfører varetransport.

For mannskap om bord på kystcruiseskip gjelder i utgangspunktet de generelle bestemmelsene om innreisekarantene. Dersom mannskapet umiddelbart før ankomst til Norge har oppholdt seg minst 10 dager i grønne områder, vil det ikke være et krav om karantene. Mannskap som ankommer fra røde områder og land utenfor Schengen og EØS for å mønstre på kystcruiseskip i Norge vil som utgangspunkt ha innreisekarantene i 10 døgn etter ankomst. I praksis vil dette innebære at mannskapet ikke kan være på jobb på cruiseskipet i karanteneperioden. Arbeidsgiver kan også velge å tilby mannskapet et testregime, under den forutsetningen at mannskapet er bosatt i og ankommer fra Schengen- og EØS- områdene til Norge. Det er et krav at testingen skal skje etter ankomst til Norge.

Kystcruiseskip anløper flere havner og har i mange tilfeller et høyt antall passasjerer og mannskap ombord. Ved smitteutbrudd på slike skip vil et stort antall passasjerer og mannskap raskt kunne bli smittet. For å bidra til å hindre smitte ombord har Helsedirektoratet med faglige innspill fra Folkehelseinstituttet utarbeidet en egen smittevernveileder som gjelder for slike skip.

Alle som omfattes av unntakene fra innreisekarantene skal så langt som mulig unngå nærkontakt med andre som ikke er i deres egen husstand, og unntakene gjelder ikke for personer som er i smittekarantene etter nærkontakt med en bekreftet smittet person.

Som svar på spørsmålet ditt, mener jeg at vi i utgangspunktet har et godt regelverk som regulerer karanteneplikten for utenlandsk arbeidskraft. Vi må imidlertid kontinuerlig vurdere om regelverket er tilstrekkelig tydelig og i tilstrekkelig grad bidrar til å hindre smitte med utgangspunkt i den situasjonen vi er i. Jeg mener det er viktig at vi finner en riktig balanse mellom det som er nødvendig for å begrense spredning av smitte og samtidig opprettholde et mest mulig åpent samfunn. Vi har sett at det har

oppstått hendelser hvor det forekommer smitte, og vi vil i slike situasjoner vurdere om det er behov for endringer.

SPØRSMÅL NR. 2213

Innlevert 4. august 2020 av stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson

Besvart 10. august 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Politiets beredskapssenter i Nordre Follo tester skyting og eksplosiver. Senteret ligger nær boliger, skoler og barnehager. 25. mai og 25. juni ble det gjennomført støyttester, og vi som bor nær senteret fikk ingen varsel om støyttestene. Jeg mener at alle, og spesielt familier med barn, skal få varsel om støyttester.

Vil naboene på Tårnåsen, Ødegården, Hellerasten, Sofiemyr og andre som kan høre skytning få god varsel før støyttester, og hva vil ministeren gjøre for at alle skal få varsel?

Svar:

I anleggsperioden for Politiets nasjonale beredskapssenter, som etter planen pågår fram til 1. september 2020, forholder prosjektet seg til «Forskrift om begrensning av støy i Oslo kommune». Dette er avstemt med Ski/Nordre

Follo kommune. Det har ikke vært avvik fra forskriften i anleggsperioden.

Det pågår nå testing med skyting og eksplosiver ved senteret. Testene ble generelt varslet i mai på entreprenørens anleggsblogg. Etter forespørsel fra naboer etter testene 25. juni, besluttet prosjektledelsen å varsle testdatoene mer spesifikt på bloggen. Denne praksisen er fulgt siden. Under testene som ble utført 25. juni ble støygrensene utfordret. Sett i etterkant kunne disse med fordel ha vært varslet bedre.

Anleggsbloggen har vært benyttet som informasjonskanal gjennom hele anleggsperioden og skal være godt kjent gjennom bl.a. kommunens nettsider og media. Nye innlegg blir varslet de som aktivt ønsker det.

Etter overtakelse fra entreprenøren vil anlegget bli tatt i bruk av politiet. Da vil reguleringsplanens krav til støy være gjeldende.

SPØRSMÅL NR. 2214

Innlevert 4. august 2020 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand

Besvart 10. august 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Aftenposten skrev 03.08.2020: «Bekymret for politiets konsulentbruk». I fjor brukte politiet 832,9 millioner kroner på konsulenttenester. Lederen i Politiets Fellesforbund mener konsulenter har fått for stor innflytelse over politiet. NRK meldte 22. juli om Politimesteren i Øst politidistrikt som aldri har opplevd så mange alvorlige saker

på så kort tid, midt i fellesferien, som gjør at ansatte må tilbakekalles fra ferie og trolig må jobbe overtid.

Hvor stor del av politiets årsbudsjett har gått til konsulenter og overtidstimer for politiansatte de siste ti årene i de ulike politidistriktene, og hvor mange årsverk hadde dette utgjort årlig om de ble omgjort til faste stillinger i politiet?

Svar:

Tabellen under viser hvor mye av bevilgningen til politi- og lensmannsetaten som ble brukt på konsulenter i perioden 2014 til 2019, samt hvor mye som ble brukt på overtidstimer i perioden 2015 til 2019. Departementet har ikke tall for ulike enheter innenfor politi- og lensmannsetaten.

Tallene for konsulentbruk er hentet fra en samlekonto i statsregnskapet som omfatter utgifter til konsulenter innen IKT-utvikling, konsulenter innen IKT-drift og vedlikehold, konsulenter innen administrative tjenester og mindre utgifter til kjøp av tjenester. På grunn av innføring av standard kontoplan i 2014 er regnskapstall fra år før

2014 ikke direkte sammenlignbare med senere år. Disse er derfor ikke tatt med i besvarelsen av spørsmålet.

Tallene for overtid er hentet fra den siste ressursanalysen til politiet, som dekker perioden fra 2015 til 2019.

Tabellen viser at utgiftene til konsulenter økte fra 2014 til 2017, for så å bli redusert fram til 2019. Utgiftene til overtid har ligget på omtrent samme nivå fra 2015 til 2019. Siden regjeringen tiltrådte i 2013 har det blitt om lag 2 800 flere lønnete årsverk totalt i politiet. I underkant av 1 700 av disse er politiårsverk. Bruken av overtid har således gått ned når man ser det i forhold til antall ansatte, noe som er en ønsket effekt og som jeg mener er positivt. *Beløp brukt på konsulenter (2014-2019) og overtid (2015-2019) i politi- og lensmannsetaten. Nominelle tall i 1000 kr.*

	Konsulenter	Overtid**
2014	750 336*	
2015	800 781	529 267
2016	948 766	532 921
2017	961 454	530 013
2018	838 566	523 192
2019	832 804	525 788

Kilde: Statsregnskapet og Politiets ressursanalyse 2019

* Tallet for 2014 inkluderer merverdiavgift. Det gjør ikke de senere tallene grunnet nettoføringsordningen som ble innført 1. januar 2015. Legger man til grunn 25 prosent mva. er forbruket i 2014 600 269.

** Som følge av forsinkelser i de lokale forhandlingene i 2017 er lønnstillegget for majoriteten av ansatte i politiet først utbetalt i 2018. Tilsvarende er lønnstillegget for 2018 først utbetalt i 2019. Tallene for 2017-2019 er derfor ikke direkte sammenlignbare med tallene for 2015 og 2016

Det samlede beløpet som har gått til konsulentbruk og overtid i 2019 er om lag 1 360 mill. kroner. Gitt årsværskostnaden for en polititjenesteperson i 2020 tilsvarer dette beløpet omtrent 1 170 ansatte. Men dette er ikke sammenlignbart fordi konsulenter har ofte annen kompetanse som politiet trenger. Rekruttering av medarbeidere med spesialkompetanse som konsulentene besitter, ville medføre adskillig høyere årsværskostnader og dermed færre rekrutteringer. Bruk av konsulenter er derfor i en del sammenhenger effektiv ressursbruk. Det gjelder eksempelvis ved behov for spisskompetanse som det er vanskelig å rekruttere eller uforholdsmessig kostbart å bygge opp internt. Spisskompetanse bør også i enkelte tilfeller innhentes eksternt, for eksempel i tidsavgrensede prosjekter.

Det er et mål å redusere konsulentbruken i offentlig sektor, også i justissektoren. Jeg er kjent med at POD planlegger en redusert konsulentbruk allerede fra høsten 2020, og dette ser jeg som positivt.

SPØRSMÅL NR. 2215**Innlevert 5. august 2020 av stortingsrepresentant Mona Fagerås****Besvart 11. august 2020 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby****Spørsmål:**

Kan statsråden garantere at alle elever, i grunnskolen og i videregående, får et fulltidstilbud på skolen med ordinære skoledager, uten hjemmeundervisning, fra skolestart 2020?

BEGRUNNELSE:

Forskning, blant annet fra London School of Economics, har vist at skolestenging og hjemmeundervisning har hatt negative konsekvenser for elever, og at det er barn fra lavere sosioøkonomisk bakgrunn som taper mest ved tapt undervisningstid. Mange barn i Norge hadde hjemmeundervisning fra 12. mars og fikk ikke tilbud om ordinære skoledager helt fram til skoleferien.

Svar:

I slutten av mai ble trafikklysmodellen for smittevern i skole og barnehage innført. Trafikklysmodellen gir en ramme for hvilke tiltak og forholdsregler som skal vurderes, avhengig av smittesituasjonen. Den gang startet vi på gult nivå. Der er vi fortsatt på landsbasis. Selv de kommunene som ikke har hatt smitte på mange uker eller måneder, må ha gule tiltak. For barnehager, grunnskole og videregående skole er det utarbeidet grundige og detaljerte retningslinjer for hvordan dette skal håndteres.

Nå er det mange som har beveget seg rundt i ferien, og vi ser en økning i smitten. Trafikklysmodellen gir fleksibilitet til å håndtere både lokale utbrudd og en eventuell ny nasjonal smittebølge. Hvis smitten øker, er det lokale helsemyndigheter som skal ta beslutningen om endring i trafikklys.

I veilederne som er utarbeidet, fremgår det at barnehagene kan drive med fulle avdelinger på gult nivå, og ha normal åpningstid. I skolen kan hele klassen være samlet i klasserommet uansett hvor stort klasserommet er.

Skulle smittesituasjonen endre seg slik at en skole eller barnehage må gå over til rødt tiltaksnivå, er det strengere regler knyttet til kontakt. På rødt nivå skal, ifølge veilederne, elevene og barna deles inn i mindre grupper og kohorter. Skolene må vurdere ulike oppmøtetider for elevene og sørge for at elevene og ansatte holder avstand til hverandre. En del skoler og barnehager som må innføre røde tiltak, vil måtte redusere tilbudet på skolen, men er forpliktet til å legge til rette for opplæring for elevene som er hjemme. Poenget med dette systemet er at smittevern-tiltakene skal tilpasses smittesituasjonen. Ved endringer i

smittesituasjonen vil derfor også tiltakene endre seg. Ved å ha planene klare for de ulike nivåene, vil det være enklere å sette inn riktige tiltak til den gjeldende smittesituasjon.

Skolenes tilbud under covid-19-utbruddet reguleres av de generelle smittevernreglene, av midlertidig lov om tilpasninger i barnehageloven, opplæringslova og friskolelova for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av covid-19 og av midlertidig forskrift om tilpasning i reglene om barnehage, grunnskoler og videregående opplæring som følge av utbrudd av covid-19.

Det fremgår blant annet av midlertidig lov om tilpasninger i barnehageloven, opplæringslova og friskolelova § 7 at skoleeiere så langt det er mulig skal sørge for at barn, unge og voksne får grunnskoleopplæring og videregående opplæring selv om skolene er stengt eller driver med begrensninger etter enkeltvedtak eller forskrifter med hjemmel i smittevernloven.

Av forskriften § 3 fremgår det at elever som ikke kan få tilbud på skolen på grunn av enkeltvedtak eller forskrifter om stenging med hjemmel i smittevernloven, skal få opplæringen hjemme. Elever i risikogrupper eller som har nær familie i risikogrupper, skal få tilbud om opplæring hjemme selv om skolen eller trinnet ellers er åpent.

Utdanningsdirektoratet har i tillegg utarbeidet informasjon og rettledning om hvordan undervisningen bør og kan tilrettelegges og organiseres i disse situasjonene. Selv om man kommer i en situasjon hvor enkelte skoler må redusere det fysiske tilbudet for å ivareta hensyn til smittevern, gjelder elevens rett til opplæring. Skolen har plikt til å legge til rette for opplæring hjemme dersom noen elever på grunn av smittesituasjonen ikke fysisk kan være til stede på skolen.

Mitt svar til representant Mona Fagerås er at jeg ikke kan garantere at alle elever får et fulltidstilbud på skolen med ordinære skoledager, uten hjemmeundervisning, fra skolestart 2020. Det vil avhenge av smittesituasjonen i den enkelte kommune. Skoleeierne har imidlertid plikt til å legge til rette for hjemmeundervisning i en situasjon hvor elevene ikke kan møte fysisk på skolen.

SPØRSMÅL NR. 2216**Innlevert 5. august 2020 av stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson****Besvart 13. august 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hvilke planer har regjeringen for god rehabilitering for alle som har fått covid-19, både de som har vært på sykehus og de som ikke har vært innlagt?

BEGRUNNELSE:

Mange av de som har hatt covid-19, har fått langtidsproblemer og trenger rehabilitering. Flere land, som Wales, bygger opp et rehabiliteringsløp for de som trenger det. I Wales bruker de £10 millioner i tillegg til de andre oppgavene i helsesektoren. I England oppretter de også et nettbasert rehabiliteringsopplegg.

Jeg vet at noen som har vært på sykehus, får hjelp, og jeg har lest planen som Helse Sør-Øst har laget for rehabilitering. Det er en god start, men jeg er bekymret over at planen ikke er nasjonal og at det ikke er penger og ressurser i planen. Mange av de unge har ikke vært innlagt på sykehus, og det har vært vanskelig for dem å komme inn i et rehabiliteringsløp for å minske skadene etter sykdommen. De som ikke har vært på sykehus, som har langtidsproblemer, trenger også rehabilitering.

Det har vært vanskelig å få positive svar på corona-testen siden de som tar testen flere dager etter at de har fått symptomer, kan få negativt svar også hvis de har covid-19. Det har vært vanskelig for dem som har hatt covid-19 å få den rehabiliteringen de trenger, hvis de ikke har en diagnose å vise til. Jeg håper at helseministeren vil svare på spørsmålet også for de som ikke har fått en diagnose.

Norge hadde problemer med kø og hjelp i rehabiliteringen før pandemien traff Norge. Nå er det flere som trenger rehabilitering, og jeg får signaler om at syke etter covid-19 ikke får nødvendig helsehjelp. Jeg lyttet til svaret som helseministeren ga Stortinget om rehabilitering 20. mai 2020. Helseministeren har sagt at Sunnaas sykehus kan hjelpe med rehabilitering. Jeg er heldig som fikk plass på Sunnaas da jeg trengte det. Men Sunnaas var dessverre fullt før pandemien traff Norge, og har mange oppgaver, for eksempel for å hjelpe de som har fått slag eller blodforgiftning som meg. Hvis Sunnaas, og andre rehabiliteringssykehus, skal ha mer ansvar for rehabilitering etter covid-19, er jeg bekymret for andre pasienter som trenger rehabilitering. Slag, hjertefeil, bilulykker og andre ulykker vil fortsette å ramme oss, med eller uten covid-19. Jeg frykter at vi får flere pasienter som trenger rehabilitering når langtids-skadene etter covid-19 bygger seg opp.

Svar:

Alle pasienter som trenger det skal ha tilbud om rehabilitering. Dette gjelder også pasienter som har gjennomgått covid-19. Helse- og omsorgstjenestene skal sørge for sosial, psykososial og medisinsk rehabilitering i samsvar med en helhetlig og tverrfaglig utredning av den enkeltes behov og potensial for rehabilitering. Gjeldende krav og anbefalinger om innhold og kvalitet er beskrevet i regelverk og i Helsedirektoratets veileder om rehabilitering, habilitering, individuell plan og koordinator.

Selv om covid-19 er en ny sykdom for helse- og omsorgstjenesten, er pasienter med lungesykdom og redusert helse etter intensivbehandling ingen ny utfordring. Helsedirektoratet har pekt på behovet for rehabilitering for de som har overlevd intensiv behandling, men også pasienter med mindre alvorlig forløp kan ha behov for rehabilitering. Det er i hovedsak pasientens lungefunksjon og andre fysiske og psykiske plager etter intensivbehandling som trenger oppfølging og rehabilitering. Sykehuse- og flere private rehabiliteringssentre har kompetanse på rehabilitering av lungesykdom og annen alvorlig sykdom. Våren 2020 var det kapasitetsutfordringer på grunn av koronapandemien.

Det er sykehus og kommuner som har ansvar for å sørge for gode rehabiliteringstilbud for sine pasienter, inkludert pasienter som har hatt covid-19. Fagmiljøene har jobbet godt med å utarbeide anbefalinger om pasientforløp for denne gruppen. Det er bra at det etableres prosedyrer og veiledninger, slik vi ser i flere kommuner og sykehus. Slike anbefalinger vil også komme pasienter i alle regioner til gode. Blant annet har Fagråd for rehabilitering på oppdrag fra Helse Sør-Øst RHF utarbeidet en rapport som beskriver et pasientforløp for rehabilitering av pasienter med covid-19. Rapporten representanten Wilkinson viser til fra Fagråd for rehabilitering i Helse Sør-Øst beskriver et pasientforløp for covid-19. Dette bygger blant annet på et pasientforløp som er utviklet ved Sykehuset i Vestfold. I tillegg er erfaringer og tilgjengelig forskning fra inn- og utland lagt til grunn. Rapporten beskriver alle faser fra intensivopphold til senfase.

Fysioterapeuter ved Oslo universitetssykehus har utarbeidet en kunnskapspakke "Fysioterapi til covid-19-pasienter". Denne kan lastes ned av fysioterapeuter over hele landet. Heldigvis har våre helse- og omsorgstjenester klart å omdisponere ressurser både i sykehusene og i kommuner med mange covid-19-syke på kort varsel. I kommunene er det flere fysioterapeuter som har spesialisert seg på rehabilitering av lungesyke, og fysioterapeuter har laget

en lungeapp "Pust deg bedre" for å hjelpe covid-19-pasienter. Jeg er stolt av å se hvordan tjenestene på kort varsel har rigget seg for å ta imot svært syke pasienter

Sykehusene er spydspissen i behandlingen av pasienter med covid-19 og utgjør en helt grunnleggende trygghet for befolkningen. Det er avgjørende at den ekstraordinære situasjonen ikke belaster helsetjenesten unødige, og regjeringen har derfor våren 2020 kompensert helseregionene økonomisk for følgene av koronapandemien. De regionale helseforetakene og sykehusene skal finansiere alle typer pasientbehandling, herunder rehabilitering til covid-19-pasienter, innenfor de bevilgningene de samlet sett har fått.

Det er usikkert om intensivbehandling ved covid-19 gir andre helseutfordringer enn intensivbehandling ved andre tilstander. Kunnskap om langtidsfølger av intensivbehandling generelt og etter akutt lungesviktsyndrom er relevant for covid-19-pasienter. Det er flere pågående studier knyttet til covid-19 og denne pasientgruppen. Helsedirektoratet følger disse studiene tett for raskt å kun-

ne justere eksisterende veileder, dersom de ser at denne pasientgruppen har behov for egen spesialisert rehabilitering, utover det som finnes i dag. I dette ligger også for eksempel erfaringer fra nettbaserte rehabiliteringstiltak i Storbritannia.

Det er avgjørende å få god forståelse om hvordan coronaviruset smitter, hvordan vi kan behandle dem som blir syke og hvilke ettervirkninger de som har vært smittet får. Både Forskningsrådet og EU har gjennomført hasteutlysninger om forskning på feltet. Forskningsrådet gjennomførte en hasteutlysning om covid-19 6. mars og finansierer over 30 forskningsprosjekter. Midlene til utlysningen er et spleiselag mellom blant annet Kreftforeningen, Trond Mohn stiftelse og Forskningsrådet og er på totalt 130 mill. kroner. Dette skal blant annet bidra til at norske miljøer vil kunne delta i det internasjonale samarbeidet som er knyttet til å evaluere nye behandlinger, og den skal også bidra til å evaluere behandling og gi systematisk kunnskap om spredningen og effektene av viruset.

SPØRSMÅL NR. 2217

Innlevert 5. august 2020 av stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk

Besvart 18. august 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Når ble regjeringens samhandlingsorgan for Covid-19-situasjonen, hvor regjeringsledelsen sitter, informert om utbruddet på Hurtigruta MS Roald Amundsen?

Svar:

Utbruddet på hurtigruteskipet MS Roald Amundsen utviklet seg over tid fra å være et lokalt utbrudd til et større utbrudd. Pr. 16. august har 71 personer på to seilaser med MS Roald Amundsen testet positivt for covid-19. Ved smitteutbrudd som antas å berøre næringer og flere samfunnsfunksjoner vil det som hovedregel gis varslings til øvrige departement. Varslings i departementsfellesskapet går normalt fra helse- og omsorgsdepartementet via KSE (Krisestøtteenheten) i Justis-beredskapsdepartementet til berørte departementer. I denne saken ble KSE varslet av Helse- og omsorgsdepartementet 31. juli. Regjeringens covid-19-utvalg ble allerede 30. juli muntlig informert om denne saken fra Folkehelseinstituttet.

SPØRSMÅL NR. 2218**Innlevert 5. august 2020 av stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk****Besvart 18. august 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Viser til helsedirektørens uttalelser på Dagsrevyen 4. august hvor han varsler innstramming i helsemyndighetenes rutiner i kjølvannet av covid-19-utbruddet på MS Roald Amundsen.

Er det slik å forstå at dagens rutiner er blitt brutt, eller at de er for passive og uklare?

Svar:

Regjeringen åpnet 12. juni 2020 for at det kunne gjennomføres kyst- og ekspedisjonscruise på og rundt Svalbard, og det ble vedtatt ny § 10a i covid-19-forskriften, § 10a Krav til gjennomføring av reiselivsaktiviteter på Svalbard. 18. juni 2020 vedtok helse- og omsorgsministeren og næringsministeren at det også skulle åpnes for kystcruise langs norskekysten. Covid-19-forskriften ble endret 21. juni 2020 med ny § 10b Krav til gjennomføring av kystcruise langs norskekysten.

Det ble mandag 3. august besluttet å midlertidig stramme inn regelverket for cruisetrafikken for å stoppe korona-smitte. Skip med flere enn til sammen 100 personer (passasjer og mannskap) om bord får ikke gå i land i

norske havner eller på Svalbard. Helsedirektoratet har fått i oppdrag å vurdere hvilke nasjonale begrensninger kystcruise langs norskekysten og på Svalbard som er nødvendig og forholdsmessig fremover. Dette innebærer også en vurdering av om regelverket og veilederne bør endres, og om virksomhetene (rederiene) og kystcruisebåtene forholder seg til det norske regelverket og til kravene i veilederne.

Folkehelseinstituttet og kommunehelsetjenesten har etter hendelsene på hurtigruteskipet MS Roald Amundsen fulgt rutinemessig opp påfølgende smitteutbrudd av covid-19 og arbeidet med smitteoppsporing og oppfølging av passasjerer, mannskap, kommuner, helseforetak og fylkesmenn.

Fylkeslegen i Troms og Finnmark har startet gransking av Hurtigrutens håndtering av smitteutbruddet på skipet. Smitteutbruddet på Roald Amundsen etterforskes også av politiet for å avklare om selskapet eller enkeltpersoner har brutt smittevernloven. Det er derfor ikke riktig av meg å kommentere om dagens regelverk eller rutiner er brutt. Først må hendelsesforløpet granskes og tilsynsmyndigheter og politi konkludere om det er utvist skyld og eventuelt graden av straffverdighet.

SPØRSMÅL NR. 2219**Innlevert 5. august 2020 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes****Besvart 17. august 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Kan statsråden gi en oversikt over hvilken type bistand, råd og pålegg helsemyndighetene har gitt/tilbudt Hurtigruten i kjølvannet av smitteutbruddet på MS Roald Amundsen, og tidspunkt for når denne bistand/råd/pålegg ble gitt/tilbudt?

Svar:

Smittevern reguleres i Smittevernloven og i denne situasjonen av forskrift om smitteverntiltak mv. ved koronaut-

bruddet (covid-19-forskriften). I tillegg har arrangøren av kystcruise varslingsplikt i henholdt til IHR forskriften.

Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet har laget en egen veileder for kystcruisetrafikk sammen med næringen. Hurtigruteselskapet har vært med i utarbeidelsen av denne.

Sysselmann på Svalbard er godkjenningmyndighet for kystcruise rundt Svalbard, forskriftens § 10a og har følgende forestått godkjenning av Hurtigrutens planverk og påfølgende seilinger.

Mulig smitte om bord på MS Roald Amundsen ble varslet første gang fra kommunelegen i Hadsel kommu-

ne 29. juli 2020. Skipet ankom Tromsø den 31. juli 2020. Fra det tidspunktet har Tromsø kommune hatt det direkte ansvaret for håndtering av skipet med mannskap og passasjerer. Folkehelseinstituttet (FHI) sin rolle har vært å gi råd og bistand knyttet til smittevern, til rederi, berørte kommuner og andre helsemyndigheter. Fra og med 31. juli har FHI deltatt på daglige møter med rederi, Helsedirektoratet og Tromsø kommune. FHI har også bistått og kommunisert med kommuner som har fulgt opp passasjerer med opphold i ulike kommuner.

Helsedirektoratet ble gjort kjent med mulig smitte ombord på MS Roald Amundsen fra FHI onsdag, 29. juli og anmodet etter dette Hurtigruten om opplysninger i

saken. Dialog med Hadsel kommune og Hurtigruten ble håndtert av FHI. Helsedirektoratet har ivaretatt sin koordinerende rolle og sikret at kommunene har kunnet ivareta sine roller som smittevernmyndigheter, støttet med faglig rådgivning fra FHI, overfor Hurtigruten. Dette har foregått gjennom virtuelle møter.

Jeg har etter denne hendelsen gjort innstramminger i regelverket for kystcruise for å stoppe videre koronasmitte. Innstrammingen vil forhindre at skip med flere enn til sammen 100 personer om bord blir godkjent og får landgang i norske havner. Reglene om innstramning ble innført mandag 3. august og skulle gjelde i minst 14 dager. Dette er nå forlenget med ytterligere en uke.

SPØRSMÅL NR. 2220

Innlevert 5. august 2020 av stortingsrepresentant Tuva Moflag

Besvart 12. august 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Hvordan vil statsråden sikre smittevernet i kollektivtrafikken når stadig flere folk skal tilbake til jobb, skole og studier?

BEGRUNNELSE:

Ferien nærmer seg slutten for de fleste, og mange returnerer til jobb de nærmeste dagene. Allerede nå rapporter folk om fulle busser og utfordringer med å ivareta rådene om avstand når man benytter kollektivtransport. Selv om ordningen med avsperrede seter nå er opphevet, er det fortsatt vanskelig å holde tilstrekkelig avstand til andre reisende dersom det ikke er hyppige nok avganger og antallsbegrensning på de ulike transportmidlene.

Svar:

Regjeringen vurderer fortløpende hvordan smittespredningen foregår i samfunnet, basert på faglige innspill fra helsemyndighetene. Et av de områdene som er spesielt utsatt for risiko for smittespredning, er kollektivtrafikken. Det er derfor avgjørende at alle involverte aktører, herunder de reisende, har gode rutiner for håndtering av smittevern slik at man ikke utsetter seg selv og andre for smittefare i forbindelse med kollektivreiser.

Vi ser at Norge kan gå mot en situasjon med økt smitte, og det er derfor behov for å opprettholde tiltak som reduserer presset på kollektivtransporten. Arbeidsgivere

har en sentral rolle i arbeidet med å bidra til å minimere eller fordele belastningen i tid på kollektivtransporten. Vi oppfordrer derfor alle arbeidsgivere om å planlegge for at antall ansatte som reiser med kollektivtransport i rushtiden i befolkningstette områder, halveres sammenlignet med normalsituasjonen. Tilrettelegging for hjemmekontor og spredning av de reisende til tider utenfor rushtiden der det er mulig, er viktige tiltak for å redusere belastningen på kollektivtransporten. De som har mulighet til det, oppfordres til å gå eller sykle til jobb og skole.

Den nåværende veilederen for smittevern i kollektivtransport, sist oppdatert 7. juli, gir etter mitt syn gode råd til aktørene om hvordan man skal sørge for å ivareta smittevernhensyn på en god måte. Jeg vil understreke at det er viktig at man gjør gode vurderinger basert på lokale og regionale forhold, siden det ikke er like stort press på kollektivtransporten i alle områder. Vi ønsker ikke å skremme folk unødig fra å bruke kollektivtransporten, så her må alle involverte aktører være tydelige på å formidle hva som gjelder i sitt område.

Når det gjelder bruk av smittevernutstyr som munnbind, må folk nå være forberedt på at det kan komme en anbefaling om å bruke munnbind på kollektivtransport. Fysisk avstand er mer effektivt enn å bruke munnbind. Bruk av munnbind vil derfor aldri kunne erstatte de generelle smittevernradene om å holde minst en meters avstand, vaske hendene ofte og være hjemme hvis du er syk, men komme i tillegg. I områder der det ikke er noe problem å overholde avstandskravet, vil ikke denne type

tiltak være nødvendig. Grunnen til at vi venter med å gi et entydig råd om bruk av munnbind på kollektivtransport, er at dette krever forberedelser. Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet vil lage kampanjer om riktig bruk og se på hvordan vi skal sikre god tilgjengelighet av munnbind til dem som trenger det. Mer detaljerte råd vil komme frem mot 14. august.

Det er viktig at både offentlig og privat tjenesteproduksjon opprettholdes. En del yrkesgrupper og personer i forskjellige livssituasjoner vil fortsatt måtte reise kollektiv

til vanlig tid. Dette må vi alle bidra til å legge til rette for ved å redusere bruken av kollektivtransport eller spre nødvendige reiser ut over rushtiden, slik at kollektivreiser kan foregå med minst mulig risiko for smittespredning.

Jeg er også innstilt på at vi må fortsette å kompensere fylkeskommunene og operatørene for den inntektssvikten som følger av restriksjonene som er innført. Regjeringen og Stortinget har bidratt til dette gjennom omfattende støttepakker, og vi vil jobbe videre med å få på plass nødvendige støttetiltak.

SPØRSMÅL NR. 2221

Innlevert 6. august 2020 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken

Besvart 17. august 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Prisen på munnbind har eksplodert. Iflg. et Apotek på Røros kosta et munnbind 60 øre før pandemien, nå er prisen 12 kroner. Om munnbind blir påbudt på bla offentlig transport må en anta at prisen øker. Det blir en stor utgift for mange, særlig for folk med helseproblemer og dårlig råd. For en familie på 4 som tar buss 2 ganger per dag vil utgiftene bli nesten 2000 kroner i måneden.

Kan helseministeren forsikre at det er nok munnbind tilgjengelig hvis det blir et påbud og vil han sørge for å innføre tiltak som gjør at et slikt krav ikke rammer de med dårlig råd økonomisk?

BEGRUNNELSE:

Det er svært viktig at mennesker i risikozonen som har underliggende sykdommer som gjør koronasmitte særlig farlig, kan beskytte seg. Det er samtidig viktig at mennesker ikke må leve isolert mer enn strengt tatt helt nødvendig. Isolasjon er veldig dårlig både for psykisk og fysisk helse og det er viktig for folkehelsen generelt at færrest mulig må leve isolert. Vi vet også at det er en klar sammenheng mellom dårlig råd og dårlig helse, altså at mange mennesker med vedvarende helseproblemer som er i risikozonen, ikke har økonomi til å klare ekstra utgifter knyttet til nødvendig smittevern, som både antibac som har økt veldig i pris og nå munnbind. Opp mot 2000 kroner ekstra i måneden er rett og slett en for stor utgift for noen. Pandemien har tydelig vist de vonde økonomiske forskjeller i helse som eksisterer og derfor er det viktig at staten tar ansvar for at mennesker med dårlig økonomi har råd til å beskytte seg og følge pålegg om godt smitte-

vern. Allerede nå har prisene eksplodert og flere apotek er utsolgt. Mangel på munnbind og pålegg om bruk må antas å sende prisene enda mer opp.

Svar:

Takk til representanten Lysbakken for hans engasjement for et godt smittevern. Vi ser at Norge kan gå mot en situasjon med økt smitte. Regjeringen anbefaler derfor bruk av munnbind på kollektivtransport på steder der smitten har økt og det er vanskelig å holde avstand til andre. Fra mandag 17. august råder vi reisende i Oslo, til og fra Oslo og Indre Østfold å bruke munnbind i kollektivtrafikken når det er fullt og umulig å holde én meters avstand. Både engangsmunnbind og tøy-munnbind kan brukes. Jeg vil understreke at bruk av munnbind aldri vil kunne erstatte de generelle smittevernrådene om å holde minst en meters avstand, vaske hendene ofte og være hjemme hvis du er syk, men vil komme i tillegg.

Det legges opp til at det er den enkeltes ansvar å skaffe munnbind til personlig bruk.

Reisende kan bruke medisinske munnbind og tøy-munnbind som kan kjøpes på apoteket. Tøy-munnbind kan vaskes og brukes mange ganger, og vil være et rimeligere og mer miljøvennlig alternativ enn medisinske munnbind som må kastes etter en gangs bruk.

Tøy-munnbind kan også kjøpes andre steder eller sys hjemme. Helsedirektoratet har i dag publisert informasjon om hvordan man enkelt kan sy munnbind som beskytter i kollektivtrafikken, bl.a. Standard Norge sin beskrivelse av hvordan tøy-munnbind bør være og kan lages. Som en del av planleggingen av økt behov for bruk av

munnsbind arbeider Helsedirektoratet sammen med aktuelle aktører både organisatoriske og logistiske forhold,

blant annet hvordan sikre god tilgjengelighet til munnsbind.

SPØRSMÅL NR. 2222

Innlevert 6. august 2020 av stortingsrepresentant Nils Kristen Sandtrøen

Besvart 13. august 2020 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad

Spørsmål:

Hva gjør landbruksministeren for å kontrollere at karantene- og smittevernregler følges for å hindre at smitte sprer seg som følge av utenlandske arbeidere flys inn for å jobbe i bær- og grønnsaksårker?

BEGRUNNELSE:

Smitten øker igjen i Norge. En stor del av smitten av kommer opprinnelig fra personer som har vært i andre land og reiser inn til landet.

Høyre regjeringen har bestemt at det skal kunne brukes utenlandsk arbeidskraft i åkrene i sommer. Det er avgjørende hvordan karantene- og smittevernregler følges opp når høyre regjeringen har bestemt at det skal kunne brukes utenlandsk arbeidskraft i matproduksjonen i sommer.

Svar:

Jeg vil først presisere at det er virksomhetene selv som har ansvaret for å følge opp smitteverntiltak i sin bedrift. Det vil si at arbeidsgiver har ansvar for at regelverket følges, med risikovurdering av arbeidsmiljø og smitte, og informasjon og opplæring til ansatte.

Det er videre Arbeidstilsynet som er kontrollinstans for at regelverket som gjelder karantene og smitte på arbeidsplassen følges.

Jeg har gjennom hele tiden, etter at koronapandemien brøt ut, hatt faste kontaktmøter med landbruksnæringen, Mattilsynet, Veterinærinstituttet med flere for å bidra til en god informasjonsflyt knyttet til koronarelaterte spørsmål og utfordringer i landbruksnæringen.

Til hjelp for virksomheter i landbruket, ga jeg før sommeren Mattilsynet i oppdrag å koordinere arbeidet med en smittevernveileder for produksjon av frukt, bær, grønnsaker og potet. Veilederen ble utarbeidet i samarbeid med Arbeidstilsynet, Matmerk, Fylkesmannen i Vestland og representanter fra frukt-, bær- og grøntsektoren. Veilederen tar opp i seg faglige råd og avklaringer fra

Folkehelseinstituttet og Helsedirektoratet. Første versjon av denne ble publisert 14. mai 2020 og blir oppdatert ved behov. Den foreligger nå i en versjon 3, og veilederen er også oversatt til engelsk.

Det er ingen kjente tilfeller av smitte via matvarer. Folkehelseinstituttet har i samarbeid med Helsedirektoratet, som en ekstra sikkerhet, likevel vurdert at personer i reisekarantene ikke kan håndtere spiseklare produkter med kort omsetningstid (som bær og salat) de siste to til tre dagene før innhøstingen starter. Alternativt er det fra 22. juni i Covid-19-forskriften åpnet for mulighet for at arbeids- eller oppdragsgiver kan velge å legge til rette for koronatesting som alternativ til karantene for personer som ankommer Norge fra Schengen og EØS for å jobbe. Generelt gjelder også at personer som håndterer matvarer skal være friske.

SPØRSMÅL NR. 2223**Innlevert 6. august 2020 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen****Besvart 14. august 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Vil samferdselsministeren følge opp bompengeforliket fra i fjor sommer, samt lytte til lokale krav fra både aksjonsgrupper, ordførere og lokalpolitikere og sørge for at det ikke blir bompenger på gamle E6 og gamle Rv3/25?

BEGRUNNELSE:

Frp er prinsipielt motstandere av bompenger. Vi mener at bilistene allerede betaler nok i skatter og bilrelaterte avgifter slik at staten og det offentlige selv må ta ansvar for å finansiere og drifte sine veier.

Dessverre ønsker alle de andre partiene bompenger. Følgelig står FrP alene i kampen for bilistene og mot bompenger og vi får ikke med de andre partiene på å fjerne bompengene. Men i bompengeforliket med H, V og KrF fra i fjor sommer så vant heldigvis FrP en viktig seier. Der fikk vi flertall for at det ikke skal være bompenger på sideveiene. Dette var en meget viktig seier for FrP. For det er ingen logikk i at de som ikke hverken trenger, ønsker eller bruker de nye motorveiene som bygges, må være med å betale for dem. Det er ulogisk og urettferdig at de som kjører på gamle, dårlige og hullete fylkesveier skal tvinges til å betale for nye veier de ikke kjører på.

Derfor har det følgelig vært en stor motstand mot bom på sideveien til E6 og Rv3/25. Både lokalpolitikere, ordførere og folk flest ønsker og krever at det ikke skal være bompenger på gamle E6 og gamle Rv 3/25. Men protestene og motstanden har foreløpig ikke ført frem. Bompengeneinnkrevningen på gamle E6 har alt startet og innkrevningen på gamle Rv3/25 vil også starte når den nye motorveien åpnes senere i sommer. Heldigvis har Samferdselsminister Hareide uttalt seg positivt i media. Ved åpningen av E6 til Brumunddal var budskapet til HA at ministeren ikke ønsker bom på sideveiene. Men det gjenstår å gjøre ord om til handling.

I Glåmdalsregionen lyttet et enstemmig Storting til lokale krav om at bomfritaket for lokalbefolkningen langs E16 måtte videreføres og at bomsatsene langs gamleveiene ikke måtte økes fra halv til full takst. Det vedtaket er prinsipielt meget viktig, for det viser at Stortinget lytter til lokaldemokratiet og er villig til å overstyre både fylkespolitikere og Regjeringen. Det bør være mulig å få til en tilsvarende løsning, basert på lokalpolitiske krav, for lokalvegene langs E6 og Rv3/25.

Ordførerne i Løten og Ringsaker har vært tydelige på at de ikke ønsker bompenger på gamleveiene. Det bør i

hvert fall være mulig å prøve ut en ordning uten bom i en periode, for så etter et par år å evaluere ordningen.

Svar:

Regjeringen styrer i tråd med Granavolden-plattformen og rammene i veiutbygningsprosjektene som er vedtatt av Stortinget. I Granavolden-plattformen kapittel 14 fremgår det "at bom på sidevei som hovedregel skal unngås, med mindre det er nødvendig for å realisere prosjektet". Prosjektene E6 Kolomoen – Moelv og Rv 3/ rv 25 Ommangsvollen – Grundset-Basthjørnet ble vedtatt av Stortinget med et bompengeproplegg som forutsetter bom på sidevei, noe lokale myndigheter også har sluttet seg til.

En større endring av en bompengordning kan forutsette ny stortingsbehandling. Fjerning av bom på sidevei forutsetter blant annet at garantisten for bompengelånet aksepterer dette. Det er også viktig å merke seg at en endring av rammene ved et bompengeprojekt, ved å f.eks. fjerne bom på sideveg, vil kunne få betydning for trafikkmønster, trafikkikkerhet, miljø og økonomi i prosjektene.

Statens vegvesen og Nye Veier AS arbeider nå med å gjennomgå vedtatte riksveiprosjekter med bom på sidevei for å vurdere om disse kan fjernes, jf. oppdragsbrev sendt den 15. august 2019. Rv 3/25 og E6 inngår i denne gjennomgangen. Jeg vil vurdere prosjektene så snart departementet mottar svar på oppdraget.

SPØRSMÅL NR. 2224**Innlevert 6. august 2020 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen****Besvart 17. august 2020 av finansminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

Vil finansministeren ta initiativ for å redusere norske avgifter på alkohol, tobakk og sukkerholdige varer for å bidra til å redusere handelslekkasjen til Sverige og derved legge til rette for at norsk næringsliv kan konkurrere på like vilkår med det svenske?

BEGRUNNELSE:

FrP mener det er viktig at norske avgifter i størst mulig grad harmoniseres med våre naboland for å sørge for like rammevilkår for norsk næringsliv og unngå en unødig handelslekkasje. Årlig handler nordmenn for omtrent 15 milliarder kroner i Sverige. En viktig årsak til at tusenvis av nordmenn reiser til Sverige for å handle er det høye norske avgiftsnivået på tobakk, alkohol og sukkerholdige varer.

En handelslekkasje som er på så mange milliarder fører selvfølgelig til milliarder i tapte inntekter til staten og færre arbeidsplasser i Norge.

Spesielt nå under korona pandemien så ser man hvor mye næringslivet spesielt i grensekommunene taper på at nordmenn handler i Sverige. Matbutikker i kommuner i grenseområdet rapporterer om hele 60 % omsetningsvekst, nå som nordmenn ikke har fått reist over grensen for å handle. For Vinmonopolet har veksten for enkelte polutsalg tredoblet seg. Glåmdalen hadde en interessant artikkel om dette den 5. juli. Der fremkommer det at Vinmonopolet i Kongsvinger f.eks. har hatt en vekst på formidable 161 % første halvår i 2020. Halden hadde 121 % og Vinmonopolet på Flisa i Åsnes kommune hadde en økning på 74 %. Selv utsalg som ligger lenger unna sven-skegrensen har hatt en stor vekst. I Nes har veksten vært 51 % og for Sør Odal 70 %.

Norske myndigheter kan umulig være interessert i å sitte passivt å se på denne handelslekkasjen. Regjeringen bør være interessert i å redusere norske avgifter. Dette vil utelukkende bli mottatt positivt av det norske folk, men det vil også kunne føre til økte inntekter for staten ved at omsetningen og sysselsettingen i Norge øker.

Svar:

Med stengte grenser er det naturlig at norske butikker, særlig i grensenære områder, får økt omsetning på varer som er særlig utsatt for grensehandel.

Omfanget av grensehandelen påvirkes blant annet av prisforskjeller mellom land.

Prisforskjellen mellom Norge og Sverige påvirkes av avgiftsforskjeller, men også andre faktorer har betydning. En stor del av grensehandelen omfatter varer og tjenester som ikke ilegges særavgifter, blant annet kjøttvarer og andre matvarer. For slike landbruksprodukter bidrar det norske importvernet til høyere priser i Norge. I tillegg er kostnadsnivået i Norge gjennomgående høyere enn i Sverige. Lønnskostnadsnivået i norsk industri i fjor var eksempelvis 22,7 prosent høyere enn i industrien i Sverige, ifølge tallene i den siste rapporten til det tekniske beregningsutvalget for inntektsoppgjørene (TBU), som ble publisert i juni. Andre faktorer som tilgjengelighet, vareutvalg og at folk synes det er hyggelig med en tur, påvirker også grensehandelen.

Det er heller ikke slik at grensehandel er udelt negativt. Grensehandel kan skjerpe konkurransen og utvide våre valgmuligheter, og kan dermed ha positive sider for forbrukerne.

Det har vært en nedgang i grensehandelen på 15 prosent i firekvarvalsperioden fra 2. kvartal 2019 til og med 1. kvartal 2020, sammenlignet med den foregående firekvarvalsperioden. Det viser tall fra Statistisk sentralbyrås (SSBs) kvartalsvise grensehandelsundersøkelse, som måler hvor mye nordmenn handler for på dagsturer til utlandet. Grensehandelsundersøkelsen er basert på telefonintervju med et representativt utvalg av befolkningen. SSB understreker at slike intervjuundersøkelser har betydelig usikkerhet.

I tillegg til langt færre dagsturer med grensehandel har reiserestriksjonene bidratt til å begrense tax free-handel på lengre ferie- og yrkesreiser til utlandet. Dette har sannsynligvis også bidratt til vekst i den norske omsetningen av alkohol og tobakkvarer i perioden etter at reiserestriksjonene ble innført i midten av mars. Veksten i detaljhandel med dagligvarer og alkohol i Norge i denne perioden kan imidlertid ikke kun tilskrives stengte grenser. Nedstengte kantiner, restauranter og utesteder og ekstra innkjøp når koronakrisen tiltok i alvorlighetsgrad, har trolig også bidratt til økningen i perioden.

Avgiftene på typiske grensehandelsvarer som alkohol og tobakk skal bidra til redusert forbruk av helseskadelige varer og i tillegg sikre statlige inntekter. Reduserte avgifter vil redusere statens inntekter og kan føre til økt forbruk, som igjen kan gi økte helsemessige- og sosiale kostnader. Samtidig må avgiftsnivået ikke bli så høyt at negative og utilsiktede virkninger på illegalt forbruk og grensehandel blir for store.

Regjeringen vurderer til hvert statsbudsjett det samlede nivået på skatter og avgifter. I forliket med FrP om revidert nasjonalbudsjett for 2020 ble det for eksempel enighet om å redusere avgiften på alkoholfrie drikkevarer betydelig. Den såkalte 350-kronersgrensen for avgiftsfritt kjøp av varer fra utlandet er også fjernet. Varer som sjokolade, godterier og mineralvann kjøpt på nett fra utlandet

avgiftslegges nå fra første krone. Dette er gode nyheter for norske næringsdrivende.

Avslutningsvis vil jeg påpeke at det er de samlede rammebetingelsene som er viktigst for vekst og arbeidsplasser. Regjeringen vil i kommende budsjetter fortsette arbeidet med vekstfremmende tiltak for hele næringslivet.

SPØRSMÅL NR. 2225

Innlevert 6. august 2020 av stortingsrepresentant Willfred Nordlund

Besvart 14. august 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Vil regjeringen gi fylkene hovedansvar for å også fastsette fartsgrense på fylkesveg, veger de ellers har alt ansvar for, som en naturlig del av fylkenes ansvar for trafikksikkerhetsarbeidet og lokal kunnskap om den enkelte vei?

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med forvaltningsreformen ble sams vegadministrasjon avviklet og fylkene overtok drift og planleggingsoppgavene som Statens vegvesen hadde utført på vegne av fylkene. Likevel er det ikke slik at fylkene har mulighet til å bestemme fullt ut på en del områder som naturlig burde vært tilknyttet eieransvaret, eller deres ansvar for trafikksikkerhetsarbeidet jmf. Paragraf 40 i Veitrafikkloven.

Svar:

Spørsmålet er oversendt fra kommunal- og moderniseringsministeren til samferdselsministeren, da myndighet til å fastsette fartsgrenser på vegnettet er regulert i vegtrafikkloven med forskrifter.

I forbindelse med regionreformen og opphør av sams vegadministrasjon, ble det gjort lovendringer som følge av overføring av fylkesveiadministrasjonen, jf. Prop 79 L (2018-2019) De materielle endringene var primært knyttet til overføring av myndighet etter veglova med forskrifter. Det ble ikke lagt opp til endringer i myndighetsfordelingen etter vegtrafikkloven, men uttalt at eventuell overføring av kompetanse til fylkeskommunene etter denne lovgivningen må vurderes konkret for den enkelte myndighetsoppgave.

Jeg er kjent med at flere fylkeskommuner har tatt opp spørsmålet om tildeling av skiltmyndighet etter vegtra-

fikkloven som en følge av opphør av sams vegadministrasjon. Det er eksempelvis tatt opp behov for tildeling av myndighet for gjennomføring av arbeidsvarsling ved arbeid på fylkesvei.

Samferdselsdepartementet har derfor gitt Statens vegvesen i oppdrag å vurdere behovet for eventuelle endringer i myndighetsfordelingen i vegtrafikklovgivningen i lys av avviklingen av sams vegadministrasjon. Myndighet for fartsgrenser vil inngå i denne vurderingen. Det er imidlertid nødvendig at myndighetsbestemmelser som skaper praktiske utfordringer for fylkeskommunene som veiholder, som nevnte arbeidsvarsling, prioriteres først.

Jeg vil avslutningsvis bemerke at selv om lokal kunnskap om veiforhold er viktig, må myndighetsfordelingen sikre ivaretagelse av sentrale og overordnede hensyn til trafikksikkerhet, trafikkavvikling og fremkommelighet, og forutsigbarhet for trafikantene. Dette vil bli belyst nærmere i arbeidet som nå er satt i gang.

SPØRSMÅL NR. 2226**Innlevert 7. august 2020 av stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø****Besvart 14. august 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Kommersielle utstedere er ikke underlagt offentlighetsloven. Utstedervirksomheten kan inngå som en del av øvrig virksomhet i et større konsern. Mulighetene for innsyn er begrenset.

På hvilken måte skal kontrollen og innsyn ivaretas under det nye regimet?

BEGRUNNELSE:

Utstederforskriften legger opp til at enhver aktør som oppfyller gitte krav til godkjenning vil kunne å drive utstedervirksomhet mot norske bompeng- og ferjeselskaper. Utstederforskriften ble vedtatt 14. desember 2018, Ikraft-tredelse er utsatt til 31.12.20.

Svar:

Som en del av bompengereformen er det besluttet at utstedervirksomheten skal skilles ut fra bompengeselskapene, jf. Meld. St. 25 (2014-2015) På rett vei – Reformen i

veisektoren, samt Prop. 1 S (2014–2015) fra Samferdselsdepartementet. Som en følge av dette, er det vedtatt en utstederforskrift som trådte i kraft 01.01.2019. I forskriften er det overgangsbestemmelser for bompengeselskaper som driver integrert utstedervirksomhet ved forskriftens ikrafttredelse til 30.06.2020, senere forlenget til 31.12.2020 etter utstederforskriften § 37.

Utstederforskriften innebærer en ny rollefordeling mellom utsteder, bompengeselskap/fergeselskap og Statens vegvesen. Statens vegvesen har konkretisert kravene i utstederforskriften gjennom en områdeerklæring, mal for utstederavtale og datautvekslingsavtale.

Selv om utstedervirksomhetene vil kunne være kommersielle aktører og dermed ikke underlagt offentleglovas regler om innsyn, vil virksomhetene være underlagt kontroll av Statens vegvesen. Statens vegvesen er godkjennings- og tilsynsmyndighet etter utstederforskriften, og vil motta nødvendig informasjon fra utsteder for å avgjøre om utsteder oppfyller godkjenningskravene og senere om utsteder fortsetter å oppfylle kravene slik at godkjenningen ikke må trekkes tilbake.

SPØRSMÅL NR. 2227**Innlevert 6. august 2020 av stortingsrepresentant Ruth Grung****Besvart 14. august 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Hva gjør ministeren for å sikre at planprosessen for E16 og Vossebanen Arna-Stanghelle ikke stopper opp?

Svar:

Jeg vil vise til mitt svar på spørsmål nr. 1656 fra stortingsrepresentant Ruth Grung 27. mai 2020. I svaret ble det redegjort for at det har vært store kostnadsøkninger i prosjektet E16 og Vossebanen. Kostnadsøkningene førte bl.a. til at departementet satte i gang et arbeid med å vurdere mulige tiltak for å redusere kostnadene.

Jeg mener at det viktigste tiltaket Samferdselsdepartementet kan gjøre nå for å holde fremdriften i planleg-

gingen oppe, vil være å avklare hvilke tiltak som ev. skal gjennomføres for å redusere kostnadene og derigjennom muliggjøre realiseringen av prosjektet. Dette arbeidet pågår for fullt i departementet, og jeg tar sikte på å avklare disse spørsmålene så raskt som mulig.

SPØRSMÅL NR. 2228**Innlevert 7. august 2020 av stortingsrepresentant Tuva Moflag****Besvart 14. august 2020 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup****Spørsmål:**

Hvordan jobber regjeringen med å sikre at departementene og andre underliggende etater følger helsedirektørens anbefaling om å benytte hjemmekontor så langt det er mulig?

BEGRUNNELSE:

På pressekonferanse tidligere denne uka, kom det en anbefaling fra helsedirektør Bjørn Guldvog om at alle som er avhengige av kollektivtransport i rushtida fortsatt bør vurdere å bruke hjemmekontor. Man bør unngå å være for tett på mennesker på trikk, tog og t-bane var budskapet. Departementene og andre underliggende statlige etater har mange ansatte, og kan bidra til å dempe presset på kollektivtrafikken. Mange ansatte er engstelige for om det er trygt å komme seg til og fra jobb. Regjeringen og staten bør gå foran som et godt eksempel ved å gi ansatte frihet og tillit til å jobbe hjemmefra.

Svar:

Statlige virksomheter har tatt stort ansvar under den pågående pandemien. Virusutbruddet rammet norsk arbeidsliv hardt, også statlige arbeidsplasser og virksomheter. Mange statlige virksomheter har samfunnskritiske funksjoner og opplevde en sterk økning i arbeidsmengden. Samtidig ble også statlige virksomheter berørt av at skoler og barnehager ble stengt og bruken av kollektivtrafikk skulle begrenses. En spørreundersøkelse gjennomført av Kommunal- og moderniseringsdepartementet i vår til personal-/HR-ansvarlige i staten, viste at hjemmekontor er brukt aktivt og i stort omfang for arbeidstakere som ikke må til arbeidsplassen for å skjytte sine arbeidsoppgaver.

Virksomhetene har gjennom de senere månedene vunnet erfaringer med bruken av hjemmekontor. Bruk av videokonferanser er blitt vanlig, og mange har utarbeidet rutiner for å sikre at medarbeidere kan veksle mellom hjemmekontor og oppmøte på arbeidsplassen. Det er lagt opp til økt fleksibilitet når det gjelder arbeidstid, slik at de som reiser med kollektivtransport kan unngå rushtiden.

Da vi startet arbeidet med å åpne samfunnet gradvis, sammen og kontrollert, formidlet Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ) på den statlige arbeidsgiverportalen informasjon, råd og eksempler til virksomhetene på hvordan de best kan tilrettelegge for hvordan man

bør jobbe fremover. DFØ-portalen lenket også til veilederen som er lagt ut på Helsedirektoratets nettsider, som gir råd om når hjemmekontor bør vurderes og brukes for å redusere smitte. I veilederen er lokalt smittepress og kollektivtrafikksituasjonen sentrale vurderingspunkter.

Bruken av hjemmekontorløsninger må de enkelte statlige virksomhetene selv vurdere, med utgangspunkt i sine arbeidsoppgaver, utforming av egen arbeidsplass, lokalisering og forhold knyttet til egne ansatte. Virksomhetene må ta utgangspunkt i de nasjonale anbefalingene, og involvere de ansatte og deres tillitsvalgte i de konkrete vurderingene av lokale tilpasninger for hver enkelt virksomhet.

Som ett eksempel kan jeg nevne at vi i Kommunal- og moderniseringsdepartementet har praktisert at inntil halvparten av de ansatte kan være fysisk tilstede på jobb, og de øvrige ha hjemmekontor. Kapasiteten i kollektivtransporten har vært det viktigste kriteriet for vurdering av hvor mange som kan være tilstede på kontoret. Vi ruller på hvem som til enhver tid er hjemme eller på kontoret. Dette fordi vi har lært hvor viktig det er både for løsning av oppgavene og for den enkelte, at kollegaer kan møtes og være en del av et felles sosialt og fysisk arbeidsmiljø.

Jeg er trygg på at statlige virksomheter følger oppfordringen fra helse- og omsorgsministeren og våre helsefaglige myndigheter når det gjelder bruk av hjemmekontor fremover, og at de i sine vurderinger legger stor vekt på både hvordan smitten utvikler seg, og hvor mange som må bruke kollektivtransport til og fra arbeidsplassen.

Det er den enkelte statsråd som er ansvarlig for virksomhetene i egen sektor, og det er det enkelte departementet som gjennom styringsdialogen med sine virksomheter sikrer at de foretar gode vurderinger av smittetiltak og bruk av hjemmekontor, blant annet i lys av kollektivtrafikksituasjonen. Disse problemstillingene drøftes også regelmessig på tvers i departementsfellesskapet – både politisk og administrativt. I tillegg vil Arbeidsgiverportalen bli løpende oppdatert når det foreligger nye vurderinger og anbefalinger fra helsemyndighetene.

SPØRSMÅL NR. 2229**Innlevert 7. august 2020 av stortingsrepresentant Ruth Grung****Besvart 20. august 2020 av olje- og energiminister Tina Bru****Spørsmål:**

Borettslag og sameier utgjør om lag 900 000 boliger i landet og dermed 35 % av boligmassen. Det er en arealeffektiv og energi- og klimavennlig boform. Energibruken er ofte en kombinasjon av enkeltabonnement i bolig og fellesforbruk som oppvarming av vann og ladeanlegg. I NVEs forslag til nye nettariffer er ikke konsekvenser for borettslag og sameier vurdert.

Hvordan vil ministeren sikra at eventuell ny tariffmodell vil være positive for beboere i borettslag og sameier?

BEGRUNNELSE:

NVEs høringsdokument for nye nettariffer vurderer ikke borettslag og sameier, kun tomannsboliger, eneboliger og leiligheter. Varmepumpe og egenproduksjon av strøm er heller ikke vurdert for leiligheter.

Beboere i borettslag har ofte liten mulighet til å regulere eget forbruk når store deler av energibruken som varmtvann og eventuell lading av bil er organisert felles.

Borettslag og sameier har der imot en unik, mulighet til å redusere belastningen på nettet ved å styre den samlede effektbruken for boliger og fellesfunksjoner. Det er derfor underlig at NVE ikke har vurdert og hensyn tatt den boformen som utgjør 1/3 av boligmassen og som i utgangspunktet er mest areal- og energieffektiv.

Borettslag og sameier har også stort potensial til å investere og ta i bruk smarte ENØK-tiltak. I følge NVE vil egen produksjon av energi som sol, biogass med mer

ikke bli lønnsomt med de foreslåtte modellene. Men for borettslag som har så stor reguleringsmulighet av det totale energiforbruket vil slike investeringer kunne redusere belastningen på nettet, og være god samfunnsinvestering. Dette er heller ikke vurdert i høringsdokumentet.

Svar:

På oppdrag fra Olje- og energidepartementet (OED) har Reguleringsmyndigheten for energi (RME) sendt på høring forslag til endringer i bestemmelsene om nettleie i lavspenningsnettet i forskrift om kontroll av nettvirksomhet. I forslaget skal kundens etterspørsel etter og tilgang på kapasitet vektlegges i større grad enn i dag.

RMEs forslag hadde høringsfrist 25. mai og RME vil oversende sin endelige anbefaling og oppsummering av høringsinnspill til OED innen 1. september. Det vil være departementet som fastsetter eventuelle forskriftsendringer. Det vil departementet først gjøre etter en grundig gjennomgang av RMEs forslag og innkomne høringsinnspill.

RME arbeider også med forslag om en plusskundeordning for boligselskap. En plusskunde er en kunde som både forbruker og produserer strøm som leveres inn på nettet. Forslaget legger til rette for at boligselskap skal få muligheter til å dele egenproduksjon av strøm mellom leiligheter. RME planlegger å sende forslaget på høring i løpet av høsten 2020.

SPØRSMÅL NR. 2230**Innlevert 7. august 2020 av stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø****Besvart 17. august 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

I 2015 utarbeidet regjeringen en handlingsplan for universell utforming. Her er det for samferdselssektoren pekt på Nasjonal Transportplan. Flere jernbanestasjoner, og spesielt plattformen gjør at toget er utilgjengelig for men-

nesker med nedsatt funksjonsevne. For eksempel Berkåk stasjon.

Når vil jernbanen være tilgjengelig for alle, og finnes det en helhetlig plan for universell utforming av jernbanen?

Svar:

Universell utforming av jernbanen har prioritet. Vi arbeider med en rekke tiltak for å gjøre jernbanen tilgjengelig for alle. I Nasjonal transportplan 2018 – 2029 står det følgende:

”Ved inngangen til perioden (2014-2017) var to stasjoner på jernbanenettet klassifisert som universelt utformet (UU). Ingen stasjoner hadde universelt utformet informasjonssystem. Prognosen for utgangen av 2017 er at 30 stasjoner vil være klassifisert som UU, og informasjonssystemet på alle stasjoner vil oppfylle minstekrav til universell utforming. Universell utforming skal inngå i alle planer for oppgradering og bygging av ny infrastruktur innenfor etatenes og Avinors ansvarsområde. For eksisterende togstasjoner der det ikke planlegges vesentlige endringer eller bygging av ny stasjon, er strategien å oppgradere for å bedre tilgjengeligheten. På noen togstasjoner kan UU oppnås med forholdsvis enkle tiltak. Stasjoner på strekninger med flest reisende prioriteres, men sees også i sammenheng med andre forhold som kan komme frem i lokal planlegging. Den foreslåtte rammen for programområdet stasjoner og knutepunkter legges til rette for at 44 prosent av alle av- og påstigninger vil kunne foregå på en universelt utformet stasjon i 2029.”

Da bane NOR lanserte den nye NÅ appen i april 2019 (<https://www.banenor.no/Kundesenter/Mobil-applikasjon/>) fikk Bane NOR samtidig godkjent informasjonssystemet på alle togstasjoner som universelt utformet.

Ved utgangen av 2019 var det totalt 334 togstasjoner i Norge. Av disse var 30 klassifisert som UU og stasjonene benyttes av ca. syv prosent av de reisende (basert på 2018-tall fra Vy). 96 stasjoner var klassifisert som tilgjengelige, og benyttes av ca. 51 prosent av de reisende (basert på 2018-tall fra Vy). Det foreligger avtaler om ombygging av flere store stasjoner, som etter planen skal skje før utløpet av någjeldende NTP-periode. Dette gjelder ikke bare på Østlandet. Bergensbanen har flere stasjoner under bygging som er planlagt med UU/forbedringer, for eksempel Arna, Evanger, Dale stasjoner (Vossebanen), samt Geilo stasjon. Det er planer også for stasjonene Gol og Myrdal. På Jærbanen skal Sandnes stasjon oppgraderes. På Trønderbanen foretas blant annet forbedringer på flere stasjoner i forbindelse med innføring av nytt togmateriell og Leangen stasjon er nylig ombygget. For innføring av nytt togmateriell på Rørosbanen planlegges også tiltak på stasjoner for å ta i bruk ny togtype. Det er også planer for oppgraderinger av stasjoner på Gjøvikbanen, med byggeavtaler for Jaren, Reinsvoll, og Nittedal samt videre planer for Hakadal og Movatn. På Kongsvingerbanen er Sørumsand stasjon nylig bygget om, og det pågår arbeid på Skarnes stasjon. På Gardermoen stasjon pågår forbedringer i UU. Berkåk stasjon er ferdig planlagt med komplett universell

utforming, men andre infrastrukturtiltak har vært prioritert høyere for gjennomføring. I alle store nye prosjekter som inneholder stasjoner planlegges og bygges disse stasjonene for UU. Når disse store stasjonene er UU nås trolig målet i NTP om at 44 prosent av alle av- og påstigninger vil kunne foregå på en universelt utformet stasjon.

Jernbanedirektoratet har god og jevnlig dialog med Norges Handikapforbund, Blindeforbundet, Hørsels-hemmedes Landsforbund og Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon gjennom arbeidet i Toggruppen for universell utforming.

I konkurranseutsettingen stiller direktoratet krav til at togtilbudet tilrettelegges på en slik måte at flest mulig kan reise med toget på en ordinær og likeverdig måte, og at personalet skal bistå reisende med særskilte behov. Dette inkluderer bistand om bord i toget og ved på- og avstigning. Videre krever direktoratet at vinnende togoperatør deltar i Toggruppen for universell utforming. Vinnende togoperatør må imidlertid benytte tilgjengelig infrastruktur og tog med de begrensningene som finnes der. Ved anskaffelse av nye togsett, legger direktoratet til grunn gjeldene krav til universell utforming i bestillingen. Norske Tog følger TSI-PRM (forskrift om tilgjengelighet for funksjonshemmede og bevegelseshemmede personer) ved anskaffelse av nye togsett.

Direktoratet arbeider nå med å svare ut en bestilling fra Samferdselsdepartementet om mulighetene for en felles ordning for bestilling av assistanse. Dette arbeidet gjennomføres i dialog med aktørene i Toggruppen, Statens vegvesen og Avinor. Et førsteutkast skal oversendes Samferdselsdepartementet innen 15. desember 2020.

I handlingsplanen for UU 2015-2019 står det at Nasjonal transportplan 2014-2023 skal bidra til at reisekjeder blir universelt utformet, slik at transportsystemet i så stor grad som mulig kan benyttes av alle. Universell utforming skal være en integrert del av alle planer for vesentlig oppgradering og bygging av infrastruktur som planlegges og bygges i Avinors, Jernbaneverkets og Statens vegvesens regi. Disse skal også ha rutiner for gjennomgang av universell utforming i prosjekter under planlegging og for ferdige anlegg. Bane NOR skal generelt planlegge alle nye tiltak i henhold til plan og bygningsloven hvor krav til UU er nedfelt. For særskilte avtaler ombygging/oppgradering av stasjoner nedfelles det i avtalene, så langt det er mulig, blant annet for tilgjengelighet til plattformer og UU utforming av plattformer. På generelt grunnlag ligger det til grunn at Bane NOR planlegger for UU ved nybygg/store ombygginger uten at det er særskilt nedfelt i avtalene.

SPØRSMÅL NR. 2231**Innlevert 7. august 2020 av stortingsrepresentant Mona Fagerås****Besvart 14. august 2020 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup****Spørsmål:**

I Granavolderklæringen har regjeringen uttrykt ønske om å «gjennomføre økonomiske og politiske sanksjoner ved alvorlige og vedvarende brudd på folkeretten», «aktivt støtte målet om Israel og Palestina som to stater» og «støtte opp under demokratisk utvikling i Midtøsten»

Mener ministeren det er problematisk at Norge kjøper reisetjenester fra selskaper som selger hoteller på okkupert område, og på den måten bidrar til å legitimere ulovlig okkupasjon?

BEGRUNNELSE:

I en rapport fra FNs høykommissær for menneskerettigheter viser det seg at reisegiganten Expedia samhandler med virksomheter i israelske bosettinger på Vestbredden og okkuperte deler av Øst-Jerusalem. Egencia, som nylig fikk fornyet tillit som leverandør av reiser til mer enn 160 000 statsansatte i Norge, formidler overnattingssteder i israelske bosettinger. Flere norske bistandsorganisasjoner mener norske myndigheter gjennom Fellesavtalen undergraver egen Israel/Palestina-politikk og jeg mener videreføring av denne avtalen også vitner om en dobbeltkommunikasjon fra regjeringens side. Jeg mener også det er problematisk at Norge kjøper reisetjenester fra selskaper som selger hoteller på okkupert område, og på den måten bidrar til å legitimere ulovlig okkupasjon.

Om det er juridisk mulig bør selvfølgelig avtalen sies opp, og UD og Statens innkjøpscenter gå gjennom sine anbudsrutiner, for å sikre at de ikke inngår avtaler med selskaper som opererer på okkupert område og kan risikere å støtte opp under folkerettsbrudd.

Svar:

Statens innkjøpscenter inngår og forvalter felles avtaler for statlige virksomheter. Innkjøps-senteret har inngått ny fellesavtale for reisebyrå tjenester med Berg-Hansen Reisebureau AS og Egencia Norway AS (Egencia). Avtalen er gyldig fra 12. juni 2020, og varer i tre år med opsjon om forlengelse i to år.

Utenriksdepartementet har i brev til Kommunal- og moderniseringsdepartementet av 12. mai 2020 gitt en utenrikspolitisk og folkerettslig vurdering ved en slik kontraktsinngåelse. Utenriksdepartementet viser her til at FNs Sikkerhetsråd i 1980 ba alle FNs medlemsstater om å avstå fra å yte noen assistanse til Israel i forbindelse med bosettingene. Også den internasjonale domstol i Haag

(ICJ) slo i sin rådgivende uttalelse om separasjonsbarriere fast at tredjestater hadde en forpliktelse til å unnlate å støtte opp under de folkerettsstridige israelske bosettingene.

For Norge og andre stater innebærer dette en forpliktelse til ikke selv å iverksette støttende tiltak, og til å motvirke aktiviteter som støtter opp under de ulovlige bosettingene. Det finnes imidlertid ingen klar og etablert internasjonal praksis for hvor langt statenes forpliktelse til å forhindre støtte til folkerettsstridig virksomhet går. Fra norsk side er forpliktelsen fulgt opp blant annet gjennom avgrensning av det geografiske anvendelsesområdet for EFTAs frihandelsavtale med Israel, slik at varer produsert på okkupert område ikke nyter godt av denne avtalen.

Det sentrale spørsmålet i den forelagte saken, er hvorvidt statens bruk av Egencia til reisebyrå tjenester vil kunne anses å støtte opp under aktivitet som igjen bidrar til å støtte opp under folkerettslige handlinger, på en måte som vil være i strid med Norges forpliktelser.

Etter det regjeringen kjenner til, har ikke Egencia etablert kontorer i okkuperte områder, selskapet investerer ikke selv i disse områdene, men det har listet opp enkelte overnattingssteder på sine hjemmesider. Dette tyder på at Egencias eventuelle aktivitet på okkupert område er av begrenset karakter. En eventuell sammenheng mellom statens bruk av Egencia til reisebyråvirksomhet verden over, og eventuell støtte fra deres side til israelske bosettinger, må derfor anses som for fjern og avledet til å kunne sees som i strid med Norges folkerettslige forpliktelse til å forhindre støtte til folkerettsstridig virksomhet.

Samlet sett vurderer regjeringen at inngåelse av en avtale med Egencia ikke bryter med Norges folkerettslige forpliktelser.

Det har for øvrig vært norske myndigheters politikk gjennom skiftende regjeringer, å ikke gå inn for noen form for boikott av Israel eller israelske varer. Et klart flertall på Stortinget støtter opp om dette synet.

Ved gjennomføringen av konkurransen gjorde Statens innkjøpscenter en juridisk vurdering av det omtalte forholdet. Anskaffelsesforskriften § 24-2 gjelder avvísning på grunn av forhold ved leverandøren, og er knyttet til leverandørens egnethet som kontraktspart og dens kapasitet til å gjennomføre kontrakten. Noen av disse avvísningsgrunnene er obligatoriske, mens andre er frivillige. Innkjøpscenteret konkluderte med at det verken var plikt eller mulighet etter anskaffelsesregelverket til å avvise leverandøren fra konkurransen.

SPØRSMÅL NR. 2232**Innlevert 7. august 2020 av stortingsrepresentant Arne Nævra****Besvart 18. august 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

I skrivet fra Samferdselsdepartementet av 4.8.20 til Statens Vegvesen om godkjenning av rammen for KVVU E134 i Lier står det: "Viser til brevet av 12. mai med forslag til KVVU-estimat for kommunedelplan for E134 Dagslett-Linnes. Samferdselsdepartementet godkjenner KVVU-estimatet for kommunedelplan for E134 Dagslett-Linnes på 3 800 mill. 2020-kr. Departementet ber samtidig om at Statens vegvesen skal utrede alle aktuelle alternativ før en beslutning tas".

Er det en glipp at det står Dagslett - Linnes og ikke Dagslett - E18?

BEGRUNNELSE:

Dette prosjektet har vært en langdryg og temmelig smertefull prosess, der Lier kommune etter hvert er samlet om Viker-alternativet, og at utbygging helt til E18 skal ses på som ett prosjekt. Det er mange som nå har fått rusk i halset av å lese brevet fra Departementet til Statens Vegvesen. Det er derfor nødvendig med en oppklaring.

Svar:

Det er korrekt at det er en inkurie at det står Dagslett - Linnes og ikke Dagslett - E18. Fastsetting KVVU-estimatet gjelder for hele strekningen Dagslett - E18, ikke bare Dagslett-Linnes.

SPØRSMÅL NR. 2233**Innlevert 9. august 2020 av stortingsrepresentant Sandra Borch****Besvart 20. august 2020 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn****Spørsmål:**

Når vil flyttingen skje, og hvilket området skal binna flyttes til?

BEGRUNNELSE:

Viser til avgjørelse fra departementet datert 07.08.2020 om at en bjørnebinne med to unger i Bardu skal flyttes.

Svar:

Arbeidet med å flytte binna med ungar er ei prioritert oppgave for Miljødirektoratet. Det er viktig at direktoratet får planlagt flyttinga på ein hensiktsmessig måte. Flyttinga skal skje så raskt og effektivt som mogeleg innanfor rammer som Miljødirektoratet vurderer som fagleg forsvarlege. Kva som er eit egna område å flytte bjørnene til og kva som er rette tidspunkt for å gjere forsøk på flytting, er opp til Miljødirektoratet å vurdere. Det er likevel klart at området må vere prioritert til bjørn og at lokale myndigheter vil bli informert.

Det er særst lite erfaring med å flytte brunbjørn i Noreg. Den aktuelle binna med ungar er ikkje radiomerka, noko som gjer det utfordrande å spore opp bjørnane før flytting. Det er med andre ord knytt betydelege utfordringar til eit forsøk på å flytte denne bjørnefamilien, og oppdraget eg har gitt Miljødirektoratet er krevjande.

SPØRSMÅL NR. 2234**Innlevert 10. august 2020 av stortingsrepresentant Ruth Grung****Besvart 20. august 2020 av olje- og energiminister Tina Bru****Spørsmål:**

Retten til fellesmåling i borettslag og sameier bortfalt i 2010 ved innføring av individuell Automatisk Strøm Måler (AMS). Det har gjort det vanskeligere for borettslag å drive energi- og effektøkonomisering. Bortfall av fellesmåler fratok borettslagene mulighet for å bli plusskunde. Borettslagene skulle få en erstatning i form av en Elhub, og NVE skulle komme med en forskriftsendring for felleskunder.

Når kommer Elhub for borettslag og sameier samt mulighet for at felles kunder kan utnytte tak- og veggflater til strømproduksjon?

BEGRUNNELSE:

Elhub skal kompensere for boligselskapenes ulemper når retten til fellesmåling forsvant. En Elhub skal gjøre det mulig å samordne informasjon fra fellesmåler og individuelle AMS og dermed gi mulighet til å styre strøm og effektforbruk.

NVE har varslet forskriftsendringer for å tilrettelegge for kunder i felles bygg kan utnytte tak- og veggflater til å produsere og forbruke egen strøm. Forskriftsendringen var lover i 2019, nå er det lovet høring høsten 2020.

Svar:

Individuell måling av strømforbruk har gitt flere kunder lovfestede rettigheter med hensyn til blant annet valg av strømleverandør, fakturering, leveringskvalitet m.v, sammenlignet med hva som var tilfellet ved fellesmåling. Fellesmåling var en barriere for kunder bak et fellesmålt punkt til å delta i kraftmarkedet på lik linje som andre kunder.

Reguleringsmyndigheten for Energi (RME) arbeider med et forslag om plusskundeordning for boligselskap. Forslaget vil legge til rette for at kunder i et felles bygg kan utnytte tak og veggflater til å produsere og forbruke egen strøm. RME tar sikte på å sende forslaget på høring i løpet av høsten 2020. Det vil være Olje- og energidepartementet som fastsetter eventuelle forskriftsendringer.

SPØRSMÅL NR. 2235**Innlevert 8. august 2020 av stortingsrepresentant Siri Gåsemyr Staalesen****Besvart 18. august 2020 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup****Spørsmål:**

Hva er statsrådets begrunnelse for å fjerne påbudet om å vektlegge solforhold samt å fjerne veiledningspunktet om å ta hensyn til god utnyttelse av solinnstråling og gode dagslysforhold i rom for varig opphold og i tillegg fjerne anbefalingen om at alle boenheter og felles uteareal bør være solbelyst minst fem timer hver dag ved vår- og høstjvindøgn, og hvem vil tjene på denne endringen i teknisk forskrift, de som kjøper leilighetene eller de som bygger dem og selger dem?

BEGRUNNELSE:

I klassekampen 8. august skriver Jon Guttu følgende:

«Fra 1. juli 2021 blir det lovlig å bygge boliger uten i det hele tatt å ta hensyn til solinnfall i leiligheter. Da trer en endring i kraft i Teknisk byggeforskrift (TEK). Nåværende paragraf 8.10, med påbud om å vektlegge solforhold blir fjernet, sammen med veiledningspunktet som sier at det bør «tas hensyn til god utnyttelse av solinnstrålingen og gode dagslysforhold i rom for varig opphold.» Da ryker også anbefalingen om at «Alle boenheter og felles uteareal bør være solbelyst minst fem timer hver dag ved vår- og høstjvindøgn». Kravet om sol i boliger vil dermed være historie.»

Svar:

Byggteknisk forskrift (TEK) ble i 2017 forenklet og tydeliggjort for å redusere byggekostnader og unngå dob-

beltregulering. Nåværende bestemmelse i byggt teknisk forskrift § 8-10, om plassering av byggverk, ble vedtatt opphevet, fordi plassering av byggverk også reguleres i plan- og bygningsloven (pbl.) § 29-2. Anbefalinger om lys- og solforhold samt lyd- og vibrasjonsforhold, beskrevet i veiledningen til bestemmelsen, er dels ivaretatt gjennom bestemmelser i TEK kapittel 7, 9, 13 og 14. Terrengmessig tilpasning og plassering er ivaretatt i pbl. §§ 29-2 og 29-4.

Formålet med opphevingen var også å gi kommunene økt mulighet til tilpasninger ut fra lokalkunnskap og

lokale forhold. Opphevelsen av TEK § 8-10 gjør at det nå er opp til kommunen selv å fastsette bestemmelser for plassering ut fra lys og lydforhold i sine reguleringsplaner.

Fordi mange kommuner ikke hadde innarbeidet hensynet til plassering i sine reguleringsplaner da TEK17 ble vedtatt, ble tidspunktet for opphevelsen av bestemmelsen satt til 1. juli 2021. Tidspunktet ble satt ut fra at fire år er normal periode for rullering av kommuneplaner.

SPØRSMÅL NR. 2236

Innlevert 7. august 2020 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland

Besvart 18. august 2020 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad

Spørsmål:

Hvordan vil statsråden sørge for en god dialog med berørte kommuner i forbindelse med etablering eller avvikling av barnevernsinstitusjoner, og hvorfor velger man på tross av vedtak i dok. 8:161S (2017-2018) å øke innslaget av private kommersielle aktører i Arendal, samtidig som andelen offentlige institusjonsplasser innen barnevern reduseres i kommunen?

BEGRUNNELSE:

Nylig varslet Bufetat at driften av den statlige barnevernsinstitusjonen Nyli i Arendal vil bli avviklet. Nesten samtidig varslet Bufdir at vedtaket om en generell barnevernsstopp på Sørlandet var opphevet, og Aberia Ung Sør fikk likevel lov til å starte opp en privat barnevernsinstitusjon på Myra i Arendal. På samme tid som det offentlige innslaget av barnevernsinstitusjoner i gamle Aust-Agder svekkes, øker man antallet private institusjoner, i et område som allerede har mange private aktører innenfor dette feltet.

I forbindelse med behandlingen av «Representantforslag om et offentlig og ideelt drevet barnevern» dok. 8:161S (2017-2018), sikret KrF sammen med Ap, Sv, Sp og MDG flertall for følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sikre langsiktige og løpende avtaler med ideelle tilbydere av institusjonsplasser som fører til at andelen ideelle øker til om lag 40 pst. innen 2025, samtidig som den offentlige andelen institusjonsplasser ikke reduseres.»

De endringene som nå skjer i Arendal synes ikke å være i tråd med dette vedtaket.

Svar:

Det er Bufetat som har ansvar for å sørge for at det til enhver tid er tilgjengelig et tilstrekkelig differensiert institusjonstilbud som møter barnas behov. Ansvarer kan ivaretas både gjennom etablering og drift av statlige barnevernsinstitusjoner, og ved avtaler om kjøp av plasser i kommunale og private institusjoner. Ansvarer innebærer også at Bufetat har god dialog og godt samarbeid med kommunene ved etablering og avvikling av institusjoner. Når det gjelder den spesifikke saken i Arendal, er jeg kjent med at regiondirektøren i Bufetat region sør har vært i direkte kontakt med ordfører for å tilstrebe en god dialog rundt saken.

Private og kommunale institusjoner kan bare benyttes dersom institusjonen er godkjent av Bufetat. Institusjonene kan søke regionene i Bufetat om godkjenning, og Bufdir er klageinstans over regionenes vedtak. Nærmere regler for godkjenningen følger av forskrift. I lovens forarbeider fremgår det at statlig barnevernsmyndighet ved søknad om godkjenning bare skal kunne ta hensyn til hvorvidt institusjonen oppfyller de krav som stilles i lov og forskrift og ellers drives på forsvarlig måte. Alle søknader må behandles konkret og individuelt.

Når det gjelder anmodningsvedtaket om å øke andelen ideelle institusjonsplasser, har Bufdir fått i oppdrag å utarbeide en konkret strategi for hvordan vedtaket kan gjennomføres på en best mulig måte. Det er viktig at både de faglige og de økonomiske konsekvensene vurderes nøye. Dette er et viktig arbeid som har høy prioritet.

Bufetats tilbud består av et høyt antall institusjoner og avdelinger, spredt over hele landet og med forskjelli-

ge formål og målgrupper. Anmodningsvedtaket tidfester målet om 40 prosent ideelle til 2025. En helhetlig strategi for gjennomføring av anmodningsvedtaket nasjonalt står ikke i motstrid til at det i enkeltregioner vil kunne bli avvirket statlige institusjoner eller at kommersielle institusjoner blir godkjent for drift.

Jeg vil også understreke at mens Bufdirs utredninger pågår, er etaten i 2020 bedt om å prioritere ideelle plasser fremfor kommersielle, der dette lar seg gjøre faglig og økonomisk.

SPØRSMÅL NR. 2237

Innlevert 3. august 2020 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 24. august 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for å sørge for at Nye Veier ikke setter i gang anleggsarbeidet for ny E6 forbi Hellstranda før forundersøkelsene av konsekvensene for vannmiljøet i det nasjonale laksevassdraget Stjørdalselva er gjennomført og kravet om å få godkjent en plan for utfyllingsområder på Hellstranda er innfridd, slik reguleringsplanen krever?

BEGRUNNELSE:

Stjørdalsvassdraget er et av landets nasjonale laksevassdrag. Nye Veier har fått i oppdrag å bygge ny E6 forbi Hellstranda i Stjørdal kommune. Veien vil komme i konflikt med Stjørdalsvassdraget, gjennom en utfylling opp mot 50 dekar i elveutløpet. I reguleringsplanen vedtatt av kommunen 28. mai 2020 ble det stilt krav om at "Plan for utfyllingsområder på Hellstranda" skal være godkjent før anleggsstart. I tillegg ble det stilt krav om at forundersøkelser av konsekvensene for vannmiljøet i elva av utfyllingene som planlegges, skulle være ferdig før anleggsarbeid i sjø starter. Nye Veier søkte nylig om midlertidig dispensasjon fra reguleringsbestemmelsene om å vente med anleggsstart til forundersøkelsene er ferdige og bestemmelsen om at planen for utfyllingsområder på Hellstranda skal være godkjent før oppstart.

Svar:

Ansvaret for utbygging av strekningen E6 Ranheim-Åsen ble overført til Nye Veier AS (NVAS) gjennom Meld.st 25 (2014-2015). Prosjektet E6 Ranheim-Værnes er det første av to store utbyggingsprosjekter som skal gjennomføres på strekningen. Etter at NVAS overtok utbyggingsansvaret for strekningen er det gjennomført et omfattende verdiøkingsarbeid på strekningen. Prosjektet E6 Ran-

heim-Værnes hadde vedtatte reguleringsplaner da NVAS overtok ansvaret for utbyggingsstrekningen i 2016. Gjennom NVAS sitt utviklingsarbeid har utbyggingen fått vesentlig høyere samfunnsøkonomisk nytte og prosjektet er derfor prioritert for utbygging i tråd med NVAS sitt mandat. Nye reguleringsplaner er vedtatt i kommunene Stjørdal og Malvik etter et omfattende og godt arbeid med kommunene og sektormyndighetene.

Norge har et særskilt ansvar for anadrom laksefisk. Jeg forutsetter at Nye Veier AS vil forholde seg til vedtatt reguleringsplan med planbestemmelser for utbyggingen og at hensynet til laks og sjøørret i Stjørdalsvassdraget vil bli ivare tatt.

Vedtatt reguleringsplan bygger på et omfattende kunnskapsmateriale. Reguleringsplanen i Stjørdal kommune vedtatt 28. mai 2020 regulerer E6 langs Hellstranda og ett nytt tunneløp for Helltunnelen. Reguleringsplanen setter som representanten Haltbrekken sier i sitt spørsmål krav til utbyggingen for å ivareta vannmiljøet og ørret og laks i Stjørdalselva i tillegg til friluftslivet i denne delen av kommunen. NVAS har bistand fra gode eksterne fagmiljø og har i nært samarbeid med Stjørdal Kommune, Trøndelag Fylkeskommune og Fylkesmannen utarbeidet de krav som er vedtatt i reguleringsplanen. Reguleringsplanens bestemmelser vil selvsagt bli lagt til grunn for NVAS sitt arbeid med utbyggingen av E6 mellom Ranheim og Værnes.

Helltunnelen er lang, og arbeidet med nytt tunneløp og NVAS opplyser at rehabilitering av eksisterende løp er på et kritisk stadium for å ferdigstille prosjektet etter plan. NVAS har i tråd med gjeldende lovgivning søkt Fylkesmannen om tillatelse til utslipp av anleggsvann fra tunnelarbeidene. Videre er det søkt om tillatelse til utfylling i samsvar med sektorlovgivningens krav til mudring og dumping av masser, samt tillatelse til graving i forurensede masser.

Igangsettelsen av nevnte arbeidsoppgaver vil være bestemmende for når ny E6 kan åpne. I tidlig fase må NVAS etablere ny jernbanebru som erstatning for sporet som fjernes ved påhuggsområdet for nytt tunnellop. Disse arbeidene er koordinert med Bane NOR med en definert togfri luke fra 20. august 2020 til 23. mars 2021. Bane NOR har opplyst at denne togluken er kritisk da neste mulighet for togfri luke først er i løpet av 2022. Tidsplanen for denne delen av veiprojektet er stram, dette for å redusere ulempene for Bane NOR til et minimum. I dette ligger at selv minimale forsinkelser kan få tidsmessige konsekvenser på opptil to år for veiprojektet.

Arbeidet med forundersøkelser og kartlegging i vassdraget samt utarbeidelse av "Plan for utfyllingsområder på Hellstranda" er kommet godt i gang, og vil ferdigstilles før NVAS starter nødvendig utfylling i sjø på Hellstranda i henhold til vedtatt reguleringsplan i 2021. Det er søkt

Stjørdal kommune om dispensasjon fra planbestemmelseres rekkefølgekrav for forsert oppstart av en liten og reversibel utfylling nær påhugget til ny Helltunnel. Utfyllingen på Hellstranda er nødvendig for å holde prosjektets fremdrift, og omfatter ca. 8 % av total planlagt utfylling på Hellstranda og ligger også godt innenfor reguleringsplanen vedtatt i 2016. Jeg bemerker i denne sammenheng at reguleringsplanen fra 2016 ikke hadde krav om forundersøkelser i dette området.

NVAS starter nå arbeidet ved å etablere rundkjøring på E6 (anleggsavkjøring), og en anleggsvei fra rundkjøringen til påhuggsområdet for tunnellopet for Helltunnelen. Disse arbeidene vil ikke omfatte fylling i sjø, men være på kanten av eksisterende veg. De arbeider som skal igangsettes i innledende fase av prosjektet er ikke av en slik karakter at de utgjør store og irreversible inngrep.

SPØRSMÅL NR. 2238

Innlevert 6. august 2020 av stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk

Besvart 14. august 2020 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Hva definerer politisk ledelse i ASD som u hensiktsmessige konsekvenser av lovendringen i kapittel 11 i folketrygdloven om karenstid i ordningen med AAP, og vil ikke økt fattigdom og forverret helsetilstand defineres som en u hensiktsmessig konsekvens?

BEGRUNNELSE:

Statssekretær i Arbeids- og sosialdepartementet, Saida Begum (H), uttalte til NRK den 27. juli 2020:

«Vi må hele tiden vurdere om regelverket får u hensiktsmessige konsekvenser. Vi er opptatt av å følge effekten av innføringen av karenstid, og hvordan det utvikler seg over tid, sier Begum.»

SV har fått innspill om at mennesker i karenstid blir sykere, mister sin inntekt, får store økonomiske problemer, må over på økonomisk sosialhjelp eller bli forsørget av ektefelle. AAP-aksjonen hadde også en undersøkelse som bekrefter disse konsekvensene: <https://aap-aksjonen.no/aap-undersokelsen/>

Svar:

Det ble iverksatt en rekke regelendringer i AAP fra 2018, herunder innføring av en karenperiode på 52 uker etter utløpet av maksimal stønadperiode. Da ordningen med arbeidsavklaringspenger ble innført i 2010, var målet tidligere og bedre oppfølging, og at flere skulle raske tilbake til arbeidslivet. Hovedbildet var at ordningen ikke fungerte etter intensjonen, og dette var grunnlaget for lovendringene. I Prop. 74 L (2016-2017) ble det vist til at "praksis kan tyde på at adgangen til å innvilge unntak fra bestemmelsen om maksimal varighet for arbeidsavklaringspenger er for liberal". Omfattende bruk av unntaksbestemmelsen viste at det var et behov for å klargjøre i regelverket hvem som skal få unntak, og å regulere hvor lenge det kan gis unntak fra hovedregelen om maksimal varighet. Det kan ha bidratt til at mange ble gående lenge på arbeidsavklaringspenger uten oppfølging og avklaring. Det er ikke bra, verken for den enkelte eller for samfunnet.

Arbeidsavklaringspenger er en midlertidig ytelse og i det tidligere regelverket var det mulig å få en ny periode med arbeidsavklaringspenger umiddelbart etter utløpet av ordinær stønadperiode. Dette var med å undergrave at arbeidsavklaringspenger er en midlertidig ytelse. Både tidsbegrensning av hvor lenge arbeidsavklaringspenger

kan gis (§ 11-12) og innføring av en karenperiode (§ 11-31) understøtter at arbeidsavklaringspenger er en midlertidig ytelse.

Endringer i regelverket har som siktemål å oppnå ønskede konsekvenser – i dette tilfellet er det primære målet med endringene å få økt overgang til arbeid gjennom mer aktivitet og tett oppfølging i stønadsløpet. Samtidig er det generelt slik at alle typer regelendringer også kan medføre utilsiktede eller uønskede konsekvenser. Ved alle endringer må dette balanseres og konsekvensene vurderes samlet. Effekten av regelendringene for arbeidsavklaringspenger, herunder innføring av karenperioden, følges nøye. Det er viktig å få på plass et dekkende og bredt grunnlag for å vurdere effekten av endringene. Arbeids- og velferdsdirektoratet fikk i tildelingsbrevet for 2018 i oppdrag å igangsette evalueringer av endringene i ordningen, og et utvidet oppdrag ble gitt i inneværende år.

Det er også viktig å presisere at alle personer med nedsatt arbeidsevne har rett til oppfølging fra etaten, og endringene i regelverket fra 2018 har ikke svekket denne retten. Det finnes også alternative stønader til livsopphold for denne gruppen (tiltakspenger, kvalifiseringsstønad eller økonomisk sosialhjelp). En del av vurderingen av effekter av regelverksendringene vil være hvilken oppfølging og inntektssikring personer som ikke har rett på arbeidsavklaringspenger får.

AAP-aksjonen som en egen gruppe for mottakere av arbeidsavklaringspenger gir departementet nyttig informasjon og viktige synspunkter på mulige virkninger av regelverket. Innspill fra aksjonsgruppa inngår som en del av departementets erfaringsgrunnlag om virkninger av regelendringene.

SPØRSMÅL NR. 2239

Innlevert 10. august 2020 av stortingsrepresentant Siri Gåsemyr Staalesen

Besvart 18. august 2020 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup

Spørsmål:

I 2017 fikk Arbeiderpartiet flertall for at regjeringen skulle komme tilbake til stortinget med et helhetlig lovforslag som vurderer problemstillingen om hyblifisering både i eierseksjonsloven og i plan- og bygningsloven. Nå er det gått tre år. Dette rammer særlig unge og særlig i august hvert år.

Hvorfor tar dette arbeidet så lang tid og hva vil statsråden gjøre konkret for å unngå at stadige flere husstander bor trangt og må dele bolig med andre husstander?

BEGRUNNELSE:

I 2014 slo Arbeiderpartiet alarm om økende grad av fremleie av leiligheter i sameier i Oslo. Avisene skrev om eieendomsselskaper som kjøpte opp familieleiligheter og bygde om til små hybelhus, som ble leid ut til østeuropeiske arbeidsinnvandrere. Opptil 16 personer bodde i ombygde familieleiligheter. I arbeidet med ny Eierseksjonslov våren 2017 gikk Ap i front og krevde ny politikk for å hindre denne utviklingen. I 2017 fikk Arbeiderpartiet flertall for at regjeringen skulle komme tilbake til stortinget med et helhetlig lovforslag som vurderer problemstillingen om hyblifisering både i eierseksjonsloven og i plan- og bygningsloven. Nå er det gått tre år. Dette rammer særlig unge

og særlig i august hvert år. Ap foreslo å begrense muligheten for å gjøre om en boenhet til mange boenheter og at det kun skal være mulig med to husstander inni en bolig. Regjeringen støttet ikke forslagene. Videre stemte regjeringspartiene ned et forslag om å hindre boligspekulanter i å omgå loven ved å bruke datterselskaper til å kjøpe mer enn to boliger i samme sameie.

Svar:

Regjeringen arbeider for at alle skal ha et trygt og godt sted å bo. Vi er kjent med at enkelte spekulerer i boligmarkedet, blant annet gjennom å dele opp større boliger i flere små hybler. Vi vet også at dette som regel rammer de svakest på boligmarkedet. Derfor jobber regjeringen med å forsterke tiltak mot boligspekulasjon og hyblifisering.

Da eierseksjonsloven ble behandlet i Stortinget i mai 2017, vedtok Stortinget tre anmodningsvedtak. Disse gikk ut på å be regjeringen fremme lovforslag om henholdsvis hyblifisering, korttidsutleie av boligseksjoner og ervervsbegrensninger i boligsameier.

I den forbindelse viser jeg til at Høyre, sammen med Fremskrittspartiet og Venstre, var enige med Arbeiderpartiet i at det burde utarbeides lovendringer som skal hindre boligspekulanter i å omgå ervervsbegrensningen i loven,

for eksempel ved bruk av datterselskaper. Som fremhevet i komitebehandlingen, innebærer imidlertid innføringen av en slik lovendring en rekke rettslige og praktiske problemstillinger som trengte avklaring før en slik regel kunne innføres, jf. Innst. 308 L (2016-2017) side 54. Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre foreslo derfor at det i stedet ble fattet et anmodningsvedtak, som ba regjeringen fremme lovforslag som sikrer at Stortingets intensjon med en ervervsbegrensning i boligsameier blir fulgt opp. Anmodningsvedtaket ble enstemmig vedtatt av Stortinget.

Regjeringen har fulgt opp anmodningsvedtaket i Prop. 36 L (2018-2019). Regelen om at ingen kan erverve mer enn to boligseksjoner i et eierseksjonssameie, er nå utvidet, slik at den nå også omfatter indirekte erverv, jf. eierseksjonsloven § 23 annet og tredje ledd.

Prop. 36 L (2018-2019) følger også opp anmodningsvedtaket om korttidsutleie. Det er nå et tak på 90 døgn pr. år for korttidsutleie av bolig i eierseksjonssameier, jf. eierseksjonsloven § 24 syvende ledd.

Disse lovendringene trådte i kraft 1. januar 2020, og er viktige grep for å motvirke boligspesulasjon. De aktuelle begrensningene kan blant annet bidra til å dempe prispress, og føre til at flere boliger blir tilgjengelige for langtidsutleie.

Når det gjelder hyblifisering, mener jeg at det ikke først og fremst er unge og studenter som rammes. Tvert imot, kan hyblifisering isolert sett bidra til flere mindre og potensielt sett rimeligere hybler for studenter. Samtidig vet vi at hyblifiserte boliger ofte innebærer at folk bor trangt, og kanskje uten at krav til for eksempel brannsikkerhet er oppfylt. Det er selvsagt ikke ønskelig at verken studenter eller andre vanskeligstilte på boligmarkedet skal bo slik. Det er også viktig å motvirke at sameier påføres ulemper som følge av at det bor svært mange mennesker i én boligseksjon.

Jeg vil gjøre oppmerksom på at vi allerede i dag har regler som begrenser muligheten for hyblifisering. Det å bygge om eller endre en bolig, slik at langt flere enn tidligere kan bo der, kan være en søknadspliktig bruksendring etter dagens regler. Alle tekniske krav må da oppfylles. Den som vil endre boligen sin, har ansvar for å avklare med kommunen om endringen er søknadspliktig. Søknadsplikt inntreder dersom den endrede bruken kan påvirke hensyn som skal ivaretas av plan- og bygningslovgivningen. En ombygging eller endret bruk som får konsekvenser for blant annet brannsikkerhet, parkeringsforhold, støy, ventilasjon mv. er normalt søknadspliktig. Dersom boligeier ikke har søkt om og fått tillatelse i slike tilfeller, er bruken av boligen ulovlig. Kommunen kan da starte ulovlighetsoppfølging, og blant annet gi pålegg om opphør av bruk.

Storingsrepresentant Staalesen skriver at "i 2017 fikk Arbeiderpartiet flertall for at regjeringen skulle komme tilbake til stortinget med et helhetlig lovforslag som vurderer problemstillingen om hyblifisering både i eier-

seksjonsloven og i plan- og bygningsloven". Det riktige er at anmodningsvedtaket om hyblifisering ble foreslått av Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, jf. Innst. 308 L (2016-2017) side 55. Anmodningsvedtaket ble deretter enstemmig vedtatt av Stortinget. Bakgrunnen for forslaget var at Høyre og de øvrige partiene ønsket at regler om hyblifisering i eierseksjonsloven skulle vurderes i sammenheng med tilsvarende bestemmelser i plan- og bygningsloven. Arbeiderpartiets forslag omhandlet kun lovendring i eierseksjonsloven.

Dette er et område som er komplisert å regulere, og hvor flere regelverk må sees i sammenheng. I mai 2019 sendte regjeringen på høring et forslag om å regulere hyblifisering i plan- og bygningsloven og eierseksjonsloven.

Forslaget i plan- og bygningsloven går ut på å presisere kommunens hjemmel til å vedta bestemmelser om oppdeling av en boenhet til hybler i kommuneplan. I tillegg foreslo regjeringen en ny hjemmel for å vedta slike bestemmelser i reguleringsplan. Disse forslagene innebærer at adgangen til å regulere hyblifisering blir en del av det ordinære plansystemet. Kommunen kan dermed få et bedre grunnlag for å styre utvikling og bruk av boligmassen.

Forslaget i eierseksjonsloven innebærer at en seksjonseier må få samtykke fra årsmøtet for å omgjøre en leilighet til hybler. Forslaget skal bidra til at sameiene i større grad kan påvirke og styre omfanget av hyblifisering.

Forslagene fikk bred støtte i høringen. Vi jobber med oppfølging av høringen, og tar sikte på å komme tilbake til Stortinget med en lovproposisjon nå i høst.

SPØRSMÅL NR. 2240

Innlevert 10. august 2020 av stortingsrepresentant Jan Bøhler

Besvart 17. august 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Vi er vant til at de som vil drive næringsvirksomhet på kommunal grunn som fortauer og plasser, må ha tillatelse fra kommunen. Dette gjelder f.eks. salg av varer utenfor butikker og uteservering knyttet til restauranter. Men når det gjelder oppstilling av elsparkesykler for næringsmessig utleie, har det oppstått uklarhet om de må ha tillatelse. Ifølge en artikkel i har Bergen kommune «fått rettens medhold i at den har råderett over kommunal grunn, men retten har ikke tatt stilling til spørsmålet om Ryde kan drive utleie av elsparkesykler uten avtale med kommunen» (rbnett.no 31/7). Dette er et viktig prinsipielt spørsmål som gjelder mange kommuner.

Kan justisministeren bidra til å avklare om all næringsvirksomhet på kommunal grunn, også utleie av elsparkesykler, kan reguleres av kommunene - og vil eller har justisdepartementets lovavdeling belyst spørsmålet?

Svar:

Jeg har forståelse for behovet for avklaringer knyttet til kommersiell utleie av elsparkesykler på kommunal grunn. Reguleringen av transportrelaterte tjenester på kommunal grunn som skaper utfordringer for sikkerhet og fremkommelighet i trafikken, hører først og fremst inn under Samferdselsdepartementet og Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Samferdselsministeren er i dialog med kommunene og tilbyderne av elsparkesykler og har initiert en prosess med sikte på nærmere regulering av elsparkesykler. En slik prosess legger til rette for at alle berørte blir hørt. Justis- og beredskapsdepartementet vil, ut fra sine ansvarsområder, gi sine bidrag som ledd i denne prosessen.

SPØRSMÅL NR. 2241

Innlevert 10. august 2020 av stortingsrepresentant Masud Gharahkhani

Besvart 13. august 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Vil andelen av årets kvote med overføringsflyktninger som ikke fylles opp på grunn av korona-situasjonen overføres til neste år?

BEGRUNNELSE:

UDI skriver på sine nettsider den 08.06.2020 at:

"(...) på grunn av utfordringene rundt koronasituasjonen vil det ikke være mulig å oppfylle årets kvote. Med forbehold om situasjonen resten av året ser det nå ut til at UDI bare klarer å ta ut om lag 2 000 av årets kvote på 3 000."

Det fremkommer ikke her hvorvidt det antallet man ikke klarer å ta ut i løpet av 2020 vil bli overført til neste år.

Svar:

Covid19-pandemien har medført store utfordringer for arbeidet med uttak av årets kvote for overføringsflyktninger. Reiserestriksjoner og smittevern gjorde at UNHCR våren 2020 suspenderte alle reiser for overføringsflyktninger. Jeg er glad for at UNHCR, sammen med IOM, i slutten av juni i år, fant det forsvarlig å oppheve denne suspensjonen, og at de kunne gjenoppta sitt arbeid med overføringsflyktninger.

Våre etater, Utlendingsdirektoratet, Politiets utlendingsenhet og Integrerings- og mangfoldsdirektoratet samarbeider godt med UNHCR, IOM og gjenbosettingslandene for å sikre at flest mulig av overføringsflyktningene på årets kvote skal få komme til Norge. Dersom vi ikke klarer å fylle årets kvote for overføringsflyktninger, kan ubrukte plasser overføres til 2021. Kvoten for overføringsflyktninger planlegges innenfor rammen av treårige

perioder. Dette muliggjør en fleksibel forvaltning dersom

kvoten ikke lar seg oppfylle ett av årene. Inneværende periode går fra 2019-2021.

SPØRSMÅL NR. 2242

Innlevert 10. august 2020 av stortingsrepresentant Sverre Myrli

Besvart 18. august 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Hva synes statsråden om Statens jernbanetilsyns behandling av den mye omtalte vannsklia i Årdal?

Svar:

For det første vil jeg understreke at Statens jernbanetilsyn skal og må ha en sterk og uavhengig rolle når det gjelder å forsikre oss alle om at både opplevelsesparker og jernbane har sikkerhet i høysetet. At de tar rollen sin veldig alvorlig, skal vi alle være veldig glade for.

Samferdselsdepartementet er klageinstans for vedtak som Statens jernbanetilsyn gjør i saker som gjelder søknad om driftstillatelse for fornøyelsesinnretninger som denne badesklien. Derfor blir det helt feil av departementet å kommentere tilsynets saksvurdering. Vi kan på generelt grunnlag si at søknader om driftstillatelse vurderes opp mot gjeldende lover og forskrifter. Regelverket viser til bruk av anerkjente standarder, i dette tilfellet en internasjonal standard for vurdering av sikkerhet i vannsklier.

Det norske regelverket ble revidert og oppdatert i 2017. Dokumentene som tilsynet krever i slike saker skal vise at søkeren har systemer for å sikre publikum mot ulike typer ulykker i lang tid fremover. Dette innebærer blant annet krav til sikkerhetsstyring og kompetanse. Dette er i alles interesse, både publikum og den virksomhet som eier og driver innretningen.

Jeg har fått forsikringer fra Statens jernbanetilsyn om at de – etter sommerferieslutt – har satt mye ressurser inn på å gi Årdal kommune et raskt, foreløpig svar på søknaden. Jernbanetilsynet har også tatt direkte kontakt med kommunen, for å gi råd og veiledning om nødvendig dokumentasjon.

I ettertid ser tilsynet at de burde prioritert denne saken enda høyere mot slutten av juni, da kommunens søknad ble levert. Jeg er enig med tilsynet i dette.

Jernbanetilsynet opplyser at de ikke kan ferdigbehandle søknaden før den er komplett. Jeg håper at kommunen nå kan skaffe den nødvendige dokumentasjonen i løpet av kort tid, slik at tilsynet kan ferdigbehandle saken.

SPØRSMÅL NR. 2243

Innlevert 10. august 2020 av stortingsrepresentant Hadia Tajik

Besvart 13. august 2020 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Kva er finansministeren sin versjon av kontakten med sentralbanksjefen i samband med tilsetjinga av ny dagleg leiar for NBIM, kva karakteristikkar gav han sjølv i samtalen Olsen refererer til, kva vart diskutert om Tangen sine økonomiske interesser opp mot rollen som dagleg leiar

for NBIM, og fekk han informasjon om at Hovedstyret i Norges Bank i oppstart av prosessen med ny sjef for Oljefondet hadde godkjent premisset om fortsatt eigarskap i AKO?

GRUNNGJEVING:

Viser til høring på Stortinget i samband med dok. 9:1 (2019-2020), den 10. august 2020. I høringa refererte sentralbanksjef Øystein Olsen samtalar han skal ha hatt med finansministeren i samband med tilsetjinga av ny dagleg leiar for NBIM. Mellom anna skal statsråden ha gjeve uttrykk for «bekymring». Statsråden skal ikkje ha fått informasjon om at Hovedstyret i Norges Bank i oppstart av prosessen med ny sjef for Oljefondet hadde godkjent premisset om fortsatt eigarskap i AKO.

Svar:

Det er Norges Bank som har ansvaret for å ansette daglig leder for bankens forvaltning av Statens pensjonsfond utland (SPU), jf. sentralbankloven § 2-13 første ledd.

Det følger av forarbeidene til sentralbankloven, Prop. 97 L (2018-2019) Lov om Norges Bank og pengevesenet mv. (sentralbankloven) punkt 6.4, at departementet:

- skal kunne komme med innspill til kvalifikasjonskravene som blir lagt til grunn i forbindelse med utlysningen av stillingen som daglig leder av bankens forvaltning av SPU

- bør bli orientert om aktuelle kandidater før hovedstyret fatter endelige beslutning.

En slik dialog mellom Finansdepartementet og Norges Bank må ses i lys av at oppgaven med å forvalte SPU er delegert til banken i henhold til mandat for forvaltningen av SPU fastsatt av Finansdepartementet med hjemmel i lov om Statens pensjonsfond § 3 annet ledd og § 10 første ledd. I forvaltningen av SPU er Norges Bank underlagt Finansdepartementet.

Finansdepartementet mottok utkast til stillingsannonse fra Norges Bank 3. januar og ga innspill til dette 7. januar. Forut for dette – 10. desember 2019 – hadde departementet et møte med Norges Banks rekrutteringsfirma, Russell Reynolds Associates, om departementets styring av forvaltningen av SPU og om kompetansekrav til lederen av bankens forvaltning av SPU. Møtet var initiert av rekrutteringsfirmaet, som ønsket et møte med departementet som oppdragsgiver for forvaltningen av SPU.

28. februar ble departementet orientert om aktuelle kandidater. Departementet fikk informasjon på et overordnet nivå om at Nicolai Tangen hadde eierskap i AKO-systemet. Departementet fikk ikke opplyst at Tangen hadde forutsatt fortsatt eierskap i AKO, men at han var innforstått med at han ikke kunne opprettholde gjeldende eierskap. Banken informerte også om at den skulle ha ytterligere samtaler med denne kandidaten om blant annet problemstillinger knyttet til hans bosted, formue og skatteforhold.

Finansdepartementet ba 3. mars om en vurdering av aktuelle kandidaters kvalifikasjoner opp mot kravene i stillingsutlysningen. Departementet påpekte videre

at i den grad det kan være snakk om kandidater som er eller vil være helt eller delvis bosatt i utlandet, kan dette ha betydning for skatteplikten til både Norge og utlandet. Departementet ba Norges Bank klargjøre at vedkommende ville ha tilstrekkelig tilstedeværelse i Norge til å ivareta den daglige ledelsen av Norges Banks forvaltning av SPU, samt de skattemessige sidene ved delvis bosted utenfor landet.

Departementet mottok 17. mars Norges Banks redigjøreelse, vedlagt en utredning som Norges Bank hadde bestilt 4. mars fra et advokatfirma om de skattemessige forholdene knyttet til den aktuelle kandidaten. Banken orienterte i oversendelsen også om kandidatens bosituasjon og forventninger om hvordan en eventuell ansettelse vil påvirke bosituasjonen.

23. mars hadde jeg en telefonsamtale med sentralbanksjefen for å forsikre meg om at Norges Bank hadde gjort tilstrekkelige undersøkelser om egnethet opp mot de kvalifikasjonskravene som var stilt, og om fremtidige spørsmål som en kunne regne med at ville komme, for eksempel skattemessige forhold. Jeg startet samtalen med å understreke at jeg ikke ønsket å utfordre de formelle rammene, men uttrykke en viss bekymring. Jeg var opptatt av å formidle til Norges Bank at det kunne dukke opp saker, knyttet til Tangens bakgrunn og profil, som hovedstyret måtte undersøke og ha tenkt gjennom. Avslutningsvis understreket jeg at det er Norges Banks ansvar å ansette lederen av Norges Banks forvaltning av SPU.

I etterkant av denne ansettelsesprosessen mener jeg det er naturlig å se på om det er læringspunkter. Videre vil jeg ta initiativ til å se på om de formelle rammene for Finansdepartementets rolle i Norges Banks ansettelse av daglig leder av forvaltningen av SPU er hensiktsmessige.

SPØRSMÅL NR. 2244**Innlevert 10. august 2020 av stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos****Besvart 17. august 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Vil statsråden vurdere forskriftsendringer som gir polititbetjenter som er diagnostisert med diabetes type 1 mulighet til en individuell vurdering av spesialisthelsetjenesten, og basert på denne adgang til å kunne kjøre utrykning?

BEGRUNNELSE:

Undertegnede har blitt gjort oppmerksom på at polititjenestepersoner som er diagnostisert med diabetes type 1 ikke blir operativt godkjent. Dette skyldes at de har fått vedtak av fylkeslegen på at de ikke kan kjøre utrykning, da det ikke er hjemmel for dette i dispensasjonsadgangen i førerkortforskriftens § 7, jf. førerkortforskriftens vedlegg 1 § 31, kolonne C.

Til tross for at fylkeslegen har gjort vedtak om at polititbetjentene ikke kan kjøre utrykning, er undertegnede likevel kjent med at fylkeslegen mener at denne regelen er feil medisinsk sett, og er basert på et utdatert grunnlag. I tiden etter at forskriften som vedtaket baserer seg på ble vedtatt, har det kommet svært gode medisinske hjelpemidler for personer diagnostisert med diabetes type 1. Dette omfatter blant annet en kontinuerlig vevsglukosemåler som overvåker blodsukkernivået tilnærmet i sanntid, og viser hvorvidt blodsukkernivået er på vei opp, ned, er stabilt osv. Denne vevsglukosemåleren kan brukes via både mobiltelefon og smartklokke, og reduserer risikoen for føling til tilnærmet null.

Undertegnede har blitt gjort kjent med at det i vedtaket om å ikke gi adgang til å kjøre utrykning, har blitt vist til at fylkeslegen ikke har adgang til å avvike førerkortforskriftens helsekrav, og at det blir vist til at hvorvidt regelverket burde være annerledes, er et rettspolitisk spørsmål. Undertegnede har stor forståelse for at det oppleves som svært urimelig å miste muligheten til å kjøre utrykning automatisk, uten noen individuell og reell vurdering, fordi regelverket per i dag ikke gir adgang til det. Det er også verdt å merke seg at EU / EØS-regelverket gir adgang til å kjøre utrykning i slike tilfeller, men at den norske førerkortforskriften er strengere på dette punkt.

Svar:

Førerkortforskriften, som for øvrig hører under Samferdselsdepartementet, stiller krav til syn, helse, hørsel og førerlighet som vilkår for å føre motorvogn. Det er viktig for trafikksikkerheten for fører selv og for andre trafikanter for å forebygge trafikkulykker. Kravene er strengere jo tyn-

gre kjøretøyet er, og for yrkesmessig transport. Kravene for å føre utrykningskjøretøy er særlig strenge, siden slik kjøring krever spesielle ferdigheter og krav til god helse for å forebygge ulykker under svært krevende forhold.

Departementet har konsultert Politidirektoratet for å kunne gi et mer konkret svar på spørsmålet om hvilke vurderinger som er gjort om muligheten til å kjøre polititrykning med diabetes 1. Politidirektoratet har opplyst følgende:

«Helsekravene til førerkort ved diabetes ble liberalisert i forbindelse med innføringen av nytt vedlegg 1 til førerkortforskriften høsten 2016. Før 2016 var ikke helsekravene oppfylt for førerkortgruppe 2 og 3 ved diabetes. Under gitte omstendigheter og etter en konkret og individuell vurdering kunne fylkesmannen innvilge dispensasjon fra disse helsekravene. I «Retningslinjer for fylkesmennene ved behandling av førerkortsaker» omtales dispensasjonsvurderinger for førerkortgruppe 2 og 3, herunder kompetansebevis for utrykningskjøring. Som det framgår av disse retningslinjene blir det påpekt at det som hovedregel ikke skulle innvilges dispensasjon for førstegangsutstedelse ved førerkortgruppe 2 og 3. Ved fornyelse framgår følgende:

”Ved fornyelse må det legges vekt også på søkerens behov, særlig dersom avslag vil bety tap av allerede etablert erverv. På den annen side vil yrkeskjøring ofte øke risikoen, jf. ovenfor. Dette gjelder spesielt rutebussførere, som er avhengige av å følge rutetabellen, og trailersjåfører i langtransport. Drosjesjåfører har bedre muligheter til å tilpasse kjøringen til matinntak og dagsform. Ved utrykningskjøring vil muligheten til å stoppe ved mistanke om lavt blodsukker, for blodsuktermåling eller matinntak, være begrenset. Det taler sterkt imot dispensasjon for slik kjøring.”

I retningslinjene blir det videre påpekt ved flere anledninger i den videre teksten at dispensasjon som hovedregel ikke skal innvilges for førerkortgruppe 3. Basert på anbefalinger fra fagmiljøet ble denne forvaltningspraksisen videreført med de nye helsekravene for kjøreseddel for buss og kompetansebevis for utrykningskjøretøy.

Vevsglukosemåling har ifølge fagmiljøet en viss forsinkelse fra blodsukkeret reelt sett er lavt, til det blir «registrert» som lavt. Det ble derfor vurdert som trafikksikkerhetsmessig nødvendig å videreføre praksisen.

Helsedirektoratet har fått tilsvarende henvendelser tidligere og jobber kontinuerlig med vurdering av gjel-

dende helsekrav. Når fagmiljøet vurderer behandlings- og overvåkningsmulighetene som gode nok med tanke på utrykningskjøring vil en revidering av dette helsekravet være aktuelt.»

Min vurdering er at helsemyndighetene og politiet samarbeider om problemstillingen som representanten tar opp, og jeg vil derfor ikke vurdere ny regulering i forskrift som foreslått.

SPØRSMÅL NR. 2245

**Innlevert 10. august 2020 av stortingsrepresentant Tuva Moflag
Besvart 20. august 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie**

Spørsmål:

Vil helseministeren vurdere innreisekarantene fra alle land, uavhengig av om de er røde eller grønne, eller iverksette andre tiltak for å hindre import av smitte fra reiser til utlandet?

BEGRUNNELSE:

I Indre Østfold, som nå har det høyeste smittetrykket i Norge, uttaler ordfører Saxe Frøshaug til NTB at "(...) mange av de smittetilfellene vi har kan kobles rett opp mot utenlandsopphold i Sverige og i Polen, både i røde og grønne soner." Indre Østfold kommune ber om en stengning av grensene for å dempe smittetrykket i området.

I Dagbladet uttaler helseministeren at "Norge ikke kan holde stengt og isolert over tid". Karantene er imidlertid ikke synonymt med et innreiseforbud, men kan beskytte innbyggerne fra import av smitte fra utlandet. Som alternativer til økt bruk av karantene kan man eventuelt vurdere testing ved innreise eller forbud mot dagsreiser.

I New Zealand, som ifølge flere medier ikke har hatt lokal smitte 100 dager, må alle fortsatt være 14 dager i karantene ved innreise til landet.

Svar:

Regjeringen har som følge av den økte smitteimporten til Norge og økende covid-19-smitte i mange land, endret land som tidligere var grønne til gule. Det er ikke reisekarantene for gule land, men regjeringen har kommunisert tydelig at alle unødvendige reiser til utlandet bør unngås, uavhengig av om land er definert som gule eller røde.

De siste ukene har flere land og regioner hatt økt smitte og det er gjeninnført karanteneplikt. Helsedirektoratet og FHI følger situasjonen nøye, og det vil kunne bli flere land og regioner i Norden hvor det blir gjeninnført karanteneplikt avhengig av smittesituasjonen.

Regjeringen mener det er behov for å minske risikoen for import av smitte til Norge uten å stenge grensene. Å stenge grensene vil få store konsekvenser for mange arbeidsplasser i Norge. Derfor vil de som kommer til Norge fra både gule og røde land, få tilbud om å teste seg gratis.

Vi etablerer nå testsentre på utvalgte flyplasser, grenseoverganger og havner i hele Norge. Staten dekker kostnadene knyttet til etablering og drift av disse testsentrene.

All helsehjelp i Norge – smittevern inkludert – er som hovedregel basert på frivillighet. Testing ved ankomst vil dermed være frivillig, og vi håper flest mulig vil benytte seg av det.

Helsedirektoratet samarbeider allerede med relevante kommuner og helseforetak for å få dette til. De anslår at det kan være aktuelt å opprette rundt 14 slike teststasjoner i første omgang, men behovet vil variere med trafikk over grensen.

Vi følger smittesituasjonen i Europa nøye, og vi iverksetter flere tiltak for å hindre importsmitte til Norge.

SPØRSMÅL NR. 2246**Innlevert 10. august 2020 av stortingsrepresentant Maria Aasen-Svensrud****Besvart 19. august 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Tap av pensjon og gjeldsproblematikk påvirker negativt den innsattes mulighet for en god tilbakeføring til samfunnet.

Kan statsråden redegjøre for hvilke ordninger som vil kunne motvirke og eller demme opp for en slik negativ spiral?

BEGRUNNELSE:

Den strengeste straffemetoden vi har i vårt land er frihetsberøvelse i fengsel. Utover å være frihetsberøvet skal innsatte ha de samme rettighetene som resten av befolkningen når det gjelder for eksempel rett til helsehjelp, utdanning osv.

Målet med endt straffgjennomføring etter soning er at folk skal tilbake til samfunnet som lovlidige borgere. Skal dette være mulig må innholdet i fengslet virke rehabiliterende og vi må sørge for en god tilbakeføring til samfunnet. Det er derfor svært uheldig dersom det er mekanismer som motarbeider dette.

Særlig sårbare innsatte er en velkjent problemstilling i kriminalomsorgen, opplagt gjelder dette også eldre innsatte. Gjeldsproblematikken for innsatte er likeså en velkjent problemstilling, særlig når det gjelder tilbakeføring til samfunnet.

Det bør opplagt tilrettelegges for en ordning som gjør at tilbakeføringen til samfunnet går så greit som mulig. Mulighetene for å betale ned gjeld i fengsel er små og det kan føre til ny kriminalitet og kan oppleves som en dobbel straff ved løslatelse.

Når folk kommer i fengsel stoppes andre utbetalinger fra staten, dette kan ses på som en «normalisering». Den innsatte får dagpenger i fengsel i tillegg til at kost og losji er dekt. Derfor fryses andre utbetalinger, slik som sykepenge og pensjon. Likevel kan det føre til at tilbakeføring til samfunnet blir krevende. I Dagsavisen den 10. august kan vi lese om en eldre innsatt som nå må selge eget bosted for å klare nedbetaling av gjeld når han kommer ut. Prinsippet om at frihetsberøvelse er straffen den enkelte får i fengsel (og ikke tap av andre samfunns-goder) utfordres ved dette, det kan opplagt oppleves som en tilleggs straff å miste hus og hjem ved løslatelse.

Tap av pensjon og gjeldsproblematikk ser ut til å påvirke negativt den innsattes mulighet for rehabilitering og tilbakeføring, i og med at innsatte kan havne i en situasjon der forpliktelser utenfor fengslet ikke kan opprettholdes.

Svar:

Rehabilitering og arbeid for god tilbakeføring til samfunnet er helt sentralt i norsk straffgjennomføring. Under straffgjennomføringen legges det vekt på at normalitetsprinsippet i størst mulig grad skal følges. Dette innebærer blant annet at andre offentlige etater kommer inn i fengslene og leverer de tjenester innsatte har krav på. Dette omfatter blant annet økonomisk rådgivning og gjeldsrådgivning fra NAV. Andre etater, som boligkontor i kommunen/bydelen der den innsatte er bosatt, namsmann og Husbanken, kan også være relevante samarbeidspartnere.

I følge folketryktdloven § 19-22 har en person som utholder varetekt, straff eller særreaksjon i anstalt under kriminalomsorgen eller tilsvarende anstalt i utlandet, ikke rett til å få utbetalt alderspensjon fra og med andre måned etter at soningen tar til.

Dette er begrunnet i at det ikke er rimelig at en trygdet skal motta uavkortede ytelser over lang tid samtidig som staten betaler for kost og losji.

Den domfelte skal tilbys en kartlegging (BRIK-kartlegging) så tidlig som mulig i straffgjennomføringen. Hensikten med denne kartleggingen er å kunne konkretisere tiltak for å bedre den innsattes situasjon. Kriminalomsorgen skal bistå den innsatte med å innhente opplysninger og få oversikt over gjeld. Kriminalomsorgen skal også bidra til at innsatte gis mulighet til å søke om betalingsutsettelse og rentefritak samt opprette kontakt med gjeldsrådgiver hos NAV.

På nettsiden www.tilbakeføring.no er det samlet relevant informasjon om tilbakeføring, bolig og økonomi og lenker til relevante aktører.

Også frivillige organisasjoner som Wayback og Røde Kors tilbyr økonomisk rådgivning.

Kriminalomsorgsdirektoratet har nedsatt en arbeidsgruppe som skal gjennomgå eldre innsattes soningsforhold, og foreslå tiltak for å møte eventuelle utfordringer.

Gjeldsordningsloven legger til rette for at personer med alvorlige gjeldsproblemer kan få kontroll over sin økonomi. Det er Barne- og familiedepartement som har ansvaret for gjeldsordningsloven, og spørsmål om denne bes henvendes til barne- og familieministeren.

SPØRSMÅL NR. 2247**Innlevert 11. august 2020 av stortingsrepresentant Ole André Myhrvold****Besvart 17. august 2020 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Mener statsråden at en digital anmeldelse av innbrudd, tyveri og hærverk til politiet er likestilt med en anmeldelse gjort personlig enten ved oppmøte eller over telefon, og vil eventuelt statsråden ta initiativ til å tydeliggjøre på politiets nettsted at en anmeldelse over nett ikke er likestilt med telefon og personlig oppmøte?

BEGRUNNELSE:

På nettstedet Moss-Avis.no kunne vi 2. august lese om et innbruddsraid på et hyttefelt i Svinndal, Våler i Østfold.

I alt er det registrert og meldt om innbrudd i åtte hytter. Hytteeierne har naturligvis anmeldt innbruddene til politiet. I tråd med regjeringens ønsker om å digitalisere tjenester i offentlig sektor har enkelte av hytteeierne gjort dette via nettstedet Politiet.no. På forsiden av nettstedet står det:

”Innbrudd, tyveri og hærverk kan anmeldes digitalt.”

Ifølge saken i Moss Avis fikk noen av hytteeierne svar noen dager senere om at det var opprettet sak, og i samme e-post sto det at saken var henlagt.

En annen hytteeier forteller at politiet ikke ville komme fordi det var for langt unna.

Politiet uttaler i saken at de tar saken på alvor, men oppfordrer til at om man har hatt innbrudd så bør man ringe politiet, ikke anmelde saken på nett.

Ifølge artikkelen gir ikke en anmeldelse på nett umiddelbar beskjed til rett instans slik at en patrulje kan komme for å gjøre åstedsundersøkelse da operasjonssentralen ikke blir informert.

Svar:

En digital anmeldelse skal være likestilt med personlig oppmøte eller telefonisk kontakt for de sakskategorier som representanten nevner og for øvrige sakskategorier politiet har åpnet for anmeldelse digitalt.

Implementering av digitale anmeldelser ble fremskyndet under utbruddet av Covid-19 pandemien. Politiet jobber fortsatt med forbedring av systemet for digitale anmeldelser.

POD vil for øvrig endre teksten på politiet.no, slik at det fremgår tydeligere i hvilke tilfeller og i hvilke type saker publikum bør ta telefonisk kontakt med politiet med tanke på bevissikring.

SPØRSMÅL NR. 2248**Innlevert 11. august 2020 av stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen****Besvart 24. august 2020 av finansminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

Hvordan vil regjeringen sørge for kompenserende økonomiske tiltak for bedrifter, arbeidstakere, idrett og kulturorganisasjoner som blir rammet av lokale tiltak om nedstengning for å stoppe smittespredning?

BEGRUNNELSE:

På grunn av en ukontrollerbar smittesituasjon i Indre Østfold kommune har kommunen vedtatt en rekke strakstiltak for å stoppe smittespredning. Tiltakene som er iverk-

satt er blant annet at barnehager og skolefritidsordninger holdes stengt hele uke 33. Det er nedlagt forbud mot sosiale sammenkomster i privat regi, sykehjemmene er stengt for besøk, sosiale møteplasser stenges, serveringssteder og treningssentre stenges ut uke 33 og bingolokaler stenges ut august.

Gjennom flere tiltakspakker er det opprettet støtteordninger og kompensasjonsordninger som skal dempe de økonomiske konsekvensene av virusutbruddet. De ekstraordinære tiltakene er vedtatt utfaset, herunder kom-

pensasjonsordning for næringslivet som varer til og med august.

Med en økende smitte i samfunnet og kommuner som må iverksette strenge tiltak for å begrense smitte kan det bli behov for støtteordninger utover den vedtatte perioden.

Svar:

Regjeringen har innført flere brede støtteordninger siden midten av mars i møte med virusutbruddet. Blant annet har vi innført kompensasjonsordningen for næringslivet, lånegarantiordningen, tilskuddsordningen for selvstendig næringsdrivende, lønnsstøtteordningen og flere andre, næringsrettede ordninger. De fleste virksomheter blir omfattet av en eller flere av ordningene.

De midlertidige tilskuddsordningene var viktig å få på plass raskt i den akutte fasen av virusutbruddet for å styrke likviditeten og unngå konkurser samt tap av arbeidsplasser. I Prop. 127 S (2019–2020) som ble fremlagt for Stortinget 29. mai uttrykte regjeringen at tiltakene fremover måtte vris i retning av tiltak som gir insentiver til aktivitet, jf. blant annet proposisjonenes pkt. 1.3:

«(...) I akuttfasen av krisen ble det iverksatt kraftfulle økonomiske tiltak for å motvirke inntektsbortfall for bedrifter og personer. Å øke bruken av oljepenger under økonomiske tilbakeslag er i tråd med handlingsregelen. Alternativet til tiltakene ville vært flere konkurser, høyere ledighet og en mer langvarig nedgang i økonomien. Vi er nå over i en ny fase, der økonomien gradvis åpnes. De mest inngrepene smitteverntiltakene lettes på, og aktiviteten i økonomien skal komme i gang igjen. Det vil fortsatt være sentralt å dempe økonomiske tap for enkeltindivider og bedrifter, og motvirke langvarig skade. Samtidig må det legges mer vekt på budsjetteffekter og insentiver til aktivitet og innsats. Vi skal fortsette å ta ansvar for kommende generasjoners handlefrihet. Vi har også i krisetid en plikt til å prioritere og vise nødvendig tilbakeholdenhet, slik at vi ikke skyver en for stor regning til neste generasjon.»

Regjeringen understreket videre i proposisjonen at de omfattende støtteordningene måtte trappes ned i tiden som kommer, og at det ikke er bærekraftig at staten over en lengre periode gir omfattende støtte til næringslivet.

Noen av ordningene som er innført vil fortsette å være en stund, som for eksempel lånegarantiordningen og ordning for kultur og idrett. Enkelte ordninger er blitt forlenget utover høsten, som permitteringsperioden i permitteringsordningen. Før sommeren forlenget regjeringen den midlertidige tilskuddsordningen for foretak med stort omsetningsfall til og med august. Ettersom støtten under ordningen øker med virksomhetens omsetningsfall sammenlignet med før krisen, kan den bidra til å svekke insentiver til omstilling og dermed redusere mulighetene

for økt aktivitet. Stortinget sluttet seg til at ordningen fases ut, som planlagt. Ordningen kan heller ikke, pga. statsstøtteretterregelverket, innsnevres til å bare gjelde for enkelte regioner eller enkelte næringer. Regjeringen vurderer fortløpende behovet for videreføring av andre ordninger som er innført, samt behovet for støtte for næringer som fortsatt er sterkt preget av smitteverntiltak. Regjeringen er i dialog med partene i arbeidslivet om den økonomiske situasjonen og behov for tiltak.

Samtidig er det enkelte næringer som må regne med at etterspørselen etter varene og tjenestene de selger vil være lavere fremover som følge av at risikoen for ny smitte påvirker kundenes adferd. Både næringsliv og samfunns- liv må være beredt på omstilling i tiden som kommer. Jeg viser til at regjeringen i juni fikk tilslutning til planen for Norges vei ut av krisen: Skape mer, inkludere flere. Det er viktig at tiltak fremover bidrar til at flere kommer tilbake i jobb og at vi fremmer grønn vekst og utvikling.

Det er stor usikkerhet om den økonomiske utviklingen særlig globalt, men også her hjemme, og om hvor lenge det er behov for smitteverntiltak. I det siste har vi sett en viss økning i smitten i enkelte miljøer og områder. Det har ført til noe innstramming i smitteverntiltak nasjonalt og lokalt. Erfaring fra andre land, og fra den siste tiden i Norge, tilsier at vi i tiden fremover kan oppleve flere små smitteutbrudd i begrensede områder. Dersom smittesituasjonen først og fremst rammer avgrensede næringer eller geografiske områder, er det ikke nødvendigvis hensiktsmessig å møte dette gjennom nye, brede og omfattende økonomiske krisetiltak for hele økonomien. Vi vurderer imidlertid mer målrettede tiltak. Jeg viser i den sammenheng bla. til at stortinget i juni sluttet seg til en ekstra bevilling til kommuner som er særlig hardt rammet.

Virusutbruddet i mars viste at det er stor fleksibilitet i offentlig forvaltning, som tilsier at det er kapasitet til å innføre nye tilpassede tiltak hvis det skulle oppstå større nasjonale utbrudd. Erfaringer fra den første fasen av krisen vil legge grunnlaget for mer tilpassede tiltak der det oppstår et behov.

SPØRSMÅL NR. 2249**Innlevert 11. august 2020 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 25. august 2020 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Mener statsråden at vernepleiernes kompetanse er avgjørende for at kommunene skal yte nødvendige helse- og omsorgstjenester til personer med utviklingshemming, og vil statsråden jobbe for å lovfeste vernepleiernes kompetanse i Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester?

BEGRUNNELSE:

FO har i rapporten "Ingen tid å miste" kartlagt kompetansesituasjonen i de kommunale hjemmetjenestene til personer med utviklingshemming. Rapporten avdekker uforsvarlig lav kompetanse i tjenestene og at bare 10,7 prosent av alle ansatte har vernepleierutdanning, en utdanning som ble etablert nettopp for å bistå denne brukergruppen.

Rapporten kan leses her: <https://www.fo.no/nyhetsarkiv/ny-rapport-norge-mangler-mer-enn-20-000-vernepleiere-article7800-28.html>

I Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester § 3-2 listes hvilken kompetanse kommunen må knytte til seg for å oppfylle kommunens overordnede ansvar for å tilby nødvendige helse- og omsorgstjenester til personer som oppholder seg i kommunen.

I forbindelse med kommunereformen ble vernepleiere pekt på som en avgjørende yrkesgruppe og at personer med psykisk utviklingshemming er særlig avhengig av denne kompetansen. Likevel ble ikke kompetansen lovfestet da §3-2 ble utvidet i mars 2020.

I NOU 2020:1 – Tjenester til personer med autismespekterforstyrrelser og til personer med Tourettessyndrom anbefaler også utvalget at det innføres lovkrav om vernepleiere i kommunale helse- og omsorgstjenester.

Svar:

Regjeringens mål er å sikre et likeverdig tilbud om helse- og omsorgstjenester uavhengig av diagnose, bosted eller den enkeltes livssituasjon. Regjeringen vil ha en faglig sterk kommunal helse- og omsorgstjeneste med dyktige ansatte som kan gi god helsehjelp og omsorg. Gjennom økte bevilgninger, klare prioriteringer og nye løsninger viser regjeringen at vi prioriterer kvalitet, kapasitet og kompetanse i helse- og omsorgstjenestene til alle mennesker, inkludert mennesker med utviklingshemming.

Ved fremleggelse av forslag til den nye helse- og omsorgstjenesteloven, Prop. 91 L (2010-2011) Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m., opphevet den

rød-grønne regjeringen, som SV var en del av, ordningen med lovfesting av visse kompetansekrav, jf. proposisjons punkt 14.2. Denne regjeringen mener imidlertid at rett kompetanse i den kommunale helse- og omsorgstjenesten er så grunnleggende at visse kompetansekrav bør følge av loven. I Prop. 71 L (2016-2017) foreslo derfor regjeringen at helse- og omsorgstjenesteloven skal liste opp profesjoner som representerer kjernekompetansen som enhver kommune skal ha knyttet til seg. Det ble her vist til at tilgang på denne kompetansen er en forutsetning for at kommunen skal kunne tilby nødvendige og forsvarlige helse- og omsorgstjenester. Stortinget sluttet seg til dette, jf. Innst 378 L (2016-2017) og Lovvedtak 108 (2016-2017), og fra 1. januar 2018 har det vært lovfestet at kommunene må ha knyttet til seg leger, sykepleiere, fysioterapeuter, jordmødre og helsesykepleiere. Fra 1. januar 2020 har det vært lovfestet at kommunene også må ha knyttet til seg ergoterapeut og psykolog.

Det kommunale ansvaret for helse- og omsorgstjenester er omfattende, og sammensatt. For mange pasienter og brukere vil nødvendige helse- og omsorgstjenester bestå av summen av ulike delbidrag fra en rekke fagprofesjoner. Lovfesting av kompetansekrav vil derfor ikke være uttømmende for hva slags kompetanse eller hvilke fagprofesjoner den enkelte kommune må sørge for. Kommunene må ha tilgang på et vidt spekter av personell med ulike kompetanser for å kunne tilby nødvendige og forsvarlige tjenester. Utover den kjernekompetansen som er lovfestet, må kommunen selv vurdere hva slags personell som er nødvendig for å sørge for et forsvarlig og nødvendig tjenestetilbud. Vernepleierkompetanse kan i mange tilfeller være en svært sentral kompetanse for yte gode tjenester blant annet til mennesker med utviklingshemming. Kommunene må vurdere om de selv vil ansette dette personellet eller inngå avtale om kjøp av nødvendige tjenester fra privatpraktiserende personell eller personell ansatt i en annen kommune.

Tilstrekkelig og kompetent personell er nødvendig for å gi gode tjenester. Regjeringen har derfor økt bevilgningene til kommunene. Årsverksinnsatsen i omsorgstjenestene vokste med nærmere 12 000 årsverk i årene 2017-2019, tilsvarende nærmere 9 prosent. I 2019 var veksten på 4 350 årsverk i omsorgstjenesten. I perioden 2016-2018 har over 14 000 ansatte i omsorgstjenesten fullført en grunn- eller videreutdanning og over 70 000 ansatte fullført en etterutdanning med støtte fra Kompetanseløft 2020.

Regjeringen har besluttet at Kompetanseløft 2020 skal erstattes med et nytt kompetanseløft for den kommunale helse- og omsorgstjenesten når dagens plan avsluttes ved utgangen av 2020, og at nytt kompetanseløft fremlegges i Helse- og omsorgsdepartementets Prop. 1 S for 2021.

Regjeringen vil også følge opp NOU 2016:17 På lik linje, Åtte løft for å realisere grunnleggende rettigheter for personer med utviklingshemming, med en egen stortingsmelding om utviklingshemmedes menneskerettigheter. I stortingsmeldingen vil kompetanse og veiledning

løftes fram som et eget tema. Kulturdepartementet leder arbeidet. Meldingen var planlagt fremlagt i 2020, men grunnet Covid-19 er fremleggelse utsatt til våren 2021.

Autisme- og Tourettesutvalget leverte sin innstilling NOU 2020:1 Tjenester til personer med autismespekterforstyrrelser og til personer med Tourettes syndrom 6. februar 2020. Kompetanse og organisering av tjenester er tema også her. Utredningen har vært på alminnelig høring. Helse- og omsorgsdepartementet vil følge opp utredningen på egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 2250

Innlevert 11. august 2020 av stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø

Besvart 18. august 2020 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Hvilke økonomiske, miljø, trafikksikkerhet og faglige begrunnelser ligger bak det å legge ned oppkjøring for tungbil i Trondheim?

BEGRUNNELSE:

1. juli bestemte statsråden endringer ved flere trafikkstasjoner. Blant annet at Trondheim Trafikkstasjon skal legges ned som førerprøvested for tunge klasser fra 2024, og flyttes til Stjørdal.

Tungbilskolene i Trondheim som må kjøre til Stjørdal for å avlegge førerprøver hadde pr. 2019 ca. 340 tungbilprøver. Veien mellom Trondheim og Stjørdal vil i mange år være et anleggsområde med veibyging.

Svar:

Statens vegvesen har kommet langt i å digitalisere sine tjenester. I dag kan mange av tjenestene gjennomføres hjemmefra uten at man må møte opp på et tjenestested. Dette er til nytte for svært mange brukere. Når stadig flere tjenester leveres digitalt, må Statens vegvesen også tilpasse sitt tilbud slik at de får mest mulig rasjonell drift. Det har derfor vært nødvendig å se på justeringer i hvilke tjenester som tilbys hvor, for å kunne bruke ressursene mest mulig effektivt til det beste for brukerne og samfunnet.

I november i fjor leverte Statens vegvesen sitt endelige forslag til ny tjenestemodell og struktur for tjenestene på trafikant- og kjøretøyområdet. For regjeringen er det viktig å sikre gode tjenester for brukerne i hele landet. Dette er en sak som berører mange - både privatpersoner, næ-

ringsaktører og mange lokalsamfunn. Det har derfor vært nødvendig å vurdere forslaget grundig og lytte til innspill fra berørte aktører.

På bakgrunn av dette er det nå konkludert på framtidig tjenestemodell og -tilbud. De fleste tjenestestedene som var foreslått lagt ned, blir likevel opprettholdt, men det vil skje noen endringer i hvilke tjenester som tilbys hvor.

For å sikre best mulig ressursutnytting, og ut fra et ønske om størst mulig grad av likebehandling av publikum, har Statens vegvesen funnet det riktig å samle gjennomføringen av førerprøver i tunge klasser, for denne delen av Trøndelag, i Stjørdal.

Et prøvested for førerprøver i tunge klasser må i tillegg til nødvendig areal, ha vei- og trafikkforhold som gjør det mulig å sette kandidatens kompetanse på prøve i aktuelle, realistiske og representative situasjoner for disse kjøretøyene. Det er også viktig at prøvestedet ligger slik til at en unngår at tilmålt prøvetid går til spille på grunn av tett trafikk, kø og venting. Erfaringen fra Trondheim viser at nevnte trafikale problemer kan oppstå i rushtiden, morgenen og ettermiddag. Ordningen kan også gi grunnlag for bedre og mer fleksibel utnytting av sensorene som gjennomfører prøver i tunge klasser, til fordel for brukerne.

De nevnte fordelene ved en samling av prøvegjennomføringen har blitt vurdert som viktigere enn at enkelte kandidater og trafikkskoler kan få noe lengre reisevei i forbindelse med sine førerprøver. De samme argumentene var sterkt medvirkende da Statens vegvesen i 2014 besluttet å ikke lenger ha tilbud om førerprøver i tunge klasser ved Risløkka trafikkstasjon i Oslo, men heller samle slike prøver på Lillestrøm.

Som en del av bakgrunnen for forslag til endringer i tjenestestrukturen ble det beregnet såkalt «brukerkostnad». Beregningene er basert på prinsipper som benyttes ved beregning av samfunnsøkonomiske konsekvenser. I brukerkostnad inngår beregning av komponenter for reisetid, reiseavstand, utslipp og ulykker, hvorav reisetid og reiseavstand utgjør den største andelen.

Statens vegvesen vil nå jobbe videre med gjennomføringen av endringene på trafikant- og kjøretøyområdet, med sikte på at dette skal være gjennomført innen utgangen av 2024.

